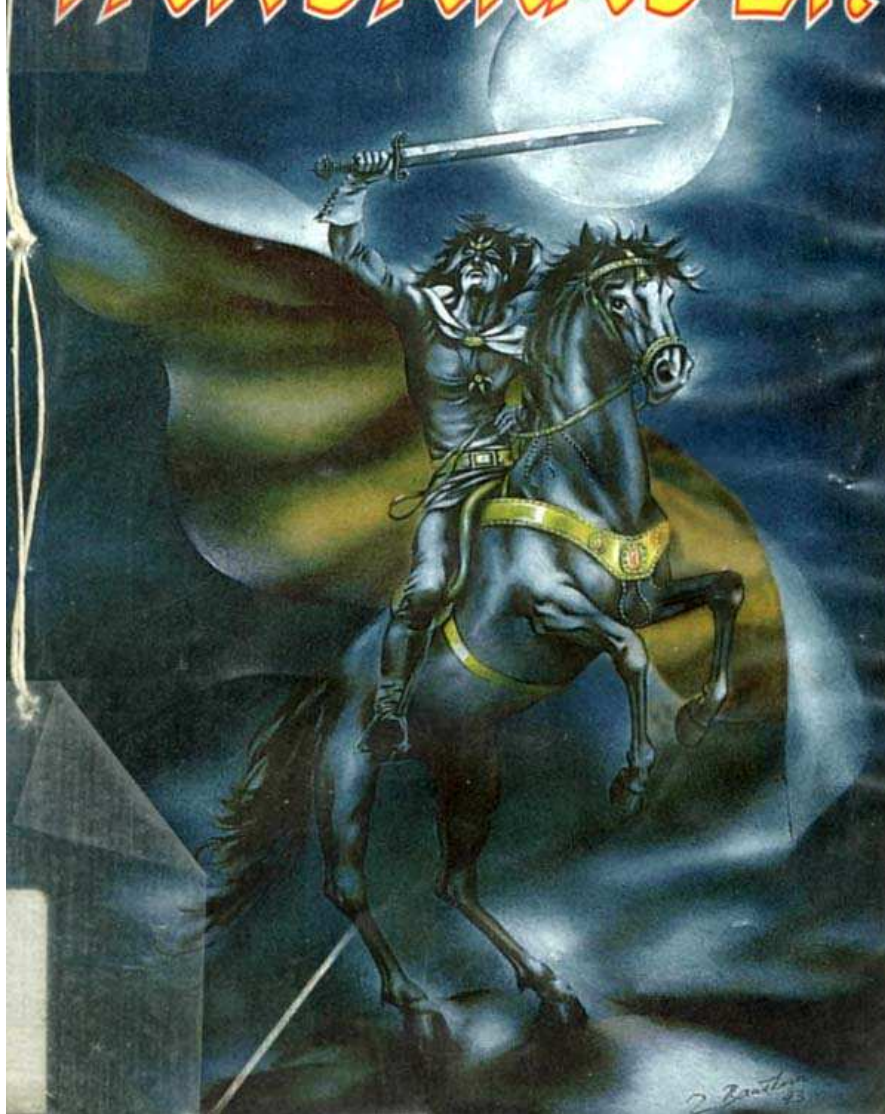

ANDRZEJ SAPKOWSKI

TANDARADEI!

**ANDRZEJ SAPKOWSKI
TANDARADEI!**

**LEONARDO
OSTRAVA
1994**

***Kraniec świata* přeložil Jiří Pilch
Muzykanci přeložil Rostislav S. Gašper
W leju po bombie a Tandaradei! přeložil Dittmar Chmelař
Ostatnie życzenie přeložil Stanislav Komárek**

Báseň *Unter den Linden* přeložil Dittmar Chmelař

**Copyright © 1991-1993 by Andrzej Sapkowski
Translation © 1994 by Rostislav S. Gašper,
Dittmar Chmelař, Stanislav Komárek a Jiří Pilch
Cover art © 1993 by Zdeňka Boušková
Illustrations © 1994 by Jana a Stanislav Komárkovi
Czech edition © 1994 by LEONARDO**

KONEC SVĚTA

I.

Marigold opatrně sešel po schůdcích krčmy, v ruce dva pěnou přetékající korbele. S tichými nadávkami se protáhl skupinou kolem se hemžících zvědavých děček. Prošel dvorkem, vyhýbaje se kravin-
cům.

Kolem venku postaveného stolu, u něhož rozmlouval zaklínač se starostou, se už shromáždilo několik vesničanů. Básník postavil korbele a usedl. Okamžitě zjistil, že během jeho krátké nepřítomnosti rozhovor nepostoupil ani o píď.

„Jsem zaklínač, pane starosto,“ opakoval Geralt už čert ví po-
kolikáté a otřel si pivní pěnu ze rtů. „S ničím neobchoduji. Neverbuju
chlapy do armády a neumím léčit rýmu. Jsem zaklínač.“

„To je takové řemeslo,“ vysvětloval Marigold už čert ví poko-
likáté. „Zaklínač, chápete? Zabíjí strigy a nestvůry. Kdejaké svinstvo
ničí. Za peníze. Rozumíte, starosto?“

„Aha!“ starostovo čelo, zorané hlubokými brázdami úporného
přemýšlení se vyhladilo. „Zaklínač! To bulo třá hnedle praviti!“

„No, přesně tak,“ potvrdil Geralt. „Tak se tedy rovnou zeptám
– najde se tady pro mě nějaká práce?“

„Aaaa,“ starosta opět začal přemýšlet tak, že to až bylo vidět.
„Robota? Jako oné... No... Nestvůry? Tážete se, nestvůry sů-li tu?“

Zaklínač se pousmál a přikývl, přetřel si přitom od kouře svě-
dicí víčko.

„Sů,“ přiznal starosta po delší odmlce. „Pohlédnete tamo, vidí-
te hory? Tam elfové žijů, tam ich království jest. Paláce ich, pravím
vám, celé ze zlata ryzího vystavěné. Oho, pane! Elfové, pravím. Hrů-
za. Kdo vkročí do tého kraja, živ se nenavráti.“

„To jsem si myslel,“ odpověděl Geralt chladně. „Proto tam ta-
ké nemám v úmyslu jít.“

Marigold se drze rozřehtal. Starosta, přesně jak Geralt čekal, dlouho uvažoval.

„Aha,“ pronesl konečné. „Tak, tak. Sů tu i nestvůry jinačí. Z kraje elfského k nám, jak vidět, lezů. Ó, pane, sů a mnoho ich. Spočítat nelze. A nejhorší z nich Mora jest dojista. Pravdu dím, lidičky?“

„Lidičky“ ožili a oblehli stůl ze všech stran. „Mora!“ prohlásil jeden z nich. „Ba, ba, pravdu starosta pravijů. Panna bledá, co po chalupách chodí za úsvitu a děcka z toho mřů!“

„A šotci,“ dodal druhý, voják z místní stráže. „Koňům ve stájích hřívý motajů!“

„A netopejři! Netopejři sů tu!“

„A víly! Po nich člověka kopřivka obsypává!“

Následující minuty uplynuly intenzivním vypočítáváním nestvůr, ubližujících kolemstojícím domorodcům svými nectnými činy nebo jen pouhou existencí. Geralt a Marigold se dověděli o bludičkách a omamech, jejichž vinou poctivý chlap v opici nedokáže trefit domů, o poletuše, která létá a kravám mléko upíjí, o po lese běžající hlavě na pavoucích nohách, o koboldech v rudých čepičkách a hrozné štice, která trhá prádlo z nikou praden a co nevidět se pustí i do praden samotných. Samozřejmě se to neobešlo bez zpráv o tom, že stará Naradková lítá po nocích na koštěti a za dne úrodu kazí, že mlynář mouku mletými žaludy falšuje, a že jistý Duda, když hovořil o králi, nazval vladaře zlodějem a lotrem.

Geralt je klidně poslouchal, přikyvoval hlavou, předstíraje pozornost, položil několik otázek, týkajících se hlavně cest a topografie okolí, načež vstal a kývl na Marigolda.

„Nuže, buďte zdraví, dobří lidé,“ řekl. „Co nevidět se vrátím a pak uvidíme, co se s tím dá dělat.“

Mlčky odjížděli kolem chalup a plotů, doprovázeni štěkajícími psy a hulákajícími dětmi.

„Geralte,“ ozval se Marigold, stoje ve třmenech a trhaje z větve, přečnávající zpoza plotu, jablíčko jako malované. „Celou cestu naříkáš, že pořád hůř a hůř nacházíš nějakou práci. A z toho, co jsem před chvílí slyšel, docházím k závěru, že tu budeš mít co dělat až do zimy a ani si neoddechneš. Ty bys vydělal nějaký ten groš a já bych měl pár hezkých námětů na balady. A tak, prosím té, vysvětli, proč jedeme dál!“

„Marigolde, tady bychom nevydělali ani šilink.“

„Pročpak?“

„Protože v tom, co ti lidé říkali, nebylo zbla pravdy.“

„Prosím?“

„Žádné takové nestvůry, o nichž hovořili, nejsou.“

„Ty si děláš srandu!“ Marigold vyplivl jádro a hodil ohryzkem po chlupatém vořechovi, který se nějak příliš zaměřil na koňské ohony. „Ne, to není možné. Já ty lidi sledoval – a v lidech, to mi můžeš věřit, se já vyznám. Nezalhali ani slůvkem.“

„Ne,“ souhlasil zaklínač. „Nelhali. Hluboce tomu všemu věřili. To ovšem skutečnost nijak nemění.“

Básník se na čas odmlčel.

„Žádná z těch nestvůr... Žádná? To není možné. Něco z toho, o čem mluvili, tu musí být. Alespoň jedno! Že mám pravdu?“

„Máš. Jedno je tu určité.“

„Aha! A copak?“

„Netopýři.“

Vyjeli za poslední ploty, na cestu mezi řepkou žlutými záhony a ve vetru se vlnícími lány obilí. Po cestě proti nim jely prázdné vozy. Bard přehodil nohu přes hrušku sedla, opřel loutnu o koleno a začal vybrnkávat tesknou melodii, čas od času mávaje rozesmátým podkasaným děvečkám, přicházejícím postranní cestičkou s hráběmi na půvabných ramenou.

„Geralte,“ promluvil najednou. „Ty potvory přece existují. Možná jich už není tolik, co kdysi, možná nečíhají za každým stromem v lese, ale přece jen jsou. Nezmizely. Proč si tedy lidi vymýšlejí navíc takové, které nejsou? A nejen to, oni dokonce tomu, co si vymýšlejí, věří. Proč? Geralte z Rivie, slavný zaklínači, nezamýšlel ses ještě nad tím?“

„Zamyslel, slavný básníku. A znám příčinu.“

„To jsem zvědav.“

„Lidé,“ Geralte otočil hlavu, „si rádi vymýšlejí nestvůry a hrůzy. Sami si pak připadají méně odporní. Když pijí do němoty, podvádějí, kradou, bijí ženu opratěmi, moří hladem stařenky, ubíjejí sekerou do pasti lapenou lišku nebo šípem zastřelí posledního jednorožce na světě, rádi si myslí, že hroznější než oni je přece jen Mora, kradoucí se za úsvitu do chalupy. Pak je jim nějak lehčeji na srdci. A líp se jim žije.“

„Zapamatoval jsem si to,“ prohlásil Marigold po krátkém odmlčení. „Zrýmuju to a složím o tom baladu.“

„Slož. Nepočítej ale s velkým potleskem.“

Jeli pomalu, zakrátko ale přesto ztratili z očí poslední chalupy vesnice. Brzy dorazili mezi zalesněné kopce.

„Hej!“ Marigold zarazil koně a rozhlížel se. „Koukni, Geralte, není tu krásné? Idyla, ať mé čert vezme! Přímá pastva pro oči!“

Kraj za kopečky mírně klesal k rovným, plochým polím, rozdrobeným mozaikou různobarevných plodin. Uprostřed, kulaté a pravidelné jako lístek jetele, se leskly hladiny tří rybníků, obklopených tmavými pásy olši. Obzor vymezovalo zamlžené, šedé pohoří, tyčící se nad černou, beztvarou skvrnou boru. „Jedeme, Marigolde.“

Cesta vedla přímo k rybníkům podél hrází a v olšině skrytých stavidel, kde se to hemžilo divokými kachnami, husami, čápy a volavkami. Bohatství opeřenců bylo obdivuhodné, jelikož všude kolem bylo vidět stopy lidské činnosti – hráze byly ošetřované, obložené rohožemi, stavidla zpevněná kameny a trámy. Propusti nebyly prohnílé a vesele bublaly vodou. V rákosí u rybníků bylo vidět čluny i prámy a z hladin čnely bójky nastražených sítí a vrší. Marigold se najednou rozhlédl. „Někdo za námi jede,“ pronesl vzrušeně. „Na voze!“

„Neuvěřitelné,“ zasmál se zaklínač, aniž by se ohlédl. „Na voze? A já si myslel, že zdejší obyvatelé jezdí na netopejrech.“

„Víš, co ti řeknu?“ zavrčel trubadúr. „Čím blíž jsme konci světa, tím ostřejší je tvůj vtíp. Až mám strach z toho, kam to může dojít.“

Jeli zvolna a jelikož byl vůz se zapraženými dvěma grošáky prázdný, dohonil je coby dup.

„Prrrr!“ zastavil vozka koně těsně za nimi. Na sobě měl kožich, vlasy mu padaly až na obočí. „Bohů ctím, milostpaní.“

„I my je ctíme,“ odvětil Marigold, zběhlý v obyčejích.

„Když chceme,“ zabručel zaklínač.

„Jméno mé Kopřivka,“ oznámil vozka. „Viděl jsem jich, jak se starostou Horní Posady hovořili. Vím, že zaklínačem jsou.“

Geralt pustil otěže a dovolil klisně pochutnat si na kopřivách kolem cesty.

„Slyšel jsem,“ pokračoval muž v kožichu, „jak jich starosta pohádkami krmil. Viděl jsem jejich tvář, jak podivně se štířila a nic jsem se nedivil. Dávno už takové nesmysly a lži mé uši neslyšely.“

Marigold se zasmál. Geralt se na sedláka pozorné zadíval, neřekl ale ani slovo. Sedlák jménem Kopřivka si odkašlal.

„Nechtěli by okusit opravdovou, řádnou práci, pane zaklínači?“ otázal se. „Cos bych pro nich měl.“

„Co by to bylo?“

Kopřivka z něj nespustil oči.

„O obchodech na cestě špatně se hovoří. Pojedou ke mne, do Dolní Posady. Tam sobe pohovoříme. Jejich cesta tamo stejně vede.“

„Odkud máte tu jistotu?“

„Není tu cesty jiné a jejich koně jsou tamo pyskem a ne ohonem otočení.“

Marigold se opět zasmál. „Co ty na to, Geralte?“

„Nic,“ odpověděl zaklínač. „Na cestě se špatné mluví. Tedy kupředu, vážený pane Kopřivko.“

„Přivážou koně k žebřinám a vyskočej na vůz,“ navrhl sedlák. „Pohodlnější to bude. Nač zadek v sedle trápit?“

„Svatá pravda.“

Vyškrábali se na vůz. Zaklínač se s rozkoší natáhl na slámu, Marigold, který se zřejmě obával, že si zašpiní svou zelenou kazajku, se usadil na kozlíku. Kopřivka mlaskl na koně a vůz zarachotil na trámy zpevněné cestě.

Přejeli přes most nad žabincem a řasami zarostlým kanálem a minuli pruh pokosených luk. Dál, kam jen oko dohlédlo, se táhla pole.

„Ani se nechce věřit, že je to konec světa, konec civilizace,“ prohlásil Marigold. „Jen se koukni, Geralte, žito jako zlato a kukuřice, že by se v ní schoval chlap na koni. Anebo ta řepa, jen se podívej, jak je obrovská.“

„Ty se vyznáš v rolnictví?“

„My, básníci, se musíme vyznat ve všem,“ pronesl Marigold hrdě. „Jinak bychom se při psaní zesměšnili. Učit se je třeba, můj milý, učit. Na zemědělství závisí osud světa, takže je dobré vyznat se v něm. Rolníci krmí, oblékají, chrání před zimou, poskytují zábavu a napomáhají umění.“

„S tou zábavou a uměním jsi to maličko přehnal, ne?“

„A kořalka se pálí z čeho?“

„Chápu.“

„Málo toho chápeš. Uč se. Koukni, ty fialové kvítečky, to je vlčí bob.“

„Po pravdě je to vička,“ vmísil se do rozhovoru Kopřivka. „Vlčí bob nikdy neviděli, či co? V jednom ale, pane, trefili do černého. Rodí tu všechno silně a roste až milo pohledět. Proto též nazývají lidé toto místo Údolí Květů. Proto také se zde naši dědové usídlili, elfy vyhnavše.“

„Údolí Květů, Dol Blathanna,“ Marigold šťouchl loktem do zaklínače, nataženého na slámě. „Všímáš si? Elfy vyhnavše, ale starý elfský název měnit za nutné nepovažovavše. Nedostatek fantazie. A jak se vám, hospodáři, žije s elfy? Máte je přece za mezí, v horách.“

„Nestaráme se jedni o druhé. My po svém, oni po svém.“

„Nejlepší řešení,“ řekl básník. „Vid', Geralte?“

Zaklínač neodpověděl.

II.

„Díky za pohoštění,“ Geralt olízl kostěnou lžící a položil ji do prázdné misky. „Díky nastokrát, hospodáři. A teď, dovolíte-li, přejdeme k věci.“

„Nu, přejdemež,“ souhlasil Kopřivka. „Souhlasíš, Dhune?“

Dhun, starosta Dolní Posady, obrovitý chlap se zachmuřeným pohledem, kývl na děvečky, jež hbitě sklidily nádoby ze stolu a opustily světnici k nepřehlédnutelnému Marigoldovu žalu, jelikož básník na ne od počátku cenil zuby a nutil je ke smíchu obhroublými žerty.

„Takže poslouchám,“ řekl Geralt, hlede do okna, odkud se ozývalo bušení seker a řezání pil. Na dvoře se pracovalo se dřevem, ostrý živičný pach pronikal až do světnice. „Hovořte, čím vám zde mohu být prospěšný.“

Kopřivka pohlédl na Dhuna. Starosta přikývl a odkašlal si:

„Nuže, jest to tak,“ prohlásil. „Máme zde jedno takové pole...“

Geralt pod stolem nakopl Marigolda, který se už už chystal k jízlivému komentáři.

„Pole,“ pokračoval Dhun. „Říkám to dobře, Kopřivko? Leželo to pole dlouho úhorem, nu ale zorali jsme je a nyní sadíme tam ko-

nopí, chmel a len. Je to pole veliké, pravím vám. Až po samotný bor dosahuje...“

„A co?“ nevydržel básník. „Co je tom poli?“

„Nu,“ Dhun zvedl hlavu a poškrábal se za uchem. „Nu, rádí tam čert.“

„Cože?“ vyprskl Marigold. „Cože tam rádí?“

„Pravím přec. Čert.“

„Jaký čert?“

„A jaký má být? Čert a konec.“

„Čerti přece nejsou!“

„Nemíchej se do toho, Marigolde,“ pronesl Geralt klidně. „A vy, pane Dhune, mluvte dál.“

„Vždyť přece pravím – čert.“

„To už vím.“ Geralt, když chtěl, dokázal být neuvěřitelně trpělivý. „Řeknete mi, jak vypadá, kde se vzal, jak vám překáží. Po řadě, můžete-li.“

„Nu,“ Dhun zvedl mozolnatou ruku a začal vypočítávat, po řadě s námahou ohýbaje prsty. „Po řadě, jistě, moudrý jsou muž. Nu, tak. Vypadá, pane, jako čert, čert jako malovaný. Kde se vzal? To nikdo neví. Bum, prásk a zříme, je tu čert. A překážet, to on nám až tak moc nepřekáží, stává se časem, že i pomáhá.“

„Pomáhá?“ zařehotal se Marigold, snaže se vytáhnout mouchu z piva. „Čert?“

„Neplet’ se do toho, Marigolde. Pokračujte, pane Dhune. Jak vám pomáhá ten, jak říkáte...“

„Čert,“ zopakoval starosta důrazně. „Nu, pomáhá takto – půdu hnojí a kypří, krtky ničí, ptáky plaší, řepu hlídá. A taky lišku, co v zelí leží, sežere. Ale zelí žere, po pravdě, také. Nic, jen by žral. Inu čert.“

Marigold se opět rozchechtal, pak luskl prsty a vystřelil mouchu, vylovenou z piva, po kočce, spící u krbu. Kočka pootevřela oko a vyčítavě na barda pohlédla.

„Přesto,“ pronesl zaklínač klidně, „jste mi připraveni zaplatit, abyste se toho čerta zbavili, pravda? Jinými slovy, nechcete ho tady mít, že?“

„A kdož,“ pohlédl na něj Dhun hrozivě, „chtěl by čerta mítí za souseda? Naše je ta země od věků, králem udělená a čert na ní nemá co činiti. Kašleme na jeho pomoc, nu, copak sami rukou nemáme? A

ten, pane zaklínači, není jen čert, ale dobytek drzý a v hlavě má, s prominutím, nasráno tak, že s ním k vydržení není. Ráno nevíme, co mu večer v bedně střelí. Jednou, pane, studnu zasviní, tu pak za děvčaty lítá, straší, hrozí, že jebat bude. Krade, pane, chudým i bohatým. Ničí a kazí, otravuje, na hrází ryje, nory kope jako ondatra nebo bobr jakýsi, voda z jednoho rybníka vyběhla a kapři lekli. Ve stohu fajfku kouřil, zkurvysyn, a v dým se obrátilo všechno seno...“

„Chápu,“ přerušil jej Geralt. „Takže přece jen překáží.“

„Ne,“ zakroutil Dhun hlavou. „Nepřekáží. Ničí na co přijde.“

Marigold se obrátil k oknu a dusil smích. Zaklínač mlčel.

„Co tu budeme žvanit,“ ozval se do té doby mlčící Kopřivka. „Jsou zaklínač, ne? Tak s tím čertem udělají pořádek. Hledali práci v Horní Posadě, sám jsem to slyšel. Tady mají práci. Zaplatíme kolik třeba. Ale pozor, uvědomějí si, že nechceme, aby čerta zabili. To tedy ne.“

Zaklínač zvedl hlavu a výsměšně se pousmál.

„Zajímavé,“ prohlásil. „Řekl bych, přímo nevšední.“

„Co?“ zamračil se Dhun.

„Nevšední podmínka. Proč tolik milosrdenství?“

„Nelze zabíjet,“ zamračil se Dhun ještě víc, „protože v tomto údolí...“

„Nelze a konec,“ přerušil jej Kopřivka. „Jen ho chytanou, pane, nebo ho zaženou až za sedmerý hory. A při placení jich nijak neošídíme.“

Zaklínač mlčel, usmívat se ale nepřestal.

„Plácneme si?“ otázal se Dhun.

„Nejdřív bych si ho chtěl prohlédnout, toho vašeho čerta.“

Sedláci na sebe pohlédli.

„Je to jejich právo,“ pronesl Kopřivka a vstal. „A jejich rozhodnutí. Čert po nocích lítá po celém kraji, ve dne ale sedí někde v konopí. Nebo mezi starými vrbami u bažiny. Tam si ho můžou prohlédnout. Nebudeme jich pohánět. Chtějí si odpočinout, odpočívají po libosti. Pohodlí a jídla jim dopřejeme, jak praví zákon pohostinství. Mají se.“

„Geralte,“ Marigold se zvedl ze židle, vyhlédl na dvorek, na sedláky, vzdalující se od chalupy. „Vůbec tomu nerozumím. Není to ani den, co jsme hovořili o vymyšlených potvorch a ty se najednou chystáš lovit čerta. A to, že čerti jsou výmysly, ví každý, kromě, jak

je vidět, zaostalých sedláků. Co má znamenat to tvoje nečekané nadšení? Předpokládám, trochu té přece jen znám, že ses nesnížil k tomu, abys nám takhle zajistil nocleh, jídlo a péči?“

„Skutečně,“ zašklebil se Geralt. „Zdá se, zpěvák, že mé přece jen už trochu znáš.“

„V tom případě nechápu.“

„Co je tady třeba chápat?“

„Čerti nejsou!“ zařval básník, čímž definitivně vyrušil kočku ze spánku. „Nejsou! Čerti nejsou, k čertu!“

„Máš pravdu,“ usmál se Geralt. „Jenže já, Marigolde, jsem nikdy nedokázal odolat pokušení podívat se na něco, co neexistuje.“

III.

„Jedno se musí uznat,“ zabručel zaklínač, když přelétl zrakem změř' džungle konopí. „Ten čert není vůbec hloupý.“

„Pročpak?“ zajímalo Marigolda. „Protože sedí v neproniknutelné houštině? Na to má dost rozumu i zajíc.“

„Jde mi o to, že konopí má zvláštní vlastnosti. Tak obrovské pole vysílá silnou antimagickou auru. Většina zaklinadel by tady byla neúčinná. A tam, koukni, vidíš ty tyčky? To je chmel. Lupulín z chmelových šišek má podobné účinky. Vsadím se, že to není náhoda. Ten lump cítí auru a ví, že je tady v bezpečí.“

Marigold zakašlal a popotáhl si kalhoty.

„To jsem zvědav, Geralte,“ pronesl, škrábaje si čelo pod kloboučkem, „jak to uděláš. Ještě nikdy jsem tě neviděl při práci. Předpokládám, že máš ponětí o tom, jak se chytají čerti. Snažím se vzpomnout si na nějaké starobylé balady. Byla jedna taková, o čertu a ženské, poněkud neslušná, ale zábavná. Ženská, pozor...“

„Nechod' na mě se ženskou, Marigolde.“

„Jak chceš. Chtěl jsem ti jen pomoci, nic víc. A starobylé písně by se neměly podceňovat, je v nich po generace nashromážděná moudrost. Znáám také baladu o pastorkovi Yolopovi, který...“

„Nech toho žvanění. Nejvyšší čas pustit se do práce. Odpracovat si jídlo a péči.“

„Co chceš dělat?“

„Trochu to konopí prošmejdím.“

„Originální,“ vyprskl trubadúr. „I když poněkud málo rafinované.“

„Jak by ses do toho dal ty?“

„Inteligentně,“ nafoukl se Marigold. „Chytře. Například s naháněcí. Vyhnal bych čerta z houštiny a na rovném poli bych ho dohnal na koni a chytil do lasa. Co si o tom myslíš?“

„Docela zajímavý přístup. Kdo ví, možná by se to i dalo použít, pokud by ses toho ovšem chtěl zúčastnit, protože k takové operaci jsou třeba přinejmenším dva. Zatím ale ještě nelovíme. Zatím se chci jen podívat, co to vůbec je, takový čert. Proto musím prošmejdit konopí.“

„Holá,“ povšiml si bard teprve teď. „Nevzal sis meč!“

„Nač by mi byl? Taky znám balady o čertech. Ani ženská, ani pastorek Yolop meč neměli.“

„Hmmm...“ Marigold se rozhlédl. „Musíme strkat nos přímo do toho houští?“

„Ty nemusíš. Klidně se vrat' do vsi a počkej tam na mé.“

„Tak to tedy ne,“ protestoval básník. „Mám přijít o takovou příležitost? Taky chci vidět čerta, přesvědčit se, zda je opravdu tak strašný, jak ho malují. Ptal jsem se, zda se skutečně musíme prodírat konopím, když tamhle je stezka.“

„Opravdu.“ Geralt si zaclonil oči rukou. „Je tam stezka. Půjdeme po ní.“

„Ale co když je to čertí stezka?“

„Tím líp. Aspoň se moc nenachodíme.“

„Víš, Geralte,“ žvanil bard, když následoval zaklínače úzkou, hrbolatou cestičkou v konopí. „Vždycky jsem si myslel, že čert je jen taková metafora, vymyšlená, aby se dalo nějak klít. Čert to vem, k čertu, jdi k čertu. To říkáme my v obecné řeči. Půlčíci, když vidí příjždějící hosty, říkají: ‘Zase někoho čerti nesou.’ Trpaslíci klejí: ‘Düvvel hoáel’, když se jim něco nepodaří a mizernému zboží říkají ‘Düvvelsheyss’. A ve Starší mluvě existuje takové rčení: ‘A d’yaabl aép arse’, což znamená...“

„Vím, co to znamená. Přestaň už konečné žvanit, Marigolde.“

Marigold zmlkl, sejmul volavčím pérem ozdobený klobouček, chvíli se jím ovíval a pak si otřel orosené čelo. V houštině vládlo těžké, vlhké, dusné horko, znásobené navíc ve vzduchu visící vůní

kvetoucích trav a koukolu. Stezka pomalu zatáčela a hned za zatáčkou končila na malé, v konopí vyšlapané polaně.

„Marigolde, koukni!“

Přímo uprostřed polany ležel velký, plochý kámen, na » němž stálo několik kameninových misek. Mezi miskami bila do očí skoro vypálená lojová svíčka. Geralt viděl ke kalužinkám rozlitého tuku přilepená kukuřičná zrna a boby, stejně jako další, nerozeznatelné pecky a semínka.

„To jsem předpokládal,“ zabručel. „Přinášejí mu obětiny.“

„Přesně tak,“ přitakal básník a ukázal na svíčku. „A zapalují čertovi svíčku. Ale krmí ho, jak vidím, samými zrníčky, jako nějakého čížka. Hrome, je tu hrozný chlívěk. Všechno se tu až lepí od medu a dehtu. Co...“

Další bardova slova přehlušilo hrozivé a zvučné zamečení. V konopí něco zašustilo a zadupalo, po čemž se z houšti vynořil nejpodivnější tvor, jakého Geralt kdy spatřil.

Stvoření bylo něco přes sáh vysoké, mělo vypoulené oči, kozí rohy a bradku. Stejně tak ústa, pohyblivá, rozdělená a měkká, připomínala přežvykující kozu. Spodní část tvorova těla byla až po vidlicová kopýtká pokryta dlouhým, hustým temněrudým ochlupením. Nestvůra byla také vybavena dlouhým, štětkou zakončeným ohonem, jímž energicky zametala.

„Uk! Uk!“ zaštěkal netvor, přebíraje kopýtky. „Co vy tady? Pryč, pryč, nebo potrkám, uk, uk!“

„Kopl tě někdy někdo do prdele, kozlíčku?“ nevydržel Marigold.

„Uk! Uk! Méééé!“ zamečel kozorohý. Těžko říci, zda to byl souhlas, nesouhlas něho mečení jen tak.

„Mlč, Marigolde!“ vyštěkl zaklínač. „Už ani slovo!“

„Blembblemblemééééé!“ zahuhlal netvor zuřivě, přičemž se mu rty rozevřely a objevily se žluté koňské zuby. „Uk! Uk! Uk! Bleumééébleuumééééé!“

„Jistěže,“ přikývl Marigold, „kolovrátek a zvoneček jsou tvoje. Až půjdeš domu, můžeš si je vzít.“

„Přestaň, kurva,“ zasyčel Geralt. „Všechno kazíš. Nech si ty hloupé vtipy pro sebe...“

„Vtipy!!!“ zařval kozorohy hlasitě a vyskočil. „Vtipy, méé, méé! Přišli další vtipálci, co? Přinesli železné kuličky? Já vám dám

železné kuličky, vy lumpové, uk, uk, uk! Vtipů se vám zachtělo, mé-éé? Tady máte ty svoje vtipy! Tady máte železné kuličky! Tady je máte!“

Netvor vyskočil a prudce se rozehnal rukou. Marigold zavyl a posadil se na stezku, drže se za čelo. Netvor zabublal a rozehnal se podruhé. Kolem Geraltova ucha něco zasvištělo.

„Tady jsou ty vaše kuličky! Méééé!“

Železná kulička o průměru jednoho palce trefila zaklínače do ruky, další pak zasáhla Marigolda do kolena. Básník neslušně zana-
dával a dal se na útěk. Geralt na nic nečekal a rychle jej následoval. Kuličky mu jen svištěly nad hlavou.

„Uk! Uk! Méééé!“ vřeštěl kozorohý poskakuje. „Já vám dám kuličky! Vtipálci zasraní!“

Kulička zasvištěla vzduchem. Marigold začal nadávat ještě sprostěji a chytil se za zátylek. Geralt se vrhl stranou mezi konopí, ale kuličce, která jej zasáhla do lopatky, neunikl. Nutno přiznat, že čert házel pozoruhodně přesně a zdálo se, že má nevyčerpatelné zásoby kuliček. Zaklínač, kličkující v houští, ještě zaslechl triumfální zamečení vítězího čerta a hned na to zasvištění další kuličky, klení a dupot Marigoldových nohou, jak bard prchal stezkou. A pak nastalo ticho.

IV.

„Tedy, Geralte!“ Marigold si přiložil k čelu ve vedru ochlazenou podkovu. „To jsem nečekal. Takový rohatý hnusák s kozí bradkou, takový kozel chlupatý, a prohnal tě jako nějakého rošťáka. A já to chytil do hlavy. Koukni, jakou mám bouli!“

„Už mi ji ukazuješ pošesté. Nevypadá o nic zajímavěji než po-prvé.“

„Jsi hrozně milý. A já si myslel, že s tebou jsem v bezpečí!“

„Neprosil jsem tě, abys za mnou lezl do konopí. Žádal jsem tě ale, abys držel tu svoji nevymáchanou hubu. Neposlechl, tak teď trp. A mlčky, můžeš-li, protože právě přicházejí.“

Do světnice vešel Kopřivka a s ním zavalitý Dhun. Za nimi cupitala šedovlasá, jako preclík zkroucená babička, doprovázená plavovlasou, hrozně hubenou dívčinou.

„Pane Dhune, pane Kopřívko,“ promluvil zaklínač bez otálení. „Než jsem tam šel, tázal jsem se, zda jste se už o něco s tím vaším čertem pokoušeli. Řekli jste mi, že ne. Mám důvody domnívat se, že tomu bylo jinak. Čekám vysvětlení.“

Vesničani se chvilku mručivě domlouvali, načež si Dhun odkašlal do pěsti a učinil krok kupředu.

„Pravdu mají, pane. O prominutí prosíme. Zalhali jsme, neboť stud nás žral. Sami čerta přechytračit jsme chtěli, přinutit ho, že by od nás pryč odešel...“

„Jak?“

„U nás v Údolí,“ pronesl Dhun zvolna, „se již dříve strašidla zjevila. Draci létající, červi zemní, upíři, pavouci ohromní a zmije všeliké. A my vždy na hnusotu všelikou lék v naší knize hledali.“

„V jaké knize?“

„Ukaž knihu, babko. Knihu, pravím. Knihu! Já snad puknu vzteky! Hluchá jak pařež! Lille, řekni babce, že by knihu ukázala!“

Plavovláska vytrhla velkou knihu ze stařenčiných prstů a podala ji zaklínači

„V oné knize,“ pokračoval Dhun, „již v rodu našem od pradávných času držíme, jsou léky na všeliké netvory, čáry a podivnosti, jež na světě byly, jsou či budou.“

Geralt obrátil v nikou těžký, tlustý, mastným prachem pokrytý svazek. Dívka stála před nimi a mnula rukama zástěrku. Byla starší, než si původně myslel – spletla jej její drobná postava, tolik se lišící od statných dívek z vesnice, určité jejich vrstevnic.

Položil knihu na stůl a obrátil těžké dřevěné desky

„Mrkni se na to, Marigolde.“

„Prvotní runy,“ prohlásil bard, nahlížeje mu přes rameno, s podkovou stále ještě přiloženou k čelu. „Nejstarší písmo, užívané do zavedení současné abecedy. Jeho základem jsou elfské runy a trpasličí ideogramy. Zábavný slovosled, ale tenkrát se tak mluvilo. Zajímavé rytiny a iluminace. Něco takového se zrovna často nevidí, Geralte, a když už, tak jen v chrámových knihovnách a ne ve vesnicích na konci světa. U všech bohů, kde jste to vzali, moji milí? Nechcete mi snad tvrdit, že to umíte číst? Babko? Umíš číst Prvotní runy? Umíš číst vůbec nějaké runy?“

„Copak?“

Plavovlasá dívka přistoupila k babce a zašeptala jí něco do ucha.

„Číst?“ stařenka ukázala v úsměvu bezzubé dásně. „Já? Kdepak, zlatičko. Umění toto jsem nepoznala.“

„Vysvětlete mi,“ pronesl Geralt chladně, obraceje se na Dhuna a Kopřivku, „jak užíváte knihu, neumíte-li číst runy?“

„Nejstarší babka ví vždy, co v knize stojí,“ odpověděl Dhun ponuře. „A to, co zná, učí se mladá jakási, kdy ona již pod zem míří. Zříte sami, že naše babka má již namále. Přijala tedy Lille a učí ji. Je-li ale třeba, babka sama nejlépe ví.“

„Stará vědma a mladá vědma,“ zabručel Marigold.

„Chápu-li to dobře,“ řekl Geralt s nedůvěrou, „babka zná celou knihu z paměti? Je to tak? Babko?“

„Nikoli celou, kdepak,“ odpověděla babka, opět prostřednictvím Lille. „To jen, co pod obrázkem stojí.“

„Ach tak,“ Geralt namátkou otevřel knihu. Obrázek na natržené stránce představoval pruhovanou svini s rohy tvaru lyry. „Tak se pochlubte, babko. Co je tu napsáno?“

Babka zamlaskala, prohlédla si rytinu a zavřela oči. „Tur rohatý čili taurus,“ zarecitovala. „Nedouky mylně zubem zván jest. Rohy má a bodá jimi...“

„Stačí. Velmi dobře, jistě.“ Zaklínač obrátil několik slepených stránek. „A tady?“

„Mračníci a planetníci nejružnější jsou zde. Tito deštěm liji, ti vítr seji, tamti blesky vrhají. Úrodu před nimi chránit-li chceš, vem nůž železný, nový, lejna myšího loty tři, volavky šedé sádla...“

„Dobře. Výborně. Hmmm... A tady? Co je to?“ Rytina představovala rozcuchané strašidlo na koni, s obrovskými očima a ještě většími zuby. V pravé ruce drželo obrovský meč, v levé váček s penězi.

„Vědmák,“ zamumlala babka. „Zaklínačem některými zván. Volat jej nebezpečné velmi, nutno ale jest, když s hnusotou a netvory nijak poradit si nelze, vědmák pomoci dokáže. Nutno pozor si dáti...“

„Stačí,“ zabručel Geralt. „Stačí, babko. Děkuji.“

„Ne, ne,“ protestoval Marigold s jízlivým úsměvem. „Jak je to dál? Je to moc zajímavá kniha! Mluv, babko, mluv.“

„Éé... Nutno pozor si dáti, by se člověk vědmáka nedotkl, neboť z toho prašivinu chytiti možno. A dívky před ním nutno skrývati jest, neboť vědmák smilný nad míru všelikou jest...“

„Souhlasí. Každíčké slovíčko souhlasí,“ zasmál se básník, ale Lille, jak se Geraltovi zazdalo, se sotva pousmála, „...ač vědmák převelice chtivý a na zlato divý jest,“ mumlala babka se zamhouřenýma očima, „nedávat mu více než za vodníka groš stříbrný neb půldruhého, za kotolaka stříbrné groše dva, za upíra stříbrné groše čtyři...“

„To byly časy,“ zabručel Geralt. „Děkuji, babko. A nyní ukažte nám, kde zde o čertu hovoří se a co kniha o čertech praví. Nyní rád více bych slyšel, neboť zvědav jsem, jak jste na něj šli.“

„Bacha, Geralte,“ zachechtal se Marigold. „Začínáš chytat ten žargon. Je to nakažlivá manýra.“

Babka s námahou zvládající třes ruky, obrátila několik stran. Zaklinač s básníkem se sklonili nad stolem. Bylo to přesné, na obrázku se skvěl vrhač kuliček – rohatý, chlupatý, s velkým ocasem a jízlivé se šklebící čert.

„Čert,“ zarecitovala babka. „Zván též rokyta či sylván. Pro chudobu a domácí havěť škodlivý převelice. Chceš-li z pole vyhnati jej, učin...“

„No, no,“ zabručel Marigold.

„Vezmi ořechů hrst jednu...,“ pokračovala babka, cestujíc prstem po pergamenu, „...poté kuliček železných hrst druhou. Među lahvicí, dehtu druhou. Mýdla starého naběračku, tvarohu druhou. Když čert sedí, běž za ním v čase nočním. I ořechy jísti počni. Tu čert, jenž mlsný jest, přiběhne i otáže se, chutné-li jsou. I ty dej mu kuličky železné...“

„Aby vás cholera vzala,“ zanađával Marigold. „Aby vás zkroutilo...“

„Kuš!“ okřikl ho Geralt. „Nu, babko, pokračuj.“

„a on zuby nalomivše si spatří, jak med jíš, silně po něm zatouží. Tu dej mu dehtu a sám tvaroh jez. Brzy zaslechněš, jak čertu v břiše kručí a bublá, ale ty tvař se jakoby nic. I zachce se čertu tvarohu, tu dej jemu mýdlo. Po mýdle onen čert nevydrží...“

„Došli jste až k mýdlu?“ přerušil Geralt s kamennou tváří babku, obraceje se na Dhuna a Kopřivku.

„A kdeže,“ zasténal Kopřivka. „jen ke kuličkám. Ach, pane, ten nám dal, když do kuličky zakousl se...“

„A kdo vám kázal,“ naježil se Marigold, „dávat mu tolik kuliček? V knize stojí, že jen hrst. A vy jste mu těch kuliček pytel celý dali! Vy jste mu munice na dva roky poskytli, hlupáci!“

„Bacha!“ pousmál se zaklinač. „Sklouzáváš do žargonu. Je to nakažlivé.“

„Dík.“

Geralt prudce zvedl hlavu a pohlédl do očí vedle babky stojící dívky. Lilie zrak nespustila. Oči měla světlé a křiklavě modré.

„Proč čertu přinášíte v oběti zrno?“ otázal se ostře. „Vždyť je vidět, že je to typický býložravec.“

Lille neodpověděla.

„Položil jsem ti otázku, děvče. Neboj se, z toho, že se mnou budeš mluvit, prašivinu nechytneš.“

„Na nic se ji netáhou, pane,“ ozval se Kopřivka se zřetelnými rozpaky v hlase. „Lille... Ona... Je divná. Neodpoví jim, nenutějí ji.“

Geralt nepřestával hledět Lille do očí a Lille pořád nespouštěla zrak. Ucítíl mrazení, běžící po zádech až někam ke krku.

„Proč jste na čerta nešli s klanicemi a vidlemi?“ zvedl hlas. „Proč jste na něho nenastražili pasti? Kdybyste jen chtěli, byla by jeho kozí lebka už dávno nastrčená na klacku jako strašák na vrány. Mne jste varovali, abych se ho nepokoušel zabít. Proč? To tys jim to zakázala, že, Lille?“

Dhun se zvedl z lavice. Hlavou sahal skoro ke stropu.

„Běž, děvče,“ vyštěkl. „Ber babku a běž odtud.“

„Kdo je to, Dhune?“ otázal se zaklinač, když se za babkou a Lilie zavřely dveře. „Kdo je ta dívka? Proč se u vás těší větší vážnosti než ta prokletá kniha?“

„Nic vám do toho.“ Dhun na něj pohlédl a v onom pohledu nebylo za mák přátelství. „Moudré dívky si v městech pronásledujte, u sebe hranice zapalujte. U nás toho nebylo a nebude!“

„Nepochopil jsi mě,“ pronesl zaklinač chladně.

„Ani jsem nechtěl,“ vyštěkl Dhun.

„To jsem si všiml,“ procedil Geralt skrz zuby. Ani on se nesnažil o nějakou srdečnost. „Jednu základní věc se ale pochopit snažte, Dhune. Pořád nás ještě neváže žádná smlouva, pořád ještě jsem se vám k ničemu nezavázal. Nemáte nárok myslet si, že jste si koupili

zaklinače, který za stříbrný groš nebo půldruhého udělá to, co vy udělat neumíte. Nebo nechcete umět. Nebo nesmíte. Tak to ne, pane Dhune. Zaklínače jste si ještě nekoupili a nemyslím, že by se vám to podařilo. Ne při vaši nechuti k chápání.“

Dhun mlčel, jen si Geralta měřil nasupeným pohledem. Kopřivka si odkašlal, zavrtěl se na lavici, šouraje láptěmi po podlaze, pak najednou vstal.

„Pane zaklínači,“ řekl. „Nezloběj se. Řekneme jim co a jak. Dhune?“

„Když jsme sem jeli,“ začal Kopřivka, „podívovali jste se, jak tu vše požehnaně roste, jaké žně máme. Takové nejednou zde máme, jaké jinde těžko se zdaří – zdaří-li se vůbec nějaké. I tak u nás sazenice a semena důležité jsou, my i daně platíme tím, měníme je...“

„Co to má společného s čertem?“

„Hodně. Čert dříve obtěžoval a hloupé vtipy dělal, až tu začal zrno vykrádat ve velkém. Zpočátku začali jsme mu nosit po troškách na kámen v konopí, mysleli jsme si, že nažere se a pokoj dá. Nu, nic z toho – kradl dál jako zjednaný. I jak před ním zásoby skrývat počali jsme po sklepích a stodolách na tři zámky zamčené, tu on rozzuřil se, pane, ryčel, mečel, uk-uk volal, a když on uk-uk začne, to lépe prchatí jest. Hrozil, že...“

„...jebat bude, že?“ poznamenal Marigold s kyselým úsměvem.

„To také,“ přisvědčil Kopřivka. „I o kohoutu červeném vzpomínal. Co tu dlouho povídat – krást nemohl, to oběť zažádal. Kázal si zrní i jiná dobra po pytlech nositi. Tu teprve pořádně rozezílili jsme se a chtěli jsme mu ocasatou prdel nasekat. Jenže...“

Sedlák si odkašlal a spustil hlavu.

„Není třeba choditi kolem kaše horké,“ ozval se najednou Dhun. „Zaklínače špatně jsme ocenili. Řekni vše, Kopřivko.“

„Babka zakázali čerta bít,“ promluvil Kopřivka rychle. „My ale víme dobře, že to Lille, nebol babka... Babka jen to praví, co jí Lille nakuká. A my... Vědí sami, pane zaklínači. My posloucháme.“

„Všiml jsem si,“ sešklebil Geralt ústa v úsměvu. „Babka umí jen trást bradou a drmolit text, který sama nechápe. Ale na tu holku zíráte jako na sochu bohyně, s otevřenou hubou, vyhýbáte se jejímu pohledu, pokoušíte se uhádnout každícké její přání. A její přání jsou pro vás rozkazy. Kdo je to, ta vaše Lilie?“

„Vždyť to přeci uhádli, pane. Vědma. No, Moudrá, tak řečeno. Neříkají to ale nikomu. Snažné prosíme. Kdyby to tak k panovníkovi došlo, nebo, nedejte boží, k náměstkovi...“

„Nebojte se,“ prohlásil Geralt vážně. „Vím, oč jde a nezradím vás.“

Po vsích lze tu a tam nalézt podivné ženy a dívky, nazývané vědmy nebo Moudré, jež se ale netěšily přílišným sympatiím velmožů, kteří pobírali daně a vymačkávali zisky z rolníků. Rolníci se vždy řídili radami Moudrých, a to takřka ve všem. Věřili jim slepě a bezmezně. Rozhodnutí, přijatá na základě takových rad, byla často v přímém protikladu s politikou pánů a vladyků. Geralt slyšel o případech přímo radikálních a nepochopitelných – o vybíjení celých chovných stád, neprovedení osevu nebo žní, dokonce o migracích celých vsí. Vládcí tedy tyto ‘pověry’ pronásledovali, často nevybíravými prostředky. Sedláci se proto rychle naučili Moudré skrývat, jejich radám ale naslouchat nepřestali. Protože jedno, jak ukazovala zkušenost, bylo nepochybné – v delším časovém odstupu se vždy ukázalo, že Moudré měly pravdu.

„Lille nám nedovolila čerta zabít,“ pokračoval Kopřivka. „Přikázala učiniti tak, jak kniha káže. Jak vědí, nezdařilo se to. Byly již potíže s panovníkem. Kdybychom méně než obvykle zrní jako daň odevzdali, hubu by otevřel, řval by, pomstu chystal. O čertovi jsme mu ani nepískli, neboť panovník tvrdý jest a žertů nezná. I tu oni se naskytli. Tázali jsme se Lille, zda možno jich... zjednati...“

„A co ona?“

„Vzkázala po babce, že nejprve pohlédnouti musí na nich.“

„A pohlédla.“

„Pohlédla. I schválila jich, víme to, poznat dokážeme, co Lille schválí a co ne.“

„Neřekla mi ani slovo.“

„K nikomu, krom babky, nikdy slůvko neproněsla. Ale kdyby jich neschválila, do seknice za nic na světě nevešla by.“

„Hmm...“ zamyslel se Geralt. „To je zajímavé. Vědma, která nevěští, jen mlčí. Kde se u vás vzala?“

„Nevíme, pane zaklínači,“ zabručel Dhun. „Ale i s babkou, jak starší pamatují, bylo stejné. Předchozí babka taktéž přijala děvečku nemluvnou, takovou, jež zjevila se nikdo neví odkud. A ta děvečka, to je naše nynější babka. Děd můj říkali, že se babka takto obrozuje.“

Jako měsíc na nebi obrozuje se a co měsíc v novu nachází se. Nesmějou se tomu...”

„Nesměju se,“ zakroutil Geralt hlavou. „Příliš mnoho jsem viděl, aby mi takové věci mohly být směšné. Nemám ani nejmenší chuť strkat nos do vašich věcí, pane Dhune. Moje otázky směřuji k pochopení souvislosti mezi vaší Lille a čertem. Sami jste již nejspíš pochopili, že taková souvislost existuje. Jestliže vám tedy na vaší vědmě záleží, tak vám, co se čerta týče, mohu dát jen jedinou radu – musíte si ho oblíbit.“

„Vědí, pane,“ řekl Kopřivka, „tady nejde jen o čerta. Lille nedovolí ublížit nikomu. Žádnému stvoření.“

„Samozřejmě,“ poznamenal Marigold. „Vesnické vědmy pocházejí ze stejného kořene jako druidové. A takový druid, když mu někdo saje krev, tak ještě popřeje dobrou chuť.“

„Přesně tak,“ pousmál se Kopřivka. „Trefili hřebík na hlavičku. Stejně tak tomu bylo s kanci, co zeleninu ryli. A co se stalo? Pohlédněte z okna – záhony jako malované. Našlo se jak na ně, Lille dokonce ani neví co. Co oči nevidí, srdce nebolí. Vědí?“

„Chápu,“ zabručel Geralt. „Ani nevíte jak. Z toho ale nic nebude. Ať už Lille říká, co chce, váš čert je sylván. Neobyčejně vzácné, ale rozumné stvoření. Nezabijí ho, můj kodex to zakazuje.“

„Je-li rozumný,“ ozval se Dhun, „tak mu rozumně domluvějí.“

„Po pravdě řečeno,“ pokračoval Kopřivka, „má-li čert rozum, znamená to, že kradе uvědoměle. Tak, pane zaklínači, zjistějí, oč mu jde. Přece to zrní nežere, aspoň ne tolik. Na co má tedy to zmo? Na zlost nám činí, nebo co? Co chce? Zjistějí to a vyženou ho nějakým fíglem zaklínačským. Udělají tak?“

„Pokusím se,“ rozhodl se Geralt. „Ale...“

„Ale co?“

„Vaše kniha, drazí moji, je zastaralá. Chápete, kam mířím?“

„Po pravdě řečeno,“ zamumlal Dhun, „ne příliš.“

„Vysvětlím vám to. Tedy, pane Dhune, pane Kopřivko, jestli jste počítali, že vás moje pomoc bude stát stříbrný groš nebo půldruhého, tak to jste se velice spletli.“

V.

„Hej!“

Z housti zazněl šelest, nahněvané uk-uk a praskání tyček.

„Hej!“ zopakoval prozíravě ukrytý zaklínač. „Tak se ukaž, rokyto.“

„Sám jsi rokyta.“

„Takže jak? Čert?“

„Sám jsi čert,“ kozorohý vystrčil hlavu z konopí a vycenil zuby. „Co chceš?“

„Pohovořit.“

„Děláš si srandu, nebo co? Myslíš, že nevím, co jsi zač? Sedláci si tě najali, abys mě odtud vyhnal, ne?“

„Souhlasí,“ přiznal Geralt lhostejně. „A právě o tom jsem si s tebou chtěl promluvit. Tak co, domluvíme se?“

„Nebolí tě tady?“ zaťukal si čert na čelo. „Chtěl by ses z toho dostat levně, co? Bez námahy, co? Tak tohle na mě neplatí, méé! Život, človče, to je boj! Vyhrává lepší. Chceš mě porazit, dokaž, že jsi lepší. Nebudeme se dohadovat, budeme závodit. Vítěz určí podmínky. Navrhuji běh ke staré vrbě na hrázi.“

„Nemám tušení, kde je hráz, ani kde je stará vrba.“

„Kdybys to věděl, tak bych ti takový závod nenavrhoval. Rád závodím, ale nerad prohrávám.“

„To jsem si všiml. Ne, nebudeme závodit. Na to je dneska hrozné horko.“

„Škoda. Můžeme spolu zápasit jinak?“ čert vycenil žluté zuby a zvedl ze země veliký polní kámen. „Znáš hru ‘Kdo hlasitěji houkne’? Já houkám první. Zavři oči.“

„Měl bych jiný návrh.“

„To jsem zvědavý.“

„Vypadneš odtud bez závodů, zápasů a houkání. Sám, dobrovolně.“

„Strč si takový návrh a d’yeabl aép arse,“ prokázal čert znalost Starší mluvy. „Nikam nepůjdu. Mne se tu líbí.“

„Jenže jsi tady nadělal velký binec. Přehnalš to s žerty.“

„Düvvelsheyss ti po mých žertech.“ Sylván, jak se ukázalo, znal i trpaslicky. „A ten tvůj návrh má cenu taky jako Düvvelsheyss. Nikam nepůjdu. Jedině, že bys mě porazil v nějaké hře. Mám ti dát příležitost? Zahrajeme si na hádanky, když nemáš rád silové hry. Hned ti položím hádanku a jestli ji uhodneš, vyhráš a já jdu pryč.“

Jestli se ti to nepodaří, já zůstávám a ty jdeš pryč. Napni mozek, protože hádanka není snadná.“

Než Geralt stačil protestovat, čert zamečel, zadupal kopýtky, šlehl zemi ocasem a začal recitovat:

*„Růžové lístečky, plnické lusky,
rostou v měkké hlíně opodál řeky.
Na dlouhé lodyze s puntíky květ,
neukazuj kocourovi, on by to sněd.“*

„No, co je to? Hádej.“

„Nemám tušení,“ přiznal zaklínač lhostejně, aniž by se i jen pokusil zamyslet. „Mohl by to být popínavý hrášek.“

„Špatně. Prohráls.“

„Jaká je správná odpověď? Co má... hm... kropenaté lusky?“

„Zelí.“

„Poslyš,“ vyštěkl Geralt. „Začínáš mi jít na nervy.“

„Varoval jsem tě,“ zařehotal se čert, „že hádanka není lehká. Co se dá dělat. Vyhrál jsem, zůstávám. A ty odcházíš. Loučím se s tebou – chladně.“

„Ještě moment,“ zaklínač nepozorovaně strčil ruku do kapsy. „A moje hádanka? Mám snad právo na odvetu, ne?“

„Kdepak,“ protestoval čert. „Proč bys měl mít? Vždyť bych nemusel uhádnout. Máš mě za pitomce?“

„To ne,“ zakroutil Geralt hlavou. „Mám tě za vzteklého, drzého spratka. Hned si zahrajeme úplně novou hru, kterou ještě neznáš.“

„Ha! Takže přece! jaká je to hra?“

„Hra se jmenuje,“ pronesl zaklínač zvolna, „‘Nedělej druhému, co sám nemáš rád’. Nemusíš zavírat oči.“

Geralt se sklonil do prudkého rozmachu, palcová železná kulička zasvištěla ostře vzduchem a s lupnutím zasáhla čerta přímo mezi rohy. Netvor padl naznak jako zasažený bleskem. Geralt se vrhl mezi tyčky a chytil ho za chlupatou nohu. Sylván zamečel a kopl, zaklínač skryl hlavu za paži, ale i tak mu zazvonilo v uších, protože čert, přes svou nepříliš statnou postavu, kopal silou rozuřené muly. Zaklínač se pokoušel chytit kopající kopýtko, ale nestačil to. Kozorohý sebou mlel, mlátil po zemi rukama a nepřestával kopat, tentokrát se snažil zasáhnout protivníka přímo do čela. Zaklínač zaklel, protože cítil, že mu čertova noha vyklouzává z prstů. Odtrhli se od

sebe a odkutáleli se každý na opačnou stranu, s praskáním lámali tyče a zamotávali se v lodyhách konopí.

Čert se zvedl první a zaútočil skloněnou rohatou lebkou. Jenže Geralt už stál pevně na nohou a bez potíží se útoku vyhnul, uchopil netvora za rohy, silně s ním trhl, porazil ho na zem a přitlačil koleny. Čert zamečel a plivl mu přímo do očí tak, že by se za to nemusel stydět ani velbloud postižený slintavkou. Zaklínač instinktivně ustoupil nepouštěje ale čertovy rohy. Sylván, pokoušeje se uvolnit hlavu, kopl oběma kopyty najednou a – což bylo zvláštní – oběma zasáhl. Geralt neslušně zaklel, ale držení nepovolil. Zvedl čerta ze země, přitlačil k praskajícím tyčím a ze všech sil kopl do chlupatého kolena, pak se sehnul a naplil mu přímo do ucha. Čert zavyl a zacvakal tupými zubisky.

„Nečiň druhému...“ zasípal zaklínač, „...co sám nemáš rád! Hrajeme dál?“

„Blemblembléééééé!!!“ čert bublal, vyl a plival zuřivě, ale Geralt ho pevně držel za rohy a tlačil hlavu dolů, protože čertovy plivance zasahovaly jen kopýtko, drásající půdu a zvedající oblaka prachu a listí.

Dalších několik minut proběhlo v intenzivním zmítání, výměně nadávek a kopanců. Geralt, mohl-li mít vůbec z něčeho radost, pak jen z toho, že ho nikdo nevidí, jelikož celé to vypadalo dokonale idiotsky.

Sila dalšího kopance je oba roztrhla a odhodila od sebe do konopného houští. Čert byl opět rychlejší než zaklínač – vstal a dal se na útěk, zřetelně při tom kulhaje. Geralt dýchal ztěžka a jen co si otřel tvář, rozběhl se za ním. Prodrali se konopím a vpadli mezi chmel. Zaklínač zaslechl dusot uhánějícího koně. Zvuk, na který čekal.

„Tady, Marigolde! Tady!“ zařval. „Ve chmelu.“

Nečekaně spatřil hrud' oře těsně před sebou a v následujícím okamžiku ucítil náraz. Odrazil se od koně jako od skály a padl naznak, po úderu o zemi se mu zatmělo v očích. Přesto stačil uniknout stranou, za chmelové tyčky, unikaje před kopyty. Rychle se zvedl, ale v tom okamžiku do něj najel další jezdec, který jej opět porazil. A pak se na něj najednou někdo svalil a přitlačil ho k zemi.

A pak jen záblesk a pronikavá bolest v zátylku.

A tma.

VI.

V ústech měl písek. Když jej chtěl vyplivnout, poznal, že leží obličejem k zemi. Když se chtěl pohnout, poznal, že je svázaný. Pozvedl hlavu. Slyšel hlasy.

Ležel na lesní podestýlce, těsně vedle kmene sosny. Nějakých dvacet kroků od něj stálo několik odsedlaných koní. Viděl je za péřovými kapradinami dosti nezřetelně, ale určitě mezi nimi byla Marigoldova hnedka.

„Tři pytle kukuřice,“ slyšel. „Dobře, Torque. Výtečně. Umíš to.“

„A to ještě není všechno,“ promluvil mečivý hlas, který mohl patřit pouze sylvánovi. „Podívej se na tohle, Galarre. Jako fazole, ale úplně bílé. A jak velké! A tohleto se jmenuje řepka. Oni z toho dělají olej.“

Geralt ze všech sil sevřel víčka a pak oči opět otevřel. Ne, nebyl to sen. Čert a Galarr, ať už to byl kdokoli, používali Starší mluvu, jazyk elfů. Jen slova ‘kukuřice’, ‘fazole’ a ‘řepka’ pocházela z Obecné řeči.

„A toto? Co je to?“ otázal se ten, kdo byl oslovován jako Galarr.

„Lněné semínko. Len, chápeš? Košile se dělají ze lnu. Je to o hodně levnější než hedvábí a mnohem odolnější. Výroba je, jak se mi zdá, dost složitá, ale zjistím co a jak.“

„Jen ať se nám ten len uchytlí a nezplání jako řepa,“ postěžoval si Galarr, pořád používaje tu podivuhodnou hatmatilku. „Obstarej nové sazenice řepy, Torque.“

„Žádný problém,“ zabučel čert. „Tady to opravdu není žádný problém, všechno tu roste jako zjednané. Dodám vám to, žádný strach.“

„A ještě něco,“ řekl Galarr. „Zjisti konečně, v čem spočívá to jejich trojpolní hospodaření.“

Zaklínač opatrně zvedl hlavu a pokusil se obrátit. „Geralte...“ zaslechl zašeptání. „Už ses probral.“

„Marigolde...“ odvětil také šeptem. „Kde to... Co s námi...“

Marigold jen tiše zasténal. Geralt toho už měl po krk. Zanádal, napjal svaly a otočil se na bok.

Uprostřed mýtiny stál čert, nesoucí, jak už věděl, zvukné jméno Torque. Byl zaměstnán nakládáním pytlů, vaků a balíků na koně. V této činnosti mu pomáhal štíhlý, vysoký muž, zvoucí se určitě Galarr. Onen muž zaslechl zaklínačův pohyb a otočil se. Měl modravé černé vlasy, ostré rysy tváře a velké, lesknoucí se oči. A špičaté uši.

Galarr byl elf. Elf z hor. Čistokrevný Aén Seidhe, představitel Staršího Lidu.

Galarr nebyl jediným elfem v dosahu zraku. Na okraji mýtiny jich sedělo dalších šest. Jeden z nich byl zaměstnán vyprazdňováním Marigoldových vaků, druhý drnkal na trubadúrově loutně. Ostatní, shromáždění kolem rozvázaného pytle, se zabývali hltavým požíráním řepy a syrové mrkve.

„Vanadáin, Toruviel,“ řekl Galarr a ukázal na zajatce hlavou. „Vedrái! Enn’le!“

Torque povyskočil a zamečel:

„Ne, Galarre! Ne! Filavandrel to zakázal! Zapomněls snad?“

„Ne, nezapomněl jsem.“ Galarr přehodil dva pytle přes koňský hřbet. „Je ale nutno zjistit, zda neuvolnili pouta.“

„Co po nás chcete?“ vyjekl trubadúr, zatímco jeden ho z elfů přitlačil kolenem k zemi a kontroloval uzly. „Proč jste nás zajali? O co vám jde? Jsem Marigold, bás...“

Geralt zaslechl zvuk úderu. Obrátil se, až si zkroutil krk.

Elfka, stojící nad Marigoldem, měla černé oči a havraní vlasy, bujně padající na ramena, jen na skráních zapletené do dvou tenkých cůpků. Na sobě měla krátký kožený kabátek, pod ním volnou košili ze zeleného saténu a těsné vlněné legginy zastrčené do jezdeckých bot. Kolem pasu měla uvázaný barevný šátek, dosahující do půli stehen.

„Que glosse?“ otázala se, hledíc na zaklínače a hrajíc si s rukojetí dlouhé dýky u pasu. „Que l’en pavienn, ell’ea?“

„Nell’ea,“ protestoval. „T’en pavienn, Aén Seidhe.“

„Slyšels?“ obrátila se elfka na svého druha, vysokého Seidhe, který se nenamáhal kontrolovat Geraltova pouta, jen si drnkal na loutně se lhostejným výrazem dlouhého obličej. „Slyšels, Vanadáine? Opičák dokáže mluvit! Dokáže být dokonce i drzý!“

Seidhe pokrčil rameny. Péra, zdobící jeho kazajku, zašelestila.

„Další důvod proč mu nasadit roubík, Toruviel.“ Elfka se sklonila nad Geralta. Měla dlouhé řasy, nepřírozeně bledou pleť a vy-

schlé, popraskané rty. Nosila dlouhý náhrdelník z vyřezávaných kousků dřeva zlaté břízy, navlečených na řemínek několikrát otočený kolem krku.

„No tak, řekni ještě něco, opičáku,“ sykla. „Uvidíme, čeho je schopna tvoje štekání uvyklá huba.“

„Copak, potřebuješ záminku, abys mohla udeřit svázaného?“ Zaklínač se s námahou obrátil na záda a vyplivl písek. „Bij jen tak. Viděl jsem, že to máš ráda. Ulev si.“ Elfka se narovнала.

„Na tobě jsem si už ulevila – a to když jsi ještě měl volné ruce,“ řekla. „To já tě smetla koněm a dala ti po palici A buď si jist, že to také budu já, kdo to s tebou skoncuje, až přijde čas.“ Neodpověděl.

„Nejraději bych tě bodla zblízka, hledíc ti do očí,“ pokračovala elfka. „Jenže hrozně smrdíš, člověče. Zastřelím tě z luku.“

„Jak je libo,“ pokrčil zaklínač rameny, kolik mu dovolila pouta. „Uděláš, co budeš chtít, ušlechtilá Aén Seidhe. Do svázaného a nehybného cíle se musíš trefit.“

Elfka se nad ním rozkročila, sklonila se a blýskla zuby.

„Musím,“ sykla. „Zasáhnu všechno, co chci. Můžeš si ale být jistý, že nezemřeš po prvním šíp. Ani po druhém. Vynasnažím se, abys cítil, že umíráš.“

„Prosím tě, nepřibližuj se ke mně tak blízko,“ zašklebil se v předstíraném odporu. „Hrozně smrdíš, Aén Seidhe.“

Elfka odskočila, zakolébala se v úzkých bocích a s rozmachem ho kopl do nohy. Geralt se, když viděl, kam jej chce kopnout příště, skrčil a stočil do klubíčka. Podařilo se. Kopanec přistál sice na boku, ale za to s takovou silou, až mu zacvakaly zuby.

Vysoký elf, stojící opodál, doprovázel kopance ostrými akordy na strunách loutny.

„Nech ho být, Toruviel!“ zamečel čert. „Zbláznila ses? Galarre, přikaz jí, ať přestane!“

„Thaésse!“ zaječela Toruviel a opět zaklínače kopl. Vysoký Seidhe prudce trhl strunami, až jedna z nich s protáhlym zazvoněním praskla.

„Dost už! Už dost, u bohů!“ zařval Marigold zoufale. Trhal sebou a zmítal se v poutech. „Proč ho mučíš, pitomá děvko? Nechte nás na pokoji! A ty nechej na pokoji mou loutnu, ano!“

Toruviel se na něj otočila s hroživou grimasou na popraskaných rtech.

„Muzikant!“ vyštěkla. „Člověk a muzikant! Loutnista!“

Beze slova vytrhla nástroj z rukou vysokého elfa a s rozmachem loutnu roztržila o kmen sosny, pak strunami omotané zbytky hodila na Marigoldovu hrud’.

„Na kravském rohu máš hrát, divochu, ne na loutně.“

Básník smrtelně zbledl, rty se mu zachvěly. Geralt, cítící někde uvnitř sílící mrazivou zuřivost, přitáhl zrakem černé Toruvieliny oči.

„Co tak čumíš?“ sykla elfa a sklonila se. „Špinavý opičáku! Chceš, abych ti vypíchla ty tvoje hadí oči?“

Její náhrdelník visel přímo nad ním. Zaklínač se napjal, prudkým pohybem se zvedl, chytil náhrdelník do zubů a silně trhl, krče nohy a uhýbaje stranou. Toruviel se zapotácela a svalila se na něj. Geralt se zmítal v poutech jako ryba na suchu, přimáčkl elfku pod sebe, hodil hlavou dozadu až mu křuplo v krčních obratlech a ze všech sil ji udeřil čelem do obličeje. Toruviel zavyla až se zalkla.

Brutálně ho z ní stáhli, uchopili jej za oděv a vlasy, zvedli ho. Někdo jej udeřil, ucítil, jak mu prsteny rozsekávají kůži na tvářích, les před očima mu zatančil a odplul. Všiml si jen, jak se Toruviel zvedá na kolena, spatřil krev tryskající z jejich úst a nosu. Elfka vytrhla dýku z pochvy, ale najednou zalkala, zhrbila se, skryla obličej do dlaní a spustila hlavu mezi kolena.

Vysoký elf v kazajce zdobené pestrými péry jí vzal dýku a přistoupil k zaklínači. Usmíval se a zvedal čepel. Geralt jej už viděl rudě, krev z čela rozseknutého o Toruvieliny zuby mu zalévala oči.

„Ne!“ zamečel Torque, skočil na elfa a pověsil se mu na ruce. „Nezabíjej! Ne!“

„Voe’rle, Vanadáin,“ ozval se najednou zvuchý hlas. „Quéss aén? Caélm, evelliénn! Galarr!“

Geralt otočil hlavu natolik, kolik mu dovoľovala do jeho vlasů zabořená ruka.

Kůň, který vjel na mýtinku, byl sněhobílý, hřívu měl dlouhou, měkkou, hedvábnou jako ženské vlasy. Vlasy jezdce sedícího v bohaté zdobeném sedle měly stejnou barvu, na čele byly staženy členkou, vysázenou safíry.

Pomekávající Torque přiskočil ke koni, chytil se třmenu a zasypal bělovlasého elfa proudem slov. Seidhe jej přerušil vladařským

gestem a seskočil ze sedla. Přistoupil k Toruviel, podpírané dvěma elfy, opatrně jí z obličeje sňal zkrvavený šátek. Toruviel bolestně zasténala. Seidhe zakroutil hlavou, otočil se k zaklínači a přistoupil k němu. Jeho černé, ohnivé oči, zářící jako hvězdy v pobledlé tváři, byly poznamenány modrými kruhy, jako kdyby po několik nocí nespál.

„Koušeš i svázaný,“ pronesl tiše v Obecné řeči bez přízvuku. „Jako bazilišek. Vyvodím z toho důsledky.“

„Toruviel začala,“ zamečel čert. „Kopala ho svázaného, jakoby přišla o rozum.“

Elf mu opět pohybem ruky přikázal mlčet. Na jeho krátký rozkaz další elfové zavlekli zaklínače i Marigolda k sosně a přivázali je řemeny ke kmeni. Pak všichni poklekli u ležící Toruviel a zaclonili ji. Geralt slyšel, jak jednu chvíli vyjekla. zmítajíc se v jejich rukou

„To jsem nechtěl,“ promluvil čert, stojící opodál zajatců. „To jsem nechtěl, člověče. Nevěděl jsem, že se objeví právě, když my... Když tě omráčili a tvého kamaráda připoutali na provaz ke koni, prosil jsem, aby vás pohodili tam, ve chmelu. Ale...“

„Nemohli nechat svědky,“ zabručel zaklínač.

„Snad nás nezabijí?“ vyjekl Marigold. „Snad nás ne...“

Torque mlčel, jen popotahoval měkkým nosem.

„Do psí mateří!“ zaječel básník. „Zabijou nás? Co se to tu vůbec děje, Geralte? Čeho jsme to byli svědky?“

„Náš kozorohy přítel má v Údolí Květů zvláštní poslání, že, Torque? Na elfské příkazy krade semena, sazenice, znalosti o rolnictví... Co ještě, čerte?“

„Co se dá,“ měkl Torque. „Všechno, co potřebují. A ukaž mi něco, co by nepotřebovali. Hladoví v horách, zvlášť v zimě. A o rolnictví nemají potuchy. Než si ochočí dobytek nebo drůbež, než něco vypěstují na políčkách... Nemají na to čas, člověče!“

„Seru na jejich čas. Co jsem jim udělal?“ zaječel Marigold. „Co jsem jim provedl špatného?“

„Zauvažuj?“ odpověděl tiše přistoupivší bělovlasý elf. „Pak možná sám na svou otázku dokážeš najít odpověď.“

„On se prostě mstí za všechny křivdy, jichž se elfům dostalo od lidí,“ zašklebil se zaklínač. „Je mu jedno, na kom se mstí. Nedej se zmást jeho ušlechtilým zjevem a vybranou mluvou, Marigolde. Ničím se neliší od té černooké, která nás zkopala. Musí si na někom vybít svou bezmocnou nenávist.“

Elf zvedl Marigoldovu rozbitou loutnu, chvíli na ni mlčky hleděl, až ji konečně odhodil do houští.

„Kdybych chtěl dát průchod nenávisti či pomstychtivosti,“ řekl, hraje si s rukavicemi z měkké bílé kůže, „vpadl bych v noci do údolí, spálil osady a vyvraždil obyvatele. Směšně snadné, oni dokonce ani nestavějí stráže. Nevidí a neslyší nás, když chodí do lesa. Může být něco snadnějšího, jednoduššího než rychlý, tichý šíp, vystřelený zpoza stromu? Jenže my na vás hony nepořádáme. To ty, člověče s podivnými očima, sis uspořádal lov na našeho přítele, sylvána Torqueho.“

„Ech, přeháníš,“ mekl čert. „Jaký hon? Trochu jsme se pobavili...“

„To vy, lidé, nenávidíte všechno, co se od vás liší, třeba jen tvarem uší,“ pokračoval elf klidně, nevšímaje si kozorohého. „Proč jste nám vzali naši půdu, vyhnali nás z domovů, vytlačili do divokých hor? Zabrali jste nám Dol Blathanna, Údolí Květů. Jsem Filavandrel aén Fidháil ze Stříbrných Věží, z rodu Feleanorů z Bílých Korábů. Nyní vyhnáný na konec světa, jsem Filavandrel z Konce Světa.“

„Svět je veliký,“ zamumlal zaklínač. „Můžeme se tady vejít všichni. Je dost místa.“

„Svět je veliký,“ zopakoval elf. „To je pravda, člověče. Jenže vy jste ten svět změnili. Zpočátku jste ho měnili násilím, chovali jste se k němu tak, jako ke všemu, co se vám dostalo do rukou. Teď to vypadá, že se vám ten svět začíná přizpůsobovat. Sklonil se před vámi. Podlehl vám.“

Geralt neodpověděl.

„Torque má pravdu,“ pokračoval Filavandrel. „Ano, hladovíme. Ano, hrozí nám záhuba. Slunce svítí jinak, vzduch je jiný, voda už není tou vodou, jíž byla kdysi. To, co jsme dříve jedli, co jsme používali, hyne, uvadá, planí. My jsme nikdy neobdělávali půdu, nedrásali jsme ji, na rozdíl od vás, lidí, motykami a rádly. Vám půda platí krvavé výkupné. Nás obdarovávala. Vy jí berete její poklady

silou. Pro nás země rodila a rozkvétala, protože nás milovala. Nu co, žádná láska netrvá věčně. Ale my chceme přežít.“

„Zrno není třeba krást, je možné koupit je. Tolik, kolik budete potřebovat. Máte ještě pořád hodně věcí, které lidé považují za velice cenné. Můžete obchodovat.“

Filavandrel se pohrdavě usmál.

„S vámi? Nikdy!“

Geralt se zamračil až mu popraskala krev, zaschnutá na líci.

„Běžte k d'asu s tou vaší arogancí a pohrdáním. Tím, že nechcete soužití, odsuzujete se sami k záhubě. Soužití, domluva, to je vaše jediná šance.“

Filavandrel se naklonil kupředu a oči mu zazářily. „Dohoda za vašich podmínek?“ otázal se změněným, ale stále ještě klidným hlasem. „Uznat vaši nadvládu? Ztratit svou identitu? Žít s vámi jako kdo? Otroci? Páριοvé? Žít s vámi za hradbami, jimiž se od nás ohranzujete ve městech? Žít s vašimi ženami a jít za to na šibenici? Klidně se dívat na to, co na každém kroku potkává děti, jež jsou plodem takového soužití? Proč se vyhýbáš mým očím, podivný člověče? Jak se tobě žije s bližními, od nich se přece poněkud lišíš?“

„Snažím se,“ zaklínač mu pohlédl přímo do očí. „Jakž takž to jde. Protože musím. Protože nemám jiné východisko. Protože jsem v sobě nějak přemohl pýchu a hrdost na odlišnost, neboť je to obrana před odlišností, ačkoli obrana žalostná. Protože jsem pochopil, že slunce svítí jinak, protože se něco mění a já nejsem středem těch změn. Slunce svítí jinak a bude už tak svítit, nic nepomůže vyskakovat na ně s motykou v ruce. Je nutno přijmout skutečností, elfe, je nutno naučit se to.“

„To byste chtěli, že?“ Filavandrel si utřel hřbetem ruky pot, který mu vystoupil na bledém čele nad bílým obočím. „K tomu chcete ostatní donutit? Přesvědčení, že teď nastal váš čas, vaše, lidská éra a epocha, že to, co děláte jiným rasám, je stejně přirozené jako východy a západy slunce! Že se s tím musí všichni smířit, že to všichni musí přijmout? A to ty mě obviňuješ z pýchy? Co jsou pak názory které hlásáš? Proč si vy, lidé, nedokážete uvědomit, že ve vaší vládě nad světem je tolik přirozenosti, jako ve všech, rozmnožených v kožiše? Stejně úspěšně bys mi mohl navrhnout soužití s hromadou vši, stejně pozorně bych naslouchal vším, kdyby mi náhradou za uznání jejich nadvlády vyslovily souhlas se společným užíváním kožichu.“

„Neztrácej čas debatou s takovým nepříjemným hmyzem, elfe,“ odpověděl zaklínač, jen s námahou ovládaje hlas. „Jen se divím, jak moc toužíš v takové vši, jako jsem já, vzbudit provinilý pocit a pokoru. Jsi ubožák, Filavandrele. Jsi rozhořčený, žízniš po pomstě a přitom si dobře uvědomuješ svou bezmocnost. Pokračuj, bodni mě mečem. Pomsti se celé lidské rase. Uvidíš, jak se ti uleví. Kopni mě předtím do koulí nebo do zubů, jako ta tvoje Toruviel.“

Filavandrel odvrátil hlavu.

„Toruviel je nemocná,“ řekl.

„Znám tu nemoc i její příznaky.“ Geralt si odplivl přes rameno. „To, co jsem jí dal, by jí mělo pomoci.“

„Opravdu, ten rozhovor nemá smysl.“ Filavandrel vstal. „Je mi líto, ale musíme vás zabít. Pomsta s tím nemá nic společného, je to čistě praktické řešení. Torque musí dál vykonávat svůj úkol a nikdo se nesmí dozvědět, pro koho to dělá. Nemůžeme si dovolit válku s vámi a na obchod a výměnu se nachytat nedáme. Nejsme tak naivní, abychom nevěděli, čím předvoj jsou vaši kupci. Kdo za nimi přichází. A jakého druhu soužití přináší.“

„Elfe,“ ozval se do té doby mlčky naslouchající Marigold. „Mám přátele. Lidé, kteří za nás dají výkupné. Budeš-li chtít, i v podobě jídla. V jakékoli podobě. Přemýšlej o tom. Ta ukradená semena vás přece nezachrání...“

„Je už nezachrání vůbec nic,“ přerušil jej Geralt. „Neponižuj se před ním, Marigolde, nežebroň. Je to zbytečné a žalostné.“

„Na někoho, kdo žije tak krátce,“ pousmál se Filavandrel nuceně, „projevuješ překvapivé pohrdání smrtí, člověče.“

„Jedou se člověk rodí a jednou umírá,“ pronesl zaklínač klidně. „Filozofie přímo pro vší, že? A tvoje dlouhověkost? Lituji tě, Filavandrele.“

Elf zvedl obočí.

„To mi musíš vysvětlit. Proč?“

„Jste žalostně směšní, vy, s kradenými pytlíčky semen na nákladních koních, s hrstkou zrna, s drobečky, jejichž pomocí chcete přežít. A s tím vaším posláním, která má vaše myšlenky odvrátit od blížícího se konce, protože ty přece dobře víš, že tohle je už konec. Nic nevzejde a neurodí se na náhorních planinách, nic vás už nezachrání. Jenže vy jste dlouhověcí. Budete žít dlouho, velice dlouho v pyšně zvolené izolaci, stále méně početní, stále slabší, stále zahořk-

lejší. A ty víš, Filavandrele, co se pak stane. Víš, že pak zoufalí mladíci s očima stoletých starců a dívky, odkvetlé, jalové a nemocné, jako je Toruviel, povedou do údolí ty, kdo ještě budou schopni udržet v rukou meče a luky. Sjedete do kvetoucích údolí na schůzku se smrtí, budete toužit zemřít hrdě, v boji a ne v brlozích, kde vás napadají anemie, souchotě a kurděje. Pak si, dlouhověký Aén Seidhe, na mě vzpomeneš. Připomeneš si, že mi tě bylo lito. A pochopíš, že jsem měl pravdu.“

„Čas ukáže, kdo má pravdu,“ pronesl elf tiše. „A zde je převa-
ha dlouhověkosti. Já mám šanci přesvědčit se o tom. Třeba i díky té
hrstce ukradeného zrní. Ty tu šanci mít nebudeš. Za chvíli zemřeš.“

„Ušetř alespoň jeho,“ ukázal Geralt hlavou na Marigolda. „Ne,
ne z patetického milosrdenství. Z rozumu. Já nikomu chybět nebudu,
jeho ale budou chtít pomstít.“

„Máš podivný názor na můj rozum,“ odpověděl elf po krátkém
zamyšlení. „Přežije-li díky tobě, bezpochyby se bude cítit zavázán
pomstít tě.“

„Tím si můžeš být jist!“ vybuchl Marigold, bledý jako smrt.
„Tím si, zkurvysyne, můžeš být jist. Zabij mě taky, jinak, to ti slibuji,
proti tobě zvednu celý svět. Uvidíš, co dokážou vši z kožichu! Zni-
číme vás, i kdybychom měli srovnat se zemí celé ty vaše hory! Tím
si můžeš být jist!“

„Marigolde, ty jsi ale hlupák,“ povzdechl si zaklínač.

„Jednou se člověk rodí a jednou umírá,“ prohlásil básník hrdě,
jenže celý dojem kazily zuby, cvakající jako kastaněty.

„To o všem rozhodlo.“ Filavandrel vytáhl rukavice zpoza
opasku a natáhl si je. „Je čas ukončit tuto epizodu.“

Na jeho krátký rozkaz se elfové s luky v rukou rozestavili na-
proti. Udělali to rychle, nejspíš na to už dávno čekali. Jeden, jak si
zaklínač povšiml, ještě přežvykoval řepu. Toruviel, s ústy a nosem
do kříže obvázanými pruhy látky a březovou kůrou, stanula vedle
lučištníků. Bez luku.

„Máme vám zavázat oči?“ otázal se Filavandrel.

„Zmiz,“ odvrátil zaklínač hlavu. „Odejdi...“

„A d'yeabl aép arse,“ dokončil to Marigold, cvakaje zuby.

„To ne!“ zamečel najednou čert, který přiběhl a tělem zakryl
odsouzence. „Ztratili jste rozum? Filavandrele! Tak jsme se nedo-

mluvili! Tak ne! Měls je odvézt do hor, podržet někde v jeskyni dokud neskončíme tu...“

„Torque,“ řekl elf. „Nemohu. Nemohu riskovat. Viděls, co udělal Toruviel i když byl svázaný? Nemohu riskovat.“

„Nezajímá mě, co můžete a co ne! Co si vůbec myslíte? Že vám dovolím vraždu? Tady, na mé půdě? Vedle mé osady? Vy proklatí pitomci! Zmizte odtud i s těmi svými luky, jinak vás potrkám, uk, uk!“

„Torque,“ Filavandrel zapřel ruce v bok. „To, co musíme udělat, je nutné.“

„Düvvelsheyss a ne nutné!“

„Ustup, Torque.“

Kozorohý potřásl ušima, mečel ještě hlasitěji, vypouklil oči a ohnul loket do urážlivého gesta velice oblíbeného mezi trpaslíky.

„Nebudete tady nikoho vraždit! Nasedněte na koně a vypadněte do hor, za průsmyk! Jinak budete muset zabít i mě!“

„Měj rozum,“ pronesl bělovlasý elf zvolna. „Jestliže je necháme žít, dovědí se lidé o tobě, o tom, co děláš. Chytanou tě a umučí. Vždyť je znáš.“

„Znám,“ měkl čert, nepřestávaje tělem chránit Geralta i Mariolda. „Mám dojem, že je znám dokonce líp než vás! A dost dobře nevím, s kým je lepší držet! Lituju, že jsem se dal s vámi dohromady, Filavandrele!“

„Sám jsi to chtěl,“ řekl elf mrzivě a dal znamení lučištníkům. „Sám jsi to chtěl, Torque. L’sparelleán! Evelliénn!“

Elfové vytáhli šípy z toulců.

„Běž, Torque,“ procedil Geralt přes zuby. „To nemá smysl. Ustup.“

Čert se ani nepohnul, jen mu ukázal trpasličí gesto.

„Slyším... hudbu...“ zasténal najednou Marigold.

„To se stává,“ odpověděl Geralt, hledě na hroty šípů. „Nic si z toho nedělej. To není žádná ostuda, zbláznit se strachy.“

Filavandrelova tvář se změnila, sešklebila se v podivné grimase. Bělovlasý Seidhe se prudce otočil a křikl na lučištníky, krátce, úsečně. Lučištníci spustili zbraně.

Na mýtinu vešla Lille.

Už to nebylo hubené vesnické děvče v prostých šatičkách. Trávou porostlou mýtinou k nim kráčela – ne, nekráčela – plula k nim

Královna, zářivá, zlatovlasá, s jiskrnými očima, úžasná Královna Polí, ozdobená girlandami květín, klasů, svazků bylin. Po levém boku jí na neobratných nožkách poskakoval koloušek, po pravém dupal velký ježek.

„Dana Méadbh,“ pronesl Filavandrel uctivě. A pak sklonil hlavu a poklekl.

I ostatní elfové poklekli, pomalu, jakoby neochotně, jeden po druhém padali na kolena, hluboce a uctivě se ukláněli. Poslední, kdo poklekl, byla Toruviel.

„Haél, Dana Méadbh,“ zopakoval Filavandrel.

Lilie na pozdrav neodpověděla. Zastavila se několik kroků před elfem, přelétla modrým pohledem přes Marigolda a Geralta. Torque, ač rovněž v úkloně, se okamžitě pustil do rozvazování pout. Nikdo ze Seidhe se ani nepohnul.

Lilie ještě pořád stála před Filavandrelem. Nepromluvila, nevydala nejmenší zvuk, ale zaklínač viděl změny na elfově obličejí, cítil jejich auru a neměl pochyb, že se mezi touto dvojicí odehrávala výměna myslí. Čert jej najednou potáhl za rukáv.

„Tvůj přítel,“ zamečel tiše, „se rozhodl omdlít. Nemáme moc času. Co dělat?“

„Vraž mu pár facek.“

„S rozkoší.“

Filavandrel povstal z pokleku. Na jeho rozkaz se elfové bleskově vrhli sedlat koně.

„Pojď s námi, Dana Méabdh,“ promluvil bělovlasý elf. „Potřebujeme tě. Neopouštěj nás, Věčná. Nezbavuj nás své milosti. Bez ní zahyneme.“

Lilie pomalu zakroutila hlavou a ukázala k východu, k horám. Elf se uklonil, žmoulaje v ruce zdobené opratě svého bělohřívého oře.

Marigold, bledý a oněmělý, podpírán sylvánem přistoupil blíž. Lille na něj pohlédla a usmála se. Pak pohlédla do zaklínačových očí, hleděla do nich dlouho. Neřekla ani slovo. Slova nebyla nutná.

Většina elfu už byla v sedlech, když se přiblížili Filavandrel s Toruviel. Geralt pohlédl do černých očí elfky, lesknoucích se nad obvazy.

„Toruviel...“ začal, ale nedomluvil. Elfka kývla hlavou. Sňala z hrušky sedla loutnu, nádherný nástroj z lehkého, umělecky intarzo-

vaného dřeva, s vyřezávaným štíhlým gryfem. Beze slova ji podala Marigoldovi. Básník přijal nástroj a uklonil se. Rovněž beze slova, ale jeho oči vyjadřovaly mnoho.

„Loučím se s tebou, podivný člověče,“ oslovil Filavandrel tiše Geralta. „Máš pravdu. Slova nejsou nutná. Nic nezmění.“

Geralto mlčel.

„Po delším uvažování,“ dodal Seidhe, „jsem došel k názoru, že jsi měl pravdu. Tehdy, kdy ti nás bylo líto. Takže zatím na shledanou. Na shledanou co nevidět, toho dne, kdy sestoupíme do údolí, abychom hrdé zahynuli. Pak se po tobě budeme rozhlížet, já a Toruviel. Nesmíš nás zklamat.“

Delší dobu na sebe mlčky hleděli. A pak zaklínač odpověděl krátce a prostě: „Budu se snažit.“

VII

„U všech bohů, Geralte!“ Marigold přestal hrát, objal loutnu a dotkl se jí tváří. „To dřevo zpívá samo! Ty struny žijí! Jak nádherný tón! U všech čertů, těch pár kopanců a trocha strachu je za tuhle loutničku moc nízká cena. Kdybych věděl, co za to dostanu, nechal bych se kopat od rána do večera. Geralte? Posloucháš mě vůbec?“

„Těžko vás neslyšet,“ zvedl zaklínač hlavu nad knihu, pohlédl na čerta, který neúnavně pískal na podivné flétničce, vyrobené z kousků třtiny o různé délce. „Slyším vás, celé okolí vás slyší.“

„Düvvelsheyss a ne okolí.“ Torque odložil píšťalku. „Pustina, nic víc. Divočina. Zapadákov. Ech, jak se mi stýská po mém konopí.“

„Stýská se mu po konopí,“ zasmál se Marigold, opatrně kroutící mistrné vyřezávanými kolíčky loutny. „Měl jsi sedět v houští jako myška a ne strašit holky, ničit hráze a srát do studní. Mám dojem, že teď budeš opatrnější a odpustíš si žerty, vid', Torque?“

„Jenže já mám rád žerty,“ prohlásil čert, ceně zuby. „Bez vtipů si nedovedu představit život. Ale dobře, slibuju, že na novém místě budu opatrnější. Budu žertovat obezřetněji.“

Noc byla pochmurná a větrná, vítr pokládal rákosí, šuměl ve větvích křoví, kde rozbili tábor. Marigold přihodil chrastí na oheň. Torque se vrtěl v pelechu, odháněje ocasem komáry. V jezeře sebou plácla ryba.

„Celou naši výpravu na konec světa popíšu v baladě,“ prohlásil Marigold. „A tebe, Torque, v ní popíšu taky.“

„Nemysli si, že ti to projde jen tak,“ štěkl čert. „Já pak taky napíšu baladu a popíšu tě tak, že se dvanáct let nebudeš moct objevit ve slušné společnosti. Tak si dej bacha. Geralte?“

„Copak?“

„Vyčetls v té knize, kterou jsi tak nectně vyloudil z těch sedláků, něco zajímavého?“

„Jistě.“

„Tak to přečti i nám, dokud ještě oheň nevyhasl.“

„To ano.“ Marigold zadrnkal na zvukných strunách Toruvieliny loutny. „Čti, Geralte.“

Zaklínač se opřel na lokti a přisunul knihu blíže k ohništi.

„Uzříti je možno,“ začal, „v dobu letní od dnů májových a červnových až po září, nejčastěji ale stává se to ve Svátek Srpu, jenž staří zvali Lammas. Zjevuje se jakožto Panna Zlatovlasá, v květech celička a vše, co živé jest, spěchá za ní a lne k ní, lhostejno, zda býlí či zvěř. Pročež jméno její jest Živa. Prastaří zvou ji Danamebi a cítí ji převelice. Dokonce Vousatí, ač v nitru hor a ne v polích žijí, cítí ji i zovou ji Bloemenmagde.“

„Danamebi,“ zabručel Marigold. „Dana Méabdh. Polní Panna.“

„Kdekoli Živa stane, půda kvete a rodí, bujně rodí se tvor všeliký, taková moc její. Národy všeliké obětiny skládají jí z úrody, v naději horoucí, že jejich, ne cizí ves navštíví. Praví se též, že nakonec Živa usadí se v národu, jenž nad všeliké ostatní vynikne, ale to pouhé bajky babské jsou. Neb mudrci praví, že Živa zemi jen miluje i to, co roste na ní i žije, jedno zda pláňka to nejmenší či chrobák nejškarednější a národy všeliké pro ni více nejsou, nežli ona pláňka nepatrná, neboť i tak zmizí a nová po nich, jiná přijdou plemena. Ale Živa věčná jest, byla i bude, vždy, do konce věků.“

„Do konce věků!“ zazpíval trubadúr a zadrnkal na loutně. Torque se přidal vysokým trylkem své rákosové píšťalky. „Buď pozdravena, Polní Panno! Za úrodu, za květiny v Dol Blathanna, i za kůži níže podepsaného, již jsi zachránila před proděravěním šípy. Víte, něco vám řeknu.“

Přestal hrát, objal loutnu jako dítě a posmutněl.

„Nejspíš se v baladě nezmním o elfech a potížích, s nimiž se potýkají. Našlo by se dost lotrů, ochotných vydat se do hor... Proč přispíšit...“

Trubadúr zmlkl.

„Jen to domluv,“ řekl Torque hořce. „Chceš říct, proč přispíšit to, co je stejně neodvratné. Nevyhnutelné.“

„Nemluvme o tom,“ přerušil je Galt. „Proč o tom mluvit? Slova nejsou nutná. Berte si příklad z Lille.“

„Domlouvala se s elfem telepaticky,“ zabručel bard. „Cítil jsem to. Že, Geralte? Ty přece takovou komunikaci cítíš. Zachytils, o čem... Co sdělila elfovi?“

„Něco málo.“

„Co říkala?“

„Mluvila o naději. O tom, že všechno se obrozuje a obrozovat nepřestane.“

„Jen to?“

„To stačilo.“

„Hm... Geralte? Lille žije na vsi, mezi lidmi. Myslíš si, že...“

„....že mezi nimi zůstane? Tady, v Dol Blathanna? Snad. Jestli...“

„Jestli?“

„Jestli se lidé ukážou toho hodni. Jestli konec světa zůstane koncem světa. Budeme-li respektovat hranice... No, dost už řečí, chlapci. Je čas jít spát.“

„Pravda. Půlnoc je blízko, oheň uhasíná, ještě chvílku posedím, vždycky se mi nejlíp skládalo rýmy u dohasínajícího ohně. A potřebuju pro svou baladu název. Pěkný název.“

„Co tak Konec světa?“

„Banální,“ vyprskl básník. „I kdyby to byl skutečné konec, je třeba popsat to jinak. Metaforicky. Předpokládám, že víš, co je to metafora, Geralte? Hm... Musím si to promyslet... Tam, kde... K čertu... Tam, kde...“

„Dobrou noc,“ řekl čert.

MUZIKANTI

DOLY

Tam, prakticky na konci města, za tramvajovou smyčkou, za kolejemi ukrytými v příkopu a pestrým čtvercem zahrádek, se prostíralo zvlněné, kopcovité pole, rozryté a plné smetí, šklebící se zbytky betonu a zubisky ostnatého drátu, zarostlé bodláčím, pýrem, psinečkem a pampeliškou.

Byl to pás země nikoho, válečné pásmo mezi masivní stěnou paneláků a vzdáleným, smogem promodralým temné zeleným lesem. Tomuto místu lidé říkali Doly. Nebyl to ale jeho skutečný název.

Ta krajina byla odjakživa pustá, dokonce jen zřídka pustošená neposednými dětmi, které po vzoru svých rodičů preferovaly k hrám místa ukrytá v bezpečných a laskavých železobetonových kaňonech. Jen někdy, ale jen na samém okraji, posedávali pijáci, atavisticky přitahovaní zelení. Kromě nich se na Doly nepouštěl nikdo.

Nepočítaje kočky.

Koček bylo na celém sídlišti plno, ale Doly byly jejich královstvím, mimo vši pochybnost uznávanou doménou a azylem. Sídlištní psi, svými majiteli pravidelně šťvaní na kočky, se na hranici pustiny zastavovali, a skučíce se vraceli s ocasy mezi nohama. Pokorně přijímali kruté bití, jež jim uštědřovali jejich páni 'za zbabělost'; Doly v nich probouzely větší strach než rány.

Také lidé se na Dolech cítili nesví. Za dne. Protože v noci se na Doly nepouštěl nikdo. Nepočítaje kočky.

Za dne skryté a ostražitě, kroužily za noci po Dolech měkkým, opatrným krokem, prováděly nezbytné početní korekce potkanů a myši, budily obyvatele okrajových bloků pronikavým vrískotem, znamenajícím lásku či krvavý boj. V noci se na Dolech cítily v bezpečí. Ve dne ne.

Obyvatelé sídliště kočky neměli v lásce. Vezmeme-li do úvahy, že zvířata, jež v lásce měli a která si chovali ve svých zděných hníz-

dečkách, si zvykli čas od času bestiálně mučit, výraz ‘neměli v lásce’ dostával ve vztahu ke kočkám skutečně ponurý význam. Stávalo se, že kočky přemýšlely, v čem tkví příčina toho stavu. Názory byly různé – většina koček si myslela, že vinny jsou ty drobné, zdánlivě nic neznamenantající maličkosti, které pomalu, leč úspěšně, zabíjely lidi a přiváděly je k šílenství – ostré, vražedné azbestové jehličky, které nosili v plících, vražedné záření z panelů tvořících zdi jejich obydlí, kyselý životu nepřátelský vzduch, neustále se vznášející nad městem. Je snad zvláštní, říkaly si kočky, že někdo, balancující na pokraji záhuby, ničený a trávený jedy a chorobami, nenávidí vitalitu, pružnost a sílu? Že někdo nervózní, neznající klid, vztekem a zuřivostí reaguje na teplý, lehký a vrnivý klid jiných? Ne, nebylo se čemu divit. Chtělo to naopak být ostražitý – chtělo to co nejrychleji utíkat, co nejdelšími skoky, sotva se na obzoru objevily velké nebo malé dvounohé postavičky. Chtělo to chránit se před kopanci, klacky, kamením, zuby pošťvaného psa, koly automobilu. Chtělo to umět rozeznat krutost, skrývajíc se za skrz zuby procezeným ‘čiči čiči’. To je všechno.

Mezi kočkami však byly i takové, které si myslely, že příčina té nenávisti leží úplně někde jinde. Že je skrytá v Dávných Časech. Dávné Časy. Kočky znaly Dávné Časy. Obrazy z Dávných Časů se daly na Dolech někdy zhlédnout.

Protože Doly nebyly normální místo. Za rozcvrlikaných měsíčních nocí se kočkám naskýtal obraz dostupný výlučně jejich zřítelnícím. Zamlžený, chvějící se obraz; chorovody dlouhovlasých dívek okolo podivných budov z kamene, šílené vytí a poskakování kolem zmrzačených tel visících nehybně hlavou dolů z dřevěných šibeníc, řady lidí v kápích s pochodněmi v rukou, hořící domy s věžemi korunovanými znamením kříže, stejné kříže, ale obrácené, zabodnuté do černé, pulsující země. Hranice, spáleniště a šibenice. A černého člověka křičícího slova. Slova, jež byla, jak to viděly kočky, skutečným názvem místa, nyní zvaného Doly.

Locus terribilis.

Za takových nocí se kočky bály. Cítily, jak se Opona chvěje. Přimykaly se celým tělem k zemi, vpíjely se dráčky do hlíny, bezhlasně otvíraly vousaté tlamičky. Čekaly.

A pak se rozezněla hudba. Hudba tisíců neklid, zahánějící strach, přinášející blaženost, nesoucí bezpečí. Protože kromě koček žili na Dolech Muzikanti.

VEEHAL

Den byl stejný jako všechny ostatní – chladné ráno se rozehrálo a zlenivělo v teplém, jarním dopoledni, rozzářil se chmýřím babího léta ve svém zenitu, zatahl a zamlžil v podvečer a pak začal hasnout.

Stalo se to úplné nečekané, náhle, bez varování. Vzduch protřhl veehal, přeletěl po plevelu jako vichr znásobený ozvěnou odráženou od betonových zdí paneláků. Příšerný strach zježil mourovaté a strakaté kožíšky, přitiskl uši k hlavám, vycenil tesáky.

Veehal!

Muka a smrt!

Vražda!

Veehal!

Opona! Opona se trhá!

A hudba.

Uklidnění.

O něco později zakvílely na zahrádkách sirény sanitek. Pak nastal šílený zmatek lidí v bílém a bleděmodrém oblečení. Kočky to pozorovaly z úkrytu, klidné a bez zájmu. Jich se to už netýkalo.

Lidé běhali, křičeli, nadávali. Lidé vynášeli z chatek těla; zmasakrovaná, zohyzděná, cedící krev přes bílá prostěradla. Lidé v bleděmodrém oděvu odtlačovali od drátěného pletiva jiné, ty, kteří přiběhli od sídliště. Kočky to pozorovaly.

Jeden z lidí v bleděmodrém oblečení se odvrátil do otevřeného prostranství a začal dávivě zvracet. Někdo křičel, hrozně křičel. Prudce se zabouchly dveře automobilu, a pak znovu zavýly sirény.

Kočky tiše předly. Kočky slyšely hudbu. Tamto se jich vůbec netýkalo.

STRUPOVITÝ

Strupovitý, lapený do sítě tónů zcelujících protřzenou Oponu jemnou nití hudby, couvl, rozsévaje okolo sebe kapičky krve stékající-

cí z drápů a tesáků. Couvl, zmizel, oddělený od vchodu lepivým pojivem. Naposledy, už z druhé strany Opony, vydechl k Muzikantům svou nenávist, zlost a hrozbu.

Opona se zcelila, zmizela, ztratila se i poslední stopa po prasclině.

MUZIKANTI

Muzikanti seděli ve stínu zprohýbaných, začouzených, v zemi zarytých kamínek.

„Podařilo se to,“ řekl Kersten. „Zase se to podařilo.“

„Ano,“ potvrdil Itka. „Ale příště... Nevím, nevím.“

„Bude příště?“ zašeptal Prskoun. „Itko? Bude příště?“

„To si piš, že bude,“ zavrčel Itka. „Copak je neznáš? Nevíš, na co teď myslí?“

„Ne,“ odvětil Prskoun. „Nevím.“

„Ale já vím,“ zavrčel Kersten. „Vím to dobře, protože je znám. Myslí na pomstu. Proto ji musíme najít.“

„Musíme,“ odvětil Itka. „Musíme ji už konečně najít. Jen ona je dokáže zastavit. Ona je s nimi v kontaktu. A pak, až bude s námi, odejdeme odtud. Do Brém. Za ostatními. Tak jak to přikazuje Zákon. Musíme jít do Brém.“

MODRÝ POKOJ

Modrý pokoj žil vlastním životem. Byl cítit ozónem, rozehrátou umělou hmotou, kovem a éterem. Tepal jako krev, elektřinou bzučící v izolovaných kabelech, olejovité se lesknoucích vypínačích, klávesách a zástrčkách. Mihotal zrcadlovým leskem obrazovek, množstvím zlých, červených oček čidel. Pyšnil se majestátem chrómu a niklu, důležitosti černi, důstojností běloby. Žil.

Vzbuzoval respekt. Vládl.

Debbe se zavrtěla v Sevření řemenů, jež ji roztahovaly naznak na stole, pokrytém prostěradlem a plenou. Necítila bolest; jehly vbodnuté do lebky a zubaté plíšky připnuté k uším už nebolely, jen tížily spletenou korunou převodů, lechtaly, nepříjemné vadily, ale přestaly způsobovat bolest. Nehybným, nepřítomným zrakem zírala

Debbe na pelargonii stojící na parapetu. Pelargonie byla v tomto Pokoji jedinou věcí, jež žila vlastním, nezávislým životem.

Nepočítaje Izu.

Iza, shrbená nad stolem, psala rychle. Drobným písmem pokrývala stránky sešitu, čas od času přejela prsty po klávesnici počítače. Debbe se zaposlouchala do tepu Pokoje.

„Tak, maličká,“ řekla Iza, otáčejíc se. „Začneme. Klid.“

Cvakl vypínač, zahučely motory, zachvěly se mohutné cívky, rozzářila se krvavě rudá světélka. Kulatými, zamlžovanými obrazovkami se skákavé rozběhly světelné myšky. Záznamové zařízení se zachvělo, rozhoupalo jako tenké pavoucí nohy, začalo se po bubnech plazit tenkými čarami.

Debbe

Iza hryzala propisovačku, upírala zrak na sloupce čísel, neskutěčně rovnoměrné se objevující na monitoru, na čáry, hranaté kresby. Mumlala si pod nosem, pak dlouho psala do sešitu. Kouřila. Prohlížela sestavy. Konečně cvakl vypínač.

viděla pelargonii. Cítila sucho v nose, chladnoucí horko postupující od čela k očím. Dřevěnění, dřevěnění celého těla.

Iza prohlížela vytisknuté sestavy. Některé z nich mačkala, krčila a cpala do přeplněného koše, jiné, označené rychlými tahy propisky, spínala a odkládala na velkou hromadu.

Pokoj žil.

„Ještě jednou,“ řekla Iza. „Ještě jednou, maličká.“

Debbe

Bleděmodrá obrazovka vykouzlila blesky a čáry, pravidelnými vrstvami kupila sloupkové hodiny. Záznamové zařízení se plynule a klidné vlnilo, kreslilo na bubnu fantastický horizont.

TO JSME MY. MUSÍŠ!

se podivila, když zaslechla ten hlas. Nikdy předtím jej neslyšela; hlas, jenž byl silnější než hlas Pokoje, silnější než sálavé horko bublající v jejím mozku. Jehly, jimiž se ježila její tvář, se rozechvěly.

Hudba! Hudba! Hudba!

Rudá čára na obrazovce poskočila vzhůru. Záznamové zařízení s sebou trhlo a narýsovalo v chvějící se čáře tři nebo čtyři ostré zuby.

MUSÍŠ S NÁMI DO BRÉM.

„Co se to, k čertu, děje?“ zašeptala Iza, s pohledem upřeným na obrazovku. Zapomněla na cigaretu, doutnající na popelníku, a zapáli-

la si další. Mačkala jeden vypínač za druhým ve snaze ovládnout kurzory bláznící na obrazovce.

„Ne, to nechápu. Co se děje, maličká?“

Konečně udělala, co měla. Vypnula proud.

„Neee,“ protestovala Debbe protáhle. „Nechci, plavovlasá. Nechci!“

Iza vstala, polaskala ji po hlavě a hřbetě. Všechny čáry na obrazovce si pospíšily vzhůru, zatímco se Záznamové zařízení divoce rozechvělo. Iza to neviděla.

„Chudáček, kočička,“ řekla laskajíc Debbin hedvábný kožíšek. „Chudáček číča. Ani nevíš, jak je mi té líto. Ale posloužíš vědě, kočičko. Posloužíš pokroku.“

Za Izinými zády počítačový kurzor odcupital vpravo a řadou malých, hranatých písmenek vypsál INCORRECT STATEMENT a zhasl. Docela.

Záznamové zařízení na bubnu se zastavilo.

Světelná myška na kulaté, mřížkované obrazovce ještě jednou zapištěla a zmizela.

Iza, oči zatemnělé nečekanou slabostí, se ztěžka svalila na trojnohou židli.

Hudba, blesklo ji hlavou, odkud ta Debbe slastně předla, jednoduše a lehce, plynule a přirozeně se přizpůsobovala harmonii ze všech stran plynoucích tónů. Nacházela v nich sebe, své místo, svůj úděl. Cítila, že bez ni je ta hudba neúplná, zmrzačená. Hlasy, vytukávající akordy, to potvrzovaly. To jsi ty, říkaly, to jsi ty. Uvěř v sebe. To jsi právě ty. Uvěř.

Debbe uvěřila.

My, říkaly hlasy, jsme ty. Poslouchej. Poslouchej nás. Poslouchej naši hudbu. Svou hudbu. Slyšíš?

Debbe slyšela.

Čekáme na tebe, říkaly hlasy. Ukážeme ti cestu k nám. A až budeš s námi, vyrazíme společně do Brém. Za jinými Muzikanty. Ale nejdříve jim musíš dát šanci. Poslouchej. Řekneme ti, co se stalo. Řekneme ti, co je třeba udělat, aby byli zadrženi. Poslouchej.

Debbe poslouchala.

Uděláš to?

Ano, odpověděla Debbe. Udělám.

Hudba odpověděla kaskádou tónů.

Iza mrtvým pohledem hleděla na pelargonii. Pohlédni na mě, plavovlasá, řekla Debbe. Černé písmeno M na čele kočky, znamení vyvolené, Znamení Tarantule, zazářilo, zalesklo se kovovým, pávím leskem.

Pohlédni mi do očí.

Izo

NEJMAN

„Dva,“ odvětila sestřička. „Jsou dva. Sedí v primářově kanceláři. Recká jim udělala kávu. Říkali, že mají naspěch.“

„Co ode mě může chtít milice?“ Iza zhasla cigaretový nedopalek v plechovém, kolísavém talíři chodbového popelníku. „Neříkali?“

„Neříkali vůbec nic,“ našpulila sestřička baculaté tvářičky. „Víte, paní doktorko. Oni nikdy nic neříkají.“

„Odkud to mám vedet?“

„Raději běžte. Říkali, že spěchají.“

„Už jdu.“

Byli skutečné dva. Pohledný blondýn, kus pořádného chlapa v džínové bundě, a brunet v tmavém svetru.

Při pohledu na vcházející Izu oba vstali. Podivila se; bylo to dost nezvyklé gesto, dokonce i u obyčejných mužů, a úplně nepravděpodobné u milicionářů. Policistů, opravila se v duchu a současně se zastyděla; zastyděla se za stereotyp, jemuž se podvědomě poddala.

„Doktorka Przemická,“ nechal si potvrdit blondýn.

„Ano.“

„Izabella Przemická?“

„Ano. Prosím, posad'te se, pánové. Poslouchám vás.“

„Ach ne,“ usmál se blondýn. „To já poslouchám.“

„Myslím, že vám nerozumím, pane...“

„Inspektore. Tak se říká dřívějšímu poručíkovi.“

„Šlo mi o jméno, ne o šarži.“

„Nejman. Andrzej Nejman. A to je aspirant Zdyb. Promiňte, pani doktorko. Nepokládal jsem představování za nutné, vždyť mě přece znáte. Telefonovala jste mi. Uvedla jste moje jméno. A šarži, jak jste sama vtipně poznamenala.“

„Já?“ podivila se Iza upřímně. „Já, že jsem vám volala? Drahý pane, já jsem si od počátku myslela, že to je nějaký omyl. A teď jsem

si jista, že tomu tak je. Nikdy jsem na milici netelefonovala. Nikdy. S někým jste si mě spletl.“

„Pani Izo,“ promluvil Nejman vážně. „Snažné vás prosím, neztěžujte mi práci. Mám na starost vraždu spáchanou v zahrádkách na ulici Rosy Luxembourgové, dnes Generála Anderse. Určitě jste o ni slyšela – tři mladiství byli zmasakrováni srpem, kosou, hákem nebo něčím podobným. Slyšela jste o tom? Není to odtud na předměstí daleko.“

„Slyšela. Ale co s tím mám společného já?“

„Vy to nevíte? Máte na starost jednu z obětí toho neštěstí. Říkejme tomu nepřímá oběť. Ela Gruberová, devět let. To děvčátko, které vidělo celý ten zločin na vlastní oči. Leží tady v nemocnici. Slyšel jsem, že ji máte na starosti.“

„Ach, to děvčátko v komatu... Ne, pánové, to není moje pacientka. Doktor Abramik...“

„Doktor Abramik, s kterým jsem už mluvil, tvrdí, že se o ten případ velice zajímáte. Ta Gruberová je vaše příbuzná?“

„Ale kdeže... Žádná příbuzná, neznám ji. Nevěděla jsem ani jak se jmenuje...“

„Paní Izo. Nechte toho. Tolku, pojd' sem.“

Brunet sáhl do aktovky, odkud vytáhl malý, plochý magnetofon National Panasonic.

„U nás,“ řekl Nejman, „nahráváme všechny hovory Váš hovor se mnou byl rovněž nahrán. Bohužel, ne od začátku...“

Inspektor proti své vůli zrudl. Začátek hovoru se nenahrál z prozaických důvodů – v magnetofonu se tehdy nacházela kazeta s *But Seriously* od Phila Collinse, nahraná z cédečka. Brunet stiskl knoflík, „...přerušuj, Nejmane,“ říkal Izin hlas. „Proč tě zajímá, kdo to říká? Důležitější je, co říká. A říká ti toto – nesmíš udělat to, co zamýšlíš. Rozumíš? Nesmíš. Co tím chceš dokázat? Chceš vědět, kdo zabil ty chlapce na zahrádkách? Můžu ti to říct, pokud chceš.“

„Ano,“ odpověděl Nejman, „chci. Řekněte mi, prosím, kdo to udělal.“

„Udělal to ten, jenž prošel roztrženou Oponou. Když zazněl veehal, Opona praskla, a on prošel. Když se Opona trhá, jsou ti, kdo se nacházejí poblíž, ztraceni.“

„Nerozumím.“

„Ani nemusíš,“ prohlásil Izin hlas ostře. „Ani trochu tomu nemusíš rozumět. Musíš prostě pochopit, že já vím, co chceš udělat. Vím taky, že se to udělat nesmí. A prostě se s tebou dělím o tyto vědomosti. Jestli mě neposlechněš, následky budou příšerné.“

„Okamžik,“ ozval se Nejmanův hlas. „Měla jste mi říct, kdo...“

„Už jsem to řekla,“ přerušil ho Izin hlas. „Tak to, prosím, zopakujte.“

„Nač ti to bude? Myslíš, že můžeš tomu za Oponou něco udělat? Jsi v hlubokém omylu. On je mimo tvůj dosah. Ale ty... Ty v jeho dosahu jsi. Měj se na pozor.“

„Vyhrožujete mi?“ Bylo to spíš konstatování než otázka.

„Ano,“ řekl Izin hlas klidně. „Vyhrožuji. Ale to ne já tě ohrožuji. Já ne. Nedokážu vysvětlit hodně věcí, hodně faktů, nemůžu najít vhodná slova. Ale jedno mohu – mohu tě varovat. Copak už nebylo dost obětí? Ti chlapci, Alžběta Gruberová. Nedělej to, co sis naplánoval, Nejmane. Nedělej to.“

„Poslyšte, prosím...“

„Dost už. Pamatuj. Nesmíš.“

Praštila telefonem.

„Vy mi to určitě nebudete věřit...“ začala Iza.

„Už si netykáme?“ přerušil ji Nejman. „To je ale škoda. Bylo to milé, takové bezprostřední. Čemu nebudu věřit? Že jste to nebyla vy? Opravdu, bylo by to pro mě velice těžké. A teď, prosím, poslouchám. Co jsem si naplánoval? Proč to nesmím udělat?“

„Nevím. To jsem nebyla já... To nebyl můj hlas.“

„Co pro vás znamená malá Gruberová?“

„Nevím... Nic... Já...“

„Kdo zabil ty děti na zahrádkách?“ Nejman hovořil tiše, nekřičel, ale lícní svaly se mu znatelně a rovnoměrně chvěly. „Kdo to byl? Proč je mimo můj dosah? Protože je šílený, ano? Jestli ho dostanu, nepůjde za mříže, ale do nemocnice jako je tahle? A možná, že dokonce přímo do téhle? A možná, že už tu byl? Byl? Paní doktorko?“

„Nevím!“ Iza mimovolně zvedla pěsti. „Říkám vám, že nevím! Já jsem vám netelefonovala! Já ne!“

Nejman i aspirant Zdyb mlčeli.

„Vím, co si myslíte,“ řekla Iza pomalu.

„Pochybuji.“

„Myslíte si... Že jako v tom vtipu... že se od svých pacientů lišíme tím, že na noc chodíme domů.“

„Bravo,“ odvětil Nejman aniž by se třeba jen pousmál. „Ale teď poslouchám.“

„Já... nic nevím. Já jsem netelefonovala...“

„Paní doktorko,“ pronesl Nejman klidně a mile, jako k dítěti. „V pořádku, já vím, že magnetofonová kazeta není příliš věrohodný důkaz. Že to můžete zapřít. Možná, že nás dokonce při všeobecné přijatém trendu zažalujete o manipulaci, o podvržení důkazů, o co budete chtít. Ale jestli chodíte domů opravdu zaslouženě, tak si uvědomujete, jaké budou následky, až to praskne. A praskne to, na to můžete vzít jed. Musí to prasknout, protože, jak už to bývá, zavraždění chlapci mají vysoko postavené rodiče, a vyšetřování nic nezaštaví, spíše naopak. Víte, co pak bude následovat.“

„Nechápu, o co vám jde,“

„Tak já vám to řeknu. Myslíte si, že jestli maniak ze zahrádek je váš příbuzný nebo někdo blízký, nebudete se muset zodpovídat před soudem za jeho krytí. Ale vedle trestněprávní odpovědnosti je tu ještě odpovědnost další. Jestli vyjde najevo, že jste toho homicidního maniaka kryla, tak v téhle i ostatních nemocnicích podobného typu na celém světě budete navždy odepsaná. Zachránit vás může jediné zdravý rozum. Čekám, že ho projevíte.“

„Pane... Znovu opakuji, že nevím, o co tady jde,“ svěřila Iza hlavu. „To nebyl můj hlas, slyšíte? Je mu podobný, ale můj není. To nebyl můj způsob vyjadřování. Já tak nemluví. Můžete se na to zeptat, koho chcete!“

„Ptal jsem se,“ odvětil Nejman. „Hodně lidí vás poznalo. Víím taky, ze kterého telefonu se telefonovalo. Pořádně se zamyslete. Přestaňte se řídit emocemi. Máme tu co dělat s vraždou, bestiální vraždou spáchanou na lidech. Lidech, rozumíte? Uvědomujete si, že to není možné ničím ospravedlnit, a už vůbec ne péčí o dobro zvířátek? Ten zločin je typickým projevem paranoika, maniaka. Pomstil kočku; zabil děti, které ji mučily. A zítra zabije někoho, kdo bije psa. Pozitří, když na chodníku nechtěně zašlápnete škvara, usmrtí vás.“

„O co vám jde?“

„Prohlašuji, že moc dobře víte, o co mi jde. Protože vy víte, kdo to udělal a proč to udělal. Protože jste ho léčila, nebo stále ještě

lécíte, a víte, v čem spočívá, promiňte mi ten výraz, idiotismus vašeho pacienta. To je někdo, kdo je praštěný bojem za práva zvířat.“

„Pane Nejmane,“ řekla chvějící se Iza, neschopná zvládnout třes rukou a sevření hrudníku. „To vy jste praštěný. Prosím. Klidně si mě zavřete. Anebo mě nechte na pokoji.“

Nejman vstal, aspirant Zdyb rovněž.

„Škoda,“ řekl inspektor. „Je to škoda, pani Izo. Kdybyste se si to však rozmyslela, tak mi, prosím, zatelefonujte.“

„Nemám co si rozmýšlet,“ řekla Iza. „A ani nemám vaše telefonní číslo.“

„Ach tak,“ Nejman zakroutil hlavou, s pohledem upřeným do jejích očí. „Chápu. Škoda. Na shledanou, paní Izo.“

CHĘCLEWSKI

„Pane Chęclewski,“ odvětil inspektor Nejman. „Měl jsem za to, že mám co dělat se seriózním člověkem...“

„Prrr!“ zvedl advokát ruku ve varovném gestu. „Opatrně. Nejsme na policejní stanici. O co vám, sakra, jde?“

„No vidíte,“ řekl aspirant Zdyb neskrýváje zlost. „Tolik bylo vtipů o milici, a tak málo o advokátech. A vypadá že neprávem.“

„Ještě slovo, a oba vás vyhodím ze dveří,“ řekl Chęclewski pomalu. „Co jsou to za způsoby? Co si to dovoluujete, páni milicionáři?“

„Policisté, kdybyste byl tak laskav.“

„Policajti na baterky. Vrah mého syna si klidně chodí na svou bodě, a vy mi tady blábolíte nějaké nesmysly. Tak rychle, na rovinu. Můj čas je drahý, pánové.“

„Moc mluvíte,“ řekl Nejman. „Když se naštmete, nedokážete přestat. Kecáte před námi, a co je horší, taky před jinými. A kvůli tomu to všechno padlo, pane advokáte.“

„Co padlo? Mluvte jasněji, pánové.“

„Říká vám něco jméno Przemecká? Doktorka Przemecká z blázince.“

„V blázinci žádné známosti nemám. Kdo je to?“

„Ona ví o všem, co jsme si naplánovali. Ne od nás. To znamená, že to ví od vás. A je-li tomu tak, pak není sama.“

„Blbost, čili bullshit,“ narovnal se Chęclewski. „O tom plánu víme jen já a vy dva. Já jsem o tom s nikým nemluvil. To vy jste fňukali a brečeli, že nemůžete nic dělat bez vědomí nadřízených. Tak jste nadřízené informovali, a nadřízení s největší pravděpodobností informovali polovinu města, mezi jinými i doktorku Przesmyckou, nebo jak se jmenuje. Quod erat demonstrandum, čili o všem co se dalo. Škoda, pánové. A vy se mýlíte, pane Zdybe. Ve vtipech o policajtech je přece jenom kus pravdy.“

„Nikomu jsme nic neříkali,“ zrudl aspirant. „Nikomu, slyšíte? Ani nadřízeným, ani manželkám. Nikomu.“

„Jasně, jasně. Zázraky nejsou. Jedině, že by... Ta doktorka z blázince, jak tvrdíte, vás mohla prosté převézt. Blufovala. Co vám řekla? Kdy? Při jaké příležitosti?“

„Poslechněte si to sám. Vytáhni magnetofon, Andrzeji.“

Seděli a kouřili cigaretu za cigaretou. Nejman pozoroval, jak v domě naproti holohlavý chlápek s pomocí několika kámošů montuje na balkóně velkou mísu, vypadající jako satelitní anténa. Ze sousedního balkónu, na kterém stál křiklavě pomalovaný houpací kůň, proklouzlo k montérům strakaté morče. Holohlavec je, aniž by miskou pustil, nakopl. Morce spadlo z balkónu. Nejman nevstal, aby se podíval, co se s ním stalo. Koneckonců, bylo to osmé patro.

„Áááno,“ promluvil advokát, když si nahrávku vyslechl až do konce. „Má ta doktorka všech pět pohromadě? Znáte ten vtip...“

„Známe,“ odpověděl aspirant Zdyb.

„Opona. Jaká Opona? A ten veehal, nebo jak se to... Jakési bláboly. Ta doktorka... Przesmycká?“

„Przemecká.“

„Znáte ji? Zjišťovali jste, co je zač?“

„Zjišťovali. Mladá, bez velké lékařské praxe, málo kontaktů s pacienty. Zabývá se nějakým výzkumem. Je to komplikované, sakra, jde o mozkové vlny, neurony, zapomněl jsem.“

„Šílená doktorka Frankesteinová,“ zašklebil se advokát.

„Víte co? Já bych to celé nechal plavat.“

„A to já zas ne,“ odvětil Nejman. „Řeknu vám, že mi to začalo vrtat hlavou. Pane Chęclewski, u nás to ještě neskončilo, čistky pokračují. Někomu asi strašně záleží na tom, aby mě odrovnal. Mírně praštěná doktorka je stejně dobrý nástroj provokace jako každý jiný, ani lepší, ani horší. Něco málo o tom vím.“

„Vy jste egocentrik, pane Andrzeji,“ prohlásil Chęclewski. „Vy jste v téhle záležitosti, odpusťte, jen málo důležitý.“

„Kdyby tomu tak bylo,“ usmál se inspektor, „vůbec bych se nezneklidňoval. Ale i vy, drahý pane Chęclewski, se nejspíš mýlíte. Po telefonátu paní doktorky bych dal krk za to, že vašeho syna zabil nějaký náhodný šílenec. To nebyla žádná pomsta. Není důležité koho a proč jste zastupoval v době vojenského stavu a kolika náměstkům jste zatopil pod kotlem po něm. Piasecki, to vy nejste. Promiňte.“

„To si myslíte?“ zrudl advokát.

„Je to jasné jak facta. Jestli se jedná o šílence, tak z právního hlediska je to nemocný člověk. Nemocný, rozumíte, pane doktore?“

„Když slyším něco takového,“ vybuchl Chęclewski, „tak skřípu zuby! Nemocný, zkurvysyn! On mého Matěje... Nemocný!“

„Dokonale vás chápu. Mě to taky štve. Ale nedá se s tím nic dělat, jak to řekla ta doktorka. Dejme tomu, že bludovala, a že o našem plánu nic neví. Ale mohla si ho domyslet, proto mě varovala. Vysloveně mě varovala.“

„Vy jste v tom jejím blábolení slyšel nějaké varování?“

„Nehrajte to na mě. Varovala mě, abych se nepokoušel zatknout toho blázna v podobě studeného masa. Můžu ho zatknout s použitím mírnějších prostředků; nasadit mu svěrací kazajku a předat specialistům na léčení.“

„Dostal jste strach, pane Andrzeji, to je to, a proto nesprávně uvažujete,“ Advokát sepal ruce. „Já tu nahrávku slyšel taky. A podle mě v ní bylo důležité něco úplně jiného. Poslouchejte. Zahrajeme si takovou hru. Já budu vy, a vy vaším plukovníkem, nebo policejním komisařem, tak se tomu teď říká, jestli se nepletu. Poslouchejte, pane policejní komisaři. Udělal jsem si analýzu rozhovoru s paní doktorkou Izou. A co bilo do očí bylo, že několikrát použila slova, z nichž vyplývalo, že podezřelý psychopat je velice nebezpečný. Utkvělo to v mém podvědomí tak hluboko, že když došlo ke konfrontaci, ztratil jsem nervy. Když jsem ho uviděl jak na mě útočí s vražedným nástrojem, použil jsem služební zbraň, aniž bych přitom překročil mez nutné obrany. Tak co? Nebylo to špatné, inspektore, že ne? Dobré vysvětlení?“

„Strčte si takové vysvětlení někam,“ odpověděl Nejman klidně. „Přesně to by mi určitě řekl můj komisař. Pane doktore, sám dobře víte, co znamená nutná obrana v případě ozbrojeného policisty, který

navíc ví, že má co dělat s někým, kdo není úplně příčetný. Tady nejsme v Americe. Nemám v úmyslu skončit v kriminálu.“

Advokát se na dlouho odmlčel, uvažoval.

„Tak dobře,“ řekl pak. „Možná, že máte pravdu, pane Nejmane. Co tedy navrhuje?“

„Zrušit naši dohodu.“

„Hm, tady jste zašel trochu daleko, nemyslíte? Chápu, že střelba, ani nějaká jiná nepříjemná nehoda tu nepřichází v úvahu, ale ten chlápek přece může klást odpor. Utíkat. Může zakopnout a trochu si natlouct. Slyšel jsem o takových nehodách, naposlouchal jsem se o nich dost od svých klientů. Á propos, víte, pánové, že několik mých klientů je teď ve Varšavě?“

„A co má jako být?“

„Netušíte? Mám takový návrh – nechme naši dohodu v platnosti. Nabízím výhodně podmínky. Za to, že mi zaručíte osobní účast v té akci, za možnost dotknout se rukou a nohou vraha mého syna, vám dám podporu z nejvyšších míst v případě dalších čistek u policie, s ohledem na nějaké nepředvídané komplikace v našem plánu. Moji přátelé z Varšavy utiší, bude-li to třeba, taky doktorku Przemekovou z blázince, nebojte se. No a k tomu, na čem jsme se domluvili, přibude, ještě konkrétní finanční vyrovnání pro oba.“

„Tři,“ prohodil aspirant Zdyb.

„Jak to, k čertu?“ rozčílil se Chęclewski. „Tři? Tři to už je moc lidí, hotový dav. Proč tři?“

„Kvůli věrohodnosti hlášení. U nás se to tak vždycky dělá. Zednářská trojka. Vy, pane doktore, máte na starosti koncepci, my techniku. Víme jak na to.“

„Je ten třetí aspoň spolehlivý?!“

„Na sto procent, čili hundred per cent.“

„Tak dobrá,“ zašklebil se advokát. „Nuže? Pane Nejmane, doufám, že jste přesvědčený.“

„Ještě ne úplně,“ odvětil komisař. „Tolku? Mám dojem...“

„Mělo by to klapnout,“ řekl aspirant. „Jedna věc mě ale znervovňuje. Nejsme si moc brzy jistí, že to je šílenec? Taky to může být ten zelený, greenpeace, chápete? Milovník zvířat. Uviděl, že děcka mučí kočku a přeskočilo mu. Četl jsem o něčem podobném, myslím, že v Przekroji. Nějakému chlápku oslepili psa či kočku, už si nevzpomínám. Když jsem to četl, tak jsem cítil, že psaním o tom si ten

chlap vybil vztek, žal, touhu po pomstě. Jiný by se možná odreagoval jinak. Vzal by nůž, sekeru, nebo lať a psa by pomstil.“

„To je přece totéž,“ promluvil Chęclewski. „Kdo reaguje takhle, je praštěný. Quod erat demonstrandum.“

„To vůbec není totéž,“ rozvíjel myšlenku Nejman. „Zmagořit kvůli zvířatům, to psychiatři nemusí kvalifikovat. Z jejich pohledu bude ten chlápek úplně normální, budou mu naslouchat, když bude vyprávět, jak jsme ho čapli a co jsme mu přitom udělali.“

„Během své kariéry jsem viděl spoustu chlápků, vypovídajících, co se jim přihodilo na milici,“ odpověděl advokát s úšklebkem. „Ale nevzpomínám si na žádného, kterému by bylo oficiálně dáno za pravdu. A i kdyby řekl, jak jste ho zatkli, tak co? Myslíte si, že někoho bude zajímat nějaká pitomá kočka?“

„Možná, že ne,“ odvětil aspirant Zdyb. „Ale co když tu kočku uslyší někdo, kdo nemá, a přiletí se kouknout, co se to děje?“

„Děláš si srandu, Tolku,“ pokrčil Nejman rameny. „Tohle by mé zrovna moc neznepokojovalo. Koho zajímá nějaká kočka?“

„Á propos, kočka,“ dodal Chęclewski. „Musíme nějakou splasit.“

„S tím by neměly být problémy,“ řekl Nejman. „Koček je všude plno. Děcka naši sousedky, příkladně, mají taky kočku. Ta by se na to celkem hodila.“

IZA

Iza ležela klidně, jakoby se bála, že sebemenší pohyb může odohnat ten vzdalující se, nezachytitelný signál, klamnou předpověď neuskutečněného orgasmu. Muž, jenž k ní byl přitisknut, oddechoval pravidelně a rovnoměrně, nejspíš si už dával dvacet. Zvenku doléhal zvuk autoalarmu, vzdálený, tichý.

„Henryku,“ ozvala se.

Muž vytržený z polosna sebou trhl a přiblížil se tváří k jejímu nahému rameni. „Copak, Izuško?“

„Není mi nějak dobře, Henryku.“

„Zase?“ polekal se muž. „Sakra, Izo, nemela by sis ten svůj cyklus nějak upravit?“

„To není to.“

Muž chvíli počkal. Iza nepokračovala.

„Takže co?“ zeptal se.

„Henryku... Co je příčinou ztráty paměti?“

„Proč se ptáš? Máš něco podobného?“

„Poslední dobou často. Dost dlouhé. Navíc, halucinace. Sluchové klamy. Blouznění.“

Muž diskrétně pohlédl na hodinky.

„Henryku.“

„Slyšel jsem,“ zabručel poněkud rozladěně. „A co má být? Jsi specialistka. Jaká je tvoje diagnóza? Anaemia cerebri? Počátky schizofrenie. Astrocysta na čelním laloku? Nebo ti na střední mozek tlačí nějaké jiné svinstvo? Izo, každý psychiatr u sebe nachází podobné příznaky, to je prostě profesionální deformace. Mám ti vysvětlovat, jak málo toho víme o mozku, o procesech v něm? Podle mě jsi prostě přepracovaná. Neměla bys tolik času trávit se svými kočkami u toho přístroje. Víš přece, jak škodlivá je vysoká frekvence, pole, vyzařování obrazovek. Vykašli se na chvíli na všechno a vem si dovolenou. Odpočiň si.“

„Henryku.“

„Hm?“

„Chtěla bych, abys mě vyšetřil. Na EEG, anebo izotopem.“

„Můžu, proč ne. Ale...“

„Prosím tě.“

„Dobře.“

Mlčeli.

„Henryku.“

„Ano?“

„Alžběta Gruberová. Léčíš ji. Co jí opravdu je?“

„Zajímá té to? Pravda, něco jsem slyšel. Je to dost zvláštní případ, Izo. Přivezli ji v šoku, s příznaky typickými pro mrtvici; skoro okamžitě přešla do komatu, který neustupuje ani se nemírní. Kloním se k názoru, že k šoku se přidal zápal mozkových blan ve třetí komoře nebo Silvově vedení.“

„Encephalitis lethargica?“

„Aha. Proto tě to zajímá?“

Iza odvrátila hlavu. Od okna, smíšené s pronikavým troubením autoalarmu, se ozvalo vytí psa, trhané, stále hlasitější.

„Hnáty bych takovému zpřerážel,“ ozval se muž s pohledem upřeným k oknu. „Má problémy v práci nebo doma a vybíjí se na zvířeti, prase jedno.“

„Veehal trhá Oponu,“ promluvila Iza pomalu.

„Cože?“

„Veehal. Hlas mučeného zvířete. Hlas smutku, strachu, bolesti, beroucí rozum.“

„Izo?“

„Křik, jenž není křikem,“ hovořila Iza stále hlasitěji. „Veehal trhá Oponu. Tak to říkala... Ela Grubeová. Ona to viděla.“

„Prý...“ zajíkl se muž. „Izo! Ona nemohla... To děvče je v komatu! Co to blábolíš?“

„Ona ke mně mluví. Mluví a přikazuje mi dělat všelijaké věci.“

„Izo, opravdu by sis měla vzít dovolenou.“ Muž na ni pohlédl a povzdechl si. „Ale předtím přijď ke mně, vyšetřím tě. To dělá ten zatracený stres, mrcha práce, všechno to kolem. Nesmíš si to tolik připouštět k tělu, Izo.“

„Henryku,“ Iza se posadila na lůžku. „Copak nechápeš? Ela Gruberová ke mně mluví. Slyším ji. Ona viděla...“

„Dobře vím, co viděla. To byla nejspíš příčina šoku a mrtvičky. Byla svědkem vraždy na zahrádkách.“

„Ne.“

„Jak to?“

„To se stalo až později. Ona to už neviděla. Viděla... desku položenou na hlavě kočky zakopané po krk v zemi. Nohy dupající po té desce. Oči... Dvě kuličky...“

„Ježíšmarjá, Izo! Odkud o tom... Od koho?“

„Ře... kli mi...“

„Kdo?“

„Muži... kanti...“

„Kdo?“

Iza sklonila hlavu na pokrčené nohy a celá se roztrásla pláčem.

Muž mlčel. Myslel na to, jak málo odolné jsou ženy, jak dalece jimi řídí jejich babské emoce, překáží jim v práci, překáží jim těšit se ze života. Na to, že největším neštěstím je feminizace jistých povolání, absolutně nevhodných pro ženy. Byl znepokojený. S Izou, pomyslel si, opravdu není něco v pořádku. Byl znepokojený. Na chvíli. A po chvilce nabyl vrchu důležitější neklid – co řekne man-

želce, až se od Izy vrátí domů. V tomhle měsíci už vyčerpal všechny solidní výmluvy.

Pomyslel si, že musí Izu určitě vyšetřit, udělat jí EEG, testy. Mohl by to dokonce udělat v úterý, ale slíbil kolegovi, že se u něho staví na zahrádce, aby mu pomohl trávit krtky. Sakra, blesklo mu hlavou, zapomněl jsem dnes v nemocnici vzít strychnin.

„Vem si dovolenou, Izo,“ řekl.

MODRÝ POKOJ

„Marilko!“ zavolala Iza, dívajíc se na prázdný, bílým prostěradlem a voskovanou plenou zakrytý stůl, na rozházené kabely, jehly, čidla, kožené řemínky a přezky. „Marilko!“

„Tady jsem, paní doktorko.“

„Kde je moje kočička?“

„Kočka?“ podivila se laborantka.

„Kočka,“ zopakovala Iza. „Ta mourovaná. Ta, se kterou jsem v poslední době pracovala. Co se s ní stalo?“

„Jak to? Vždyť jste sama...“

„Cože?! Já?“

„Přikázala jste mi ji přinést... Podívejte, tady ještě leží klícka. Potom jste mi nařídila donést mléko. A když jsem ho přinesla, nakrmila jste tu kočku...“

„Já?“

„Ano, paní doktorko. A potom jste otevřela okno. Nepamatujete se už? Kočka vyskočila na parapet. Dokonce jsem vám tehdy řekla, že uteče. A taky utekla. A vy...“

„Co já?“ Iza slyšela hudbu. Přejela si rukou po tváři.

„Vy jste se začala smát...“

Musím, pomyslela si Iza, musím za Elou Gruberovou.

Proč? Kvůli čemu?

Musím jít za Elou Gruberovou.

Proč?

Ela Gruberová mě volá.

DEBBE

Debbe běžela, chvíli rychle cupitala tlapkami, chvíli se protahovala v dlouhých skocích. Věděla, kam má běžet. Daleká hudba, vzdálený tón tiché melodie ji neomylně ukazoval cestu.

Doběhla na konec křoví, za nímž se, jako povrch otrávené řeky, leskl asfalt. Po něm, dunící a syčící jako drak, se houpavě přehnal velký, těžký autobus.

Musím se s ni rozloučit, pomyslela si Debbe. Než odejdu, musím se s ní ještě rozloučit. A varovat ji. Naposled. Zvláštní, kde mohou být Brémy?

Skočila.

Projíždějící automobil ji ometl světly. Na okamžik zaregistrovala rudou, tlustou tlamu člověka přidávajícího plyn a prudce strhávajícího volant. Automobil se řítí přímo na ni, cítila, jak se chvěje vztekem, rozhodnutím, touhou zabít. V poslední chvíli uskočila; proud vzduchu ji pohladel kožíšek. Rozběhla se podél živého plotu; malý, mourovatý stín.

LOCUS TERRIBILIS

Kočky byly všude kolem; nehybné, se zvednutými hlavami. Dívaly se, naslouchaly. Otáčely hlavu za procházející Debbe, vítaly ji mňoukáním, uctivým mhouřením očí. Nikdo se nepohnul, nepřiblížil se. Znamení Tarantule na čele kočky plálo v šeru přízračným světlem.

Cítila, že to je podivné, nebezpečné místo. Polštářky tlapek vnímala puls země, slyšela neskutečné, šeptající hlasy. Na malý okamžik, za závěsem chvějící se mlhy, uviděla... oheň, a kříže, obrácené, zapíchnuté...

Debbe zapředla v taktu melodie. Obraz zmizel.

V dálce uviděla černý tvar; zbytky kamen zarytých do hlíny jako spálený vrak tanku na bojišti. U kamen uviděla tři malé postavy, tři tmavé siluety na pozadí černé oblohy. Přišla blíž.

Černý pes s pokřivenou, ohnutou tlapou.

Černá krysa s dlouhou, vousatou tlamičkou.

A malý, zrzavý křeček.

Muzikanti.

ŽLUTÝ POKOJ

„...loupežník utekl, jak nejrychleji uměl,“ četla babička monotónně, „a podal zprávu hejtmanovi: ‘To kvůli nim jsme ztratili naše sídlo,’ řekl. ‘V domě žije strašlivá čarodějnice, která mé popraskala a podrápala mi obličej drápy. U dveří číhá člověk vyzbrojený nožem. Na dvorku má brloh černý netvor, který mé praštil palicí. A na střeše sedí soudce, který vykřikl: – sem s tím lotrem!’“

Chlapec se zasmál zvonivým smíchem. Venerdina, ležící na lůžku, se svinula do klubíčka a zastříhala ouškem.

„A co bylo dál? Čti, babi!“

„To už je konec pohádky. Loupežníci utekli aby se nikdy nevrátili, a pes, kočka, osel a kohout se v lesním domečku usídlili a žili dlouho a šťastné.“

„A nešli tam... no, tam, kam měli namířeno?“

„Do Brém? Ne. Nejspíš ne. Zůstali v domečku a tam si žili.“

„Aha,“ zamyslel se chlapec, cumlaje si palec. „To je škoda. Vždyť tam přece museli jít. Přišel na to pes, když ho vyhnali, protože byl starý. To je velmi ošklivé. Já nikdy nedovolím vyhnat naši Mručku, i kdyby byla nevímjak stará.“

Venerdina zvedla hlavu a pohlédla na chlapce žlutým, neodhadnutelným pohledem.

„Spi, Mariánku. Je už pozdě.“

„Ano,“ řekl chlapec ospale. „Ani když bude hodně moc stará. U nás stejně nejsou myši. A oni by do těch Brém jít měli. Oni všichni byli... Neber s sebou Mručku, babi. Ať spí se mnou.“

„S kočkou se spát nemá...“

„Ale já chci.“

ELA GRUBEROVÁ

Iza procitla, zvedla hlavu, přejela rukou po prostěradlo. Za oknem byla tma. Seděla na posteli a dotyk látky ji ochromil cizotou, brutálně upřímnou jistotou, že... Neměla by tady být.

„Slyšíš mě?“ řeklo děvčátko ležící na lůžku. Iza přikývla, čímž potvrdila to, co nebylo možné. Oči děvčátka byly skelné a prázdné, po bradě jí tekla úzká, lesklá stružka slin.

„Slyšíš?“ zopakovalo tiše sípající děvčátko, nešikovně pohybu-
jící rozešklebenými rty, slepenými bílým povlakem.

„Ano,“ přitakala Iza.

„To je dobře. Chtěla jsem se s tebou rozloučit.“

„Ano,“ zašeptala Iza. „Ale to přece...“

„Není možně? To jsi chtěla říct? To nic. Nepodařilo se nám to,
hodně se nám toho nepodařilo, plavovlasá. Chci se s tebou rozloučit.
Možná, že tě to udiví, ale... oblíbila jsem si dotyk tvé dlaně. Dobře
mě poslouvej. Jestli dnes v noci zazní veehal, Opona praskne. Ne-
vím, jestli se nám podaří zadržet tamty. Proto musíš utéct. Zopakuj,
co máš udělat.“

„Nevím,“ zasténala Iza.

„Musíš utéct!“ vykřikla Ela Gruberová, metajíc prudce hlavou
po polštáři. „Utéct co nejdál od Opony! Nesnaž se nic pochopit a věř
tomu, co vidíš! Bude se ti zdát, že blouzníš, že to je jen sen, můra,
ale to bude skutečnost! Rozumíš?“

„Ne,“ odpověděla Iza. „Nechápu. Já... zbláznila jsem se, že?“

Děvčátko mlčelo. Zíralo do stropu tečkami zřítelnic, maličkými
jako bodnutí jehly.

„Ano,“ odvětilo. „Všichni se zbláznili. Už dávno tomu. Další
šílenství, maličké zrnko na štítu obrovské hory šílenství. Ten posled-
ní veehal, ten neměl být. Kdo ví, možná, že to bude dnes? Poslou-
cháš mě?“

„Poslouchám,“ řekla Iza naprosto klidně. „Ale já jsem psychi-
atr. Moc dobře vím, že ty ke mně mluvit nemůžeš. Jsi v komatu, v
bezvědomí. To nejsi ty. Hlas, který slyším, vysílá můj nemocný mo-
zek. Jsou to halucinace.“

„Halucinace,“ zopakovalo děvčátko s úsměvem. To je jenom
křeč lícních svalů, není to nic jiného než křeč po mrtvičce, pomyslela
si Iza, není v tom nic přízračného. Nic přízračného, řekla si a cítila,
jak jí vstávají vlasy na hlavě.

„Halucinace, říkáš,“ pokračovala Ela Gruberová. „Čili něco, co
ve skutečnosti neexistuje. Falešný obraz. Ano?“

„Ano.“

„Můžeš to slyšet. Můžeš to vidět. Ale neexistuje to. Ano?“

„Ano.“

„Jak moc se od sebe lišíme, ty a já. Můj mozek prý není tak
vyvinutý jako tvůj, ale já například vím, že to, co vidím a slyším, je.

Existuje. Kdyby neexistovalo, jak by to bylo možné vidět? A jestli to existuje a má drápy, tesáky a žihadlo, musí se před tím utéct, protože jinak tě to může zmrzačit, zamáčknout, rozsápat. Právě proto musíš utéct, plavovlasá. Protrženou Oponou projdou halucinace. To je vhodný výraz pro něco, co nemá vlastní tvar, ale nachází ho v mozku toho, kdo se na to dívá. Pokud ovšem ten mozek takovou zkoušku vydrží. A to dokáže jen málokterý. Naposledy říkám, sbohem, plavovlasá.“

Hlava Ely Gruberové se bezvládně zvrátila na stranu a upřela na Izu mrtvý, skelný pohled.

KOČKA

„Dobrá, hned. Ted’“, zašeptal Chęclewski.

Nejman pohlédl na hodinky. Bylo devět dvacet tři. Když se tak díval, poslední číslo zatančilo jako kostlivci v animovaném Filmu a stalo se čtyřkou. Po kolejích, za zahradou, v hlubokém, jeřabinou zarostlém příkopě, rachotil a duněl vlak

„Na co, sakra, čekáme?“ vztekal se advokát. Nejman vytáhl z plastického pytle objemný balík omotaný několika ručníky a jutovým provazem. Z balíku vyčnívala bíločerná kočičí hlava, z druhé strany zase ocas a zadní tlapky zvířátka.

Nejman vytáhl z kapsy u bundy kombinačky izolované oranžovým plastikem.

O něco dál, za altánky, se ukrýval Zdyb s Wendou, těžce funícím rýmou zaneseným nosem. Škubl sebou.

„Kristepane“, zasmrkal Wenda. „To ji ale musí bolet...“ Na Dolech se kočky přitiskly k zemi, cenily bílé tesáky, tiskly uši k hlavíčkám.

Muzikanti, celá čtyřka, byli připraveni.

ZDYB

Dunění vlaku utichlo, znělo už jen ozvěnou odraženou od betonových zdi paneláků. A tehdy se příšerný jekot od zahrádek zopakoval. Explodoval jako granát, vyletěl, vznesl se neskutečně vysoko; dorážející, rozechvělý, strašlivý.

„Panenko Maria!“ vykřikl Wenda. „Tolku! To není kočka!“

Zdyb vyskočil, rozeplnul si bundu a vytrhl zbraň z pouzdra. Řev, protože to už byl řev, ne jekot, náhle zmlkl, pukl; vibroval jako ocelový drát přestřižený nůžkami. Zdyb běžel. Přeskočil živý plot, prodral se angreštovým křovím. Ve stejném okamžiku noc protáhl nový jekot, ještě příšernější než ten předchozí, krátký, pak náhle zmlkl.

„Andrzejeejjiii!!!“ zařval aspirant. Prodral se mezi tyčkami s rajčaty, narazil do bečky plné vody, odrazil se od ní jako od zdi, zakopl, upadl, vyskočil, uklouzl, znovu upadl, bezděčně se podpíraje zarazil do mokré země hlaveň HP-83. Za sebou slyšel nadávky Wendy, který skončil na elastické přehradě drátěného pletiva.

„Andrzejeejjiii!!!“

Znovu zakopl. Uviděl to. A pak začal křičet.

Nejman neměl hlavu.

Něco ho udeřilo do prsou. Klečící Zdyb se začal dusit, vyjekl. Vyjekl bolestí tak, že mu vlastní křik za vibroval v uších. Prudkým, nekoordinovaným pohybem od sebe odstrčil ruku ve zkrvaveném popelínovém rukávu, z něhož trčela slizká, hladká, dokonce i v tom šeru bílá kost.

Na trávníku, před řídkou palisádou slunečnic, něco sedělo. Něco, velkého. Velkého jako nákladník. Tmavě modrá obloha, zrudlá vzdáleným neonem, se za zády na trávě sedícího obra pomalu rozjasňovala; vypadalo to, jako by něco obrovského roztrhalo nebe i noc a zanechalo za sebou díru a stromeček prasklin.

Další vlak, který dorazil na nádraží, švihl po křoví jasným světelným bičem. Zdyb otevřel ústa a zachroptěl.

Na trávníku dřepící hrbatý netvor s ohromným, mechem pokrytým panděrem, obrovskými ušima a protáhlou, zubatou tlamou, zvedl v sukovitých tlapách Chęclewského tělo. Reflektory vlaku naplnily zahrádky tisíci pohyblivých stínů. Zdyb chroptěl.

Stvoření otevřelo tlamu a s křupnutím, jediným sklapnutím čelistí ukouslo Chęclewskému hlavu, odhazuje s rozmachem trup daleko od sebe. Zdyb zaslechl, jak tělo narazilo do konstrukce z vlnitého plechu. Po noze mu teplým praménkem stékala moč. Nic už neviděl, ale věděl, cítil, že netvor, našlapující rovnoměrné obrovskými tlapami, míří přímo k němu.

Zdyb chroptěl. Tak moc toužil něco udělat. Cokoli.

Jenže nemohl.

KAPKY

Hudba lepící Oponu se trhala, praskala, rozpadala se na pružné střepy. Prasklina se zvětšovala, z druhé strany se plazily kotoučovitě páchnoucí výpary, velké roztržené mraky, mlha, která se v chuchvalcích ztěžklých vlhkem míchala s kyselým městským smogem. Na střechy, na asfalt, okna, auta, spadly první řídké kapky.

Spadly kapky žlutavé, syčící při setkání s kovem; pronikaly do spár a štěrbin, kde propalovaly izolaci kabelů a hryzaly měď vedení.

Spadly kapky hnědé, velké a lepkavé, a tam, kam dopadly, bledla tráva, listí se svíjelo do trubičky, černaly lodyhy a větvíčky.

Spadly kapky inkoustové modré a tam, kam dopadly, se vypařoval a taval beton, vařily se cihly, omítka stékala po zdi jako slzy.

A spadly slzy průzračné, jež vůbec nebyly kapkami.

RENÁTA

Renáta Wodová měla nepříliš nebezpečnou chorobnou představu, podivínský zvyk – pravidelně, když se kladla ke spánku, přesvědčovala se, zda je víko záchodu spuštěno, a dveře koupelny zamknuty. Záchod, otevřený do tajemného a nepřátelského labyrintu kanálů a rour, představoval ohrožení. Nemohl být ponechán otevřený, nezabezpečený – vždyť z něho mohlo vylézt ‘cosi’ a zaskočit Renátu ve spánku.

Tu noc Renáta jako obvykle spustila víko. Probudila se, neklidná, promočená studeným potem, házela sebou v polospánku jako ryba na udici, snažila si vzpomenout, zda zamkla dveře. Dveře do koupelny.

Zamkla, pomyslela si usínajíc. Určitě zamkla.

Mýlila se. Nemělo to ostatně žádný význam.

Víko záchodu se pomalu zvedlo.

BARBARA

Barbara Mazánková se panicky bála veškerého hmyzu a červů, ale ten skutečný, adrenalinem tryskající strach a celým tělem cloumající odpor v ní vzbuzovali škvoři – ty pohyblivé, hnědé nestvůry, vyzbrojené štípačkami na konci zadečku. Barbara hluboce věřila, že ta rychle běžící, do každé škvíry pronikající ošklivost jen číhá na okamžik, aby se jí mohla vplazit do ucha a zevnitř vyžrat celý mozek. Když trávila dovolenou pod stanem, každou noc si pečlivě strkala do uší špunty z vaty.

Tu noc se vystrašeně probudila, bezděčně přitiskla levé ucho k polštáři, pravé přikryla paží.

Nemělo to žádný význam.

Nepřiléhajícími balkónovými dveřmi začaly do pokoje jako špinavá, olejovitá vlna, prosakovat a rozlévat se miliardy pohyblivého hmyzu. Očka jim rudě žhnula a kleště na konci zadečku byly ostré jako břitva.

MUZIKANTI

„Konec,“ řekl Kersten. Debbe mlčela. Seděla nehybně s široce otevřenýma očima, jen lehce pohybovala černým koncem ocásku.

„Konec,“ zopakoval pes. „Itko, nemůžeme nic dělat. Nic. Slyšíte? Prskoune, přestaň, nemá to smysl.“

Křeček přestal hrát, ztuhl, jen pozvedl černé knoflíčky očí. To je prostě on, pomyslel si Kersten, nezmění se. Všechno se mu musí říkat dvakrát. Co taky chtít od křečka.

Debbe mlčela. Kersten si lehl, spustil tlamu na tlapy.

„Nevyšlo to, a není proč, zkoušet to dál,“ prohlásil. „Opona praskla nenávratně a tentokrát ji nezcelíme. Prošli. Tamti. Samozřejmě, že Opona brzy sroste sama, ale nemusím vám říkat...“

„Nemusíš,“ vycenil Itka zuby. „Nemusíš, Kerstene.“

„Jistou naději to město ještě má. Dokud Strupovitý nepřešel na tuhle stranu, má město naději.“

„A co všechna ostatní města,“ ozval se nečekané Prskoun. Kersten neodpověděl.

„A co my?“ zeptala se krysa. „Zůstáváme?“

„Proč?“

Itka se posadil, svěsil špičatou tlamičku. „Takže... Podle plánu?“

„Máš jiné řešení?“

Z dálky, směrem od sídliště, k nim dorazil zvuk. Zvuková vlna. Kerstenovi se zježila srst, Prskoun se skulil do rezavé kuličky.

„Máš pravdu, Kerstene,“ odpověděl Itka „To je konec. Odcházíme do Brém. Tam nás čekají ostatní.“

Krysa se otočila k Debbe, sedící dál bez hnutí jako plyšová, mourovatá hračka.

„Debbe... Je ti něco? Neslyšela jsi? Je konec!“

„Nech ji, Itko!“ zavrčel Kersten.

„Vypadáš,“ zasyčela krysa na kočku, „jako by ti jich bylo líto. Tak co, Debbe, je ti jich líto?“

„Co ty o tom víš, Itko,“ mňoukla kočka tiše a nepřátelsky. „Líto? Možná, že i ano, je mi jich líto. Líto dotyku jejich rukou. Líto šelestu jejich dechu, když spí. Líto tepla jejich klínu. Líto naší hudby, kterou, sotva poznanou, ztrácím. Protože to už je nepotřebná hudba a nikdy a nikoho už její pomocí nezachráníme. Protože každou minutu, každou sekundu, na tisících místech téhle planety bude znít veehal, a bude znít stále častěji. Až do úplného konce. Vás je mi taky líto. Tebe, Itko, i Kerstena, Prskouna. Je mi vás líto, vás poražených, donucených k útěku. A sebe mi je taky líto, vždyť přece stejně půjdu s vámi jako jedna z vás. I když to nemá žádný smysl.“

„Mýlíš se, Debbe,“ odvětil Kersten klidně. „My neutíkáme. Tentokrát nám to nevyšlo. Ale v Brémách... V Brémách čekají další. Od nepamětných časů se Muzikanti setkávají v Brémách. Protože když nás bude víc, bude silnější i naše hudba. A potom snad, jednou provždy, uzavřeme Oponu, napořád, uděláme z ní neproniknutelnou zeď. Proto se mýlíš, když soudíš, že naše hudba není potřebná. A že jsi ji ztratila. Není to pravda. A ty to víš.“

„City u tebe mají přednost před rozumem, Debbe,“ dodal Itka. „No a co má být, že se město trochu vyliční? Nakonec, říkali si o to. A ty... přemýšlíš, jak bys pomohla jednotlivcům. Jednotlivcům, těm, které máš ráda? To není rozumné. Mysli na celý druh. Jednotlivci nejsou důležití.“

Kočka prudce vstala, protáhla se, změřila si krysu zeleným nepřátelským pohledem, ve kterém na okamžik zahrála a probleskla krvavá nenávist odlišných druhů. Itka se ani nepohnul. Byl Muzi-

kant, a rovněž Debbe byla Muzikant. Sledoval ji, jak odchází stranou, mezi bodláčí a baldachýny trav, vznešená, hrdá, nepokořená. Až do konce.

„Sentimentální hlupačka,“ zabručel, když si byl jist, že ho kočka neuslyší.

„Nech ji,“ zavrčel Kersten. „Nejsi schopen pochopit ji.“

„Jsem,“ zašklebil se potkan. „Jenže nechci. Vysvětlovat proč, taky nechci. Důležitější je, že je tu s námi. Je dobrá Muzikantka. Snad abychom šli, Kerstene?“

„Šli?“ usmál se pes. „Proč bychom měli jít, když můžeme jet?“

DIETER WIPFLER

Dieter Wipfler si protřel oči, aby tak ovládl křeče, mdloby a závrat'. Utřel si zpocené ruce o kalhoty, uchopil volant, a když se rozsvítila zelená, vyrazil. Neměl ponětí, kde je. Ale docela určitě to nebyla cesta na Świecko, na níž měl být.

Ulice byly prázdné, vylidněné, jako ulice ze zlého snu. Dieter Wipfler zavřel oči, pevně je stiskl, otevřel. Co tu dělám, pomyslel si, když míjel tramvajovou smyčku. Kde to jsem? Co tu dělám? Co je to se mnou, verfluchte Scheiße, ich muß krank sein. Jsem nemocný. Snědl jsem asi něco špatného. Musím zastavit. V takovém stavu nemůžu jet dál. Stát. To, co leželo na krajnici, nemohla být mrtvola. Musím zastavit!

Dieter Wipfler nezastavil. Minul tramvajovou smyčku a zahrádky, jel dál škvárovou cestou na okraji strašné pustiny, rovnou do divoké, měsíční krajiny. Jel, třebaže jet nechtěl. Nevěděl, co se s ním děje. Nemohl vědět.

Za všemi barvami hrající, chvějící se Oponou, uviděl Dieter Wipfler špičatou, štíhlou, kostelní věž, vybuchující ohnivými plameny. Uviděl dřevěná lešení a na nich zmrzačená těla visící hlavou dolů.

Das ist unmöglich!

Uviděl malého, černého člověka, mávajícího krucifixem, křičícího...

Das ist unmöglich! Ich träume!

Locus terribilis!

Obrovský nákladňák jel zvolna, drtil svými koly škváru, vytlačoval v místy se nacházejících kusech hlíny zubaté stopy protektorů. Na modrém boku mohutné vlečky tkvěl nápis složený z velkých mrtvolně bílých písmen: KUHN TEXTIL TRANSPORTE GMBH

A o něco níž pak název města:
BREMEN

ŽLUTÝ POKOJ

Chlapec spal neklidně, házel sebou. Venerdina napřímila uši, naplnula sluch.

To cosi, co se pomalu plazilo po zdi, nemělo stálý tvar; byla to černá skvrna, klubko temnoty, pulsující, roztahující se, pronikající šerem dlouhými chapadly. Srst na Venerdinině hřbetě se zježila jako kartáč.

Stvoření, jež už bylo na parapete pootevřeného okna, se nadmullo, začalo tuhnout, zvedat se na pokroucených končetinách. Naježilo se ostny, zvedlo vzhůru žahadlový ocas.

Kočka změnila pozici. Lehce se protáhla, natáhla obě tlapky, vystrčila drápy. Sledujíc nestvůru široce rozevřenýma očima, přitiskla uši, skrčila tlamičku, obnažila tesáky.

Stvůra zaváhala.

Jen to zkus, řekla Venerdina. Zkus to. Přišel jsi zabíjet spící, zkus se postavit té, která bdí. Líbí se ti zadávat bolest a smrt? Mne taky. Tak jen vejdi, jestli se nebojíš!

Stvůra se nepohnula.

Zmiz, řekla kočka s pohrdáním. Temné klubko, přikrčené na parapetu, černé jako nicota, se smrštilo, skleslo. A zmizelo.

Chlapec zasténal ze sna, obrátil se na druhý bok. Pravidelně oddechoval.

Venerdina naslouchala ráda jeho oddechování.

IZA

Ela Gruberová byla mrtvá. Mela otevřené oči, ale Iza věděla, že je mrtvá. Neměla ponětí, co by mela udělat. Ve stejném okamžiku se otevřely dveře. Vešla sestřička.

„Obávám se...“ začala Iza a zmlkla. Baculatý obličejíček sestřičky, donedávna ještě sympaticky naivní, se změnil. Teď už to byl obličej idiotky, kreténky se usmívající hebefreničky.

Sestřička si Izy ani nevšimla, přistoupila k lůžku Ely Gruberové, kde bezmyšlenkovitým, automatickým pohybem upravila polštář. Ze stolku, stojícího vedle, vzala sklenici. S pohledem do okna ji rozdrtila v ruce; z dlaně se ji spustila krvavá stružka. Sestřička na to nebrala zřetel, její obličej se dokonce ani nezachvěl. Povytáhla si levý rukáv a skleněným úlomkem si prudkým, náhlým tahem rozřízla vnitřní stranu předloktí – od ohybu lokte až po zápěstí – jednou, a pak znovu. Krev vystříkla na bílou zástěru, na lesklou stolní desku, na postel, hlasitě narazila na linoleum. Sestřička se roztrásla zadržovaným smíchem, pozvedla ruku, libujíc si v tepajících vlnách stříkající krve

„Pomooooc!“ vykřikla Iza snažící se odehnat hrůzu, jež jí dávala hrdlo. „Lidi! Pomozte! Pomozte někdo!“

.....dííí!“ zopakovala ozvěna z chodby hysterický křik. „Lidííí!“

Ke křiku se přidaly další, hlasité, nepřirozeně zvuky. Iza si všimla, že se k nim přidává vytí záchranky. Pod sestřičkou se podlomily nohy a děvče těžce upadlo na linoleum, sklopilo hlavu a dalo se do lkání.

Iza, neschopna odtrhnout zrak od sestřičky, pomalu couvala, až nahnatela za svými zády kliku a vyběhla na chodbu.

U ústředního topení, opíraje se čelem o stěnu, klečel mladý lékař, jehož neznala, a rukávem si utíral slzy stékající po tváři... Pohlédl na Izu prázdným, ustrašeným pohledem.

„To je válka, pani,“ zablékotal. „To jsou určitě bomby s nervověparalytickým plynem. Určitě použili bakteriologické zbraně. Všichni se zbláznili... Všichni... To je válka! Musíme do krytu!“

Iza vyděšeně couvla. Z vedlejšího oddělení byl slyšet lomoz a hluk boje. Něco těžkého bouchlo o zavřené dveře.

„Kde je tady kryt!“ vykřikl lékař u ústředního topení. „Já nechci zemřít!“

„Miliicééé!“ řval kdosi o patro výš. „Ježíši! Pomóóóc!“

Otevřely se dveře a krvi zbrcené tělo, které o ně bylo upřeno, vypadlo na chodbu. Obrovský, polonahý, neoholený muž, vyzbrojený železnou tyčí, pomalu, opatrně, překročil mrtvolu. Lékař u ústřed-

ního topení zavřeštěl a snažil se skrýt obličej mezi litinová žebra. Polonahý zakrákoral divokým smíchem a pozvedl tyč.

Iza se otočila a rozběhla chodbou, pronásledovaná křikem a tupými zvuky úderů.

Vyběhla před nemocnici. Přímo před vchodem uklouzla, na zvadlém listí; jen obtížně udržela rovnováhu. Před nemocnicí stála sanitka se zapnutými pravými směrovými světly. Boční dveře otevřené, řidič ležel na sedadlech; jeho ruka, modrofialová ve světle zářivek, bezvládně visela ven. Z hloubi nemocnice dobíhalo šílené vytí, vířskot, hluk rozbíjených oken a skleněného nádobí.

Ulicí se mihlo auto s rozbitým předkem, se shrbenou, pomačkanou kapotou. Nad městem, směrem od zahrádek, pomalu stoupal měsíc, mrak dýmu, křik, z dálky znějící jako bzučení chroustů

Iza pohlédla na oblohu, která stačila získat purpurovou barvu, protkanou tenkými, zlatými nitkami. Na obličej jí spadly kapky. Utřela je a odběhla.

V domě na protilehlé straně ulice s rachotem vyletělo okenní sklo, a za ním dítě. Tříkrát se ve vzduchu obrátilo než dopadlo na beton. Iza běžela – kapky, nebo to snad byly slzy, ji splývaly po tvářích.

Vedle jejího fiatu, v místě, kde zaparkovala, ležel muž v pruhovaném pyžamu, zpola opřený o zeď vedle vrat. Přerývavě oddechoval, při každém výdechu mu u nosu rostly krvavé, praskající bubliny.

Nemohla najít v kabelce klíče. Třesoucíma se rukama vysypala na chodník celý obsah. Zvedla jen klíče a peněženku.

Něco vedle ní zaskřípalo; zachvěla se a upustila klíče. Víko odtokového kanálu nadskočilo, dopadlo na chodník a z kanálu s tupým mlasknutím vytryskla krev smíchaná s nečistotami. Široce se rozlila po asfaltu, pronikla lze do bot nechutným teplem. Iza zavřeštěla. Co uvla od auta, zakopla o těžké tělo muže v pyžamu, přitiskla se zády ke zdi. V černé, lesknoucí se propasti kanálu se něco hýbalo s čvachtáním a bubláním.

Ze zároží s vytím vyběhl člověk, za ním pak další. Oba v šíleném tempu minuli Izu, běželi dál. Iza ztuhla, zvedla hlavu. Vítr, teplý vítr, jenž se náhle zvedl, do ni narazil příšerným smradem.

Ze zároží...

Iza ten pocit znala. Pamatovala si ho z dětství; sen, kvůli němuž se tolikrát s křikem budila. Sen, ve kterém nehybná, bez vůle, hleděla na dveře, zamknuté zevnitř na zástrčku, přičemž dobře věděla, že za okamžik, bez ohledu na petlici, se ty dveře prostě otevrou. Otevrou se a za nimi bude stát něco, co zosobňuje ty nejhroznější z hrozných ohav a hrůz, něco před čím není záchrany ani úniku. Něco, co nedává žádnou naději

Aniž by to věděla, křičela pronikavou, nekonečnou fistulí, kvikotem vražděného zvířete. Najednou se stala zvířetem, tady, na té temné, krví a špínou pokryté ulici, uprostřed asfaltu, betonu, skla, aut a elektrického vedení, uprostřed tisíciletých výtvorů civilizace, z nichž žádný neměl v této chvíli sebemenší význam. Náhle byla bobrem, skrčeným stahujícím drátem osidel, liškou, jejíž tlapu drtí ocelová kusadla pasti, tuleněm tlučeným klackem po hlavě, srnou, postřelenou z brokovnice, v křečích se zmítající otrávenou krysou. Byla těmi, s nimiž se dělila o strach a bolest, o jistotu, že za chvíli nebude ničím – protože studená, zkrvavená, páchnoucí mršina je ničím. To cosi, co za rohem ulice skřípalo a škrábalo, přizvukující svým krokům těžkým, ochraptělým dechem, vylezlo a pohlédlo na ni žlutavě karmínovým svitem obrovských očí.

Řev v Izině hrdle přešel do přidušeného sípotu. Její vědomí, rozum, inteligence a vůle explodovaly, praskly jako žárovka vržená na chodník.

Strupovitý prošel protrženou Oponou.

TANDARADEI!

„Nejsem hezká,“ řekla Monika Szrederová polohlasně při pohledu do zrcadla.

Monika Szrederová měla pravdu. Co víc, v tomto případě byl názor Moniky Szrederové zcela v souladu s míněním světa kolem ní.

Ne, Monika nebyla ošklivá. Nebyla prostě hezká. Byla prototypem nepěknosti, vyzařovala z ní absence krásy, která byla schopná zakrýt všechno to, co by každou jinou, dokonce ještě méně hezkou dívku zkrášlilo. Jakýmsi zcela nepochopitelným způsobem se konglomerát jednotlivých prvků, samých o sobě velice hezkých a dokonce i atraktivních a krásných, stával v Moničině případě nijaký a mdlý. Její vlasy, jež měly být tmavě blond, byly ve skutečnosti matně šedé. Jejich přirozená schopnost být jemné a vláčné, jejich tendence k neposlušnosti, plná individuality a přitažlivosti, vinou hřebenu a kartáčů, které používala, způsobovala, že vypadaly nepořádně a zanedbaně. Snaha nějakým způsobem to změnit byla zcela marná. Nepomáhal ani sebedražší a sebeumělečtější make up, dokonce ani nejdražší kosmetické přípravky nic nesvedly s očima, které pokaždé vypadaly zpoza tlustých skel brýlí bledě a bezpohlavně. Na její celkem normální postavě veškeré vkusné a atraktivní věci pouze dotvářely celkový dojem, který v žádném případě nemohl být pokládán za lahodící oku.

To, že Monika Szrederová o všech těchto nesporných faktech velice dobře věděla, všechno ještě více zhoršovalo. Monika jakoby věděla, že se není za žádnou cenu schopna zkrášlit, od doby své plnoletosti cíleně a velice pečlivě dělala vše pro to, aby se nijak neodlišovala od jiných dívek, aby dokonale splynula s okolím, aby se stala šedou, nenápadnou myškou. Tyto zvláštní mimikry, jejichž účelem bylo zamaskovat a skrýt nedostatek půvabu, však měly zcela opačný efekt.

Právě nyní, v pět hodin ráno, Monika silněji, než kdykoliv předtím před popraskaným zrcadlem, které protínaly stuhly světla

rodícího se dne, cítila skutečnost, že není hezká. Litovala, že nakonec přece jen odjela na ty prázdniny, naslepo na ten turnus, do toho naprostého nedostatku pohodlí, které sice mělo být romantické, ale nakonec se ukázalo být pouze přítěží. Cestovní kancelář Turistických Služeb – *Rommar Tour*, vzpomněla si. „Jsi sám? Sděl nám svůj věk, povolání, vzdělání, zájmy. Napiš, o čem sníš a my ti připravíme a zorganizujeme prázdniny tvých snů.“

Prázdniny mých snů.

Odjela na ně, protože byla sama a nechtěla strávit léto úplně osamocena ve městě. ‘Rommar Tour’ v zásadě nelhal ani nepřeháněl, i když ve své anketě při výběru účastníků jednoznačně preferoval kolonku ‘vzdělání’. Na kursu se to jen hemžilo samými vylekanými medičkami, doktorkami a rozvedenými docenty.

Prázdniny mých snů.

Odjezd na prázdniny měl být pro Moniku dalším pokusem dokázat si skutečnost, že má ráda společnost. Tento pokus, stejně jako všechny předchozí, se nepovedl. Monika si stejně jako už mnohokrát předtím nezdůvodnila nic jiného, než to, že nenávidí samotu.

A ona byla sama. Neustále sama. Její spolubydlící Elka, ze zcela neznámých důvodů přezdívaná Orebice, která ji během několika prvních dnu turnusu znervózňovala svým neustálým štěbetáním, bezstarostnosti a úděsným bincem, který šířila všude kolem sebe, v poslední době vždy večer zmizela a vracela se až pozdě v noci. Někdy – jako dnes – až ráno. Monice bylo zcela jasné, co asi Orebice napsala do kolonky ‘vzdělání’ v dotazníku *Rommar Tour*.

Zpočátku byla Monika vystrašená, bála se, že Orebice patří k dívkám, které pokládají barvitě a detailní vyprávění za určitý druh závěrečné hry, jako přirozené a definitivní zakončení nočních zážitků. Monika by to nesnesla. Ještě štěstí, že Elka nebyla klepna. Právě naopak, byla více než diskrétní. Vůbec ji to však nebránilo v tom, aby zcela spoutaně nedemonstrovala své uspokojení z toho, že je lepší, stejně jako ve volné přírodě je povinnost vybrané samice demonstrovat svou nadřazenost nad samicí opovrhovanou

Monika Szrederová se necítila na to, aby jí někdo opovrhoval. Měla dvacet šest let a měla za sebou dva vážné erotické experimenty. Charakter a průběh obou byl natolik negativní, že vůbec netoužila po třetím.

Ale přesto...

„Nejsem hezká,“ řekla do popraskaného zrcadla. Ale nerozplakala se. Byla na to velice pyšná. Není nic horšího, než začínat den pláčem, pomyslela si.

Den? Těžko to lze nazvat dnem, pomyslela si. Středisko, kde probíhal prázdninový turnus, ještě spí, čeká, až slunce vysuší rosu, rozežřeje vzduch, v tuto dobu ještě ostrý, nemilosrdně útočící na kůži kousanci chladu.

Natáhla se zase na postel, podložila si polštáře vysoko pod hlavu a sáhla po knize. Pokoušela se najít místo, kde večer skončila číst; sama, celá unavená, ospalá a nervózní čekáním na Elku. Místo toho se vrátila na začátek, k místu označenému malým, uschlým čtyřlístkem. Ke svému oblíbenému místu. Jen několik veršů, pomyslela si. Jen několik.

*Unter den Linden
Bei der Heide
Wo unser beider Bett gemacht
Da mogt ihr finden
Wie wir beide
Pfluckten im Grase der Blumen Pracht
Vor dem Wald im tiefem Tal
Tandaradei!
Lieblich sang die Nachtigall*

„Tandaradei,“ zašeptala zamyšleně a odložila knihu do klína. Zavřela oči.

„Tandaradei...“ řekl minstrel.

Byl velice štíhlý, přímo vyzáblý. Jeho plášť se chvěl ve větru. Těsně mu obepínal postavu, což ještě více zdůrazňovalo jeho vyzáblost. Jeho štíhlý stín se jako černá stuha plazil po arrasu, na němž se bílý jednorožec vzpínal na zadních nohou, hrabaje přitom předníma nohama v majestátní heraldické póze vysoko ve vzduchu.

„Tandaradei,“ opakoval minstrel. „Ta píseň...“ Tolik vzpomínek. Tolik krásných vzpomínek. Unter den Linden, bei der Heide. Ty, právě ty. Plavovláška...

Monika pohnula rukama, rozhrnula květy, tisíce květů, v nichž ležela. Většinou to byly květy rudé, mokré, rozkvetlé, ztrácející okvětní lístky...

„Jako tehdy,“ pokračoval tiše minstrel. Oči měl černé, studené a hluboké, jako Rýn u skály Lorelei.

Na zámku ve Würzburgu... Anebo ještě později, ve Švábsku, na dvoře u Filipa... Vzpomínám si na baculatou tvář Beatrix, dcery Berengara von Passau. A pak, mnoho let později, jsem slyšel tuto píseň v jedné krčmě nedaleko Wormsu. Vor dem Wald im tiefen Tal... Budíš mě ze sna.

Monika silně sevřela víčka.

Budíš mě ze sna. Ta píseň... Přežila tak dlouho. Vzpomínám si, jak jsme ji zpívali během pochodu z Marienburgu, když jsme se vydali na setkání s komturem Wolframem de Lys u brodu přes říčku Drwecy. A ještě později, o mnoho let později, jsem ji zpíval spolu s jinými pod Frankenhausenem, kdy potoky a říčky tekoucí z hory Hausberg byly plné krve rolníků, kteří povstali proti vrchnosti.

Budíš mě ze sna.

Monika ležela nehybně na lůžku z květin. Dívala se přímo do minstrelových očí. Ještě nikdy neviděla oči tak studené. Nikdy předtím neviděla ten obličej. Jen úsměv...

Podej mi ruku.

Ano, ten úsměv už kdysi viděla. Určité ho už viděla.

Ale nevzpomínala si, kde.

Podej mi ruku.

Za minstrelovými zády se najednou vztyčily další postavy v groteskních kožených maskách s obrovskými, třesoucíma se ušima. Zazněl tichý, rytmicky skandovaný, vícehlasý nápěv, blekotavý chór, jednotlivá, výrazná, ale zcela nesrozumitelná slova...

Tandaradei!

„Moniko!“ zvolala Elka, přezdívaná Orebice. „Hej, Moniko, nevíš, kde je cukr?“

„Co?“ vyskočila Monika, shodila přitom knihu na podlahu. Zašátrala kolem sebe rukama po posteli. „Co je? Elo? Usnula jsem?“

„Ne,“ řekla Elka a zavřela skříň s nesnesitelným skřípotem, který zaplašil poslední zbytky podivného snu. „Právě naopak. Probdila ses právě včas. Je devět hodin. Poslouchej, Moniko, nemohu najít svou sklenici s kávou. Asi jsem ji někde odnesla. Mohla bych si vzít trochu tvé?“

Monika si přetřela oči klouby prstů a sáhla po brýlích.

„Můžeš, Elko.“

Signály opakující se každou noc byly tiché, téměř neznatelné; doslova na samé hranici zjistitelnosti. Doktorce z domku na vrcholku kopce hned nedošlo, oč jde. Mnohem rychleji to však došlo kocourovi; dal to najevo změnou svého chování, neklidem, nekontrolovanou agresí, kterou si vybíjel na všem, co mu přišlo do cesty. Doktorka to zjistila, ale nezneklidnilo ji to. Přičítala to na vrub surové, neposkvrněné matce přírodě. A nepodivila se ani tomu, že jezevec, běžající za ní jindy poslušně jako psík, se zašil v komůrce a nevylezl z ní ani za bílého dne. Doktorka si to vysvětlovala jeho strachem před kocouřími vylomeninami. Další signály však už byly výraznější – náhle přerušované večerní kuňkání žab, doprovázené dlouhými přestávkami hrobového, hrůzoplného ticha. Ranní, neslyšitelné výlety lelků kozodojů, mračna, jejichž vinou byla venku hotová tma. Zcela jiný, hněvivý hukot řeky mezi vyvrácenými stromy.

Něco se chystá, pomyslela si doktorka. Něco se chystá. Druhého dne našla na samém kraji lesa roztrhanou sojku. Kapičky sražené krve se na modravých pírkách třpytily jako korálky rosy. Doktorka věděla, že tím hříšníkem nebyl kocour. Ten, patách za ní, spatřil sojku, divoce zaprskal, celý se schoulil do sebe a vystrašeně hleděl na mrtvého ptáka ležícího na zemi.

„Ve jménu Jezírka a Plesa,“ zašeptala. Kocour zamňoukal.

Vrátila se na dvorek, celá zamyšlená a duchem nepřítomná. A tu...

Kocour prudce zaprskal a naježil hřbet. Na dveřích domu nebyl srp, který tam vždycky visel pod svazkem vysušených bylin. Doktorka se otočila. Bylo to dostatečně rychle, aby stačila zahlédnout, jak zakřivené železo letí přímo na ni, se svištěním rotujíc vzduchem.

„Eth!“ vykřikla, opřená zády o rám dveří.

Srp zavířil ve vzduchu, stočil se jako živá stuha, změnil dráhu letu a s bouchnutím se zabodl do oprýskaných dveří. Vztekle zadrnčel a kovově zaječel. Doktorka uslyšela, jak se černý les, skloněný nad srázem, otrásá zlověstným smíchem.

„Deskathe,“ zašeptala. „Ty... Poznávám tě...“

Kocour stále zlostně prskal.

Ve dveřích zabodnutý srp zlověstně drnčel, třásl se a zpíval.

„Ne, Moniko,“ řekla Elka přezdívaná Orebice. Sundala si sluneční brýle a opatrně si krémem natírala spálený nos. „Tak to ale opravdu nejde. Proč s námi nechceš jet? S námi se všemi? Proč stále jen sedíš sama tady v tom kutlochu? Co?“

„Necítím se nejlépe.“

Svým způsobem nelžu, pomyslela si Monika. Už jen ze samého pomyšlení na vás na všechny, na celou vaši společnost, se mi dělá špatně. Nechápu vaše žerty. Nic mi neříká vaše veselí, právě naopak, vzbuzuje ve mně zmatek. A nejsem si zcela jista, zda to nakonec není váš záměr.

„Opravdu, Moniko,“ žvatlala Elka dál, stojíc už přímo nad ni u jejího lůžka. „Měla bys jet. Je tam opravdu krásně, je to u řeky, nemáš ani zdání....“

Alexandře, pomyslela si Monika, nestiň mi tady.

„Jacek, ten historik, víš, ten, co bydlí na dvanáctce,“ Orebice si rozetřela zbytek krému po ruku, rozšiřujíc kolem sebe vůni pletového krému Ponds, „kolega toho blondýna, který měl to červené audi, víš...“

Já vím.

„On tak zajímavě vypravuje...“

Já vím.

„...o historii tohoto okolí, o putování lidí, o sabatech čarodějnic, o kultu jakýchsi démonů, o vykopávkách. Říkám ti, Moniko, celé hodiny bys ho vydržela poslouchat. Víš, že se mě ptal na tebe?“

„Kdo?“ zvedla Monika hlavu.

„Jacek, ten historik.“

„Na mě?“

„Na tebe. Odkud jsi, kde děláš. Padla jsi mu do oka, Moniko. Můžeš být šťastná, Moniko. Ten hoch je strašně fajn.“

Ó, Bože.

„Nehrej mi tady divadlo, že sis nevšimla, jak se na tebe stále dívá. Co, Moniko?“

Všimla. Všimla.

„Ne, Elo. Nevšimla jsem si toho.“

„Já si asi s tebou neumím povídat,“ rozzlobila se Orebice. „Co tě štve, holka? Vypadáš uboze, víš? Anebo máš krámy? Ojej, pro-

miň, omlouvám se, jen už se, proboha, netvař tak zkroušeně. Tak já běžím. Dohodli jsme se, že se sejdem za půl hodiny. Vrátime se na oběd. Anebo na večeři. Tak pa.“

„Pa, Elo.“

Mezi větvemi zakrslé borovice utkal pavouk pavučinu, krásné, dokonalé dílo. Krása v přírodě, pomyslela si Monika, má svůj smysl, není to jen čistě estetická záležitost. Má svůj smysl, jestliže tímto smyslem je zabití.

Na stránku rozevřené knihy usedlo slunéčko. Monika je opatrně setřásla do trávy.

„Leť do nebe,“ řekla polohlasně.

Slunéčko nespadlo na zem, roztáhlo neohrabaně křídélka a zamířilo – přímo doprostřed pavučiny.

Pavouk – velký křížák s přewislým zadečkem – vyskočil ze skryše umístěné v kokonu ze stočeného listu. Slunéčko vůbec nespěchalo. Soustředěnými nápoly svého chitinového těla pomalu trhala jednotlivá vlákna pavučiny. Ještě chvíli a vypadne z ní ven, pomyslela si Monika.

Jenže pavouk byl rychlejší.

Běž pryč, pomyslela si a silně stiskla zuby. Běž pryč, pavouku. A hned!

Pavouk se několikrát zhoupł na vláknech pavučiny a bleskově se schoval ve stočeném listu.

Vystrašila jsem ho, pomyslela si Monika udiveně. Blbost, zamyslela se však vzápětí, je přece známo, že pavouk nemá rád červené brouky v chitinovém pancíři. Má rád štávnaté a měkké mouchy. To je přece jasné jak facka.

Trhla sebou, když za zády zaslechla kroky.

„Dobrý den, Moniko.“

„Dobrý den, Jacku.“

Ó, Bože.

„Jako obvykle s nosem zabořeným do knihy? Moniko, dovoluji si tě upozornit, že jsou prázdniny. Věc, která se koná jen jednou za rok a bohužel, tak rychle utíká. Opravdu, je škoda každé ztracené minuty.“

„Poslouchám tě, Jacku.“

„Orevice mi řekla, že nechceš jet s námi k řece. Prý jsi rozhodně odmítla. A tak jsem přišel za tebou, abych napravil svoji chybu, že

jsem Orebici vyslal jako prostředníka. Měl jsem tě o to poprosit sám. Už dávno.“

Odejdi, prosím tě.

„Ne... Promiň. Možná jindy.“

„Že by snad knížka, které se věnuješ, byla mnohem zajímavější než moje... naše společnost? Co to čteš, Moniko?“

„Ach... Poezii, Jacku. Starou německou poezii.“

„To vidím. Znáš gotické písmo, ale německy neumím, presto, že mi můj učitel němčiny tloukl do hlavy zásady Goethova jazyka. Či to jsou verše?“

„Nemyslím si, že...“

„...že by to byly verše, které by mel znát obyčejný historik? Ach, ti filologové! Jak často si přisvojujete monopol na veškeré vedení o jazyku a literatuře! Máš v sobe, Moniko, aspoň kousíček odvahy zariskovat?“

Zvedla oči, zcela si vědoma, že přitom zvedá svou tvář i brýle.

„Nechápu...“

„Navrhuji ti malou hru o velkou sázku. Něco jako za Puškino-vých časů, trojka, sedmička, eso. Jestliže po přečtení dvou, tří řádek poznám, či to jsou verše, pojeděš s námi. Jestliže se zmýlím, s lítostí odejdu a nebudu tě už obtěžovat.“

Na chvíli se zamyslela. To není možné, pomyslela si. Jsou skoro neznámé...

„Dobře...“ řekla a rychle sklonila hlavu, aby si nevšiml jejího úsměvu.

Unter den Linden

Bei der Heide

Wo unser beider Bette gemacht...

„Walther von der Vogelweide, středověký německý básník a minnesänger žijící ve dvanáctém nebo ve třináctém století,“ rozesmál se Jacek. „Báseň se jmenuje Unter den Linden. Prohrála jsi, Moniko. Platí tedy, na čem jsme se dohodli. Vaše dáma je mrtvá, soudruhu Hermane, беру si všechny ruble ze stolu. A tebe si také беру, Moniko.“

Usmála se, tentokrát aniž by svůj úsměv skrývala. Nu což, pomyslela si, snad...

„Jen tak, mezi námi,“ prohlásil Jacek, „moc ti sluší, když se směješ.“

„Prosím?“

„Středověká poezie, truvérské písně,“ řekl, dívaje se jí přímo do očí. Na brýle, poopravila se v duchu. „Moc ti to sluší. Poetická povaha, svůdně staromódní, komplikované vědomí, samotářka. Kouzelné. Tak, plavovlásko, vstávej. Jedeme.“

„Ano,“ řekla, stále se vystrašeně usmívajíc. „Inu, co se slíbilo, musí se splnit. Za okamžik budu u vás. Za chvíli.“

„Čekáme na tebe.“

Nevstala hned. Seděla se svěšenou hlavou s očima vpitýma do gotických písmen, zakroucených a rozevlátých jako praporce na věžích. Slyšela vzdálený a tichý zvuk loutny.

Bílý jednorožec se vzpínal na zeleném arrasu, hrabaje přitom předníma nohama v heraldické póze.

*

Vrchol pahorku byl plochý a rovný, jakoby seříznutý žiletkou Domek s bílými stěnami, krčící se mezi zakrslými jabloněmi, ji doslova přitahoval. Zval ji k sobě.

Stále nerozhodně stála, dívala se, jak celá společnost sbíhá po písčitém, sluncem prohrátém úbočí dolů k řece. Slyšela pokřiky a smích chlapců, vzdálené a tiché řinčení sklenic s pivem. Pištění dívek vběhnuvších na mokrou louku.

„Zajímavý pahorek, vid’? Na první pohled je zřejmé, že nevznikl přirozenou cestou.“

„Prosím, Jacku? Proč myslíš, že nevznikl přirozeně?“

„Podívej se na jeho tvar, jak je dokonale rovný a pravidelný. Na jeho polohu. Moniko, tady mohla klidně stát mohutná tvrz chránící brod. Anebo chrám nějaké bohyně, kterou uctívali lidé z pobřeží. Anebo obětní místo, svaté místo pohanských Prusů, Gótů nebo až sem zabloudivších Keltů. Kolik lidí jen prošlo touto krajinou, kolik dosud neobjevených věcí skrývá tato země ve svém lůně... No, pojďme. Promluvíme si o tom ještě spolu tam, kde dnes budeme stanovat.“

„Počkej... hned za vámi přijdu. Za chvíli.“

„Proč?“

„Chci se projít,“ svěřila hlavu.

„Dovolíš mi, abych...“

„Ne,“ odmítla rychle. „Promiň. Chtěla bych jít sama.“

Proč se na mě tak dívá?

„Dobře, Moniko. Ale nezapomeň, že na tebe čekáme. Chtěl bych, abys byla s námi. Se mnou.“

„Určitě přijdu.“

Pahorek. Vzniklý nepřírozeně?

Udělala krok dopředu. Náhle pocítila, že musí jít dál. Protože za zády měla černou stěnu boru; mokrého, tmavého a nepřátelského, před sebou slunce a dole mezi olšemi se třpytící stuhu řeky. Les dýchal, šeptal hlasem nahánějícím hrůzu, hlasem, v němž cítila hrozbu i zlost. Bílý domek nad srázem byl světlý, teplý a přátelský. Zval ji k sobě, táhlo ji to k němu, přemlouval ji.

„Dobrý den... Je tu někdo?“

Tmavá síň. Ve tmě visící paprsek světla se zatetelil zvířeným prachem. Vešla jsem dovnitř, aniž bych byla pozvána dál. Každou chvíli někdo vejde, nevraživě se na mě podívá a já se budu cítit provinile. Budu si připadat zavrhnutá a ukřivděná. A bude mi to nesmírně líto, i když za to budu moci poděkovat jen sama sobě. Jako obvykle.

Pokojík plný tmavého nábytku. Těžká, mdlá vůně bylin.

„Dobrý den. Promiňte...“

Na stole sklenice v kovovém košíčku, lžička tkvící v hrníčku s kávovými vousy, brýle s drátěnou obroučkou.

A knihy.

Aniž by věděla, proč to dělá, přistoupila blíž. Knihy v ohmataných, šupinatých vazbách byly velice staré. Zlatem vytištěná písmena svědčící o tom, že je to Orgelbrandova encyklopedie, byla téměř nečitelná. Otevřela první svazek v pořadí. Nebyla to Orgelbrandova encyklopedie. Toto gotické písmo nepřinášelo zvuk loutny. Toto gotické písmo bylo zlověstné a černé, doslova křičelo zlem a hrůzou.

‘Geheymniswißenschaften und Wirken des Teuffels in Preußen, Johann Kiesewetter, Elbing 1792.’ Na titulní straně byl nakreslen pentagram, znamení Zvěrokruhu a ještě jiné, podivně zneklidňující symboly.

Druhá kniha. A opět se pod falešnou vazbou skrývaly těžké, drsné, kouřem zežloutlé stránky a skutečný název knihy: ‘Dwymmormorck.’ Jen tolik. Nic víc.

Další kniha. Jiné písmo, jiný tisk. Člověk s kozlí hlavou a s dlouhýma, na prsou zkříženýma rukama. ‘La lettre noire – Historie de la Science Occulte, Jules de Bois, Avignon 1622.’

Následující, doslova se rozpadající kniha, do očí bijící jediným údajem – velkou můří nohou umístěnou uprostřed zničené stránky. ‘Gondelman, Tractatus de Magis.’ A další.

Když sáhla po následující knize s falešným názvem orgelbrandské encyklopedie, zachvěla se ji ruka. Uvázla v neviditelné překážce, v auře bránici přístupu ke knize. Na druhé straně ji další kniha zase přitahovala k sobě jako nějaký silný magnet.

‘Zrcadlo Černé Magie Bissurmanské, napsané Abdulem z Hazredu. Zpolštil Iedrzey Sleszkowski, jezuita A.D.M.G. Krakov, v Tiskárně Mikolaje Zborského JKM Ord. Typograf, Léta Páně 1696.’

Těžké, slepené a potřhané stránky, vybledlé, téměř nečitelné písmo. Chtěla otočit stránku. Něco ji zadrželo. Něco jí uvízlo v krku, přilepilo se ji k patru. Něco hrozného, odporného, k mdlobám nutící hnus. Zdálo se jí, že se lepivý prach ze zažloutlých stránek pomalu začíná plazit po její ruce. Zavřela knihu, otřásla se. V uších a hlavě jí náhle zcela nečekaně explodoval vícelasý chorál – nesrozumitelné blekotání, křik i jednotlivá slova.

Odejít, pomyslela si. Musím odtud pryč.

Navzdory tomuto rozhodnutí však sáhla po další knize. ‘Phänomene, Dämonen und Zaubereysunden, R. Ennemoser, Nürnberg 1613.’ Otočila stránku.

Bílý jednorožec stojící na zadních zvedal přední nohy v heraldické póze.

Otevřela knihu někde uprostřed, tam, kam ji zrovna padla ruka. Rozmazaná gotická písmena se dotěrně vtírala do očí i do vědomí.

„...wie lautet der Name des Dämons? Der Hagre Junge, da er unsrer geheyden Sunden und unare Boshyet frißet und trotzdem hager bleybet. Das Brennende Kind, das mil Haße brennt. Und der echte Name? Der ist unaussprechlich, schrecklich. Deskath, was zugleych Die Wahrheyte oder Der Betrug bedeutet. Zerneck, der Schwartz Wahnsinn...“

Na stránku dopadl rychlý, pohyblivý stín, na stole měkce, i když poměrně těžce, přistál černý kocour. Monika couvla o krok zpátky a ztlumila výkřik překvapení. Kocour si ji přeměřil nenávistným pohledem zlatožlutých očí, protáhl se, seskočil se stolu, aby hned vzápětí vyskočil na postel.

Stařenka byla malá, ale ne shrbená. Její vráskami zoraná tvář byla mimořádně vážná a soustředěná. Měla velké, neobvykle světlé oči, tak světlé, že byly téměř průhledné jako skleněné čočky, jako broušené drahokamy.

„Promiňte mi, paní,“ vykoktala Monika. „Dveře byly otevřené. Já vím, že jsem neměla...“

Jako obvykle si dala ruce za záda a začala si lámat prsty.

„To nevádí,“ řekla stařenka, přicházejíc pomalu ke stolu. Zavřela knihu, prohlédnuvši si předtím zběžně stránku, kde byla otevřena.

„Tento dům je otevřený všem, kteří chtějí vejít dovnitř,“ řekla. „Poslouchám tě, dítě.“

„Já... Já jsem tady úplně náhodou. Šla jsem kolem a... Jsem tady s těmi, co jsou dole u řeky... Určitě jste viděla auta...“

„Vůbec nejси s těmi, kdo jsou u Řeky,“ pokývala hlavou stařenka. „Měla jsi být s nimi, ale místo toho jsi tady. Proč?“

Monika s nevěřičně otevřenými ústy mlčela a nezmohla se ani na slovo.

„Hledala jsi v knize odpovědi na otázku? To není ten nejlepší způsob, děvenko. Vůbec bych ti neradila, abys k tomu použila knihy, které tady leží.“

„Ještě jednou se omlouvám. Neměla jsem... Už půjdu.“

„Aniž bys mi položila svou otázku?“

„Jakou otázku?“

„Jo, tak to já, drahé dítě, nevím.“ Stařenčiny světlé oči se ještě více projasnily. „Já přece nemohu klást otázky. Zním pouze odpovědi na otázky a to ještě zdaleka ne na všechny.“

„Já... Nechápu. Už půjdu.“

„Jak chceš. Jestli by ses chtěla vrátit a položit mi svou otázku, pamatuj si, že oči staré doktorky jsou stále otevřené.“

Ježíši, pomyslela si Monika. Narazila jsem na vesnickou babku. Na porodní bábu a andělíčkářku. Ona si myslí, že já...

„Divné myšlenky se ti honí hlavou, děvenko,“ řekla stařenka ostře. „Podivné, šílené, nezodpovědné myšlenky. Nelíbíš se mi. Pojď ke mně blíž.“

Ne, pomyslela si Monika, nepůjdu. A udělala krok dopředu.

„Blíž.“

Ne.

Další krok. Proti své vůli.

„Mluv.“

Monika neslyšně pohnula ústy. Oči, světlé, téměř průzračné oči.

„Zapomenutá,“ zabručela doktorka.

Blábolící chór, ojedinělá, nesrozumitelná, hrůzostrašná slova vykřikovaná ve strašidelném rytmu...

„Ne,“ řekla náhle stařenka. „Nepřibližuj se už ke mně. Ani krok!“

Monika se zachvěla zimou, která jí náhle splynula po krku a po zádech.

„Zapomenutá,“ zopakovala doktorka, mroužíc přitom své světlé oči. „Ano, určitě... Přitahuje tě Řeka, přitahuje tě pahorek. Jako magnet tě přitahují tyto knihy.“

Kocour ležící na polštáři zvedl hlavu a zasyčel.

„Jdi,“ řekla doktorka. „Vrať se k tam těm. Čekají na tebe. Patříš k nim. Ať chceš nebo nechceš, patříš už do jejich světa.“

Monika se chvěla.

„Jdi už.“

*

Bolest hlavy, jež ji přepadla hned po obědě, krátce po návratu z výletu, pořád nepolevovala, spíše naopak. Trvala až do večera. Neustoupila ani po dvou gardanech, nepomohly ani dvě tabletky pyralginu. Bolest ji připoutala na lůžko, zatlačila jí tvář do polštáře. Naslouchajíc tupému bušení tepu, čekala Monika Szrederová na spánek.

*

Nehnutě stála mezi zakrslými jabloněmi uprostřed rozzuřeného Maelstromu šedých, němých ptáků, v samém středu ticha, rozvířeného

ho neslyšitelnými údery ostrých konců křídel, mezi tisíci pohybujícími se šedými pŕlměsíci, z nichž každý jí hrozil, že do ní narazí, ale v posledním okamžiku vždy změnil směr své dráhy, aniž by se jí dotkl, natož aby ji zranil.

Svíce, utápějící se v aureole slzavého světla, rozjasňovala místnost plnou tmavého nábytku. Oči, jež se na ni dívaly, byly neobyčejně světlé, úplně průzračné, jako čočky, jako drahokamy vybroušené z opálů.

„Polož mi svou otázku. Zavolala jsem tě, abys mi položila svou otázku.“

Monika přikývla. Pomalu zvedla ruce, dotkla se vlasů, setřásla je z ramenou, přejela si prsty po čele, tváři a rtech. Doktorka se na ni nedívala. Nezvedla svůj zrak od knihy, kterou držela na kolenou.

Spustila ruce volně podél těla a postoupila o krok dopředu. Kocour zaprskal. Pohlédla dolů, na bílou, nepřerušovanou čáru nakreslenou na podlaze. Doktorka zvedla hlavu.

„Zapomenutá,“ zašeptala. „Jsi Zapomenutá. Nemysli na návrat. Není návratu pro takovou, jako jsi ty. Jsi Zapomenutá. Bude pro tebe mnohem lepší, když zůstaneš takovou, jaká jsi. Pro všechny to tak bude nejlepší.“

Monika zakroutila nesouhlasně hlavou a přejela si rukou dolů po šíji.

„Ne,“ řekla doktorka ostře. „Na to nesmíš ani pomyslet. Taková mylná domněnka tě neprobudí a nerozhoupe. Může však probudit někoho jiného. Toho, kdo je současně Pravdou i Zradou. Stále ho krmíš, věčně Vyzáblého, svými sny. Probouzíš ho svým zpěvem. Měj se na pozoru. On přichází ve snech, které si nezapamatuješ. On si je ale pamatuje. Buď opatrná.“

Na okenní tabuli zaťukala mŕra. Velká, šedá, roztrhaná. „Měj se na pozoru, Zapomenutá. Pravda a Zrada jsou jedno a totéž, jsou navzájem spojeny. Obě přijdou současně na tvé zavolání. A pak se z temnoty vysune ruka a natáhne směrem k tobě. Jestliže se jí dotkneš, nebude už pro tebe návratu. Znovu se narodí Hořící Dítě a spolu s nim i žár, který plane nenávisti. Na oltáři z květin se opět obnoví Černé Mámení – Zerneck.“

Doktorka zmlkla, sklonila hlavu a vztáhla k Monice ruce.

„Střež se ruky, jež se k tobě natahuje z temnot. Když se jí dotkneš, nebude pro tebe návratu. Va sivos onochei! Jestliže se vrátíš

tmou, shoříš! Jestliže se vrátíš plamenem, zhasneš! Jestli se vrátíš ostřím, sežere tě rez! Odejdi.“

Na tváři ucítila tekoucí slzu. Svědící, dotěrnou. Nechtěnou slzu.

„Odejdi.“

Otázka?

„Ne. Neodpovím.“

Náhlé osvětlení, erupce síly...

„Ne!“ Ve světlých očích strach. „Ne...“

Otázka.

„Dobrá, dobrá, Zapomenutá. Jestliže to tak hodně chceš...“

Chci.

„Odpověď zní – ano. Budeš. Ale pouze v očích jiných lidí... A teď už jdi. Nech mé. Běž už.“

*

„Mám takový pocit, že se mi vyhýbáš, Moniko.“

Ano, vyhýbám, pomyslela si odvázně, nemohouc se rozhodnout, kam se má dívat. Po chvíli váhání nakonec zvítězily špičky jejích tenisek.

„Ale kdeže,“ vysoukala ze sebe. „Vůbec ne.“

„Dovolíš, abych ti dělal společnost?“

Přikývla, celá vystrašená, zda do toho přikývnutí nevložila příliš mnoho zápalu.

Šli pomalu lesní cestou, špalírem bílých břízek a tmavě zelených trsů vřesu, jež jim ukazovaly cestu. Samozřejmě, že zakopla; nebylo nutné na to dlouho čekat. Zachytil ji. Vzal ji pod paží. Dotek jeho paže jí doslova otřásl, jako kdyby byla zasažena proudem. Příjemným proudem.

„Léto je u konce,“ přerušil ticho. „Prázdniny končí.“

„Mhm.“

„Musíme se vrátit. Do města. Ke knihám, ke kandidatuře. Škoda.“

„Příští rok budou prázdniny zase,“ vysoukala ze sebe. Uvažovala nad tím, jak má uvolnit paži z jeho sevření, aby to nemohlo být pokládáno za obscenní, agresivní a netaktní gesto.

„Jistě, budou,“ usmál se krásně a silně jí stiskl paži „Ale to, že léto končí, mě rozesmuthňuje. Nemám rád zakončení. Zakončení je konec děje. A já na ději nejvíce oceňuji jednotlivé epizody. Pěkné epizody zachraňující slabý dej, nudný scénář, jakým je náš život. Filozofuji. Nenudím tě, Moniko?“

Neodpověděla. Dívala se na trsy vřesu, aby o ně mohla zakopnout a utéct tak před teplem, které z něho vyzařovalo.

„Moniko?“

„A... no?“ zakopla, jenže příliš okaté, příliš neuměle. Bez větší námahy ji podržel, aniž by pustil její ruku

„Stále myslím na... na ty verše, které jsi četla. Na ‘Unter den Linden’ od Walthera von der Vogelweide. V té baladě je něco podivného, něco, co si neumím vysvětlit... Moniko, chtěl bych tě o něco poprosit. Neodmítni mě, jestli to je možné.“

„Poslouchám té, Jacku.“

„Přečti mi ty von der Vogelweidovy verše. Prosím.“

„Ted?“

„Ne, ted' ne. Po večeři, až bude ticho a klid, až zapadne slunce a nastane soumrak. Zdá se mi, že ty verše mohou dobře znít jen večer, za večera stejně chladného a ponurého, jako je raubritterský hrad. Přijdu k tobě hned po večeři, na chvíli se oddáme minnesängerovi a trubadurským písňím.“

„Jacku, já...“

Monika se zastavila, rozhodně, ale zase ne příliš náhle, uvolnila paži z jeho sevření.

Pohlédla mu přímo do oči. Směle, i když ne vyzývavě. Přirozeně. Upřímně. Odvážně.

Řekni mi, co ode mne očekáváš. Co po mne chceš, právě po mne, když kolem se to jen rojí děvčaty, krásnými a pestrými jako kolibříci, veselými, štěbetavými a ochotnými, když ne flirtovat, tak zcela určitě hrát si na svádění. Všechna se na tebe dívají a žádná z nich by se necítila nesvá, kdyby se mohla s tebou procházet po lese a poslouchat tvoje slova. Každá z nich by se těšila představou večera, stráveného s tebou četbou veršů. Žádná z nich by se tak netrásla, tak, jak se právě teď třesu já. Řekni mi upřímně a otevřeně – proč právě já? Vždyť já...

Nejsem hezká!

Sklopila zrak a schovala hlavu v ramenou. Jako želva, pomyslela si. Bojím se.

„Moniko?“

„Dobře, Jacku.“

*

Co to dělám, pomyslela si skloněná nad knihou. Co to jen, proboha, dělám? Vždyť jsem se přece klidně mohla vymluvit na to, že mě bolí hlava, hned po večeři jsem se mohla ztratit, vrátit se pozdě, zamknout se v pokoji, předstírat, že tady nejsem. Mohla jsem udělat cokoliv. Místo toho však tady s ním sedím a... „Čti, Moniko. Prosím.“

*Ich kam gegangen
zurAuge
Mein Trauter harrte schon am Ort
Wie wird ich empfangen
O Himmelsfraue!
Dass ich bin selig immerfort
er mich kusste? Wohl manche Stund.
Tandaradei!
Seht, wie ist so rot mein Mund.*

„Máš pěkný hlas, Moniko.“

Ne, ne. Nechci to, co už někdy bylo. Nesnáším to, nechci snášet ponížení, žal, prázdnotu, samotu. Proč se tak na mě dívá? Dívá se, jako kdybych byla...

(Hezká?)

„Čti, Moniko.“

*Da tat er machen
Uns ein Bette
Aus Blumen mannigfalt und bunt
Darob wird lachen
Wer an der Stalte
Voruberkommt, aus Herzensgrund
An der Rosen er wogl mag*

Tandaradei!
Sehen, wo das Haupt mir lag...

„Je to opravdu pěkná píseň, Moniko. Jako kdybych slyšel zvuk trubadúrovy loutny. Přeložil někdo ‘Unter den Linden’ do polštiny?“

„Přeložil. Leopold Staff.“

„Nezeptám se tě, jestli ten překlad znáš, protože vím, že ano. Zarecituj mi, prosím, ty poslední dvě sloky.“

„Jacku... Nepamatuji si...“

„Krásně se červenáš. Ale já vím, že si je pamatuješ. Prosím, Moniko.“

*Když noční
Nadešel čas
Můj milý už tam byl
Tiskl mě k sobě silně
Na svém klíně
Dodnes cítím tu sladkou malátnost
V hlubinách svých žil
A odešel
Podél lesa
Z různých květů ustlat nám lože
Smál by se asi ten
Kdož šel by kolem
A zastavil by se na chvíli
Ihned by po růžích poznal
Tandaradei!
Mé ležící hlavy tvar
Zda líbal mě? Zda vysvlékl mě z mých šatů a snů?
Tandaradei!
Dívejte se na červeň mých rtů!*

„Krásně recituješ, Moniko, opravdu nádherně. Ale, odpusť, tuto báseň nemůžeš odříkávat s hlavou na kolenou, takovým hrobovým hlasem. Sama dobře víš, že Walther von der Vogelweide v této básni odvrhuje nesmyslný kánon minnesängu a rytířské lásky, exaltace a touhy po nedosažitelné dámě rytířova srdce. To je, Moniko, píseň o naplněné lásce, o jediné lásce, která má smysl a která přináší tolik

radosti. Pěkný, nádherně popsaný příběh. Tu píseň zpívá dívka, která ležela spolu se svým milým na loži z květů... Bože, jak krásně se červenáš. Byla se svým milým, je šťastná a chtěla by to sdělit celému světu, chtěla by, aby všichni viděli ve květech vytlačený tvar její hlavy, aby se všichni dověděli o jejím štěstí.“

„Je už hrozně pozdě, Jacku. A trochu mě bolí hlava...“

„Ještě poslední sloku, Moniko.“

„Opravdu si nevzpomínám na překlad, opravdu...“

„Tak ji přečti v originále. Ale přečti ho hlasem šťastné dívky.

Prosím.“

*Wie ich bei ihm ruhte
Wenn jemand er wusste
Du lieber Gott – ich schamte mich
Wie mir der Gute
Herzte und kusste
Keiner erfuhr als er und ich
Und ein kleines Vogelein
Tandaradei!
Das wird wohl verschweigen sein!*

„Fascinuješ mě Moniko.“

„Nech toho, Jacku.“

„Jsou okouzlující, víš? Máš v sobě spoustu půvabu. Začínám kvůli tobě bláznit. Nevím, jak k tomu došlo, Moniko, ale pořád na tebe myslím.“

„Jacku, uvádíš mě do rozpaků.“

„Moniko... Když zavřu oči, vidím tvoji tvář, tvůj úsměv. Cítím pak, jak se ve mně něco chvěje, jak mi cosi stahuje hrdlo...“

„Prosím tě, běž už. Je už opravdu pozdě. Ela se za chvíli vrátí.“

„Ještě chvíli...“

„Ne, prosím. Zítra je také den, Jacku.“

„Řekni mi to.“

„Co?“

„Že mě máš ráda, Moniko.“

(Já?)

„Moniko.“

„Mám tě ráda.“

Minnesänger je štíhlý, drobný, milý; vítr rozcuchává černou pelerínu. Kde se tady vzal ten vítr, tady v trůnním sále, kde se nepohnou ani plameny svící, ani hedvábné závoje na špičatých čepcích do zvuku loutny zaposlouchaných a pohroužených dam? Ale za minnesängerovými zády už není arras s jednorožcem, stejně jako sloupy a ostré klenby výklenků oken. Za jeho zády je sráz a černý les.

Minnesängerovy oči hoří ve tmě, planou černým ohněm. V jeho tváři není nic jiného, vůbec nic, jen ty oči a ten žár.

Podej mi ruku.

Zapomenutá. Není o tom pochyb. Ta Ruka tě přitahuje, přitahuje tě ten pahorek. Podej mi ruku. Seht, wie ist so rot mein Mund.

Na první pohled bylo zřejmé, že ten pahorek není přírodní. Tady, na tomto důležitém místě, byla určitě tvrz chránící brod. Svatyně, svatý chrám, obětní oltář...

Ne, křičí Elka přezdívaná Orebice. Nepůjdu tam za nic na světě, podívejte se, jak příšerně tmavý je ten les, jak je tam vlhko, jsou tam pavouci, bojím se pavouků.

Podej mi ruku. Fascinuješ mě. Ostatní se smějí, tleskají, kožené masky na jejich hlavách se směšně kolébají a mávají obříma ušima. „Zernebock, der Schwartz Wahnsihn,“ křičí Elka, od pasu nahoru úplně nahá.

Podej mi ruku.

Ne! Utíkej! Světlé, téměř průzračné oči. Nevracej se sem, protože shoříš, zahyneš, sežere tě rez.

Moniko, Moniko, dosud cítím sladkou malátnost v hlubinách svých žil. Jsi okouzlující, víš?

Vím.

Zapomenutá. Bože, jak krásné se červenáš. Když zavřu oči, vidím tvůj úsměv. Červeň tvých úst.

Podej mi ruku.

Bahno, černá, lesknoucí se, bublající bažina porostlá dlouhými travinami. Hlubina, do níž vede Tisíc Schodů. A na jejím dně cosi, co je neproniknutelnou záhadou, co se chvěje, pulsuje a tepe. A čeká na vyzvání.

Tandaradei!

Shoříš. Zhasneš. Sežere tě rez.

*

Probudila se.

Ležela na zpoceném, zmačkaném prostěradle, dlouho nemohla usnout, marně se snažila slepit dohromady jednotlivé úryvky snu, který si vůbec nepamatovala.

*

Druhého dne ráno se celá společnost, jako obvykle radostná a veselá, nacpala do aut, aby zavezla veškerý ten rámus, zmatek a spěch na odlehlé místo, kde je klid a mír.

Celá společnost kromě Moniky, která tentokrát rozhodně a velice přesvědčivě simulovala, že má migrénu. Samozřejmě, přemlouvali ji. On ji přemlouval. Samozřejmě odmítla. Chtěl s ní zůstat. Rovněž odmítla.

Proč, přemýšlela později, se sama bezcílně procházím, aniž bych věnovala sebemenší pozornost svému okolí a stezkám sloužícím jiným výletníkům? Proč jsem odmítla? Čeho se vlastně bojím, myslela si v duchu, ohýbajíc přitom dlouhý prut, který našla u cesty. Před čím utíkám? Před životem? Proto, že život není poezie?

Budu se tak procházet až do večera, pomyslela si. A večer...

Večer mě bude opravdu bolet hlava. Už ji pomalu začínám cítit. Děje se se mnou něco zlého. Něco velice zlého.

Malý chlapec, násilím tažený svou matkou od stánku plného barevných nádher, se podíval na Moniku právě procházející kolem něho a rozplakal se silným, nezadržitelným pláčem.

Ani si toho nevšimla.

Čeho se bojím, přemýšlela. Rozčarování? Cožpak to, co teď dělám, není rozčarování? Co budu cítit, až se dnes večer schovám, až se před ním zamknu na klíč? Naplněná láska, o které zpívá milá Walthera von der Vogelweide. Že by v tom opravdu byl nějaký smysl? A není snad ukrytý ve slově 'naplnění', než ve slově 'láska'? Snad opravdu pozítří, pomyslela si, stále více ohýbajíc svůj prut, snad opravdu pozítří bych byla schopna rozhlédnout se pyšně kolem sebe a vykřiknout, podívejte se všichni na červeň mých rtů!

Snad.

Vím, z čeho mám strach, pomyslela si, přecházejíc po mostě.
Z vlastní slabosti.

Co bych dala za to, přemýšlela, abych byla silná. Ne, nechci,
abych byla krásná, i když...

Ale silná.

Prut se s praskotem zlomil.

Pod mostem, na hladině řeky jeden z proplouvajících kajakářů
hlasitě zaklel, nevěřícně hledě na dvě rozlomené části vesla, jež mu
zůstaly v rukou.

Plameny. Tančící plameny obklopující ji ze všech stran, žár ta-
vící oči, dým nedovolující dýchat. Řetěz zatavený do jejího těla, nelí-
tostně rdousící... Hukot hořících kamen, jež mohou každou chvíli
vybuchnout v gejzíru ohně a rozžhaveného uhlí...

Slunce. A vítr. Vítr vanoucí od Řeky, šum listí na olších. Rá-
mě, které ji objímá, vyzařující teplo a sílu. Jsi okouzlující, víš? Máš v
sobě hodně krásy. Když zavřu oči, vidím tvoji tvář.

Och, Jacku.

Nechci jít do lesa, křičí Elka, přezdívaná Orebice. Ne, jsou tam
pavouci! Bojím se pavouků! Umřela bych, kdyby...

Tandaradei! Světlé, téměř průzračné oči. Jestliže se vrátíš
tmou, shoříš.

Řekni mi, že mě máš ráda. Minnesängerovy oči jsou velké a
černé. Řekni to hlasem šťastné dívky, která spočívala se svým milým
na loži z květů... A tam, na loži z květů...

Shoříš. Zhasneš. Sežere tě rez.

Kde jsem jen viděla ten úsměv?

Černý bor, ohromné, pokřivené duby, jejich tmavá kůra porost-
lá lišejníky vypadajícími jako vředy. Spousta lidí, všichni mají nasa-
zené kožené masky s velkýma, odstávajícíma ušima. Dívka od pasu
nahoru úplně nahá.

Kámen, černý písek. Na něm... Růže?

*An den Rosen er wohl
Sehen, wo das Haupt mir lag...
Tandaradei!*

Zernebock, křičí Elka, přezdívaná Orebice. Přitahuje vás řeka, jako magnet. Světlé, téměř průzračné oči. Jednorozec, zvedající přední nohy v heraldické póze.

Podej mi ruku. To je minnesänger. Ne, ne, křičí Elka, odved'te ho pryč, je hnusný, víte přece, že se bojím pavouku.

Budíš mne ze sna... Pamatuji si baculaté rty Beatrix, dcery Berengara von Passau.

Zernebock, křičí polonahá dívka, pokládajíc růži na plochý, černý kámen. Der Schwarzte Wahnsinn!

Podej mi ruku. Vstaň. Půjdeš se mnou, abys poznala pravdu. Moudrost nepřináší zradu, nevěř tomu. Moudrost ti dodá síly. Pravda je síla. A ty přece toužíš po moci a síle. Podej mi ruku.

Ne. Světlé, téměř průzračné oči.

Vstaň. Pojď se mnou poznat pravdu. Ukážu ti, jak vypadá pravda.

Podej mi ruku.

Probudila se.

*

Mám vstát a jít, pomyslela si už probuzená. Okamžitě. Musím vstát a jít. Pak poznám pravdu. Tak mi to řekl...

Ne. On řekl 'Die Wahrheit...'

(Die Wahrheyt?)

Monika Szrederová vstala; šlápla přímo do kaluže měsíčního světla.

*

„No, jak jste se měli?“

„Pokoušíš se ze mě vylákat komplimenty?“

„Aha.“

„Mužské ego, vid'?' Dohře tedy, měli jsme se božsky. Taková odpověď ti vyhovuje? Přestaň. Co to děláš, pitomče?“

„Měním zásady.“

„Ale podívejme se! To má být podle tebe změna? Nevidím v tom žádný rozdíl!“

„Děláš se neslušně neslušná.“

„Přítápel kotel hrníčku. Mmmmm. Máš to rád?“

„Mám odpovědět, tak jak se má?“

„Nemusíš odpovídat vůbec. Ať za tebe hovoří samotné činy.“

„Co si to o mne vlastně myslíš? Že jsem clockwork lover? Jen tak na zavolání?“

„Snažil ses, jak jsi to jen dovedl, abych si to o tobě myslela, tak se teď nevykrucuj. Konec konců, já vždy dosáhnou toho, co chci. Já už jsem taková. Nehýbej se.“

„Prosím?“

„Mmmmm. Ooooooch!“

„Co je?“

„Komár mě štípl do zadku.“

„Hned ho chytím a rozmačkám, chlípnicka. Co si to vůbec dovoluje, snad si nemyslí, že to je menage a trois? Kam tě to štípl? Tady? Není ale hloupý ten hmyz.“

„Ajjjj!“

„Elo?“

„Mmmmm?“

„Proč ti vlastně říkají Orebice?“

„Jednou jsme ve vlaku luštili křížovku, bylo v ní slovo, které nikdo nemohl rozluštit. Ve vodorovném sloupci, na šest písmen. Pták žijící v tundře na Severu. A já jsem ho uhodla.“

„Elo...“

„Och... Mmmmm... Jacku.“

Monika přitisknutá ke zdi hned vedle otevřeného okna se třásla odporem. Chtěla odejít Jenže nemohla.

„Jacku?“

„Mhm?“

„A Monika?“

„Co je s ní?“

„Dobře víš. Myslíš si, že nikdo nevidí, jak jsi ji okouzлил? Jak kolem ni skáčeš?“

„Ó Bože, Orebice. Neukvapuj se a nepředbíhej. Je mi jí jen líto, to je všechno. Chci, aby měla prázdniny. Takovým, jako je ona, je zapotřebí trochu polichotit. Občas je třeba takové divče říct, že je pěkná. Pak opravdu zkrásní, samozřejmě s ohledem na své možnosti.“

„Ještě lepší je s takovou dívkou se vyspat. Pak zkrásní daleko rychleji a intenzivněji. To jsi měl na mysli?“

„Ha! Že jsem si to hned neuvědomil! Tak tomu tedy vděčím za toto sympatické dobrodružství? Opravdu, Elo, vůbec to není těžké uhodnout.“

„No, no. Teď jsi pro změnu zase ty víc než banální, když si mylíš, že žárlím. Co hůř, že závidím. A na koho? Na takovou myš? Bože, nehřej si tady přede mnou na Pygmaliona. Samaritáne jeden. Myslím to vážně, vyspi se s ní.“

„Potíž je v tom, že ona nechce. Necítím k ní boží vůli.“

„O co tedy tady, k sakru, jde? Umění pro umění? Říkala jsem ti to už – Pygmalion. Profesor Higgins pro chudé.“

„Ona je... nehezká. Prostě není hezká. Je asexuální.“

„Egoisto. Obětuj se a udělej to pro ni. Zavři oči a mysl na Anglii. Ale já si myslím, že lžeš. Právě ta její nenápadnost tě vzrušuje.“

„Elo, copak pro náš rozhovor opravdu nenajdeme jiný námět?“

„Soudím, mladíku, že vůbec ztrácíme příliš mnoho času zbytečnými kecy.“

„Elko!“

„Mhmmmm!“

*

Běžela naslepo lesem, narážela do kmenů stromu, zaplétala se do pichlavých lodyh hluchavek, zakopávala o kořeny a padlé stromy. Běžela, aby za sebou co nejdále zanechala odpor a ponížení, od něhož jí otekla tvář a stud, jehož vinou jí prudce tepala krev ve skráních. Chtěla zanechat co možná nejdále za sebou...

Nebudu plakat. Nebudu. Ne. Ne. Ne.

Ohebná a jako bič zrádná větev ji šlehla přes tvář, naplnila jí oči mokrou, oslepující bolestí. Utěšující a ospravedlňující bolesti, jež ji umožňovala...

Klečíc na kolenou a bijíc pěstmi do kmene olše, Monika propukla v pláč a celá se roztrásla tlumeným, jako nůž ostrým vzlyktem.

*

V bílém domku na plochem vrcholku pahorku omývaného proudem Řeky, zvedla doktorka hlavu od zažloutlých stránek. Chvilí se zaposlouchala do ticha, které se zčista jasná rozprostřelo po okolí. Černý kocour, ležící stočený do klubíčka na háčkováném polštáři, otevřel své zlatožluté oči a zasyčel, dívaje se do tmy.

Doktorka se znovu začetla do knihy.

„...pochopitelným jest, iż jako toho, kdož mnoho má jmen, njełza ho wezwat proprio motu – on przijde toliko tehdy, je-li to wu-ola jeho. On prziljeti z Hlubiny, jméno které Radm-Agakh jest, stúpaje po Tisicich Schodech. On przijde na vykrzik, a to i tehdy, jestli w njem jeho jméno njeni. On, který Pluribus Mortis imago jest a který Vyhuby jest. Ani jeden, i kdyby najchytrzejszi, na jeho cestje extra periculum stanuwszi mu w tom zabranit nemože. Protože wy-zvat ho obtížnem jest, tak stokrat težši zastavit ho jest, když pro krmi swoji po Tisici Schodech jde, z Hlubiny, jmeno které Radm-Agakh jest.“

Na okenní tabuli zatřukala šedá můra. Pak druhá. A třetí.

*

Monika zalkala, objala rukama kmen olše a přitiskla tvář k jeho vlhké kůře. Les, utápějící se v bledém, přízračném světle měsíce, znehybněl v nepřírozeném tichu.

Náhlé osvětlení, erupce síly. Bílý jednorožec zvedl přední nohy v heraldické póze. Monika, cítící v sobě vzrůstající sílu, se zhluboka nadechla, zvedla nad hlavu obě ruce zatřaté v pěst a vykřikla. Vykřikla do tmy neskutečné příšerným, cizím hlasem.

„Tandaradei!“

*

Doktorka vyjekla, hledíc na můry, vyřukávající na okna mar-nivé staccato.

„Železem a mědí,“ zašeptala, „a stříbrem. Magna Mater, Mag-na Mater...“

Měsíc, zpola zakrytý mraky, se jí s mrtvolně bledou, lživou grimasou vysmál přímo do tváře.

*

Než vycítila jeho přítomnost, ucítila zápach. Zápach černého, řasami prorostlého, shnilého, metanem vydechujícího bahna. Zápach bezedné hlubiny, v níž je něco záhadného, odporného a rozechvělého pulsující a tepající hrůzou. Něco, co čeká na zavolání.

Nepolekala se. Věděla, že zná toho, kdo přichází. Věděla, že přijde na její zavolání, na její křik. Nepolekala se, slyšíc vlhké, mlas-kavé kroky plné vody vytlačované z houbovitého podloží.

Monika Szrederová zvedla hlavu.

„Přišel jsem,“ řekl minnesänger.

Ucítila, jak ji zaplavuje klid. Klid navracející jí víru v sebe sama, neporazený klid, klid chladný a modravý jako voda, jako plamen, jako...

„Podej mi ruku...“

Jako nenávist.

Pohlédla na něho.

Minnesänger – stále se nemohla přinutit k tomu, aby ho třeba jen ve své mysli nazvala pravým jménem – se na ni usmál. Ano. Kdysi už ten úsměv viděla. Pamatovala si, kde to bylo. Viděla ten úsměv na ilustraci od Johna Tenniela, která představovala Kočku Šklíbu. Za chvíli budu na druhé straně zrcadla, pomyslela si náhle zcela neočekávaně.

Velké minnesängerovy oči, o nic menší, i když se usmíval, byly černé a bezedné. V jeho ústech beze rtu svítily dlouhé, tenké, jako u nějaké dravé ryby ostré zuby.

Necítila strach.

„Podej mi ruku,“ zopakoval minnesänger, tonoucí v hnílobném zápachu mokřadu.

*

Natáhla k němu ruku.

Tam ti, v hlubokém, tmavém boru, v kruhu obřích, lišejníky porostlých dubů, čekali stočení kolem plochého, černého kamene ustlaného tisíci růžemi. Čekali v naprostém tichu, vysoko zvedající hlavy s ušatými, koženými maskami, v nichž plály šílenstvím zářící oči.

Minnesängerovy prsty byly studené; prostoupily ji celou jehličkami pálicího mrazu, vybuchly v jejím těle miliardami úlomků bolesti. Bolesti, kterou přijala s rozkoši.

Doktorka sedící v křesle uprostřed křídou nakresleného pentagramu vepsaného uvnitř knihu na podlaze, si sundala ruce ze skrání a pak je prudce vymrštila vzhůru. Rozpálená, hučící kamna zavyla a zařvala. Na okenní tabule zabubnovala mračna nočních mūr.

„Déééééskáááááthééé!“

Dvířka kamen s třeskem odskočila, oheň a dým vyrazil prudce vzhůru, žhavé uhlíky zaduněly po plechu a po podlaze jako kartáče, rozstříkující na všechny strany snopy jisker.

Z ohně se jako dělová koule vyvalilo nahé pachole, potácející se na tlustých, slabých nožkách. Kůže měl plnou šedých, puchýři pokrytých popálenin. Jediný úzký pramínek vlasů na holé hlavě se trásl zkomírajícím plamenem.

„Deskathe,“ řekla doktorka.

Pachole doutnalo a kouřilo, stojíce uprostřed ležících oharků na podlaze.

„Deskathe,“ zopakovala doktorka. „Jsi...“

„Jsem,“ odsekl chlapeček nevýrazně, ukazuje přitom své bezzubé dásně. „Jak se ti líbilo moje entrée, stařeno? Vždy působí nezapomenutelným dojmem, že ano? Ožívají přitom určité vzpomínky. Vzpomínáš si?“

„Dost,“ zašeptala doktorka.

Velice vyzáblý, černé oděný mládenec, který se náhle objevil místo hořícího pacholete, se usmál, ukazuje své dlouhé, špičaté zuby.

„Nechceš mě raději v této podobě? Prosím, tady jsem. No, dejme se do práce. Zavolala jsi mě zrovna v ten nejnevhodnější okamžik. Překazila jsi mi něco strašně důležitého. Pokud si dobře vzpomínám, už jsem ti kdysi předpověděl, co se stane, jestliže mi budeš překážet, jestliže mi ještě jednou vstoupíš do cesty.“

„Vždy ti budu stát v cestě, Deskathe.“

Černý mládenec zakroutil odmítavě hlavou.

„Ne,“ řekl. „Nebudeš. Je pozdě. Dnes v noci se narodí Hořící v lavině ohně, tak, jak jsi to před chvílí viděla. Vše už je připraveno. Myslela sis, že těch několik desítek mizerných let stačí k tomu, abych byl zapomenut? Mýlíš se. Jsou tací, kteří na mne nikdy nezapomenou. Vzpomínky na mne přetrvávají celá pokolení.“

Nová mračna můr zaútočila na okna, pokrývající je tlustou, pohyblivou vrstvou plazících se křídel.

„Musíš se s tím smířit, čarodějnice,“ pokračoval mládenec, pomalu obcházíje kruh, uprostřed kterého seděla doktorka. „Nemůžeš tomu zabránit. Nepomůže ti ani tvůj křídou nakreslený kruh, stejně jako diletantský překlad známé knihy. Je pozdě.“

„Nikdy není pozdě,“ řekla pomalu doktorka. „Pohlédni, Deskathe.“

Zvedla ruku a ukázala na malý jantarový amulet visící na řetízku těsně ovinutém kolem jejího levého zápěstí. Oči černého mládence se zúžily.

„Smetí,“ řekl. „Proč to všechno neodvezeš do města a neprodáš na bleším trhu? Máš ještě krucifix? A svěcenou vodu? Jsi směšná, čarodějnice.“

„Pověřím a Vodou,“ vyslovila pomalu doktorka. „Vrbami a Orobinci. Deskathe! Vrať se do Hlubiny, která tě vyplivla. Zapadni zpátky do Bahna, do Jezírka, do Plesa.“

„Slova, slova, nic než slova,“ řekl mládenec. Přiblížil se ke kruhu, překročil ho a přistoupil s úsměvem ke stařence. „Slova, která ztratila svou moc a svůj význam už dávno předtím, než železná kola začala jezdit po našem Údolí. Vůbec nic nezbylo z tvé síly a moci, čarodějnice. Nejdeš s duchem doby.“

„To ty přeceňuješ své síly, Deskathe.“

„Opravdu si to myslíš? Hned se o tom přesvědčíš. Nezabiji tě, to ne. Jen ti zlámu obě ruce. Ve tvém věku se zlomeniny hojí dlouho a obtížně. Zasádnou tě až po ramena a ta sádra bude studená, velice studená. A pak, až tě přepadne horečka, tě navštívím v domě nemoci. Vejdu do tebe přes jehlu kapáku vpichnutou do tvé zvrápenaté žíly. Pak si spolu popovídáme o starých časech. Prohlédneme si obrázky. Dejme se tedy do práce. Pospíchám. Tam mezi olšemi na mě čeká nádherné plavovlasé stvoření, které mi po nocích zpívalo písně. Nemohu si dovolit, aby na mne muselo čekat dlouho. Bylo by to z mé strany velice neslušné.“

„Ještě jeden krok, Deskathe,“ zašeptala doktorka, „ještě jeden krok a otevře se před tebou Tisíc Schodů.“

„Je pozdě. Dotkla se mé ruky. Je moje. Dnes v noci se narodí Hořící.“

„Dotkla se tvé ruky?“

„Ano,“ usmál se mládenec. „Dotkla se mé ruky.“

„Podívej se tedy na svou ruku, Deskathe.“

Deskath zařval, zvedl ruku, mávaje beztvářým pahýlem, ze kterého kapal zelený sliz, vytvářející šedočerné, dýmající kapky. Dlouhé, tenké kosti, vyčuhující zpod rozpadající se tkáně, se ohýbaly, škvařily a rozpouštěly jako guma hrozená do ohně. Kůže na vyzáblém rameni se nadouvala obrovskými puchýři.

„Sám nevíš, Deskathe, čeho ses dotkl,“ řekla doktorka. „Osudný omyl.“

Mládenec zmizel. Nahé pachole plné zpuchýřnatělých popálenin zakřičelo, zadupalo bosýma nožkama, zakroutilo kouřící hlavičkou a potrásl zčernalým pramínkem vlasů.

„Zmiz, Deskathe. Ve jménu Jezírka a Plesa!“

Pachole zaječelo ještě hlasitěji. Na prstíčcích nepoškozené ruky mu vyrostly drápy, velké jako pařáty dospělého káněte. V rozevřených ústech viditelné dásně už nebyly bezzubé.

„*Magna Mater!*“ vykřikla doktorka. „*Gladius Domini!*“

Uhlíky rozsypané po podlaze zasyčely, jako kdyby je někdo polil vodou a vzhůru ke stropu z nich vyrazila oblaka černého dýmu.

„Dostanu tě! Ještě tě dostanu!“ zasípalo pachole ztracené v hustém dýmu. „Slyšíš, čarodějnice?“

Dým se na okamžik rozptýlil, jen ale natolik, aby ho mohla spatřit v jeho opravdové podobě, ohromného, shrbeného, se zatočenými rohy, vrhajícími stíny po podlaze.

„A ji také,“ zahučel téměř nesrozumitelně s viditelnou námahou. „Ji také dostanu... Dosta... nu.“

„Nemyslím si, že se ti to povede, Deskathe.“

„Dostaa... nu,“ zaskřehotal a rozplynul se ve štiplavém dýmu, pomalu naplňujícím celou místnost.

„Ne,“ zašeptala doktorka. „Ji už nedostaneš. Nikdo ji už nedostane.“

Můry zalepující okna se zkroutily v šíleném víru, odtrhly se od tabuli a odletěly do tmy.

„Nikdo,“ vzlykala nasucho doktorka. „Už nikdo ji nedostane. A nikdo ji už nezadrží.“

*

Monika stala úplně sama mezi olšemi a dívala se na konečky prstů své natažené ruky. S pohledem na ně, řekla...

Ne. Nebyla to ona, kdo to řekl. To řeklo to cosi, co bylo v ní, někde uprostřed. To cosi, co bylo ji samou.

„Konečně. Konečně volná.“

*

Tam ti, v hlubokém boru, se divoce zasmíkali. Do pasu svlečená dívka si strhla z tváře groteskní masku. Kdosi zakřičel, někdo zase upadl a odplížil se do hromady uschlého listí. Další se zase otočil a rozběhl se do lesa, hlasitě přitom lámaje uschlé větve. „Zernebock! Zerneboooooock!“

Polonahá dívka začala výt; přerušovaně, hystericky, strašně.

*

Doktorka se stále ještě neodvažovala vystoupit z kruhu, i když zřetelně cítila prázdnotu plnou úlevy a ve vzduchu pulsující nepřítomnost zla. Dívala se na dveře. Jsem úplně vyřízená, slabá, pomyslela si, jakákoli další námaha mě zabije. Jestli... ona...

Černý kocour se opatrně vysoukal zpod postele, protáhl se a tiše a značně nejistě zamňoukal. Pak se posadil, olízl si přední tlapku, přetřel si jí několikrát ucho, už úplně klidný, i když duchem ještě zcela nepřítomný.

Doktorka si s úlevou vydechla. S opravdovou, dlouho očekávanou a konečně naplněnou úlevou.

To, co šlo s úsměvem a šepotem tmavým borem, nesměřovalo k jejímu pahorku.

Šlo to přesné opačným směrem.

*

Monika si přetřela oči spodní hranou ruky, podívala se na prsty zelené od lišejníkem porostlého kmene olše, do něhož tloukla pěstmi tam, v hlubokém lese. Ale teď stála uprostřed vlastního prázdninového domku, uprostřed průzračné skvrny měsíčního světla, dopadajícího oknem dovnitř. Elka, přezdívaná Orebice, její spolubydlící, spala

na své posteli. Ležela naznak, s pootevřenými ústy, lehce pochrupovala. Už se vrátila do svého lůžka.

Monika Szrederová, plná síly a úplně klidná, se usmála.

Podívala se na okno, na zakrslou borovici, na které se v místě, kde se rozrůstaly větve, třpytila drobnými kapičkami rosy zářící pavučina.

Lehkým, ledabylým pohybem natáhla ruku a kývla prstem.

Velký, ospalý křížák okamžitě vyskočil ze stočeného listu v rohu pavučiny a bleskově sjel dolů. Za chvíli se už plazil po okenním parapetu, po zácloně a po podlaze. Na chvíli se zastavil u Moničiných nohou a zvedl dvě přední nohy na znamení, že je připraven.

Stále se usmívající Monika ukázala na Elčina pootevřená ústa. Aniž by čekala na to, co se bude dít, vyšla ven.

Pavouk, zcela poslušen příkazu, se rychle rozběhl k posteli.

*

Prudce otevřel oči. Dusil se, dokonale otřesen svým snem. Chtěl si rukou sáhnout na ústa, ale nemohl. Chtěl zvednout hlavu, ale nemohl to udělat. Byl jako ochrnutý. Cítil pronikavou, sladkou vůni květin, cítil doteky okvětních plátků, lodyh, vlhkých listů. Cítil je všude, na tváři, na ústech, na krku, na ramenou.

Ležel uprostřed hromady květin.

Monika přistoupila blíž a usmála se. Když spatřil ten úsměv, otevřel ústa a chtěl vykřiknout. Ten výkřik měl zvednout na nohy celý prázdninový tábor, celou Tlen a dokonce i hasičský sbor v dalekých Laskowcích. Ale to, co se mu podařilo dostat z hrtanu stlačeného neviditelnou oprátkou, byl jen sotva slyšitelný, rozpačitý skřek.

Monika Szrederová přistoupila ještě blíž, stanula nad ním a něco zašeptala. V tomto šepotu byla pulsující vášně, šílená, zuřivá touha a úžasná síla. Zareagoval na něj, překvapený tím, že je schopen reagovat. Stále zřetelněji slyšel její šepot.

*Když noční
Nadešel čas
Můj milý už tam byl
Tiskl se ke mně silně
Dodnes cítím tu sladkou malátnost*

*V hlubinách svých žil
Zda líbal mě?
Zda vysvlékl mě z mých šatů a snů?
Tandaradei!*

Svlékala se pomalu, vůbec nespíchala. Stále se usmívala. Díval se na ni s očima otevřenýma široce až k bolesti. A až k bolesti byl její.

Když se ho dotkla, otrásl se, jako kdyby mu k prsou přiložili rozžhavený pohrabáč. Když ho objala a stiskla svýma nohama, mel pocit, že na něho vylili vedro tekutého kyslíku. Přímou nad sebou uviděl její tvář.

„Dívej se na červeň mých rtů!“

*

„Tak co, pane doktore?!“

„Silné krvácení. Prasklá tepna v mozku. Přepísl to, Casanova jeden.“

„To znamená... Domníváte se, že...“

„To rozhodne až pitva. Ale z toho, co jsem viděl, usuzuji, že to byla krásná, mužná smrt. Padl v boji, na bojišti, jestli tak se mohu vyjádřit.“

„Tak mladý? Vždyť vypadá, že mu ještě není ani čtyřicet.“

„Mladí také mívají křehké tepny, pane Kaziku. Nu což, byl to romantik, podívejte se na ty květy. K sakra, jak velkou musel mít fantazii. Nasypal květy do postele a na těch květech ji...“

„Ať to všechno trefí šlak! Co já teď mám dělat? Budu přece muset najít tu ženskou, která s ním byla. Ale jak? Mám chodit od jedné ke druhé a ptát se jich na to?“

„A proč? Cožpak to je trestné? Říkám vám, že to byla mrtvice. Klidně se mu to mohlo stát při práci nebo když popíjel vodku.“

„No... ty výslechy nebo nějaký ten protokol bude přece jen asi zapotřebí sepsat. Z toho, co jste, pane doktore říkal, vyplývá, že byla s ním, když... No, vždyť víte.“

„A jak s ním byla! Je podivné, že z toho nedostala šok. Konec konců, jaký je v tom rozdíl. Jdu zavolat záchranku, já ho přece neod-

vezu. A vy, jestli chcete, si klidně hledejte tu ženušku, pane Kaziku. Postupně, podle zanechaných stop.“

„Podle jakých stop?“

„Sherlock Holmes asi nejste. Podívejte se na ty květiny na polštáři.“

„Vidím je, a co má být?“

„Je v nich vytlačený otisk hlavy.“

*

Vlak z Czerska do Laskowic přijel do stanice přesně podle jízdního řádu. Pomalu dojel na nástupiště sotva dozněl šileně nepříjemný zvuk signalizace u závor. Nástupiště bylo prázdné, pouze tři rybáři s ruksaky a rourovitými futrály na své nádobíčko se drápali po kovových schůdcích do vagónu.

Poskládali věci nad sebou na místě pro zavazadla i na sedadlech vedle sebe a vysoukali se z bund, které měli na sobě navzdory tomu, že ráno bylo teplé a slunečné. Jeden z nich vydoloval z kapsy své fantaskní vesty balíček cigaret a nabídl je kolegům.

Ale jeho kolegové seděli jako přikováni k sedadlům a vpíjeli se pohledy do plavovlasé dívky, která seděla na druhé straně kupé a skláněla hlavu nad knihou.

Rybář s balíčkem cigaret v natažené ruce ztuhl. Nedokázal odtrhnout oči od té dívky..., protože ta dívka... byla... neuvěřitelně... přímo neskutečně...

Krásná.

Walther von der Vogelweide

Unter den Linden

Unter den Linden Bei der Heide
Wo unser beider Bette gemacht
Do mogt ihr finden Wie wir beide
Pfluckten im Gra e der Blumen Pracht
Vor dem Wald im tiefen Tal
Tandaradei!
Lieblich sang die Nachtigall

Ich kam gegangen Hin zur Aue
Mein Tranter harrte schon am Ort
Wie ward ich empfangen
O Himmelsfraue!
Da ich bin selig immerfort
Ob er mich ku te? Wohl manche Stund.
Tandaradei!
Seht, wie ist so rot mein Mund!

Da tat er machen Uns ein Bette
Aus Blumen mannigfalt und bunt
Darob wird lachen Wer an der Stalte
Vorüberkommt, aus Herzensgrund
An der Rosen er wogl mag
Tandaradei!
Sehen, wo das Haupt mir lag...

Wie ich bei ihm ruhte
Wenn jemand es wu te
Du lieber Gott – ich schamte mich
Wie mir der Gute
Herzte und ku te
Keiner erfuhr als er und ich
Und ein kleines Vogelein
Tandaradei!
Das wird wohl verschweigen sein!

Walther von der Vogelweide

Pod lipami

To místo pod kvetoucími lipami u vřesoviště
Kde s milým seděli jsme spolu
Ještě najdete
Protože květy si nás pamatují dosud
Z lesíku v hlubokém údolí zazníval
Tandaradei!
Sladký slavičí zpěv

Když noční nadešel čas
Můj milý už tam byl, tiskl se ke mne silně
Dodnes cítím tu sladkou malátnost
V hlubinách svých žil
Zda líbal mě? Zda vysvlékl mě z mých šatů a snů?
Tandaradei!
Dívejte se na červeň mých rtů!

A odešel podél lesa
Z různých kvetu ustlat nám lože
Smál by se asi ten kdož šel by kolem
A zastavil se na chvíli
Ihned by po růžích poznal
Tandaradei!
Mé ležící hlavy tvar

Kdyby všem řekl, co uhlídal
Kdo to tady leží
Chraň Bože, před hanbou skrýš bychom našli jen stěží
Ale jak mě hýčkal a líbal můj milovaný
To víme jen on a já
A malinký ptáček uprostřed květů
Tandaradei!
Určitě bude o tom mlčet
Vsedě i v letu.

V KRÁTERU PO BOMBĚ

To bylo tak: jednoho dne časně z rána jsem z čista jasna zhučel do kráteru po bombě. Rozhlížím se kolem sebe, a co nevidím: Krocán. Sedí si...

Ne. Začněme od samotného začátku. Zasloužíte si úvod, začátek a několik slov na vysvětlenou; už jen z toho důvodu, abyste se nedomnívali, že padání do kráterů po bombách patří k mým normálním, běžným činnostem, které jsem si zvykl dělat každého dne ráno. Vězte tedy, že to byla úplná náhoda. Zhučel jsem do kráteru po bombě poprvé. A doufám, že naposled.

Tak tedy, měl bych začít od toho, že onen den – a byl to, moji drazí, čtvrtek – hned od samého začátku vypadal na to, že bude smolný. Když jsem si myl oči studenou vodou, zavadil jsem hlavou o poličku pod lustrem a shodil na podlahu všechno, co na ní stálo. Tubám, kartáčkům na zuby, hřebenům a kelímkům z PVC pád na podlahu samozřejmě vůbec neublížil. Bohužel, na poličce také stála sklenice s otcovým umělým chrupem. Sklenice se, jak to je u nich obvyklé, rozbila na tisíc drobných kousků, zatímco otcovy zuby neuvěřitelně rychle sklouzly pod vanu a zmizely v odtokovém kanále. Odtokový kanál však byl naštěstí plný kalu a vlasů. Zuby v tom sajraju uvízly jako v Sargasovém moři. Podařilo se mi je vylovit dříve, než navždy zmizely v tlamě městské kanalizace. Ach, to se mi ulevilo. Otec bez zubů, dovedete si vůbec představit, co by to bylo? Otec nemá zuby. Vůbec žádné zuby. Černobyl, víte?

Opláchl jsem vodou otcův umělý chrup, dívaje se přitom směrem k ložnici. Všechno svědčilo o tom, že otec nic neslyšel. Bylo sedm hodin ráno. Otec touhle dobou obvykle sladce a tvrdě spí. Můj otec je ausgerechnet nezaměstnaný, protože byl propuštěn z Podniku Potravinových Koncentrátů Knížete Skořápký, dříve Marcela Nowotky. Důvodem propuštění byl, jak mnozí říkají, jeho kolísavý vztah k víře a absence jakékoliv úcty k symbolům, které jsou pro všechny Poláky svaté. Ale kámoši ze školy se v rodinách dověděli,

že opravdovým důvodem jeho propuštění bylo udání. Byla to, bohužel, pravda. Ještě za starého režimu šel můj otec jednou v prvomájovém průvodu a k tomu ke všemu ještě nesl transparent. Můj otec, jak se správně domníváte, má někde celý podnik, jehož zaměstnanci neustále stávkují a který stojí na pokraji bankrotu. Navzdory tomu se nám nevede celkem špatně, protože moje matka pracuje u Němců, za řekou, v Ostpreußische Anilin und Soda Fabrik, v továrně, která je součástí koncernu Čtyř Sester, kde vydělává třikrát více než vydělával můj otec u Skořápkových koncentrátů.

Rychle jsem posbíral kousky rozbité sklenice a utřel vodu rozlitou po podlaze. Pak jsem ještě jednou přetřel na mokro podlahu, aby nám corega tabs neprožrala linoleum. Matka také nic nezaregistrovala, protože si právě dělala make up ve velkém pokoji, dívajíc se přitom na úryvky *Dynastie*, kterou jsem jí nahrál předešlého dne na videokazetu. V litevštině, protože jsem to nestihl v polské verzi. Moje matka nerozumí litevsky ani slovo, ale tvrdí, že v případě *Dynastie* to nehraje žádnou roli. Kromě toho litevská verze je přerušovaná reklamami pouze třikrát a každý díl trvá necelou hodinu a půl.

Rychle jsem se oblékl. Předtím jsem mávl stlačeným dálkovým ovládačem ke svému vlastnímu sony. MTV právě vysílalo *Awake On The Wild Side*. Zatímco jsem se dooblékával, pobrukoval jsem si *Tomorrow*, nový, velice agresivně propagovaný videoklip Yvonne Jacksonové z alba *Can't Stand the Rain*.

„Odcházím, mámo!“ vykřikl jsem, běže ke dveřím. „Odcházím, slyšíš?“

Máma, aniž by se na mě podívala, mi zamávala rukou s nehty nalakovanými sytě červeným lakem, zatímco Jamie Lee Vergerová hrající Ariel Carringtonovou, jednu z vnuček starého Blakea, řekla něco litevsky. Blake obrátil oči v sloup a řekl: „Alexis.“ Navzdory všem předpokladům to nebylo litevsky.

Vyběhl jsem na ulici do sychravého, říjnového rána. Do školy to je od nás pěkný kus cesty. Měl jsem dost času. Navzdory tomu jsem se rozhodl překonat celou vzdálenost lehkým během. Jogging, víte? Zdraví a kondice. O to víc, že městská doprava před půl rokem zbankrotovala.

Velice rychle jsem zjistil, že se něco děje. Bylo téměř nemožné to nezjistit. Ze severní části města, z Maniówki, se náhle rozezněla kanonáda a za chvíli cosi vybuchlo s takovou silou, až se zatřásl celý

dům; s velkým rachotem vylétěla dvě okna v budově Mořské a Koloniální Ligy a na fasádě kina *Paladium* zavlály cáry výbuchem roztrhaného plakátu propagandistického filmu *Měj slitování, mámo*, promítaného právě teď časně ráno v téměř liduprázdném sále.

O několik minut později opět něco pořádně šlehlo a zpoza střech vyskočily v bojové formaci čtyři hnědozelenými skvrnami natřené MI-28 ‘Havoc’ táhnoucí za sebou dým raket odpalovaných z jejich nosičů. Kolem vrtulníků se objevily obláčky dýmu z vybuchujících šrapnelů.

Zase, pomyslel jsem si. Zase to začíná.

Tehdy jsem ještě nevěděl, kdo komu dává na frak a proč. I když na druhé straně pro vysvětlení nebylo až tak mnoho možností. MI-28 určitě patřily Litevcům, divizi *Plechavicius*. Naše armáda v tomto prostoru neoperovala, protože byla soustředěna na ukrajinské hranici. Ze Lvova, Kijeva a Vinnice byli promptně vysídleni naši jezuité – emisáři a v Humanu, jak se říkalo, se také k něčemu schylovalo. Znamenalo by to, že účinný odpor by mohla šaulisům*¹ klást pouze Domobrana nebo Němci z Freikorpsu. Mohli to ale také být Američané ze 101. Airborne, která měla své základny v Gdaňsku a v Königsbergu, odkud létala polévat napalmem makové plantáže Trojúhelníku Biała – Podlaska – Pińsk – Kowel.

Mohlo to být také docela obyčejné přepadení naší místní Chemical Bank anebo mohlo jít o vyřizování účtů mezi raketýry*². Nikdy jsem však neslyšel, že by raketýři z organizace *Naše Djelo* disponovali MI-28 ‘Havoc’, ale nemohl jsem to vyloučit. Konec konců, vždyť kdosi si jen tak ukradl křižník *Aurora* a odplul s ním v prjedrassvetnyj tjuman. Proč by to nešlo s vrtulníky? Vrtulník lze přece ukrást mnohem snadněji než křižník, no ne?

Ach, k čertu se vším. Vsunul jsem si sluchátka do uší a zapnul walkmana, abych si poslechl *Julii*, skladbu skupiny Jesus and Mary Chain z jejich nového CD nazvaného *Cruising*. Nastavil jsem volume na full.

¹ Šaulis – hovorový výraz pro nacionalistického blázna, Silence. V tomto případě šaulis – ‘litevský cvok’.

² Raketýři – příslušníci organizace, pocházející většinou z území býv. SSSR, vybírající výpalné.

*Julie, your smile so warm
Your cheek so soft
I feel a glow just thinking of you
The way you look tonight
Send shivers down my spine
Julie
You 're so fine
So fine...^{*3}*

V brance, kterou jsem zrovna míjel, stál Šváb, můj soused a kamarád. Za ruku držel svou mladší sestru Myšku. Zastavil jsem se a vyndal si sluchátka z uší. „Čau, Švábe! Ahoj Myško!“

„Blierrppp,“ řekla Myška a lehce si uplívla, protože se jí roze-stoupil horní ret.

„Čau, Jarku,“ řekl Šváb. „Jdeš do šuly?“

„Jdu. A ty?“

„Ne. Copak neslyšíš?“ Šváb ukázal rukou k severu, k Maniów-ce. „Sakra, kdo ví, co z toho všeho může být. Válka, brácho, oprav-dová válka.“

„Máš pravdu,“ odpověděl jsem. „Říká se, že násilí plodí jen další násilí. Who's fighting whom?“

„Kaine Ahnung. Jaký je v tom rozdíl? Ale nenechám Myšku samotnou, ne?“

Ve druhém patře budovy, u které jsme stáli, se za balkónovými dveřmi ozýval křik, zvuky úderů a pisklavé nářky. „Nowakowski,“ řekl Šváb, když viděl, kam se dívám. „Nadává své ženě, protože se zapsala ke Svědkům Jehovovým.“

„Nebudeš mít jiné bohy přede mnou,“ řekl jsem, pokývávaje přitom hlavou. „Co?“

„Urrppl,“ řekla Myška, šklebila se a zavírala jedno oko, což u Myšky znamenalo, že se usmívá. Lehce jsem jí prohrábl řídké, světlé vlásy na hlavě.

Od Maniówky se ozvalo několik explozí a vzteklý štěkot ku-lometů.

³ K vytvoření textu 'Julie' použil autor některých frází písně Jonathana Kinga *The Way You Look Tonight* z alba *A Rose In A Fisted Glove*.

„Já už půjdu,“ řekl Šváb. „Musím ještě zalepit okno v kuchyni lepící páskou nebo z něho zase vypadne sklo. Bye, Jarku.“

„Bye. Pa, Myško.“

„Biirrrppp,“ zapískla Myška a celá se zaslínala. Myška není pěkná. Všichni ji však mají rádi. Já taky. Myška má šest let. Nikdy nebude mít šestnáct. Černobyl, jak se správně domníváte. Švábova a Myščina matka je právě v nemocnici. Všichni jsme zvědaví, co se jí narodí. Šílené moc jsme na to zvědaví.

„Ty rašple,“ řval shora Nowakowski. „Ty židule jedna! Já ti to kacířství vytluču z té tvý palice, ty rudá krávo!“ Zapnul jsem walkmana a běžel dál.

*Julie, Julie
There's nothing for me, but to love you
Hoping it's the kind of love that never die
I love the way you look tonight
Julie
You 're so fine
You 're all that really matters...*

Na Novém náměstí nikdo nebyl. Majitelé obchodů zavírali dveře a stahovali rolety, železné žaluzie a mříže. Otevřen byl pouze McDonald's, protože McDonald's je exteriitoriální a tudíž nedotknutelný. Jako obvykle v něm seděli a ožírali se korespondenti různých tiskových agentur a štáby několika televizních společností. Otevřené bylo také knihkupectví *Aténa* patřící mému známému Tomkovi Hodorkovi. Bývám u něho častým hostem, kupuji u něho různý kontraband, samizdaty a knihy zakázané Kurií. Kromě své knihkupecké činnosti se Tomek Hodorek také zabývá vydáváním oblíbeného měsíčníku *Hýřivec*, místní to mutace Playboye.

Tomek právě stál před knihkupectvím a umýval na výkladním skle napsaný nápis: BUDEŠ VISET, ŽIDE!

„Bud' zdrav, Tomku.“

„Salve, Jarku. Come inside! Mám Mistra a Markétku ze Siewierova nakladatelství. A také Grassův Blechtrommel.“

„Obě knihy už mám, stará vydání. Můj otec je schoval, když všechno pálili. Nemáš náhodou Salmana Rushdieho?“

„Dostanu ho asi tak za dva týdny. Mám ti ho odložit?“

„Jisté. Ahoj! Pospíchám do školy.“

„Ausgerechnet dneska?“ Tomek ukázal rukou k Maniówce, odkud bylo slyšet stále urputnější výměnu ohně. „Vykašli se dnes na školu a vrať se domů, sonny boy. Inter arma silent Musae.“

„Audesces fortuna iuvat,“ řekl jsem nejistě.

„Your business.“ Tomek vytáhl z kapsy čistý kus papíru, plivl na něj a vyleštil jím tabuli výkladní skříně do zářivého lesku. „Bye.“

„Bye.“

Před sídlem zednářské lóže *Gladius*, vedle pomníku Marie Kopnické, stál policejní vůz s M-60 zamontovanou na věžičce. Na omítce podstavce sochy bylo červenou barvou napsáno: UNSERE MRCHA a o něco níže. TA MRCHA JE NAŠÍ VĚŠTKYNÍ A BÁSNÍŘKOU NEN Č. Vedle pomníku stála propagační cedula a na ni bylo pod sklem několik fotografií dokumentujících devastaci básnířčina hrobu na Lyczakowském hřbitově.

Julie
You're so fine
So fine...

Rozběhl jsem se ulicí Eligiusze Niewiadomského, dříve Narutowicze a přeběhl jsem podél zdi zavřené textilní továrny. Na zdi byl přilepen obrovský plakát, přinejmenším devět krát devět metrů, představující nebožku matku Terezu. Na plakát někdo velkými červenými písmeny nasprejoval: GENOWEFA PIGWA*⁴. Zabočil jsem do uličky vedoucí k Černé Hance.

A narazil přímo na Bílé Křížáky.

Bylo jich nejméně dvacet, všichni s dohola vyholenými hlavami. V kožených bundách, v olivově zelených T-shirtech, vatovaných moro kalhotách nebo woodland camo a těžkých paratrooperských kamaších. Pět z nich, ozbrojených pašovanými uzi*⁵ samopaly a policejními hecklerkochy, hlídalo motocykly. Jeden z nich právě maloval židovskou hvězdu na výkladní skříň obchodu Markéty Zamoyské. Jiný, stojící uprostřed ulice, držel na ramenou kombajn

⁴ Genowefa Pigwa – populární postava z humoristických televizních šotů polské televize, vypadající jako babka Tutovka. Hraje ji však mužský představitel.

⁵ Uzi – lehké izraelské zbraně typu šorpion

sharp a podupával si nohou v rytmu *Saviour*, hitu skupiny Megadeth z alba *Lost in the Vagina*. Skladba i album byly na indexu.

Zbytek Bílých Křížáků byl právě zaneprázdněn věšením individua v modré košili. Individuum v modré košili sebou zmítalo, křičelo a škubalo za zády svázanýma rukama. Bílí Křížáci ho kopali a tloukli, kam a kde se jen dalo, vlekouce ho ke kaštanu, na jehož větvi už visela elegantní oprátka uvázaná z telefonního kabelu. Na chodníku ležel plastikový pytel s modročervenými pruhy. Kolem pytle byly rozházeny barevné blůzy, legginy, svetříky, několik balení dámských punčocháčů, videokazety a videokamera Panasonic.

*No more lies, no more crap
I'm fed up
I'm sick
With your words slimy and slick
No more!
Don't try to save my anymore
I'm not made in your likeness...*

Bílý Křížák se sharpem na rameni udělal několik kroků ke mně, aby mi zastoupil cestu. K holeni měl připnutý těžký nůž *Survival*. Několik Bílých Křížáků se za mnou postavilo do řady a odřízlo mi tak cestu.

Sbohem Julie, pomyslel jsem si. Sbohem, walkmane. Bud'te sbohem mé přední zuby.

„Hej!“ zařval náhle jeden z Bílých Křížáků. „Hej, ty hezoune! Jsi to ty?“

Navzdory šaškovskému oděvu jsem ho poznal. Byl to Mariusz Zdun, přezdívaný Lišáček. Syn gynekologa, jednoho z nejbohatších lidí ve městě. O starém Zdunovi se říkalo, že byl ve Správní Radě Art-B International AG a že má svůj podíl i ve Čtyřech Sestrách.

„Nech ho na pokoji, Mendo,“ řekl Lišáček tomu se sharpem. „Já ho znám, je to můj známý, dobrý Polák. Chodili jsme spolu do boudy.“

Byla to pravda. Lišáček chodil nějakou dobu do naší školy. Nechával jsem ho, aby ode mne opisoval. Nemělo to však žádný smysl, protože Lišáček téměř neuměl číst.

Individuum v modré košili, zvednuté Bílými Křížáky za nohy k z větve dolů visící oprátce, divoce zařvalo, zaškubalo sebou, načež se vytrhlo svým strážcům z rukou a upadlo na chodník. Bílí Křížáci se na něj znovu vrhli, zkopali ho a znovu ho zvedli do výšky.

„Eee!“ vykřikl jeden z Bílých Křížáků s krucifixem houpajícím se na krku hned vedle uzi. „Lišáčku! Udělal bys líp, kdybys nám pomoh, a ne se vybavoval s tím šašourem!“

Toho jsem také znal. Říkali mu Velký Gonzo⁶, protože měl nos připomínající sifon od umývadla.

„Bude lepší, když odtud vypadneš, Jarku,“ řekl Lišáček a poškrábal se na vyholené hlavě. „Padej.“

*Yeah, prayers and hate
Nothing but prayers and hate
To late
Black hounds lurking every where
Salivating nad droling
No more!
Don't try to save me anymore...*

V prvním patře se otevřelo okno.

„Buďte zticha!“ zařval z okna se vychýlivší dědous s lesklou pleší. Nad ušima měl dva šedivé oblouky, které mu propůjčovaly výraz právě se probudivšího puštíka.

„Ticho! Tady spí lidé! Co to tady, k sakru, vyvádíte?“

„Odpal, dědku!“ výkřik] Lišáček. Vtáhl hlavu mezi ramena a vytáhl svůj uzi. „A dělej! Jinak dostaneš po čuni!“

„Buď slušnější, Lišáčku,“ napomenul ho Velký Gonzo, který právě přehodil oprátku přes hlavu individua v modré košili a začal mu ji utahovat kolem krku. „A vy, rodáku, zavřete okno a běžte se dívat na televizi, jak se na dobrého občana sluší a patří! Protože když to neuděláte, půjdu tam k vám nahoru a natrhnou vám prdel!“

Puštíka se ještě více vyklonil z okna.

„Co to vlastně děláte, chlapci?“ vykřikl. „Není to náhodou lynč? Jak můžete dělat něco takového? Jak můžete být tak krutí? Vždyť to je nelidské a nekřesťanské! Co vlastně udělal?“

⁶ Gonzo – populární postavička z televizního programu Muppet Show.

„Vykrádal obchody!“ vykřikl Velký Gonzo. „Je to zloděj, robber, hajzl jeden!“

„Ale od toho je tady přece policie! Městská stráž nebo Grenzschutz! Spravedlnost...“

„Pomogitjeeeeee!“ zavyl individuum v modré košili. „Raaa-adi Boga, pomogitjeeeee! Spasitje menja. Rádi Boga, pomogitjeeeee, pane!“

„Aha,“ řekl pušník a pokýval několikrát smutně hlavou. „Aha, tak je to tedy.“

A zavřel okno.

„Běž už Jarku,“ zopakoval Lišáček, utíraje si přitom ruce do špinavých kalhot.

Rozběhl jsem se, aniž bych se ohlédl. V severní části města zesílila kanonáda. Slyšel jsem hluché výstřely protitankových střel.

„Njeeet!“ doletělo ke mně zezadu.

„Polsko Polákům!“ vykřikl Velký Gonzo. „Vzhůru! Go, boys. Hang him high!“

Ještě jsem uslyšel, jak Bílí Křižáci zanotovali *We Shall Overcome*.

*Julie, Julie
You're so fine...*

Ulici se přehnalo bévépéčko, zanechávajíc za sebou oblaka smradlavého dýmu. Na jeho pancíři jsem zahlédl bílou barvou napsaný nápis BÚH, ČEST A VLAST. Znamenalo to, že Civilní Obrana bdí a že nám nikdo nic neudělá. Teoreticky.

Doběhl jsem na křižovatku ulic Uršulinek a Drzymaty. Tady stálo druhé bévépéčko. Byla tam také elegantní barikáda z pytlů s pískem a španělský zátaras. Barikáda a zátaras vyznačovaly hranici. To znamená: kde jsme my, tam je zátaras, a kde je zátaras, tam je hranice. Barikádu a zátaras střežila četa dobrovolníků. Dobrovolníci, jako všichni dobrovolníci všude na světě, neustále kouřili a kleli. Byli to dobrovolníci z Rolnické Domobrany, protože na bévépéčku bylo napsáno: NEZTRÁCEJME NADĚJI!

„Kampak, smrade?“ vykřikl směrem ke mně jeden ze smradů střežících zátaras.

Neuznal jsem za vhodné odpovědět mu. Kdybych měl cestou do školy odpovídat všem kontrolám, barikádám, zátarasům a check-pointům v Suwałkách, tak bych určitě ochraptěl na amen. Běžel jsem dále, zkracuje si cestu do školy během po lávce přes Černou Hanku.

„Kampak?“ zakřičel na mě zpoza německé barikády příslušník Freikorpsu oděný do neprůstřelné vesty, ozbrojený M-16 s přimontovaným granátometem. Za páskem na přilbě měl zastrčený balíček Marlboro. „Stát! Stehenbleiben!“

Leck mich am Arch, pomyslel jsem si, běže dále k parku. K našemu pěknému, městskému parku.

Náš pěkný park se kdysi jmenoval, jak mi jednou vyprávěl můj nebožtík dědeček, podle maršálka Piłsudského. Později, za Světové války, byl jeho název změněn na Park Horsta Wessela. Po válce se stali patrony parku stalingradští hrdinové a byli jimi pěkně dlouho, do doby, než byl maršálek Piłsudski opět vzat na milost a jeho poprsí do parku. Později, někdy kolem roku 1993, nastala Doba Velkých Změn. Maršálek Piłsudski se začal dávat do souvislosti s věcmi, které by mohly být špatně chápány a interpretovány – nosil vousy a dělal převraty, hlavně v květnu, a to nebyla doba, která by tolerovala poprsí jedinců s vousy, kteří si oblíbili zvedat ozbrojenou pěst na legální vládu, bez ohledu na konečný efekt a roční dobu. Park byl tedy přejmenován na Park Bílého Orla. Avšak ostatní národnosti, a těch bylo v Suwałkách rozhodně více než jen jedna, proti tomu začaly ostře protestovat. A aktivně. Park byl tedy nazván Zahradou Duha Svatého, ale po třídní protestní stávce bank bylo rozhodnuto park opět přejmenovat. Bylo navrženo, aby se jmenoval Grünwaldský Park, ale proti tomu protestovali Němci. Bylo tedy navrženo, aby se jmenoval Park Adama Mickiewicze, ale s tím nesouhlasili Litevci s ohledem na inskripci *polský básník* uvedenou na plánech jeho pomníku. Byl tedy navržen název Park Přátelství, ale proti tomu protestovali všichni zainteresovaní. Nakonec byl park pokřtěn jménem Krále Jana III. Sobieského a tento název už zůstal beze změn, pravděpodobně proto, že ona hrstka Turků v Suwałkách je příliš malá a jejich lobby nemá žádnou šanci prorazit se svými názory. Majitel restaurace *Istanbul Kebab*, Mustafa Yusuf Oglu, si klidně mohl stávkovat proti tomuto názvu i s celým jejím personálem třeba až do smrti smrt'oucí.

Suwałská mládež se tímto problémem vůbec neznepokojovala; vůbec ji to nezajímalo. Klidně dál parku říkala *naše parkoviště* nebo *naš parčík Kopulačník*. A těm, kdož nevěřicně krouť hlavou nad těmito peripetiemi s názvem parku, si dovoluji připomenout, aby si vzpomněli, kolik bylo křiku, sporů a problémů, než byla Vesnická ulice ve Varšavě konečné přejmenována na Sezamovou ulici.*⁷

Ulice Drzymały končila tokem Černé Hanky (dále už to byla Bismarck-Straße). Já musím zabočit za již několik let zavřený Dům kultury, proběhnout parkovou alejí, protnout Adenauer Platz a dostat se do školní budovy. To jsem se ale musel pěkně zamyslet! Tím, jak jsem běžel, jsem si vůbec neuvědomil, že Kulturní dům už přece vůbec nestojí!

Vběhl jsem se do jakéhosi mračna dýmu a kouře.

A zhučel jsem do kráteru po bombě. Vinou své vlastní nepozornosti.

Rozhlížím se kolem, a co nevidím – Krocan.

Sedí si celý schoulený na samém okraji kráteru a poslouchá, jak burácejí a hřmí dva bojové vrtulníky Apache kroužící nad stadiónem Ostmark Sportverein, dříve SK Golgota. Potichu jsem se k němu připlazil. Štěkot těžkých gatlingů přehlušoval skřípění škváry.

„Ahoj, Krocane!“ zařval jsem a plácl ho přátelsky do zad.

„Ježíši!“ zavyl Krocan a skutálel se na dno kráteru. Nic neříkal, jen na mě vytřeštěně zíral. Za nějakou dobu jsem dospěli k názoru, že jsem se zachoval více než hloupě, když jsem mu ušetřil herdu do zad a křičel přitom jako zjednaný. Víte, jak to v takových případech obvykle chodí, mohl se strachy klidně posrat od hlavy k patám.

Vystrčil jsem opatrně hlavu nad okraj kráteru a rozhlédl se kolem.

Nedaleko odtud bylo skrz křoviska vidět zídku záchodku, stojícího v parku, vyzdobenou grafitti a stopami po kulkách z kteréši předcházející bitvy.

Nikoho jsem neviděl, ale oba *Apache* ostřelovaly východní okraj parku, odkud se stále hlasitěji ozývaly dávky ze samopalů a hluché výbuchy ručních granátů.

⁷ Sezamová ulice – populární americký dětský TV seriál.

Krocán na mě přestal nevraživě zírat. Několikrát mi sprostě vynadal, přisuzuje mi aktivní Oidipův komplex a pasivní homosexualitu, načež se ke mně připlazil a také vystrčil hlavu z kráteru.

„Co tady děláš, Krocane?“ zeptal jsem se ho.

„Spadl jsem tady,“ odpověděl. „Brzy ráno.“

„Přijdeme pozdě do školy.“

„Určitě ano.“

„Tak abychom šli, ne?“

„Jdi první.“

„Ne, ty běž první.“

A pak to začalo.

Okraj parku rozkvetl gejzíry oslepujících pomerančových záblesku. Oba jsme se skutáleli na dno kráteru ve změti telefonních kabelů, které vyhřezly z rozmetané ústředny jako střeva z rozpáraného břicha. Celý park se zachvěl obří detonací; jednou, druhou, třetí. A pak se rozštěkaly ruční zbraně, zavaly náboje a úlomky granátů. Uslyšeli jsme pokřik útočníků.

„Lietuvááááá!“

A hned nato rachot vybuchujících granátů, dunění M-60 a štěkot AK-74. Bylo to více než nepříjemně blízko.

„Lietuváááááá!“

„To jsou vaši,“ zasténal jsem s hlavou zabořenou v prachu na dně kráteru. „Divize *Plechavicius*. Tví krajané, Krocane, útočí na náš park. Myslíš, že to je v pořádku?“

Krocán sprostě zaklel a hodil po mě nevraživým pohledem.

Rozřehtal jsem se. Sakra, uplynul už celý rok a mi stále nepřestávala být ta zábavná historie k smíchu. Krocana zase přiváděla ke vzteku.

Věc se, vážení, měla takto: Takové dva roky tamu nazad přišly z ničeho nic do módy takzvané *kořeny*, jak se tomu všeobecně říkalo. Většina obyvatel Suwałk a jeho okolí, včetně Krocánovy rodiny, se znenadání začala pokládat za Litevce, protože minimálně jejich pradědové byli určitě Litevci. Takovými Litevci, kteří za zvuků švitořivé Švidrigely chodili do Ragnetu a Nového Kovna a společně s Kiestutem přelétávali Niemen a napadali Teutony. V písemných žádostech adresovaných Vlasteneckému Svazu Levobřežní Litvy a Žmudi se opakovaly dojemné žádosti o pochopení pro břehy říčky Wilejky, pro pole rozkvetlá úrodou a šťavnatou jetelinou a pro Mat-

ku Božskou Ostrobramskou, stejně jako pro neméně dojemné a vzrušující otázky, jako například zda stojí za to, aby Velký Baubulis i nadále stál tam, kde stojí, protože celá jeho rodina podmiňuje své další štěstí tím, aby vůbec stál. Důvod tohoto vlasteneckého probuzení Litevců byl velice prozaický: Litevci měli ve smyslu znění ústavy o národnostních menšinách velké množství různých privilegií a úlev, včetně daňových, a nespadali pod Kurii.

Celá řada mých kamarádů ze školy se najednou stala Litevci. Samozřejmě, díky patřičným zdůvodněním a prohlášením svých rodičů. Téměř ze dne na den požádal Wochowicz, aby mu učitelé nadále říkali Vochavicius, z Maklakowského se stal rodilý Maklakauskas a ze Zlotkowského stoprocentní Goldbergis. Došlo i k velice poetickým změnám. Matěj Brzezniaak se například podle doslovného překladu stal Birulisem.

A tady se začala ona velká tragédie rodiny Krocanů. Sympatický a chutný pták, který dal rodině její jméno, se litevsky řekne Kalakutas*⁸. Hlava rodiny Krocanů, obvykle flegmatický a vážný Adam, dostal záchvat vzteku, když obdržel oznámení, že, samozřejmě, jeho žádost o litevské občanství bude pozitivně vyřízena, ale že se od tohoto okamžiku bude jmenovat Adam Kalakutas. Pan Adam se odvolal, ale Vlastenecký Svaz Levobřežní Litvy a Žmudi byl neoblomný a nesouhlasil se žádnými urážlivými polskými mutacemi, takovými, jako například Krocanskas nebo Krocankiskis. Koncepci, aby Adam byl nejdříve Američany naturalizován jako Turkey a teprve pak se vrátil do lůna své vlasti jako Terkulis, chápala rodina Krocanů jako zcela idiotickou a příliš finančně náročnou. Na námitku, že argumentace pana Adama zavánějí polským šovinismem, protože řečený *kutas* žádného rodilého Litevce ani neuráží a ani nezesměšňuje, pan Adam učeně a erudovaně poslal komisi do prdele, užívaje takové výrazy jako ‘polibte mi prdel’ a ‘papučoví zkurvysyni’. Do živého masa uražená komise poslala dokumenty ad acta a Krocana k čertu.

Tímto tedy se nikdo z rodiny Krocanů nestal Litevcem. Proto také můj kamarád Lešek Krocan chodil do téže školy i třídy jako já a nikoliv do polského gymnázia. Díky čemuž sedel právě nyní spolu se mnou v kráteru po bombě, místo toho, aby běhal po parku s AK-74 v

⁸ Kutas – hovorový, hanlivý výraz pro penis.

uniformě barvy hovna, s Pogoní*⁹ na čepici a medvědem divize *Plechavicius* na levém rameni.

„Jarku?“ ozval se Krocan, přitisknutý ke zbytkům telefonní ústředny.

„Hm?“

„Řekni mi, jak to se vším... Ty jsi přece takový super éro, clever a vůbec... Jak to se vším vlastně je?“

„Co, jak je?“

„Tady je Polsko, ne? Tak proč si tady Freikorps a Litevci klidně válčí? V samém centru města? Ať se, k sakru, řežou u sebe, v Königsbergu... Tady je Polsko!“

Nebyl jsem přesvědčen o tom, že by Krocan měl pravdu.

Protože, víte, to bylo tak: Krátce po podpisu dohody s Bundesrepublikou o vytvoření nového landu s hlavním městem Allensteinem, bylo mezi obyvateli obci Goldap, Dubeninki, Wižajna, Szypliszki, Giby, Puńsk a Sejny vypsáno referendum. Výsledky referenda, jak to v takových případech obvykle bývá, se ukázaly velice nečekané a prakticky k ničemu. Nejméně osmdesát procent oprávněných totiž vůbec nepřišlo k urnám, zcela správně se domnívajíce, že je lépe jít do hospody, než k urnám. Nebylo tedy zcela jasné, jaká část obyvatelstva se pokládá za Východní Prusy, Severní Poláky, Levobřežní Litevce, Žmudiny či jiné Ječmence. Tak či onak, necelý měsíc po referendu překročil hranici litevský armádní sbor skládající se ze dvou divizí: pravidelné *Gedyminas* a dobrovolnické *Plechavicius*. Armádnímu sboru velel generál Stasys Zeligauskas. Litevci obsadili nerozhodné obce téměř bez jakéhokoliv odporu, protože větší část naší armády byla právě v Iráku, kde splácela polský dluh vůči Svobodnému Světu. Zbývající část naší armády byla také zcela zaneprázdněna, protože právě prováděla demonstraci síly na Těšínském Slezsku.

Zeligauskasův armádní sbor rychle obsadil Sejny. Suwałky se mu však obsadit nepodařilo, protože ho zadržely jednotky Grenzt-schutzu a 101. Airborne z Gdańska. Ani Němci, ani Američani si nepřáli šaulisy příliš blízko Východního Pruska. Polská vláda na to reagovala sérií protestních not a podala oficiální protest do OSN, na což litevská vláda zareagovala tím, že v oficiální odpovědi uvedla, že

⁹ Pogoň – litevský znak.

o ničem nic neví. Zeligauskas – sdělil litevský velvyslanec – postupuje bez rozkazů na vlastní pěst, protože celou jeho rodinu tvoří už od nepaměti samí horlivci a horké hlavy, naprosto nechápající pojem disciplína.

Němci spolu s Američany a narychlo zmobilizovanými jednotkami Domobrany po určité době šaulisy vytlačili za linii Černé Han-ky, ale ozbrojená střetnutí neustávala. Generál Zeligauskas se za živého boha nehodlal stáhnout za Curzonovu linii a vyhrožoval, že vyžene Němce ze Suwałszczyzny, protože Poláky by snad i snesl a toleroval je; vždyť konec konců nejsou ničím jiným, než soudobými autochtony, ale Germány že přímo nesnáší. Samozřejmě, Zeligauskas nepoužil v Litvě nepoužívaného výrazu *Suwałszczyzna*. Litevsky se jí říkalo *Levobřežní Žmud'*. Šlo samozřejmě o levý břeh řeky Nemynas, dříve Nieman, a ještě dříve Niemen.

Polský sejm nepřijal ve věci suwałského konfliktu žádné konkrétní opatření. Diskutovalo se sice o tom, zda by se nemělo přikročit k některým opatřením z naší přebohaté historie, která se tak ráda neustále opakuje, ale nedosáhlo se souhlasu v tom, pro co vlastně by se mělo sahat. Někteří senátoři navrhovali, aby vznikla nová lubelská unie, jiní – jako obvykle – volali po novém kieleckém pogromu.

Střelba se poněkud vzdálila, útok šaulisů se přenesl na západ. Hnán zvědavostí, připlazil jsem se k okraji kráteru. Pohlédl jsem k centru města, na v dýmu a kouři zcela mizející věž kostela Svatého Alexandra. Bohužel, nic nesvědčilo o tom, že by kněz Kociub hodlal splnit svou hrozbu. Kněz Kociub si před měsícem přivezl ze Švýcarska čtyřhlavňový flakvierling Oerlikon, umístil ho ve zvonici a oznámil, že jestliže jakákoliv armáda nebo paravojenská organizace ještě jednou vkročí na pozemek fary nebo na hřbitov, tak jim udělá svým flakvierlingem takové wash and go, že si to budou pamatovat až do dne Posledního Soudu.

Nu což, kněžourek jen vyhrožoval jako obvykle. Otec má pravdu, když tvrdí, že náboženství je opium pro masy.

Zelenohnědými skvrnami pomalovaný MI-28 'Havoc' obletěl park, ostřeluje jeho okolí dvěma těžkými kulomety, umístěnými v otevřených dveřích. Střelci se odvážně vykláněli ven; čekal jsem, že některý z nich každou chvíli vypadne a zůstane viset na topolech. Zapadni okraj parku byl pod minometnou palbou. Schoval jsem hlavu za okraj kráteru, protože všude kolem přímo vyly úlomky ručních

a minometných granátů. Stačil jsem však ještě zhlédnout šaulisy utíkající v palbě k budovám v ulici Svátostí, dříve ulici Svobody. MI-28 ještě jednou obletěl park a zmizel.

„Zdá se,“ řekl jsem, sjížděje o něco níže, „že war is over. Farewell to arms. Im Westen nichts neues. Freikorps tvým krajanům natřel prdel. Vy praigráli, uvažajemyj gospodin Kalakutas.“

„Byl bys tak laskav a přestal na chvíli blbě kecat?“ zasípal Krocán navztekaně. „A jen tak mimochodem, měl jsi mi něco vysvětlit. Víš co.“

Otevřel jsem hubu, abych řekl něco moudrého, něco, co by bylo adekvátní mé inteligenci, mému IQ, dosahujícímu v poryvech hodnoty až 180. Neříkal jsem vám o svém IQ? Snad je to i lepší, že jsem nic neřekl. Moje matka se vzteká, když se chlubím svým IQ, protože se říká, že když náš školní psycholog uviděl výsledky testů, použil výraz *černobylští mutantí*. Ihned se to rozkřiklo; dozvěděl se to i náš katecheta. Ten však byl mnohem upřímnější – použil výraz *d'ábelský vrh*. Ihned jsme přestali být ve městě oblíbeni.

Nestačil jsem však říct něco moudrého. Náhle něco tak úděsně silně rachlo, ale tak úděsně silně, že se mi zdálo, že kovové dráty čouhající ze země, se zkroutily jako žížaly. Vzduch kolem nás se naplnil vůni moče, hoven a lyzolu a na naše hlavy dopadla sprška úlomků betonu, písku, škváry a ještě celé řady dalších krámů.

„Ježíši!“ zasténal Krocán, když ho jeden ze zmíněných úlomků udeřil do páteře. „Ježíši, Jarku, jen se podívej... Jen se podívej na...“

Podíval jsem se. A nervózně jsem se rozchechtal.

To, co spadlo na Krocana, bylo záchodové prkénko. Nejobyčejnější plastové záchodové prkénko na světě, zdobené velkými, vyškrábanými písmeny R. Z. a několika jízvami po cigaretových típancích. Ano, moji drazí, jsou věci mezi nebem a zemí, o kterých se filozofům ještě ani nesnilo.

„Jarku...“ Krocán mě najednou uhodil do boku. „Slyšíš? Někdo pláče.“

Našpicoval jsem uši. Ne, můj bystrouchý kamarád se nemýlil. Někdo plakal; ten pláč k nám pronikal navzdory výbuchům a kano-nádě. Byl tichý, ale trochu jiný a více než markantně se lišil od hukotu a vřavy, která nás obklopovala.

Vystrčil jsem opět hlavu z kráteru a tentokrát jsem se po okolí rozhlédl mnohem důkladněji. Nikde jsem neviděl žádné vojáky.

Všude kolem nás se těsně při zemi plazil hustý, smradlavý dým, který dosahoval až k Bismarck-Straße, aspoň tam, kam bylo možné skrz stromy dohlédnout. U jejího ústí stál jako bečka se smolou hořící a dýmající nákladník.

Jak jsem zjistil, pláč k nám doléhal od záchodku v parku. Exploze, kterou jsme před chvílí slyšeli, byla vysvětlena; stejně tak i fenomén létajícího záchodového prkénka se nakonec ukázal, stejně jako většina jiných fenoménů, zcela banálním a přirozeným jevem. Prostě, někdo z ustupujících vojáků z divize *Plechavicius* pokládal v křoví ukrytý záchodek za opevněné palebné hnízdo a vypálil na něj kumulativní střelu z RPG-7. Silná střela narušila konstrukci záchodku a utrhla dveře ozdobené mezinárodním symbolem v pozoru stojící ženy v sukni. Výbuch vytrhl nebo vážně poškodil křoviska rostoucí vedle záchodku a obnažil nápisy a grafitti na zbytcích jeho stěn. A právě za těmi zbytky zdí někdo hlasitě a žalostně plakal.

„Co uděláme?“ zeptal jsem se.

Krocán se na chvíli zamyslel. Věděl jsem, o čem přemýšlí, protože já sám jsem myslel na totéž. Nad kráterem stále hvízdaly kulky. AK-74, sturmgewehry, M-16 a galily, z nichž byly ony kulky vystřelovány, už byly hodně daleko, což prakticky znamenalo, že kulky a náboje už nejsou tak nebezpečné a nemají sílu na to, aby nám prorazily nohu, ruku, paži, pánev nebo břicho a vyrobily tam malou díрку. Věděli jsme, že letící kulka může udeřit do těla jako peřina plná měkké hlíny, že může udělat v místě, kam vnikla do těla, odpornou kaši z krve, masa, kostí a zbytků oděvu a zůstat v těle anebo – což je mnohem horší – vyletět na druhé straně, berouc si sebou velice hodně z toho, co má člověk v sobě.

Jak vidíte, bylo se nad čím zamýšlet. Přemýšleje o tom, četl jsem si nápisy na zdivu záchodku. Říkám vám, že ve stresových situacích, jako byla ta naše, není nic lepšího, než četba. Books, jak říkají na MTV, feed your head.

Na výbuchem obnažené zdi záchodku se vzpínaly a plazily malůvky představující ztopořené penisy, kotvy, šibenice a trojzubce. Skvěl se na ní také černou barvou napsaný nápis: BAYERN PÁNI, FC KÖLN ŽEBRÁCI, ŁKS*¹⁰ ŽIDI.

¹⁰ ŁKS – Łodzki Klub Sportowy – populární polský fotbalový klub.

O něco níž někdo křídou napsal šikmým, velice hezkým, i když poněkud roztřeseným písmem bez velkých písmen: spalujeme židy připrav oheň ve jménu ježíše bohu ke zlosti d'ábel omyl v modlitbě hřích siónský.

Dole to někdo okomentoval modrým aerosolem: MEŠUGENE CHUJ.

A ještě něco níže bylo cyrilicí napsáno: JEBU TVOJU MAMU JEVJRJEJ.

Hned vedle se skvělo vtipné čtyřverší:

*At' je to v zimě
nebo v létě
kurvu vždy poznáš
po beretě.*

Hned vedle zase figurovalo asi ve spěchu kouskem cihly napsané vyznání: I REALLY WANNA FUCK YOU AL – zbytek názvu objektu divokých vášní polyglota utrhla střela z RPG-7. Nu, což, mohla to být Alice nebo Albín. Bylo mi to, samozřejmě, úplné jedno. Pro mě to klidně mohl být třeba Almanzor s tlupou svých rytířů.

Pod anglosaským vyznáním jsem konečně zaregistroval autentický polský idiogram, schématicky znázorňující ženský pohlavní orgán. Umělec, jsa si zcela nepochybně vědom nízké grafické úrovně svého díla a zcela pochybující o patřičné inteligenci toho, komu byl jeho vzkaz určen, se zabezpečil před jeho mylnou interpretací tím, že pod ním uvedl název díla, aniž by se však obtěžoval svůj vzkaz opatřit překladem do některého světového jazyka.

„Co uděláme?“ zopakoval Krocan svou otázku. Kulky hvízdaly až běda, zatímco onen někdo za záchodkem plakal stále žalostněji.

„Můžeme něco slíznout,“ řekl jsem skrz sevřené zuby. „Můžeme, můžeme, můžeme.“

„Tak co budem dělat?“

Premýšlel jsem. Ale jen chvíli.

„Pojďme. Rychle, Krocane, krátkými přískoky!“ Vyskočili jsme z kráteru, rozběhli se a hned sebou švihli o granáty rozrytou zemi. Hned na to jsme opět vyskočili a rozběhli se k záchodku. Mohli jsme to schytat. Ale museli jsme to udělat. Vy byste klidně seděli v kráteru po bombě, kdybyste slyšeli, že někdo pláče? Neseděli byste. Tak proč se nám, kurva, dívíte?

Dorazili jsme k záchodku a uviděli koňu broňu. Oj, vypadala příšerně. Oj, bylo vidět, že ta kočička ne vždy papala whiskas.

„Analíza!“ zasípal Krocan, popadaje dech. „Co ty tady...“

„Nestůj jako solný sloup!“ zařval jsem. „Popadni ji a zpátky do kráteru! Tryskem!“

Povedlo se nám to. Neschytili jsme to. Kulky hvízdající nad parkem měly viditelně na práci něco zcela jiného. Dorazili jsme do našeho kráteru a skutáleli se na jeho dno, přičemž jsem si rozbil o úlomek betonu loket a zůstal toho dne daleko za Rambo First Blood.

Krocan se zvedl na všechny čtyři, vyplivl písek a otřel si oko zápěstím.

„Analízo,“ vydechl, „co tady děláš? Úplný shit, děvče! Kde ses tu vzala?“

Analíza se posadila, vtáhla hlavu mezi poškrábaná kolena, sebrala vedle svého pozadí ležící zbytky své sukně a rozeřvala se na full volume. Krocan plivl na zem a posadil se na graficky vyzdobené záchodové prkénko. Já jsem si také uplivil, ale ne na zem, nýbrž na noviny ležící na dně kráteru. Na jedné jejich straně bylo napsáno: ÁLE ÚTOČÍ NA FA a na druhé: EJ SI TROCHU LU. Dopřál jsem si tedy trochu luxusu a přilepil jsem si poplivaný cár novinového papíru na krvácející loket. LU dospodu a FA nahoru. Analíza řvala klidně dál.

„No tak, Áno,“ řekl jsem. „Přestaň bulit. Už je to dobré. Neboj se, nenecháme tě samotnou. Jen co skončí ta prdlačka, doprovodíme tě domů.“

Analíza začala řvát ještě hlasitěji. Pokýval jsem několikrát smutně hlavou.

Analíza byla stejně jako my všichni dítětem této doby. Její máma, kterou jsem neznal, pocházela z Plocka, odkud utekla přes zelenou hranici do Bundesrepubliky. Byla tehdy právě v nechtěném těhotenství, čekala Analízu. Za nic na světě by nedostala pas ani osvědčení Kurie. Skončila ve Schneidemühl, dříve Pile. Tady, hořečnatě se shánějíc po lékaři – abtreiberovi, se seznámila s jistým německým inženýrem. Ruck – zuck se zamilovali, vzali se a rozhodli se, že budou mít dceru. Onen německý inženýr pak krátce nato dostal práci v Ostpreußen a téměř vzápětí se přestěhoval do Suwałk, kde byl zaměstnán v našem Holzkombinátu. Byl to podivín ten inženýr, miloval všechno, co bylo polské; dokonce si i podal žádost o přiděle-

ní polského státního občanství, které nakonec nedostal, protože byl evangelik. Pokládal Polsko za zemi vyvolených, za zemi a národ Velké Dějinné Mise a vůbec, noch ist Polen nicht verloren, hurrááá! Byl touto myšlenkou úplně posedlý. Proto také hned po přestěhování do Suwałk poslal dceru do polské školy. Ausgerechnet do naší školy, do Gymnázia Ducha Svatého. Samozřejmě, jejich dcera se automaticky stala katoličkou. Stále se jmenovala Annelise Budischewská, ale všichni jí říkali Analíza. Její matka, kterou jsem neznal, zemřela v roce 1996 za epidemie cholery, kterou k nám zavlekli Rumuni. Jistě si pamatujete, jak tehdy zemřelo něco kolem šedesáti tisíc lidí na ten typ cholery, kterému se říkalo *Ceaucescu* nebo *Dracul*. Ti, kteří tehdy onemocněli a přežili, byli vtipně nazýváni bolidupa,^{*11} což rumunsky znamená po nemoci. Od té doby se tento název stal velice populárním označením pro rekonvalescenta.

Těsně vedle našeho kráteru s rachotem vybuchl minometný granát. Analíza hlasitě zaječela a prudce se ke mně přitiskla, přičemž mě objala kolem krku, takže jsem vůbec nemohl setřást spoustu hlíny z vlasů, která na nás dopadla. „No, Analízo, už je to dobré,“ řekl jsem, skřípaje pískem mezi zubama. Analíza tiše vzlykla.

Krocan si strčil do uší sluchátka mého walkmana a zmizel v hromadě různobarevných telefonních spaghetti kabelů z rozbité telefonní centrály Vyplázl špičku jazyka a začal se v nich přehrabovat, tahat převody a škubat zástrčky z kapsy vytaženým šroubovákem. Krocan se pokládá za elektronika, je to jeho hobby. Má k tomu neskutečně nepravděpodobný vrozený talent. Není nic, co by nedokázal rozmontovat a spravit. Má doma krátkovlnnou vysílačku a vlastnoručně postavené stereo. Mnohokrát zcela sám opravil a zdokonalil svého soňáka a mého kenwooda. Myslím si, že Krocan by dokázal zamontovat žárovku do písku tak, aby svítila. Nevycházím mnohdy z údivu, sám jsem úplně technický antitalent, úplně lidoop na jakoukoliv techniku, nedokážu si ani opravit pojistky drátem. Proto také máme s Krocanem určitou dohodu – on mi napovídá v matice a fyzice a já zase v polštině a dějepise. Taková malá Rolnická Svépomoc, Consulting Company Ltd.

Park se znovu celý otrásl mohutnou explozí. Freikorps vrhl na Litevce vše, co měl: minometnou palbu, bezzákluzová děla, rakety.

¹¹ Dupa – polsky prdel.

Záchodek dostal pár zásahů a viditelně ho ubylo. Při zemi se plazící hustý dým, který se nevyhnul ani našemu kráteru, nás začal dusit a štípat do očí.

„Analízo?“

„Ano?“

„Byla jsi v parku, když to začalo?“

„Ne.“ Potáhla nosem. „Šla jsem do školy a... chytili mě. Zatáhli mě do parku... mezi keře...“

„Dobře, Áno, dobře. Už je to dobré. Neplač. Tady jsi v bezpečí.“

Hovno pravda.

Ze západní strany parku zavyly kulometry a zaduněly granáty. Na obou stranách se rozlehl válečný pokřik.

„Vorwärts!!! Gott mit uns!!!“

„Lietuváááá!!!“

To nám ještě scházelo. Obě dvě bojující strany napadlo totéž. Tím nápadem byl útok. Co hůře, jakýsi samorostlý Guderian z Freikorpsu se rozhodl vést svůj blitzkrieg na náš kráter, aby pak mohl udeřit na šaulisy z úkrytu.

Vrostli jsme do země, snažíce se jako malí brouci dostat pod cihly a zkroucené dráty.

„Feuer frei!“ zařval kdosi těsně u okraje kráteru. „Verdammt noch mal, Feuer frei! Schieß doch, du Hurensohn!“

Další výkřiky přehlušila zuřivá série z M-60, která byla tak blízko nás, že jsem slyšel, jak se prázdné nábojnice sypají jako kroupy na beton. Kdosi strašlivě zařval. Jen jednou a pak ztichl. Na škváře zaskřípěly holinky. Z hloubi parku se ozývala kanonáda.

„Zurück!“ řval kdosi seshora, z hloubi parku. „Beeilung! Beeilung! Zurück!“

„Lietuvááááá!“

No, je to jasné, pomyslel jsem si. Zeligauskas podnikl protiútok. Také přímo na náš kráter, motherfucker jeden.

V těsné blízkosti kráteru zaštekaly AK-74, jinak než M-16 Freikorpsu, mnohem tupěji a hlasitěji. K nim se okamžitě přidal rachot vybuchujících granátů a uši rvoucí výbuchy minometných granátů.

„Ježííííši Kriste!“ zavyl kdosi zoufale při samém okraji kráteru.

Analíza, ležící schoulená vedle mě, se třásla jako osika; třásla se tak příšerně, že jsem ji musel tisknout k zemi, protože jinak by ji ten třes asi zvedl do vzduchu.

„Ježííííši!“ opakoval někdo vedle nás, těžce dopadl na okraj kráteru a skutálel se přímo na nás. Analíza vykřikla. Já jsem nevykřikl, protože jsem strachem ztratil hlas.

Byl to šaulis; bez čepice, s jako sláma světlými vlasy, které měl spleené krví. Krví měl zalitý také levý oční důlek a celý krk. Vypadalo to, jako kdyby měl pod uniformou karmínově rudý T-shirt. Ležel stočený do klubíčka na dně kráteru a krátkými kopanci kopal kolem sebe. Pak se převrátil na záda, zavyl, zasténal a otevřel oko. Podíval se na mne..., zavyl a dával se přitom krví. Opět zavřel oko; tentokrát tak silně, až se mu celá tvář zatřásla.

Nevím, zda jsem vám o tom říkal. Nejsem žádný hezoun. Černobyl, víte? Genetické změny. Není na mě příjemný pohled. Nemohu s tím nic dělat. Nic.

Genetické změny.

Šaulis otevřel oko a podruhé se na mě podíval. Úplně klidně. Skrz slzy. Usmál jsem se na něho. Šaulis se také na mě usmál.

Chtěl jsem věřit, že to byl úsměv. Ale nedařilo se mi to.

„Chci... pit...“ řekl zřetelně. Polsky.

Podíval jsem se rozpačitě na Krocana a on stejně rozpačitě koukl na mě. Oba jsme se absolutně rozpačitě podívali na Analízu. Ta jen bezradně pokrčila svými úzkými rameny. Brada se jí přitom třásla jak huspenina na talíři.

V těsné blízkosti našeho kráteru vybuchl s velkým rachotem handgranát, zasypáváje nás škvárou. Uslyšeli jsme pronikavý výkřik a hned vzápětí ostrou sérii z ingramu. Ingramy jsou úžasně rychlopalné samopaly a tak to vypadalo, jako kdyby někdo prudce roztrhl velké prostěradlo. Přímo nad námi cosi zavířilo a vykřiklo: „Scheisse!“ a spadlo na nás. Znovu jsme byli přitlačeni k zemi.

Tím něčím, co nás přitlačilo k zemi, byl dobrovolník z Freikorpsu oblečený do zašpiněných maskáčů, sice perfektních, ale zcela nevhodných pro boj ve městě. Celá přední část maskáčů, od na krku visícího walkie-talkie po zásobníky ozdobený pás, byla od krve. Dobrovolník se skutálel na dno kráteru, nějak divně se narovnal a prudce vydechl, přičemž velká část vydechnutého vzduchu se bublavě dostala ven přes díry, které měl v prsou.

„Pít,“ zopakoval svou prosbu šaulis. „Ježíši... Pít... Vo-duuuu!“

„Waser,“ zachroptěl dobrovolník téměř neslyšitelně, protože měl ústa plná krve a škváry. „Waser... Bitte... Hil... fe, bitte... Hil-feeee!“

Analíza spatřila charakteristický tvar polní láhve nadouvající dobrovolníkův vak první. Sáhla tam tedy, rozškrubla suché zipy, jimiž byl vak uzavřen a vytáhla láhev coca-coly. Krocan ji vzal do ruky a šikovně utrlh uzávěr o kus drátu vyčuhující ze země.

„Co myslíš, Jarku? Můžeme jim dát napít?“

„Nemůžeme,“ řekl jsem. S mým hlasem se dělo něco velice podivného. „Ale, kurva, měli bychom.“ Nejdříve jsme dali napít šaulisovi; slušelo se dodržovat pořadí, spadl přece do našeho kráteru jako první. Pak jsme dali napít dobrovolníkovi z Freikorpsu, kterému jsme předtím kapesníkem vytřeli ústa.

A pak jsme kapesníkem utřeli hrdlo láhve s coca-colou a napili se my tři – Analíza, Krocan a já.

Kolem nás všechno na chvíli ztichlo; občas se ozývaly jen ojedínělé výstřely a lomoz M-60 někde u stadiónu. Dobrovolník z Freikorpsu se náhle křečovitě narovnal. Udělal to tak prudce a silně, že s praskotem povolily všechny jeho Velcro zipy na maskáčích.

„Ježíši...“ řekl šaulis neočekávaně a zemřel.

„You... can't beat the feeling...“ zajektl dobrovolník, načež se jeho hrud' prudce zpěníla krví a coca-colou.

A také zemřel.

Analíza se posadila na dne kráteru, objala si rukama kolena a rozeřvala se. A udělala dobře. Někdo, k sakru, musel oba vojáky politovat. Zasloužili si to. Zasloužili si aspoň toto malé requiem: vzlykot malé Analízy doprovázený jako hrách velkými slzami, kutálejícími se po její špinavé tváři. Zasloužili si to.

A my s Krocanem jsme jim prohledali kapsy. To se také nejenom slušelo, ale bylo přímo nutné. Učí nás o tom přece v hodinách přežití.

Přesné v souladu s tím, co nám říkali v hodinách přežití, jsme se ani nedotkli zbraní; šaulis měl granáty a dobrovolník z Freikorpsu beretu a kampfmesser. Krocan si přivlastnil pouze jeho walkie-talkie a okamžitě ho začal vylad'ovat.

Podíval jsem se do kapes maskáčů dobrovolníka Freikorpsu a našel v nich několik tabulek čokolády. Bylo na nich napsáno ‘Milka Poland, dříve E. Wedel’. Ulomil jsem jednu tabulku a podal ji Analíze. Vzala si ji, ale ani se nepohnula. Dál seděla na bobku, smrkala a němě zírala před sebe.

Prošácoval jsem i šaulisovy kapsy, protože jen ze samotného pomyslení na tabulky čokolády se mi dělaly mžitky před očima a měl jsem divný pocit v žaludku. Abych pravdu řekl, nejraději bych všechno sežral sám. Ale to přece nejde, no ne? Jestliže je s vámi dívka, je třeba pamatovat nejdříve na ni a dát jí ve všem přednost, je třeba ji chránit a postarat se jí o jídlo. To je přece jasné jak facka. Vždyť je to přece takové... takové... Lidské.

No ne?

Šaulis u sebe neměl žádnou čokoládu. V kapse uniformy měl zato složený list papíru. A obálku. Bez známky, ale s napsanou adresou – do Polska, do Krakova. Někomu, kdo se jmenoval Maryla Wojnarowská.

Podíval jsem se na chvíli do toho dopisu. Protože šaulis už byl po smrti a nestačil ho poslat.

„Zdalo se mi o tobě.“ Tak psal ten šaulis. „Byl to velice krátký sen. Sen, ve kterém stojím vedle Tebe a dotýkám se Tě. Dotýkám se Tvé ruky a Tvoje ruka je tak teplá, Marylo, taková měkká a teplá a právě tehdy jsem si v mém snu pomyslel, že Tě miluji, Marylo, protože já Tě opravdu miluji...“

Nečetl jsem ten dopis dál. Necítil jsem jaksi potřebu, abych poznal další text toho dopisu, který byl konec konců velice krátký. Měl jen jednu stranu. Končil podpisem: Vítek, ne Vitautas.

Vložil jsem dopis do obálky a schoval ho do kapsy. Pomyslel jsem si, že asi ten dopis pošlu, pošlu ho Maryle Wojnarowské do Krakova. Oželím jeden zlotý na známku a pošlu ten dopis. Kdo ví, možná že ho dostane Maryla Wojnarowská. Kdo ví, možná že opravdu dojde tam, kam má dojít, a to i navzdory tomu, že většina dopisů se ztrácí na hranici během častých kontrol poštovních vagónů.

Krocan, sedící mezi telefonními kabely jako kormorán v hnízdě, se stále zabýval vyladováním walkie-talkie, ze kterého se ozývaly hvizdy, praskot a útržky rozhovorů.

„Nech toho,“ řekl jsem, děláje se přitom naoko zlý.

„Ticho,“ řekl Krocan a přiložil si sluchátka walkmana těsně k uším. „Neruš mě. Snažím se chytit tu správnou frekvenci.“

„K čemu, sakra, potřebuješ chytit tu zatracenou frekvenci?“ nevydržel jsem své rozčarování. „Pokud se už musíš něčeho chyt-nout, ty kreténe, tak se chyt' za prdel. Pištíš si tady, k sakru, jako ně-jaký úchyl. Ještě nás někdo uslyší a hodí nám sem granát!“

Krocan mi neodpověděl; celý schoulený se stále přehraboval v telefonních kabelech z telefonní ústředny. Nad naším kráterem vesele hvízdaly kulky.

Analíza stále poplakávala. Posadil jsem se k ní a objal jsem ji. Udělal jsem to správně, no ne? Byla taková malá a bezbranná v tom zasraném Parku Krále Sobieského, kde kolem dokola zuřila posraná válka.

„Jarku?“ Analíza potáhla nosem.

„Ano?“

„Nemám kalhotky.“

„Cože?“

„Nemám kalhotky. Táta mě zabije, když se vrátím bez kalho-tek.“

To nebylo vyloučeno. Inženýr Budischevský byl znám svou tvrdou rukou a ještě tvrdší morálkou. Byl tím doslova posedlý, ale zdá se mi, že už jsem vám o tom říkal. V duchu jsem viděl Analízu na křesle – aeroplánu v ordinaci doktora Zduna, který má vydat po-tvrzení o jejím pohlavním nezneužití. Doktor Zdun, který už několik let nevydělává tolik, jako dříve, se přímo vyžíval v takových potvr-zeních, protože bez takového potvrzení by byly velké problémy se sňatkem v kostele. Jestliže dívka nebyla plnoletá, klidně mohla skon-čit v polepšovně ve Waplewu. Jen samotné potvrzení, pokud se ne-pletu, stálo kolem šesti tisíc zlotých. Celý majetek.

„Anči?“

„Ano?“

„Udělali ti něco...? Vždyť víš, co. Promiň mi, že se tě na to ptám. Víím, že je mi po tom houby, ale...“

„Ne... nic mi neudělali. Stáhli mi kalhotky a... dotýkali se mě. Nic víc. Oni měli strach, Jarku... Dotýkali se mě a stále se rozhlíželi kolem sebe, ani neodložili ty svý pušky...“

„Tiše, Anči, tiše.“

„...smrděli tím, no, strachem, potem, dýmem, smrděli tím, co smrdí tady dole, tím, co zůstává po výbuchu... A tím, čím smrdí uniformy, víš, něčím takovým, od čeho slzí oči. Nikdy na to nezapomenu... pořád se mi o tom bude zdát...“

„Tiše, Anči.“

„Ale nic mi neudělali,“ zašeptala. „Nic. Jeden chtěl... Celý se třásl... Udeřil mě... Udeřil mě do tváře. Ale pak mě nechali a utekli... Jarku... To už nejsou lidi... Už ne...“

„Jsou to lidi, Anči,“ řekl jsem přesvědčivě, dotýkaje se dopisu šustícího v mé kapse.

„Jarku?“

„Ano?“

„Mám o tom říct knězi? O tom, co mi udělali?“

To děvče zcela určitě nebylo dnešní. Evangelicko – neolitický vliv inženýra Budischevského v ni docela zahlušil pud sebezáchovy.

„Ne, Anči. Knězi o tom neříkej.“

„Ani při zpovědi ne?“

„Ani při zpovědi. Analízo. Copak jsi v hodinách náboženství spala? Máš se zpovídat z hříchů. Jestliže něco ukradneš nebo když budeš vyslovovat jméno Boží nadarmo. Jestliže nebudeš cítit otce svého. Ale nikde není psáno, že se musíš vyzpovídat z toho, když ti někdo násilím stáhne kalhotky.“

„Ee,“ řekla nejistě Analíza. „A co hřích neposkvrněnosti? Copak to nevíš? Kněz říká, že ty i tvůj otec jste hluší a slepí ateisté nebo tak nějak... Že ty nejsi... Jak se to říká? Aha, že ty vůbec nechápeš nebo nechceš chápat podobenství. Ne, musím se vyzpovídat... Táta mě zabije...“

Analíza sklonila hlavu a zase začala vzlykat. Nu což, nebylo jiné východisko. Překonal jsem v sobe oprávněný hněv na kněze Kociuba. Chlap, který sedí spolu se ženou v kráteru po bombě, se musí o ni umět postarat. Uklidňovat ji. Dát jí pocit bezpečí, nemám pravdu? Mám pravdu nebo ne?

„Analízo,“ řekl jsem něžně. „Kněz Kociub se mýlí. Hned ti zdůvodním, že se opravdu vyznám v katechizmu a v Bibli. Je totiž psáno... v dopise Ambrože k Efezanům...“

Analíza přestala plakat a podívala se na mě s otevřenými ústy. Neměl jsem na vybranou. Dále jsem tvrdil, že v Ambrožově dopise...

„...je psáno,“ kecal jsem, maje přitom velice vážný výraz ve tváři, „že přišli karaceni...“

„Snad saraceni, ne?“

„Nepřerušuj mě, Přišli, jak říkám, saraceni a ti... no... celníci k Ambrožovi a řekli: ‘Opravdu se, svatý muži, dopustila hříchu Židovka, které římsí legionáři násilím stáhli kalhotky?’ A Ambrož nakreslil do písku kolečko a křížek.“

„Co?“

„Nepřerušuj mě. A řekl: ‘Co vidíte?’ ‘Vidíme kolečko a křížek’, odpověděli celníci. ‘Pravím Vám tedy’, řekl Ambrož, ‘že to je důkaz, že se nedopustila hříchu ona dívka a uděláte lépe, když odejdete do svých domovů, protože nejste bez viny a nemyslete si, že nebudete za to souzeni. Běžte tedy, protože vám říkám: hned vezmu kámen do ruky a hodím jím po vás’. A odešli celníci velice zahanbeni, protože zbloudili tím, že neprávem obvinili onu dívku. Pochopilas to, Anko?“

Analíza přestala řvát a přitulila se ke mně. Díky ti, svatý Ambroži, pomyslel jsem si.

„A teď,“ vstal jsem, rozepnul si kalhoty a vypochoďoval z nich, „sundej si tu roztrhanou sukni a natáhni si na sebe moje lee. Tvůj otec ví hovno o tom, cos měla na sobě, když jsi odcházela z domu. Tak dělej!“

Otočil jsem se k ní zády.

„A tam na to,“ dodal jsem, „zapomeň. Vůbec nic se nestalo, rozumíš? To byl jen sen, Analízo. To všechno je jen sen, zlý sen. Ten park, ta válka, ten kráter, ten smrad a ten dým. A ty mrtvolý. Chápeš to, Analízo?“

Analíza na to nic neřekla. Jen se ke mně pevně přitulila. Krocán se na nás chvíli divně díval a pak se zase vrátil ke svým kabelům a spojům. Právě se mu podařilo vyladit walkie-talkie, takže bylo možné slyšet živý dialog občas přerušovaný praskotem ‘over’ znějícími tak, jakoby rozmlouvající končili každou svou otázku tím, že se přepínali na příjem, pouštějící při tom prdy.

Překonávaje v sobě odpor, opatrně jsem stáhl ze šaulise jeho relativně málo zakrvácené kalhoty a natáhl jsem si je na sebe. Byly mi však velké. Usedl jsem tedy na zem a začal jsem si přizpůsobovat kožený opasek. Krocán nechal na pokoji radiostanici a z propastně hlubokých kapes své bundy vytáhl malé rádio a velice podivně vypa-

dající zařízení. Zapnul rádio. Ozvala se z něho kostelní hudba, což svědčilo o tom, že jde o polskou stanici. Nic jsem proti tomu nenamítal. Hudba nehrála příliš hlasitě a ani z nejbližšího okolí kráteru se už delší dobu neozývala žádná střelba a výkřiky.

Analíza, stále sedící na bobku na dně kráteru, si kapesníkem utřela tvář a ruce. Krocán připevnil podivné zařízení k drátům a kabelům čouhajícím ze země a hned vedle něho položil walkie-talkie a sluchátka od mého walkmana. Opět začal kroutit s knoflíky na rádiu. Z rádia se ozýval praskot, hvizdot, úryvky hudby a static talking.

„Poslouchejte,“ řekl najednou. „Ausgerechnet jsem chytil Varšavu. Něco se tam děje. Jakési shromáždění nebo něco podobného.“

„Asi pálí synagogu.“ Vyplivl jsem z úst škváru, skřípající mi mezi zubama. „Normálka. Není proč se vzrušovat.“

„Anebo nějaký kostel,“ ozvala se Analíza. „Tak jako v Lodži. V Lodži vypálili chrám. Ti, no... říkali o tom v televizi. Jak si to jen říkají? Aha, Cyril Rosiak a Metoděj Pruchno Prašivý.“

„Máš pravdu. Vykašli se na Varšavu, Krocane, chytni nám Gdaňsk nebo Královec. Aspoň se dovíme, co je nového na frontě. Už se mi přejedlo to sezení v kráteru. A mám hlad, až bych brečel.“

„No,“ řekla Analíza, „já taky.“

„Ticho,“ řekl Krocán, sklánějící se nad rádiem. „To není to, co říkáte. To je něco úplně jiného. Nějaká demonstrace.“

„Říkám ti, že to je jenom obyčejný kostel.“

„A je vůbec ve Varšavě nějaký kostel?“

„Včera tam ještě byl. Protože přšelo.“

„Říkám vám, buďte zticha. Ve Varšavě je před International Harvester na sídlišti Ursus demonstrace. Je tam asi spousta lidí. Ó, právě mluví Martin Kenig.“

„Martin Kenig?“ Analíza si na sebe natáhla moje lee a upravila si jejich nohavice. „To ho už pustili z vězení?“

„Seš ty ale hloupá, Analízo,“ řekl Krocán. „Ve vězení seděl ještě v době Unie. Ted' už je nejméně půl roku předsedou Hnutí. Capisco?“

„Sí,“ odpověděla Analíza. Věděl jsem však, že lže. Nemohla capisco, protože to nikdo necapisco.

„Zesil to, Krocane,“ řekl jsem, protože jsem byl, jak račte vidět, kapánek zvědavý, co má co říct Martin Kenig. V poslední době se hodně mluví o Martinu Kenigovi.

„Zesílit?“ zeptal se Krocan. „Opravdu to chceš zesílit, Jarku?“

„Vždyť ti to ausgerechnet říkám! Ohluchl jsi snad?“

„Prosím, jak si tedy přejete.“

Právě v tom okamžiku zařval Martin Kenig na celý park. Odevšad. Ze všech stran. Na celý stadión a kdo ví, zda ne na celé město. Krocan se zařehtal, viditelně sám se sebou navýsost spokojený.

„Scheie!“ zařval jsem. „Co je to?“

„Megafony na stadionu,“ pochválil se Krocan. „Podařilo se mi k nim dostat prostřednictvím telefonní ústředny. Spojil jsem...“

„Vypni to, do prdele!“

„Chtěl jsi to zesílit,“ zařehtal se zase šikovný elektrotechnik, „tak jsem ti to zesílil. Ať si to všichni poslechnou. Neboj se, Jarku. Kdo se domyslí, že to je z našeho kráteru? Radši poslouvej, co ten maník říká.“

Poslouchal jsem.

„Měl jsem sen!“ vykřikl náhle Martin Kenig, zatímco dav shromážděný před International Harvester řval a křičel. „Měl jsem sen!“

Střelba tichla. Jen občas se ještě ozvalo několik ojedinělých výstřelů a hluchých výbuchu minometných granátů. Někde v dálce zněl tupý svist vrtulníkových rotorů. A pak všechno utichlo. Celé město. Zůstal jen Martin Kenig a dav shromážděný před International Harvester.

„Měl jsem sen, ve kterém nadešel den, den pravdy! Den, ve kterém se pravda měla stát zřejmá a všem srozumitelná. Došlo k tomu, že jsme se stali bratry, že jsme si rovni! Den, ve kterém jsme pochopili, že neexistují hranice, že hranice nejsou nic jiného, než pouhé čáry na kouscích nic neznamenajícího papíru! Právě takový den právě přichází, bratři!“¹²

Dav křičel, hučel a šuměl. Někdo začal zpívat *We Shall Overcome*. Někdo zase skandoval *Juden raus*. Někdo hvízdal.

„Měl jsem sen a v mém snu se tento svět stal konečně Božím královstvím na Zemi! Měl jsem opravdu sen a říkám vám, bratři, byl to prorocký sen! V mém snu si všichni lidé, bez ohledu na své vyznání, názory, barvu pleti a národnost navzájem podali ruce! Stali se bratry!“

¹² Projev Martina Keniga je parafrází známého projevu M. L. Kinga.

Nad parkem se sice ještě vznášel dým, ale zdálo se, že ho ubývá, jako kdyby ho rozháněl ozvěnou zesílený hlas Martina Keniga dunící z megafonů stadionu se zhola nic neříkajícím názvem, v parku se zhola nic neříkajícím názvem. Nad městem se zhola nic neříkajícím názvem náhle vysvitlo slunce. Aspoň se mi to zdálo. Ale docela klidné jsem se mohl mýlit.

„Měl jsem sen!“ vykřikl Martin Kenig. „Měl jsem sen!“ odpověděl mu dav. Ne však celý. Někdo pronikavě zahvízdal.

„Von!“ vykřikl kdosi. „Von na Kubu!“

„Říkám vám,“ křičel Martin Kenig, „že právě nastala éra volnosti, všeobecného štěstí a blahobytu. Prikazují nám, abychom pracovali, jedli, spali a dělali potřebu, prikazují nám, abychom se klaněli zlatému teleti, které se skrývá pod zlatým přehozem hudby, již nám pouštějí do uší! Zapletli nás do sítě příkazů a zákazů majících v nás nahradit svědomí, vlastní úsudek, rozum a lásku! Touží po tom, abychom se stali dobyt看, který by byl zcela spokojen z ohrazenou pastvinou, dobyt看em spokojeným dokonce i s drátem pod proudem, který nás vězní! Kážou nám o lásce k bližnímu a vyzývají ke křížovým výpravám! Prikazují nám zabíjet a přitom tvrdí *Dieu le veult*. Obehnali nás hranicemi, které běží přes naše města, naše ulice a naše domy! Hranicemi, které běží i přes naše duše. Ale my máme toho všeho dost! My říkáme – ne! Protože jsem měl sen! Sen o tom, že éra nenávisti odchází v zapomnění, že přichází nová doba. Doba Splnění Prání!“ Dav křičel.

„Měl jsem sen. Měl...“

Náhle se Martin Kenig odmlčel. Z tlampačů vyrazil jeden jediný, překvapený výkřik davu; něco bouchlo, někdo při mikrofonu vykřikl „Ježíš Maria“, někdo jiný zase zařval „Léééékaře!“

V tlampačích zase něco bouchlo a zaprašťelo „Střílel odtamtud... ze střechy,“ volal někdo nesouvisle roztřeseným hlasem.

A pak nastalo ticho.

Bylo ticho v Krocanově rádiu i v Parku Krále Sobieského. Měl jsem důvodné podezření, že stejné ticho panovalo i na prostranství před fabrikou International Harvester na ursuském sídlišti ve Varšavě.

Po delší době naprostého ticha zase Krocanovo rádio začalo hrát. Hrál jakousi klavírní sonátu. Nějakou chvíli se toto klavírní nokturno rozléhalo z megafonů na stadiónu Ostmark Sportverein, ale

hned nato Krocan zrušil své dovedně provedené spojení. Klavírní sonátu už jen tiše hrálo jeho miniaturní rádio.

Analíza neplakala. Seděla naprosto tiše se svěřenou hlavou. Pak se podívala na mě. Dlouho se na mě dívala; věděl jsem, že se mě chce na něco zeptat. Krocan také mlčel a také se na mě díval. Pravděpodobně i on se mě chtěl na něco zeptat.

Nezeptal se.

„Shit,“ řekl konečně.

Nijak jsem to nekomentoval.

„No future,“ dodal hned vzápětí. Toto jsem rovněž nijak nekomentoval.

Ještě nějakou dobu jsme zůstali sedět v kráteru. Zcela utichly motory odlétajících litevských vrtulníků, vyti záchranečnických hlídek, které pročešávaly severní okraj parku. Z ničeho nic padl soumrak a byl večer.

Vylezli jsme z kráteru. Bylo ticho, vál vlhý, osvěžující večerní vánek, který do vás nebušil jako nějaký oil of olaz. Vykročili jsme, vyhýbajíce se mrtvým tělům, hořícím autům, dírákům v asfaltu a hromadám rozbitého skla.

Přešli jsme přes lávku na Černé Hance. Zdálo se nám, že řeka dnes večer zapáchá mnohem víc, než kdykoliv jindy.

McDonald's byl otevřený.

Na ulicích nebyla ani noha, ale ze všech stran k nám doléhalo MTV, Jukebox a Rádio Moskva. Skupina *April, May, Decay* právě zpívala svůj poslední hit z alba *Mental Disease*.

*Hail, we greet you
Hail, children of the past
Those about to die
In your rags of light, translucent and pale
Hail!*

Rozešli jsme se na Novém náměstí. Moc jsme toho nenamluvili. Stačilo nám obvyklé: ‘Ahoj zítra’, ‘Tschüss’, ‘A rivederci’.

Nic víc.

Naše ulice byla také liduprázdná. Nowakowski se už uklidnil; hrál na piano Brahmsa. Nahlas, jako kdyby si umínil, že přehluší MTV znějící z bytů jeho sousedů.

Hail!
You've come at last
Not a minute to late
Hail, long awaited Age
Age of Hate!

Toho dne se už nic nepříhodilo.

Až na to, že hned po setmění začalo pršet a že spolu s prvními
kapkami deště spadly na zem tisíce malých, zelených žabiček.

Jinak nic.

Tleň, srpen 1992

POSLEDNÍ PŘÁNÍ

I.

Sumec vystrkoval nad hladinu vousatou hlavu, mocné sebou házel, blýskal bílým břichem, cákal a pěnil vodu.

„Pozor, Marigolde!“ křikl zaklínač, zapíraje se podrážkami v kluzkém písku. „Drž ho! Mor na tebe!“

„Držím...“ hekl básník. „Hrome, to je obluda. Leviatan, a ne ryba. To bude masa, bohové!“

„Povoluj, povoluj, nebo utrhneš udici!“ Sumec zajel ke dnu a prudce se pustil po proudu reky k zátočině. Šňůra zasyčela, z Mari-goldových a Geraltových rukavic se zakouřilo.

„Táhni, Geralte, táhni! Nepovoluj šňůru, jinak se nám zamotá do kořenů na dně!“

„Ale takhle se utrhne!“

„Neutrhne! Tahej!“

Shrbeni táhli. Šňůra vibrovala, se sykotem řezala vodu, tříštila ji do kapiček, lesknoucích se v paprscích vycházejícího slunce jako rtuť. Sumec se vynořil, projel těsně pod hladinou – tak se trochu uvolnil. Rychle začali dobírat povolenou šňůru.

„Vyudíme ho,“ zafuněl Marigold. „Zavezeme ho do vsi a necháme strčit do komína. A z hlavy dáme uvařit polívku.“

„Pozor!“

Sumec ucítil pod břichem mělčinu, zvedl z vody polovinu téměř dvousáhového těla, škubl hlavou, plácl širokou ocasní ploutví, obrátil se a ostře zajel do hloubky. Z rukavic se zase zakouřilo.

„Tahej, tahej. Na břeh s ním, s mrchou!“

„Povol mu, Marigolde! Praskne šňůra!“

„Vydrží, jen se neboj... Z hlavy... polívku...“

Sumec, znovu přivlečený blíž ke břehu, se převaloval, házel sebou a vůbec dával s velkou urputností najevo, že nebude tak snadné strčit ho do komína. Voda stříkala na všechny strany.

„Kůži prodáme...“ vyřázel s námahou brunátný Marigold, oběma rukama tahající napjatou šňůru. „A vousy... Z vousů můžeme udělat...“

Nikdo se nikdy nedověděl, co se básník chystal udělat ze sumčích vousů. Šňůra praskla, oba rybáři ztratili rovnováhu a svalili se do mokrého písku.

„Aby to šlak trefil!“ vykřikl Marigold, až se z rákosí vrátila ozvěna. „Tolik žrádla je fuč! Zdechni, bestie!“

„Varoval jsem tě.“ Geralt si otřepával kalhoty. „Říkal jsem ti, ať ho netáhneš tak silně. Zvoral jsi to, kamaráde. Lempl jsi, ne rybář.“

„To není pravda,“ urazil se trubadúr. „Že ta potvora vůbec zabra, je moje zásluha.“

„Zajímavé. Ani prstem jsi nehnul, když jsem chystal ty udice. Brnkal jsi na to svoje sladké dřevo a vřískal na celé okolí, nic víc.“

„Omyl,“ zaškaredil se Marigold. „Abys věděl, když jsi usnul, sundal jsem z háčku červy a napíchl na něj chcíplou vránu, co jsem našel támhle v křoví. Chtěl jsem vidět, jak se budeš šklebit, až ráno mrchu vylovíš. A zatím na ni zabral sumec. Na tvoje červy bychom chytili hovno.“

„Chytili,“ odplivl si zaklínač do vody a začal navíjet zbytek šňůry na dřevěnou vidlici. „Jenomže se utrl, poněvadž jsi ho táhl jako mezek. A přestaň fňukat, radši smotej druhou šňůru. Slunce už vyšlo, je čas vyrazit. Jdu připravit věci.“

„Geralte!“

„Co ještě?“

„Na druhé udici je taky něco... Ne, jenom se zachytila. Hrome, drží za nějaký kámen, nepohnu s tím! Nooo, už to jde... Hele. Koukni, co táhnu. Vypadá to jako vrak kutru z časů krále Desmodea. Jen se na to podívej, Geralte.“

Marigold, to se rozumí, opět přeháněl. Spletenec zpuchřelých provázen, potrhaných sítí a šlahounů vodních rostlin, který vytáhl z vody, byl vskutku objemný, nicméně do rozměrů říční lodi z časů legendárního krále mu hodně scházelo. Pěvec hromadu rozhrnul po pláži a špičkou boty se v ní přehraboval. V řasách se hemžily pijavky a drobní korýši.

„Ha! Vidíš, co jsem našel?“

Geralt se přiblížil. Básníkovým úlovkem se ukázala být otlučená kameninová nádoba – něco na způsob dvouuché amfory. Byla zamotána ve staré síti, zčernalá shnilými řasami a oлеpená vodními slimáky. Kapalo z ní smrduté bahno.

„Ha!“ zvolal znovu pyšné Marigold. „Zdalipak víš, co to je?“

„Jak by ne. Starý džbánec.“

„Mýlíš se,“ oznámil mu trubadúr, zatímco klacíkem z nádoby oškrabával ulity a nános ztvrdlého jílu. „Džbán to samozřejmě je, ale určitě kouzelný. Uvnitř sedí džin, který mi splní tři přání.“

Zaklínač vyprskl.

„Jenom se směj.“ Marigold skončil čištění amfory, naklonil se a opláchl ji v řece. „Ale na špuntu je pečeť na pečeti čarodějny znak.“

„Jaký? Ukaž!“

„Houby,“ schoval básník džbánec za zády. „Co bys ještě nechtěl? Já ho našel a potřebuji všechna přání.“

„Nedotýkej se té pečeti! Nechej to!“

„Pust', povídám! Je to moje!“

„Marigolde, dávej pozor!“

„Pche!“

„Nestrhávej to! A hrome!“

Z nádoby, která během jejich tahanice spadla na zem, se vyvalil červený, světélkující dým. Zaklínač uskočil a vrhl se k jejich tábořišti. Pro meč. Marigold si založil ruce na prsou a ani se nezachvěl.

Dým zavířil a vytvořil ve výšce básníkovy hlavy nepravidelnou kouli. Ta se zformovala do podoby karikované, beznosé hlavy s velkýma očima a jakýmsi zobanem namísto úst. Měla okolo sāhu v průměru. „Džine,“ oslovil ji Marigold a dupl patou. „Já jsem tě vysvobodil. Nuže od této chvíle jsem tvým pánem. Má přání...“

Hlava zaklapala zobanem.

„Utíkej!“ vykřikl zaklínač. „Utíkej, Marigolde!“

„Má přání,“ pokračoval básník, „jsou tato: Za prvé, ať co nejdřív treť šlak Walda Marxe, minstrela z Cidaris. Za druhé, v Caelfu žije komtesa Virginie, která nikomu nechce dát. Ať dá mně. Za třetí...“

Nikdo se nikdy nedověděl, jaké bylo Marigoldovo třetí přání. Z ohavné hlavy totiž bleskově vyrostly dva ještě ohavnější pařáty a popadly trubadúra za krk. Marigold zavřešťel.

Geralt se třemi skoky ocitl vedle hlavy, rozmáchl se stříbrným mečem a ťal rovnou přes prostředek. Vzduch zasvištěl, hlava vypustila dým a – vyrostla. Náhle byla dvakrát větší. Zoban, nyní rovněž podstatně větší a hrozivější, zaklapal a široce se otevřel. Vyšel z něj syčivý hvizd. Pařáty zacloumaly zmítajícím se Marigoldem a přimáčkly ho k zemi.

Zaklínač složil prsty do znamení Aard a vpálil do hlavy nejvyšší množství energie, jež se mu podařilo zmobilizovat. Při střetu s aurou, obklopující hlavu, se magická energie proměnila v oslepující plamen. Zahřmělo, až Geraltovi zalehlo v uších, rákosím zasvištělo povětří nasáté implozi. Netvor pronikavě zařval, ještě vyrostl, avšak básníka pustil, vznesl se, otočil kolem vlastní osy a mávaje pařáty odletěl nad vodní hladinu.

Zaklínač se vrhl vpřed, aby odtáhl nehybně ležícího Marigolda. Jeho prsty zavadily o kulatý předmět, zapadlý do písku.

Byla to mosazná pečeť se znakem zlomeného kříže a devítiramenné hvězdy.

Nad vodou visící hlava už vyrostla do velikosti stohu sena. Otevřený řvoucí zoban teď rozměry připomínal vrata středně velké stodoly. Příšera natáhla pařáty a vrhla se do útoku.

Geralt, nevěda si již rady, sevřel pečeť v pěsti, napráhl ruku proti nestvůře a vykřikl formuli exorcismu, kterou ho kdysi naučila jistá kněžka. Nikdy ji dosud nepoužil – ze zásady totiž odmítal věřit jakýmkoli pověrám.

Výsledek však předčil nejmělejší očekávání.

Pečeť se v okamžiku rozžhavila, zasyčela mu v dlani a spálila ji. Olbřímí hlava se zastavila a zůstala viset nad řekou.

Chvilí se ani nepohnula, pak zavyla, zaskřehotala a rozplynula se v oblaku dýmu. Dým se srazil v husté mračno, které, vzdouvajíc hladinu, odletělo nečekanou rychlostí proti proudu řeky. V několika okamžicích zmizelo z dohledu, jen po vodě se ještě neslo vzdalující se vytí.

Zaklínač se sklonil ke svému druhovi zhroucenému na písku.

„Marigolde? Žiješ? Marigolde, hrome! Co je s tebou?“ Básník pohnul hlavou, zalapal rukama a otevřel ústa k výkřiku. Geralt zaťal zuby a přimhouřil oči. Marigold měl školený zvučný tenor a obzvláště ve strachu dokázal jeho hlas vytáhnout neuvěřitelné výšky. Leč nyní z pěvcova hrdla vyšel pouze sotva slyšitelný, chraptivý skřek.

„Marigolde, co je s tebou? Řekni něco!“

„Hhh... Eee... Khee... Khuuurva...“

„Bolí tě něco? Co je ti?“

„Hhh... Khuu...“

„Nic neříkej. Jestli je všechno v pořádku, kývni hlavou.“ Marigold sešklebil obličej a s námahou přikývl – a hned nato se začal dusit a kašlat, převalil se na bok, zkroutil se a dával krev.

Geralt zaklel.

II.

„U všech bohů,“ couvl strážný a spustil lampu. „Co se mu stalo?“

„Pust' nás, dobrý muži,“ požádal tiše Geralt, podpíraje v sedle zhrouceného Marigolda. „Spěcháme. Vidíš přece.“

„Vidím,“ polkl zbrojnoš slinu, prohlížeje si básníkovu sinalou tvář a sedlou, zčernalou krev na jeho bradě. „Raněný? Vypadá to dost ošklivě, pane.“

„Spěcháme,“ opakoval Geralt. „Jsme na cestě od svítání. Pust' te nás, prosím.“

„Nemůžeme,“ ozval se druhý strážný. „Brána je otevřená od východu slunce do západu. V noci nesmí projít nikdo. Do města ani ven. Je to rozkaz. Nikdo, ledaže by měl glejt od purkmistra nebo dokonce od krále. Anebo, kdyby to byl erbovní šlechtic.“

Marigold zachroptěl, padl obličejem do hřívy a po zaschlém krvavém škraloupu na koňské šíji stekla další rudá stružka.

„Lidé,“ řekl Geralt nejpokorněji, jak dokázal. „Vidíte přece, jak je to s ním špatné. Musím najít někoho, kdo ho dokáže vyléčit. Pust' te nás, prosím.“

„Nemusíš prosit.“ Zbrojnoš se opřel o halapartnu. „Rozkaz je rozkaz. Jestli vás pustím, půjdu na pranýř a vyženou mě ze služby, co dám potom děckám jíst? Ne, pane, nemohu. Pomoz svému příteli sesednout a zaveď ho do strážnice v barbakanu. Ošetříme ho a jestli mu je souzeno, do svítám vydrží.“

„Tady naše ošetření nestačí,“ zaskřípal zaklínač zuby. „Potřebuje léčitele, zkušeného medika.“

„Takového byste v noci stejně nenašli,“ namítl druhý zbrojnoš. „Všechno, co pro vás můžeme udělat, je, že nebudete muset nocovat

před bránou. Ve strážnici je teplo a raněného je kam položit, bude mu lip než v sedle. Pojd', pomůžeme ti ho sundat z koně.“

Ve strážnici bylo skutečně teplo a vcelku útulně. V krbu praskal oheň a za krbem vytrvale vyhrával cvrček.

U těžkého dubového stolu seděli nad talíři a džbány tři muži.

„Promiňte, páni,“ oslovil je strážný podpírající Marigolda, „že vás rušíme. Doufám, že nemáte nic proti... Tento rytíř, hmm... A ten druhý je raněný. Myslel jsem...“

„Dobře jsi myslel,“ obrátil k nim jeden z mužů hubenou, ostrou, výraznou tvář a vstal. „Položte ho sem.“

Ten muž byl elf. Stejně tak druhý, sedící za stolem. Podle oděvu, svérázné směsice lidské a elfí módy, se jednalo o usedlé, asimilované elfy. Třetí muž, podle vzhledu nejstarší, byl člověk. Jeho prošedivělé vlasy byly zastříženy tak, aby netlačily pod helmou a rovněž jeho výstroj byla rytířská.

„Jsem Chireadan,“ představil se vyšší z elfů, ten s výraznou tváří. Jako obvykle u příslušníků Staršího Lidu nebylo možno určit jeho věk, mohl mít stejně dobře třicet i jako sto třicet let. „To je můj příbuzný Errdil. A tento šlechtic je rytíř Vratimír.“

„Šlechtic,“ zbystřil Geralt pozornost, leč pohled na erb, vyšitý na tunice, zklamal jeho naděje. Do čtyř polí dělený štít, značící, že jeho nositel nepochází z manželského lože, přetínalo navíc stříbrné břevno. Nejen, že byl Vratimír levoboček, ale ke všemu pocházel ze smíšeného lidsko-nelidského svazku. A třebaže nosil erb, privilegium procházet po soumraku městskými branami mu zcela jistě nepříslušelo.

„Žel i my,“ neušel elfovi zaklínačův rychlý pohled, „zde musíme čekat do úsvitu. Právo nezná výjimek, přinejmenším ne pro takové, jako jsme my. Pojd' mezi nás, pane rytíři.“

„Geralt z Rivie,“ představil se zaklínač. „A nejsem rytíř, nýbrž zaklínač.“

„Co je s ním?“ ukázal Chireadan na Marigolda, jehož strážní položili na pokrývky. „Vypadá to na otravu. Je-li to skutečně otrava, mohl bych mu pomoci, mám u sebe dobrý lék.“

Geralt se posadil a stručně jim vysvětlil, co se básníkovi přihodilo u řeky. Elfové na sebe pohlédli. Šedivý rytíř svažtil tvář a odplivl si.

„Neuvěřitelné,“ poznamenal Chireadan. „Co to, podle tebe, mohlo být?“

„Džin z láhve,“ zahučel Vratimír. „Jako v pohádce.“

„Neřekl bych,“ ukázal Geralt na raněného Marigolda, schouleného pod příkrývkou. „Neznám ani jednu pohádku, která by končila takhle.“

„Poranění tohoto nešťastníka,“ uvažoval Chireadan nahlas, „jsou jistě magického původu. Obávám se, že moje medicína zde bude jen málo platná. Mohu mu alespoň zmírnit bolesti. Dávals mu nějaký lék, Geralte?“

„Jen utišující prostředek.“

„Pojď, pomůžeš mi. Podržíš mu hlavu.“

Marigold hltavě vypil s vínem smíchaný lék. Poslední lok mu zaskočil, až se rozkašlal a poplival koženou podušku.

„Já ho znám,“ ozval se druhý elf, Errdil. „Je to Marigold, básník a trubadúr. Viděl jsem ho kdysi u dvora krále Ethaina v Cidaris.“

„Trubadúr?“ řekl Chireadan, upíraje zrak na Geralta. „To je špatné. Moc špatné. Má ochrnuté krční svaly a hrtan. Postihlo to i hlasivky. Je nutné co nejrychleji přerušit působení zakletí, jinak... Může to mít nevyléčitelné následky.“

„To znamená... Znamená to, že nebude moci mluvit?“

„Mluvit ano. Snad. Ale ne zpívat.“

Geralt se beze slova posadil za stůl a položil čelo na zatáté pěsti.

„Čaroděj,“ řekl Vratimír. „Potřebuje magický lék nebo uzdravující kouzlo. Musíš ho, zaklínači, odvézt do jiného města.“

„Proč?“ zvedl Geralt hlavu. „A tady, v Rinde? Copak tu nemáte čaroděje?“

„V celé Redanii je nedostatek mágů,“ vysvětloval rytíř. „Mám pravdu, páni elfové? Od té doby, co král Heribert vyhlásil tu vyděračskou daň z čarování, se mágové vyhýbají jak hlavnímu městu, tak všem městům, kde se důsledně plní královské nařízení. A městská rada v Rinde, jak jsem slyšel, projevuje v této věci až přílišnou horlivost. Jářku, Chireadane, Errdile, mám pravdu?“

„Máš,“ potvrdil Errdil. „Ale... Chireadane, mohu?“

„Dokonce musíš,“ řekl vyšší elf, dívaje se na zaklínače. „Nač s tím dělat tajnosti? Beztak o tom ví kdekdo, celé město. Ve městě, Geralte, v těchto dnech přebývá jistá čarodějka.“

„Zajisté na zapřenou.“

„Kdepak,“ zavrtěl hlavou Chireadan. „Je to velmi vyhraněná osobnost. Nic si nedělá z klatby, již nad Rinde vznesla Rada čarodějů, ani z nařízení místních konšelů. Je to pro ni neobyčejně výnosné, poněvadž díky klatbě se mimořádně zvýšila poptávka po magických službách, a ji ani nenapadne platit nějakou daň.“

„Co na to městská rada?“

„Čarodějka bydlí v domě jednoho kupce, faktora z Novigradu, který je zároveň novigradským titulárním vyslancem. U něho se na ni vztahuje právo azylu. A tak si s ní rada neví rady.“

„Je to spíš domácí vězení než azyl,“ opravil ho Errdil. „Nemůže se odtamtud vlastně ani hnout. Ovšem na druhou stranu si rozhodně nemůže náříkat na nedostatek zákazníků. Bohatých zákazníků. Na městské radní kašle, zato u kupce strojí halasné zábavy a flámy.“

„Konšelé zuří, bouří proti ní a kazí jí pověst, jak to jen jde,“ doplnil Chireadan. „Roznášejí o ní ošklivé pomluvy, protože doufají, že z Novigradu pošlou kupci zákaz udělovat jí azyl.“

„Nerad strkám prsty do takových dveří,“ zabručel Geralt, „jenže nemám na vybranou. Jak se jmenuje ten kupec-vyslanec?“

„Beau Berrant.“

Zaklínači neušlo, jak se Chireadan, když vyslovil to jméno, zatvářil.

„Zdá se, že je to skutečně tvoje jediná naděje. A hlavně jediná naděje toho chudáka na lůžku. Ale jestli ti čarodějka bude ochotna pomoci... Nevím.“

„Dávej pozor, až tam půjdeš,“ varoval ho Errdil. „Kolem domu je plno špiclů. Kdyby tě někdo zadržel, víš, co máš dělat. Peníze otevírají každé dveře.“

„Půjdu, jen co se otevrou brány. Jak se jmenuje ta čarodějka?“

Geraltovi se zazdalo, že Chireadanova ostře řezaná tvář zrudla. Mohl to ale také být jen odlesk ohně od krbu.

„Yennefer z Vengerbergu.“

III.

„Pán spí,“ opakoval fortnýř, shlížeje na Geralta svrchu. Byl o hlavu vyšší než zaklínač a téměř dvojnásobně širší v ramenou. „Seš hluchej, vandráku? Neslyšels, co jsem říkal?“

„Jen ať klidně spí dál,“ pravil zaklínač. „Nepřišel jsem za ním. Jdu se svou věcí za paní, která tady přebývá.“

„Se svou věcí,“ pokoušel se hromotluk být vtipný, „si zajdi do bordelu, pobudo. Tam přebývají paní, které si s tou tvou věcí budou vedet rady. Táhni!“

Geralt odvázal od pasu měšec a zvedl ho za kožené řemínky.

„Mě nepodplatíš,“ oznámil fortnýř pohrdavě.

„To ani nemám v úmyslu.“

Fortnýř byl příliš těžkopádný, sotva by stačil uhnout ráně obyčejného člověka. Před zaklínačovým úderem nestihl ani přivřít oči. Těžký váček ho s kovovým zachřestěním zasáhl do spánku. Padl zády na dveře, pokoušeje se oběma rukama zachytit zárubní. Geralt ho odstrčil bokem, kopl do kolena a ještě jednou švihl měšcem. Fortnýřovy oči se zakalily a směšně obrátily v sloup, nohy se pod ním složily jako dva zavíráky. Když zaklínač uviděl, že vrátňý, ač již téměř v bezvědomí, kolem sebe pořád ještě šátrá rukama, udeřil ho s rozmachem do třetice, rovnou do temene.

„Peníze,“ zamručel, „otevírají každé dveře.“

V síni bylo přítmí. Za dveřmi na levé straně se ozývalo hlučné chrápání. Zaklínač tam opatrně nahlédl. Na rozkopaném pelechu se rozvalovala spící tlustá ženština v noční košili vyhrnuté až k bokům. Nebyl to hezký pohled. Geralt zatahl omráčeného fortnýře dovnitř a zavřel dveře na háček.

Dveře napravo byly pootevřeny, za nimi pak viděl schody dolů. Už je chtěl minout bez povšimnutí, když k němu dolehlo tlumené zaklení, zarachocení a třesk rozbíjeného nádobí.

Dole byla prostorná kuchyně, plná potřeb na vaření, vonící kořením a smolným dřívím. Na kamenné podlaze, mezi střepy kameninového džbánu, klečel úplně nahý mužský s nízko svěšenou hlavou.

„Jablečný mošt, do hajzlu,“ zablekotal. „Mošt... Kde... Kde je služba?“

„Poslouchám,“ ozval se zaklínač vlídně. Nahý člověk zvedl hlavu a polkl slinu. Oči měl kalné a silně překrvené.

„Chce jablečný mošt,“ vysvětloval. Se zřetelnou námahou se zvedl, usedl na kožešinou pokryté truhlici a opřel se o pec. „Musím... jí ho zanést... nebo...“

„Mám tu čest s kupcem Beau Berrantem?“

„Tiše,“ zašklebil se naháč bolestně. „Nekřič tak. Poslyš, tam v soudku... Mošt... Jablečný... Nalej ho do něčeho a pomoz mi do schodů, dobrá?“

Geralt pokrčil rameny, ale pak soucitně pokýval hlavou. Ačkoli to s alkoholem většinou nepřeháněl, stav, v němž se kupec nacházel, mu nebyl zcela neznámý. Mezi nádobím našel nový džbán a cínový pohárek, ze soudku načepoval mošt. Když uslyšel chrápání, otočil se. Naháč spustil hlavu na prsa a tvrdě usnul.

Zaklínač měl chuť polít ho moštem, aby ho probral, ale pak si to rozmyslel. Se džbánem v ruce vyšel z kuchyně. Chodba končila těžkými, ozdobné vykládanými dveřmi. Pootevřel je jen natolik, aby mohl proklouznout dovnitř, a opatrně vstoupil do komnaty. Bylo tam šero, roztáhl zornice. A ohrnul nos.

Ve vzduchu visel těžký zápach zkyslého vína, přezrálého ovoce a vyhořelých svící. A ještě něčeho – směsi vůně šeríku a angreštu.

Rozhlédl se. Stůl uprostřed komnaty byl přímo zavalen konvicemi, karafami, poháry, stříbrnými talíři a podnosy, miskami a příbory se střenkami ze slonoviny. Shrnutý, zmačkaný ubrus byl plný skvrn od jídla i od vína a na některých místech ztuhlý voskem, který na něj stekl ze svícňů. Pomerančové slupky oranžově zářily mezi peckami švestek a broskví, ohryzky hrušek a obranými šťapci hroznů. Jedna číše byla převržená a rozbitá. Druhá byla celá, vína v ní bylo sotva do poloviny, zato z ní trčela ohryzaná drůbeží kost. Vedle poháru stál černý střevíček na vysokém podpatku. Byl z baziliščí kůže. Kůže z baziliška byla nejdražší známou surovinou, z níž mohl švec ušít boty.

Druhý střevíček ležel pod křeslem na nedbale pohozené černé sukni lemované bílým volánem a vyšíváním květinovým motivem.

Geralt na chvíli zaváhal. Přemáhaje pocit znechucení, uvažoval, zda se raději nemá obrátit na patě a odejít. To by ovšem znamenalo, že fortnýře poslal do říše snů úplně zbytečně. A Geralt nerad dělal zbytečné věci.

Obrátil se k točitému schodišti v rohu hodovní síně. Našel na něm čtyři zvadlé bílé růže a ubrousek se skvrnami od vína a něčeho karmínového, co určil jako rtěnku. Vůně šeríku a angreštu zesílila.

Podlahu ložnice, do níž schodiště vedlo, pokrývala velká huňatá kožešina. Na ní ležela bílá krajková košile a ještě několik dalších bílých růží. A černá punčocha.

Druhá punčocha visela na jednom ze čtyř sloupků podpírajících baldachýn nad ložem. Řezby na slupcích představovaly nymfy a fauny v roztodivných polohách. Některé byly zajímavé, jiné nesmyslné a směšné. Mnohé se opakovaly. Celkem vzato...

Geralt pohlédl na záplavu černých kadeří rozhozených na damaškové příkrývce a nahlas si odkašlal. Příkrývka se pohnula a zavzdychala. Geralt si odkašlal ještě jednou.

„Beau?“ ozvalo se nevýrazně odněkud z černých vlasů. „Přinesls mošt?“

„Přinesl,“ odpověděl zaklínač.

Vlasy odkryly bledou, úzkou tvář, fialkové oči a tenké rty.

„Ooooch...“ ohrnuly se rty. „Ooooch... Umřu žízni.“

„Prosím.“

Žena se posadila. Měla hezká ramena a štíhlou šíji. Na ní černou sametku se šperkem – brilianty jiskřící hvězdou. Kromě ní na sobě neměla vůbec nic.

„Díky,“ vzala si nabízený pohárek, hltavě jej vypila, pak zvedla ruce a dotkla se spánků. Příkrývka sklouzla dolů. Geralt odvrátil zrak. Decentně, ale nijak kvapně.

„Co jsi vlastně zač?“ všimla si konečně černovláska jeho přítomnosti. Přimhouřila oči a přitáhla si pokrývku k tělu. „Co tady děláš? Kde je, u všech d'asů, Berrant?“

„Na kterou otázku ti mám odpovědět nejdřív?“

Okamžitě zalitoval své ironie. Žena zvedla ruku a z jejích prstů vystřelil zlatý paprsek. Geralt podvědomě zareagoval, bleskově složil ruce do Znamení Heliotropu, zachytil kouzlo těsně před obličejem, avšak výboj byl tak silný, že ho odhodil dozadu na stěnu. Po ní pak sklouzl na podlahu.

„Dost!“ zvolal, když viděl, že žena znovu zvedá ruku. „Paní Yennefer! Přicházím v pokoji, bez zlých úmyslů!“ Na schodišti se ozval dupot a do ložnice vběhli sloužící.

„Paní Yennefer!“

„Běžte pryč,“ přikázala jim čarodějka klidně. „Už vás nepotřebuji. Jste placeni za hlídání domu. Ale když tenhle člověk dokázal proniknout až sem, postarám se o něj sama. Vyřiďte to panu Berrantovi. A pro mne připravte koupel.“

Zaklínač se znova ztěžka postavil. Yennefer si ho mlčky prohlížela přimhouřenýma očima.

„Odrzils moje zakletí,“ ozvala se nakonec. „Čaroděj nejsi, to vidím. Ale reflex máš neuvěřitelně rychlý. Mluv tedy, kdo jsi, neznámý bez zlých úmyslů. A radím ti, mluv rychle.“

„Jsem Geralt z Rivie, zaklínač.“

Yennefer se naklonila z lůžka, přidržujíc se satyra, vyřezaného ve sloupku, za jistý tělesný orgán, celkem vhodně uzpůsobený k uchopení. Nespouštějíc zrak z Geralta, zvedla z podlahy plášť s kožešinovým límcem. Ovinula si ho kolem těla a vstala. Beze spěchu si nalila ještě jeden pohár moštu, vypila ho až do dna, až se rozkašlala, a obrátila se ke Geraltovi. Ten si zatím potají masíroval zadní část těla, jež před chvílí prodělala bolestivý náraz.

„Geralt z Rivie,“ zopakovala čarodějnice pomalu se zrakem upřeným na něj přes spuštěné řasy. „Jak ses sem dostal? A proč? Berrantovi jsi, doufám, neublížil?“

„Ne, neublížil. Potřebuji tvou pomoc, paní Yennefer.“

„Zaklínač,“ hovořila polohlasně sama k sobě a popošla blíž. „První, jehož vidím takhle zblízka. A rovnou slavný Bílý Vlk ve vlastní osobě. Slyšela jsem o tobě leccos.“

„To si dovedu představit.“

„Nevím, co si představuješ,“ zívla a přistoupila těsně k němu. „Dovolíš?“ Aniž by počkala na souhlas, dotkla se jeho obličeje, přiblížila k němu tvář a velice zblízka mu pohlédla do očí. Stiskl čelisti. „Zorníčky se roztahují samovolně podle dopadajícího světla nebo je můžeš ovládat vůlí?“

„Yennefer,“ řekl klidně. „Jel jsem do Rinde celý včerejší den bez zastávky. Celou noc jsem čekal na otevření městských bran. Fortnýře, který mě k tobě nechtěl pustit, jsem vzal přes hlavu tak, že se ještě asi neprobral. Dotěrně a bezohledně jsem narušil tvůj klid a vytrhl tě ze spánku. To všechno jen proto, že můj přítel potřebuje pomoc, kterou mu můžeš poskytnout jen ty. Pomoz mu, prosím, a pak si můžeme pohovořit o mutacích, změnách a úchylkách.“

Couvla o krok a nehezky sešklebila ústa.

„O jakou pomoc jde?“

„O regeneraci magickým vlivem ochrnutých orgánů hrdla, hrtanu a hlasivek. Stejně ochrnutí jako po zásahu šarlatovou mlhou. Nebo velice podobné.“

„Podobné,“ zopakovala jeho poslední slovo. „To znamená, že to, co ochromilo tvého přítele, nebyla šarlatová mlha. Co tedy? Mluv, takhle ráno, rozespálá, nemám náladu ani sílu číst v tvé mysli.“

„Hmm... Nejlepší bude, když začnu od počátku...“

„Ó, ne,“ přerušila jej. „Je-li to tak složité, chvíli vydrž. Pachut' v ústech, rozčuchané vlasy, slepená víčka a jiné ranní nepříjemnosti silně omezují mou schopnost vnímat. Sejdi, prosím, dolů do lázně. Hned tam přijdu. Všechno mi vypovíš.“

„Yennefer, nechtěl bych tě uhánět, ale nemáme moc času. Můj přítel...“

„Geralte!“ vpadla mu zostra do řeči. „Vylezla jsem kvůli tobě z postele, ačkoli jsem nemínila vstávat před poledním zvoněním. Jsem ochotna odřici si dnešní snídani. Víš proč? Protože jsi mi přinesl jablečný mošt. Spěchals, měl jsi starost o trpícího přítele, dobýval ses ke mne násilím, bil lidi po lebkách a přesto jsi věnoval myšlenku žízňivé ženě. Dojals mě a pokusím se ti pomoci. Vody a mýdla se však nevzdám. Běž. Prosím.“

„Dobrá.“

„Geralte.“

„Poslouchám,“ zarazil se na prahu.

„Využij příležitosti a vykoupej se taky. Podle smradu jsem schopna určit plemeno, vek a málem i barvu tvého koně.“

IV.

Vešla do lázně ve chvíli, kdy seděl na nízké stoličce a poléval se vodou ze džberu. Zakašlal a stydlivě se k ní otočil zády.

„Nenech se rušit,“ oslovila ho, házejíc na věšák náruč oblečení. „Při pohledu na nahého chlapa neomdlévám. Moje přítelkyně Triss Ranuncul tvrdí, že když viděla jednoho, viděla všechny.“

Vstal s ručníkem ovázaným kolem beder.

„Pěkná jizva,“ usmála se Yennefer při pohledu na jeho hrud'. „Co to bylo? Spadls na pile pod katr?“

Neodpověděl. Čarodějka si ho bez rozpaků prohlížela dál, koкетně naklánějíc hlavu k rameni.

„První zaklínač, kterého si mohu prohlédnout zblízka a dokonce nahý jako prst. Oho!“ předklonila se a nastavila ucho. „Slyším

tvoje srdce. Jak pomalý tep. Dokážeš kontrolovat vylučování adrenalinu? Ach, promiň mi odbornou zvědavost. Jak se zdá, jsi podivně přecitlivělý, co se týče mimořádných vlastností tvého organismu. Zvykl sis je označovat názvy, které nesnáším a to s patetickým sarkasmem, který nesnáším ještě víc.“

Neodpověděl.

„No, dost toho. Moje koupel vychladne.“ Yennefer učinila pohyb, jakoby chtěla shodit plášť z ramen, ale zarazila se. „Budu se koupat, ty budeš vyprávět. Ušetříme čas. Ale... Nechci tě uvádět do rozpaků, skoro se neznáme. Takže, s ohledem na mravnost...“

„Otočím se,“ navrhl nejistě.

„Ne. Musím vidět do očí toho, s kým hovořím. Mám lepší nápad.“

Zaslechl vyslovit zaklínadlo, ucítil záchvěv medailonu a spatřil černý plášť, zvolna klesající na podlahu. A pak uslyšel zašplouchání vody.

„Teď zase já nevidím tvé oči, Yennefer,“ řekl. „Škoda.“

Neviditelná čarodějka vyprskla smíchem a začvachtala v kádi jako ryba. „Tak vyprávěj.“

Geralt dokončil zápas s kalhotami, které se snažil pod ručníkem natáhnout na tělo, a usedl na lavici. Obouvaje si boty, líčil příhodu u řeky, nezabíhaje do přílišných podrobností neslavného souboje se sumcem. Yennefer nevypadala jako někdo, kdo by se zajímal o rybaření.

Když se ve svém vyprávění dostal k okamžiku, kdy byl tvrdým vypuštěn ze džbanu, se mořská houba mydlící neviditelnou nastavila.

„No ne,“ uslyšel. „Jak zajímavé. Džin uvězněný v láhvi.“

„Jaký džin?“ namítl. „Byla to nějaká obměna šarlatové mlhy. Někáký nový, neznámý druh.“

„Nový a neznámý druh zasluhuje, aby byl nějak pojmenován,“ prohlásila neviditelná Yennefer. „Džin není o nic horší název než kterýkoliv jiný. Pokračuj, prosím.“

Poslechl ji. Během jeho dalšího vyprávění mydliny v kádi pěnilly a voda cákala přes okraj. Náhle něco upoutalo jeho pozornost. Podíval se důkladněji a rozpoznal obrysy a tvary, jak je odhalilo mýdlo, pokrývající neviditelnou. Ty obrysy a tvary ho zaujaly natolik, že se na chvíli odmlčel.

„Mluv!“ vyrušil ho hlas, ozývající se z prázdnoty nad mýdlovými obrysy. „Co bylo dál?“

„To je všechno,“ domluvil. „Zahnal jsem toho, jak říkáš, džina.“

„Jak se ti to podařilo?“

Do povětří se vznesl čerpák a vylil vodu. Spláchla mýdlo a s mýdlem i obrysy. Geralt si povzdechl.

„Zaklínadlem,“ odvětil. „Přesněji řečeno exorcismem.“

„Jakým?“

Čerpák znovu vylil vodu. Zaklínač si začal jeho činnosti všímat pozorněji, poněvadž stékající voda, byť jen nakrátko, rovněž ledacos ukázala. Vyslovil formuli, již použil proti džinovi. V souladu s pravidly magie nahradil hlásku „e“ nádechem. Doufal, že touto znalostí získá u čarodějky na vážnosti, proto ho překvapilo, když z kádě uslyšel šilený smích.

„Co je na tom směšného?“ zeptal se dotčeně.

„Ten tvůj exorcismus...“ Z háčku sklouzl ručník a začal energicky utírat poslední zbytky mokrých tvarů. „Triss se bude válet smíchy, až jí o tom povím. Kdo tě to, propánakrále, naučil, zaklínáči? To... zaklínadlo?“

„Jedna kněžka ze svatyně Guldry. Je to tajný chrámový jazyk...“

„Tajný, jistě, jak pro koho.“ Vlhký ručník pleskl o okraj kádě, voda vyšpláchla na zem a stopy bosých nohou prozradily pohyb čarodějky. „To není hezké zaklínadlo, Geralte. Neradila bych ti opakovat ta slova v jiných chrámech.“

„Jestli to není magická formule, co to tedy je?“ vyptával se. Zatím se dvě černé punčochy, jedna po druhé, ve vzduchu napjaly a zformovaly do podoby pěkné rostlých nohou.

„Takové žertovné úsloví.“ Krajkové kalhotky obepnuly prázdnotu velice pozoruhodným způsobem. „Ovšem poněkud choulostivé.“

Bila košile s krajkovou náprsenkou ve tvaru květu se vznesla vzhůru a za okamžik přijala tělesné tvary. Šněrovačku Yennefer nenosila, nic podobného ostatně ani nepotřebovala.

„Jaké úsloví?“

„Na tom nezáleží.“

Z hranatého křišťálového flakónu, stojícího na stolku, vyskočila zátka. V lázni zavoněl šerík a angrešt. Zátka několikrát zakroužila v povětří a vrátila se zpět. Čarodějka zapnula manžety košile, vklouzla do šatů a zhmotnila se.

„Zapni mě,“ požádala, otočila se ke GERALTOVI zády a začala si želvo vínovým hřebenem rozčesávat vlasy. Jak si všiml, rukojeť hřebenu vybíhala do dlouhého, ostrého bodce, a v případě potřeby mohla docela dobře posloužit jako dýka.

Zapínal ji šaty úmyslně pomalu, háček po háčku. S potěšením čichal vůni jejích vlasů, padajících jako černý vodopád do půli zad.

„Vraťme se k tomu stvoření z láhve,“ připomněla YENNEFER, zapínajíc si brilantové náušnice. „Tvoje směšné zaklínadlo je na útěk pochopitelně nezahnilo. Pravděpodobně to bylo tak, že si vybilozetek na tvém kumpánovi a zmizelo, když je to prostě přestalo bavit.“

„Pravděpodobně,“ souhlasil zaklínač neochotně. „Nezdálo se, že by odletělo do Cidaris zadávit WALDA MARXE.“

„Kdo je to zase ten WALDO MARX?“

„Minstrel, který považuje mého přítele, rovněž básníka a hudebníka, za šumaře bez štipky talentu, snažícího se vlichotit do přízně pokleslého publika.“

Čarodějka se s podivným zábleskem v očích otočila.

„Copak tvůj druh stačil vyslovit přání?“

„Dokonce dvě. A obě strašné pitomá. Proč tě to zajímá? Snad bys nebrala vážné takové hloupé bajky? Géniové živlů, d'jinni, duchové lampy či láhve, všichni ochotně plní lidská přání.“

„Hloupé bajky,“ zopakovala YENNEFER se záhadným úsměvem. „Samozřejmě. Výmysly, bláznivé báchoroky. Pověsti, v nichž dobří duchové nebo víly plní přání. Takové pohádky si vymýšlejí uboží slaboši, kteří si ani netroufnou snít o tom, že by si svá četná přání a touhy mohli splnit vlastním přičiněním. Teši mě, GERALTE z Rivie, že k nim nepatříš. Jsi mně díky tomu duchovně bližší. Když já po něčem zatoužím, nečekám a nesním, nýbrž konám. A vždycky dostanu, co chci.“

„O tom nepochybuji. Jsi hotova?“

„Jsem.“

Čarodějka dopnula řemínky střevíců a vstala. Ani na podpatcích nebyla příliš vysoká. Zatřepala hlavou, ale ani přes usilovnou snahu se jí nepodařilo hřebenem zkrotit bujnou, nepoddajnou hřívu.

„Mám otázku, Geralte. Pečeť, která byla na zátce... Má ji tvůj přítel ještě?“

Zaklínač se zamyslel. Pečeť neměl Marigold, nýbrž on, a to u sebe. Ovšem zkušenosti ho naučily, že mágům není nutno říkat všechno.

„Hmm... myslím, že ano,“ zmátl ji co se týkalo důvodu jeho zaváhání. „Snad ji má. Je ta pečeť tak důležitá?“

„Podivná otázka,“ opáčila ostře. „Zvláště od zaklínače, odborníka na nadpřirozené ohavnosti, který by měl vědět, že taková pečeť je důležitá aspoň natolik, že by se jí nikdo nepovolaný neměl ani dotknout. A rozhodně to nedovolit příteli.“

Zaťal zuby. Zásah byl přesný.

„Inu, každý se může mýlit,“ zmírnila Yennefer tón. „Není neomylných lidí a, jak vidno, nejsou neomylní ani zaklínači. Tak, můžeme vyrazit. Kde je teď tvůj raněný přítel?“

„Tady, v Rinde. V domě jistého Errdila, elfa.“

Pátravě na něj pohlédla.

„U Errdila?“ zkrřivila rty do úsměšku. „Vím, kde to je. Nemýlí-li se, je tam i jeho bratranec, Chireadan.“

„Souhlasí. A co...“

„Nic,“ přerušila ho, zvedla ruce a zavřela oči. Medailon na jeho hrudi se pohnul, až trhl řetízkem.

Na vlhké zdi se rozzářil obdélník velikosti dveří, v kterém mléčně fosforeskovala mlhavá nicota.

Zaklínač v duchu zaklel. Neměl rád magické portály a už vůbec ne cestování jejich pomocí.

„Musíme...“ odkašlal si. „Je to nedaleko...“

„Nemohu volně chodit ulicemi tohoto města,“ přerušila ho „Nejsem tu nijak zvlášť oblíbená, kdokoliv by mé mohl urazit, hodit po mně kamenem, nebo i něčím horším. Jisté osoby o mně roznášejí pomluvy, kazí mi pověst – myslí si, že jim to projde beztrestně. Neboj se, moje portály jsou bezpečné.“

Geralt byl kdysi svědkem, jak podobným ‘bezpečným’ portálem proletěla jen půlka procházejícího. Druhá polovina se nikdy ne-

našla. Případů, kdy někdo vešel do portálu a už o něm nikdo nikdy neslyšel, znal několik.

Čarodějka si opět upravila vlasy a k pasu si připevnila perlami vyšíváný váček. Zdál se být malý, než aby se do něj vešlo cokoli, kromě hrsti drobných mincí a tyčinky na rty, avšak Geralt věděl, že to není váček obyčejný. „Obejmi mě. Silněji, nejsem z porcelánu. Na cestu!“ Medailon zavibroval. Blýsklo se a Geralt se náhle propadl do černočerné prázdnoty a pronikavého chladu. Nic neviděl, nic neslyšel, nic necítil. Jediné, co smysly vnímaly, byla zima.

Chtěl zaklít, ale nestačil to.

V.

„Je tam už hodinu.“ Chireadan obrátil přesýpací hodiny a znovu je postavil na stůl. „Začínám mít určité obavy. Je na tom Marigoldův krk opravdu tak špatně? Nemyslíš, že je třeba podívat se za nimi nahoru?“

„Dala dost jasně najevo, že si to nepřeje.“ Geralt s příšerným šklebem dopil pohárek bylinného nápoje. Vážil si usedlých elfů a měl je rád pro jejich rozvážnost, toleranci i svérázný smysl pro humor. Nicméně, jejich zvyklosti ohledně jídla a pití nechápal a nesdílel. „Nechci jí překážet, Chireadane. Magie vyžaduje čas. Ať to trvá třeba celý den, jenom ať se Marigold uzdraví.“

„Asi máš pravdu.“

Z vedlejší místnosti se ozvalo tlučení kladiv. Errdil, jak vyšlo najevo, bydlel ve starém hostinci. Nedávno jej koupil a nyní opravoval, aby ho se svou ženou, drobnou a málomluvnou elfkou, mohl zase otevřít. Rytíř Vratimír, který se k nim po noci společně strávené na strážnici, připojil, nabídl elfovi pomoc při opravách. Vrátili se k práci, sotva pominul ruch, způsobeným náhlým spektakulárním zjevením se zaklínače a čarodějky, vystupujících ze zářícího portálu na zdi.

„Mám-li být upřímný,“ rozhovořil se Chireadan, „nečekal jsem, že to půjde tak snadno. Nedá se říct, že by Yennefer projevovala obzvláštní ochotu pomoci svým bližním. Jejich potíže ji zajímají pramálo a rozhodně ji z nich hlava nebolí. Zkrátka, ještě jsem neslyšel, že by komukoli pomohla nezištně. Zajímalo by mě, jaký má zájem na tom, aby pomohla tobě a Marigoldovi.“

„Nepřeháníš trochu?“ usmál se zaklínač. „Neudělala na mě zase tak špatný dojem. Samozřejmě, ráda dává najevo svou nadřazenost, ovšem v porovnání s jinými čaroději, s celou tou nadutou bandou, je vtělená ochota a dobrosrdečnost.“

Chireadan se rovněž usmál.

„Je to asi tak, jako bys řekl, že štír je hezčí než tarantule, protože má takový roztomilý ocásek. Dej si pozor, Geralte. Nejsi první, kdo ji takto ohodnotil. Nevíš, že ze svého půvabu a přitažlivosti učinila nebezpečnou zbraň, kterou ovládá dokonale a zcela bez zábran. To, pochopitelně, nic nemění na tom, že je to fascinující, krásná žena. To nepopřeš, že?“

Gerald rychle pohlédl na vysokého elfa. Už podruhé měl pocit, že na jeho tváři postřehl ruměnec. Neudivilo ho to o nic méně než Chireadanova slova. Čistokrevní elfové nemívali ve zvyku projevoval nad lidskými ženami takové nadšení. Navíc Yennefer, svým způsobem docela přitažlivá, se rozhodně nedala považovat za vysloveně krásnou ženu.

Snad nikdo by ve skutečnosti neoznačil nějakou čarodějkou za krásnou. Jistě, všechny pocházely ze společenských vrstev, v nichž dívky čekala jediná budoucnost – sňatek. Komu by také přišlo do hlavy odsoudit dceru k letům náročného učení a mukám somatických změn, když ji bylo možno výhodně provdat? Kdo by si v rodině přál mít čarodějkou? Z uznání, jaké mágům projevovala společnost, by příbuzní čarodějky stejně nic neměli. Ještě před ukončením studia se u budoucích čarodějů a čarodějek zpřetrhala veškerá pouta k rodině a uznávala se jediné příslušnost k Řádu. Proto se čarodějkami stávaly pouze dcery, které ztratily poslední naději na vdavky.

Na rozdíl od kněžek a druidek, které ošklivé nebo dokonce tělesně postižené novicky odmítaly, mágové přijali každou, která projevovala vlohy a předpoklady pro své budoucí poslání. Jestliže pak takové dítě prošlo tvrdým výběrem prvních let učení, zapracovala magie – srovnala končetiny, napřímila špatně srostlé kosti, zacelila zaječí pysky, beze stop odstranila jizvy, vyrážky, stopy po neštovicích. Mladá čarodějka se stávala „atraktivní“, protože to vyžadovala okázalost jejího stavu. Výsledkem byly pseudokrásné ženy se zlýma a studenýma očima. Očima žen, neschopných zapomenout na svou ošklivost, skrytou pod magickou maskou. Skrytou ne proto, aby byly šťastné, nýbrž pro prestiž jejich postavení.

Ne, Geralt Chireadanovi nerozuměl. Jeho oči zaklínače si všimaly příliš mnoha podrobností.

„Ne, Chireadane,“ odvětil, nechávaje si své myšlenky pro sebe. „Nepopřu to. Děkuji ti také za varování. Ale teď jde výhradně o Marigolda. Byl jsem při tom, když byl zraněn. Bylo mu ublíženo v mé přítomnosti. Kdybych věděl, že mu to pomůže, posadil bych se třeba holým zadkem na štíra.“

„To je ono,“ přikývl elf. „Yennefer to moc dobře ví – a ona takových vědomostí umí využívat. Nevěř jí, Geralte. Je nebezpečná.“

Neodpověděl.

Nahoře zaskřípaly dveře. Yennefer, opírajíc se o zábradlí ochozu, stála u schodiště do patra

„Zaklínači, mohl bys přijít sem nahoru?“

„Jistě.“

Čarodějka se opřela zády o dveře pokoje, kam uložili raněného trubadúra. Jednoho z mála pokojů, alespoň zčásti už vybavených nábytkem. Zaklínač se zastavil před ní a mlčky na ni upřel pohled. Viděl její levé rameno; bylo trochu výš než pravé. Nos, trochu moc dlouhý. Rty, trochu moc úzké. Bradu, poněkud ustupující. Obočí, nepříliš pravidelné. Oči...

Viděl příliš mnoho maličkostí. Naprosto zbytečně.

„Co je s Marigoldem?“

„Pochybuješ snad o mých schopnostech?“

Nepřestával na ni upírat oči. Měla postavu dvacetileté, ale její skutečný věk by si hádat netroufal. Pohybovala se s přirozenou, uvolněnou ladností. Nebyla nejmenší šance uhádnout, jaká byla kdy si, poznat, co bylo na jejím těle opraveno. Pustil to z hlavy. Nemělo to žádný smysl

„Tvůj nadaný druh se uzdraví,“ řekla. „Svoje pěvecké schopnosti neztratí.“

„Jsem ti vděčný, Yennefer.“

Usmála se: „Budeš mít možnost dát to najevo.“

„Mohu se na něho podívat?“

S odpovědí si dávala na čas. Zkoumavě si ho prohlížela, bubnujíc prsty po výplni dveří. „Ovšem. Pojd' dál.“

Medailon začal prudce, rytmicky vibrovat. Na podlaze uprostřed pokoje ležela skleněná koule velikosti malého melounu, svítící mléčným světlem. Tvořila centrální bod přesně narýsované devítira-

menné hvězdy, dotýkající se paprsky zdi a koutů místnosti. Do hvězdy byl červenou barvou vepsán pentagram. Na jeho cípech stály černé svíce ve svícnech fantastických tvarů. Černé svíce hořely rovněž v záhlaví postele, na níž ležel Marigold přikrytý beraní kůží. Básník dýchal klidě, nesípal již a nechroptěl, z jeho obličeje zmizel výraz bolesti – nahradil ho přihlouplý úsměv plný štěstí.

„Spí,“ oznámila Yennefer. „A sní.“

Geralt si prohlédl na podlaze nakreslené znaky. Vnímal přítomnost magie, kterou v sobě skrývaly, ale cítil, že je to zatím magie spící, neprobuzená. Připomínala mu dech podřimujícího lva, dobře ale věděl, jaký může být lví řev.

„Co je to, Yennefer?“

„Past.“

„Na koho?“

„V tuto chvíli na tebe.“ Čarodějka otočila klíčem v zámku, vytáhla jej a obrátila v ruce. Klíč zmizel.

„Takže jsem lapen,“ poznamenal chladně. „Co teď? Budeš usilovat o mou ctnost?“

„Nelichoť si.“ Yennefer usedla na okraj postele. Marigold, stále se ještě připitoměle usmívající, zasténal. Byl to však mimo vši pochybnost sten rozkoše.

„O co tady jde, Yennefer? Jestli to má být nějaká hra, já neznám pravidla.“

„Už jsem řekla, že vždycky dostanu všechno, co chci. Stalo se, že chci něco, co má Marigold. Vezmu si to a rozejdeme se. Neměj obavy, neublížím mu...“

„Ten ksindl na podlaze,“ přerušil ji tvrdě, „slouží k vyvolávání démonů. A tam, kde se vzývají démoni, pokaždé někdo dozná újmy. Nedovolím to.“

„...ani vlas mu z hlavy nepadne,“ pokračovala, aniž by jeho slovům věnovala třeba jen špetku pozornosti. „Hlásek bude mít jako slavík. A bude nadmíru spokojený, dokonce šťastný. Všichni budeme šťastní. A rozejdeme se. Beze smutku, ale také bez pocitu uraženosti.“

„Ach, Virginie,“ zavzdychal Marigold se zavřenýma očima. „Tvá ňadra jsou nádherná, hebká jako labutí chmýří... Virginie...“

„Ztratil rozum. Mluví z cesty.“

„Sní,“ vysvětlila Yennefer. „Ve snu se plní jeho přání. Prozkoumala jsem jeho mozek až na dno. Moc tam toho nebylo. Trocha snů, trocha prasečinek, mnoho poezie. Ale obraťme list. Pečeť, která uzavírala láhev s džinem, Geralte. Víím, že ji máš ty, ne trubadúr. Žádám tě o ni.“

„K čemu ti bude?“

„Jak bych ti na tu otázku jenom odpověděla?“ pousmála se čarodějka jízlivě. „Zkusím to takhle: Hovno ti je po tom, zaklínači. Vyhovuje ti taková odpověď?“

„Ne,“ usmál se rovněž neméně odpudivě. „Ale nemusíš si za to dávat vinu, Yennefer. Není snadné způsobit, abych byl spokojen. Až dosud se to podařilo pouze osobám, abych tak řekl, netuctovým.“

„Máš smůlu. Zůstaneš nespokojen. Tvoje chyba. A teď tu pečeť! Přestaň laskavě dělat grimasy, nesluší tvému mužnému půvabu. Pokud sis nevšiml, máš mi právě začít projevovat vděčnost, kterou mi dlužíš. Pečeť je první splátkou ceny za pěvcův hlas.“

„Jak vidím, přeješ si svou odměnu ve splátkách. Jistě jich nebude málo,“ řekl mrazivě. „Mohl jsem to čekat a také jsem to čekal. Ale ať je to poctivý obchod, Yennefer. Já jsem koupil tvou pomoc. A já ji také zaplatím.“

Opět sešklebila rty v úsměšku, její fialkové oči se však nepřimhouřily.

„O tom nepochybuj, zaklínači.“

„Zaplatím já,“ zopakoval důrazně, „ne Marigold. Vezmu ho odtud do bezpečí. Až to udělám, vrátím se splatit druhou splátku. I ty další. Pokud jde o první...“ sáhl do kapsičky v opasku a vytáhl mozažnou pečeť se znakem hvězdy a zlomeného kříže. „Vezmi si ji. Ne jako splátku. Přijmi ji od zaklínače jako důkaz vděku, že ač ses chovala sebevypočítavěji, zachovala ses lépe než většina čarodějů na tvém místě. Přijmi to jako důkaz dobré vůle, který by tě měl přesvědčit, že až se o svého přítele postarám, vrátím se, abych splácel dál. Nepostřehl jsem mezi květy štíra, Yennefer. Jsem připraven platit za svou nepozornost.“

„Krásný proslov,“ podotkla čarodějka ironicky a zkřížila ruce na prsou. „Dojemný a patetický. Škoda jen, že zbytečný. Marigolda potřebuji tady a tady také zůstane.“

„Už jednou se dostal do blízkosti toho, co se připravuješ přivolat sem,“ ukázal Geralt na vzory na podlaze. „Až ukončíš přípravu a

džin se objeví, přes všechny tvoje sliby na to Marigold doplatí. Jde ti přece o netvora z láhve, ne? Chceš ho ovládnout, donutit ho, aby ti sloužil? Nemusíš mi odpovídat, vím, hovno mi je po tom. Pro mě, za mě, dělej si co chceš, přitáhni sem třeba deset démonů. Ale bez Marigolda. Jestli ohrožíš Marigolda, nebude to už poctivý obchod, Yennefer, a nemáš nárok žádat odměnu. Nedovolím...“ Zarazil se.

„Zajímalo mě, kdy to ucítíš,“ zachichotala se čarodějka.

Geralt napjal svaly, zaťal zuby až k bolesti, soustředil celou svou vůli. Nadarmo. Byl ochrnutý, nehybný jako kamenná socha, jako do země zaražený sloup. Nedokázal pohnout ani palcem v botě.

„Bylo mi jasné, že přímo vržené kouzlo budeš umět odrazit,“ vysvětlovala Yennefer. „Věděla jsem taky, že dřív než se do něčeho pustíš, budeš se mi snažit zaimponovat svou výřečností. A tak jsi žvanil, zatímco nad tebou vznesené zakletí pozvolna účinkovalo a lámalo tvou vůli. Teď už můžeš jenom žvanit, nic víc. Ani imponovat mi nemusíš, vím, že jsi dobrý řečník. Další námaha v tomto směru by výsledný dojem jen pokazila.“

„Chireadan...“ promluvil s námahou, pokoušeje se ještě bojovat s magickým ochrnutím. „Chireadan odhalí tvůj uskok. Brzy začne mít podezření, nevěří ti, Yennefer. Od začátku ti nevěřil...“

Čarodějka širokým obloukem mávla rukou. Zdi místnosti rázem změnilly barvu i strukturu. Z jednotvárně šedivého povrchu zmizela okna, zmizely dveře, zmizely dokonce i zaprášené závěsy a obrazy, podělané od much.

„Chireadan začne mít podezření. A co má být?“ vycenila zuby. „Přiběhne ti snad na pomoc? Mou bariérou by stejně nepronikl. Jenže Chireadan nepřijde, nic proti mě nepodnikne. Nic. Ovládá ho moje kouzlo. Ne, nejde o magii, nesnažila jsem se o nic takového. Důvod je prostý – zamiloval se do mě, osel. Tys to nepoznal? Chtěl dokonce vyzvat Berranta na souboj, jen si to představ. Žárlivý elf – to se opravdu často nevidí. Jenže já si ten dům nevybrala bezdůvodně.“

„Berrant, Chireadan, Errdil, Marigold. Opravdu, jdeš za svým cílem nejkratší cestou. Ale já se, Yennefer, využít nenechám.“

„Necháš, necháš.“ Čarodějka se postavila a pečlivě se vyhýbajíc znakům a symbolům na podlaze, přistoupila k němu. „Říkala jsem přece, že jsi mi dlužen za uzdravení toho básníka. Bude to jen maličkost, neveliká službička. Potom, co se tady chystám udělat, okamžitě z Rinde zmizím. Mám tady v tom městě jisté... Nazvěme to nespla-

cenými úcty. Několika místním obyvatelům jsem něco slíbila, a své sliby vždycky plním. Protože však tentokrát nemám času nazbyt, postaráš se o jejich splnění ty.“

Bojoval. Bojoval ze všech sil, ale marně.

„Nevzpírej se chlapečku,“ ušklíbla se jizlivě. „Není to k ničemu. Máš silnou vůli a dostatek odolnosti vůči magii, ale na mne a má zakletí to nestačí. A nehraj se mnou komedii. Nepokoušej se mě ohromit svou tvrdostí a hrdou zmužilostí. Protože hrdý a zmužilý jsi leda ve svých představách. Abys zachránil přítele, udělal bys pro mne cokoli i bez kouzel. Zaplatil bys jakoukoli cenu, lízal bys mi boty. A kdybych si, dejme tomu, chtěla dopřát drobet povyražení, tak i něco jiného.“

mlčel. Yennefer stála před nim, smála se a hrála si se svou obsidiánovou, diamanty jiskřící hvězdou.

„Už v Berrantově ložnici,“ pokračovala, „po několika slovech jsem poznala, jaký doopravdy jsi. A hned mi bylo jasné, jakou po tobě budu požadovat cenu. Moje úcty v Rinde by mohl vyrovnat kdekdo – třeba Chireadan. Jenže to uděláš ty, protože ty musíš platit. Za všechno. Za předstíranou hrdost, chladný pohled a oči hltající každou podrobnost, za kamennou tvář, za sarkastický tón. Za tvůj dojem, že můžeš stát tváří v tvář Yennefer z Vengerbergu a považovat ji za samolibou, nafoukanou fiflenu, za vypočítavou vědmu – a zároveň valit oči na její namydlené kozy. Teď plat, Geralte z Rivie!“

Oběma rukama chytila jeho vlasy a prudce ho políbila na ústa, přísála se na něho jako hladový upír. Geralt měl pocit, že se řetízek na medailonu stahuje a škrtí jako oprátka. V hlavě se mu zablýsklo, v uších mu začalo hluše šumět. Fialkové oči zmizely, propadl se do prázdna.

Klečel na zemi. Yennefer stála před nim a hovořila k němu měkkým, laskavým hlasem: „Pamatuješ si to?“

„Ano, paní.“ To byl jeho vlastní hlas.

„Běž tedy a vykonej můj rozkaz.“

„Vykonám, paní.“

„Dovoluji ti políbit mi ruku.“

„Děkuji, paní.“

Cítil, jak se k ní sune po kolenou. V hlavě mu bzučelo deset tisíc včel. Její ruka voněla šeríkem a angreštem. Šeríkem a angreštem... Šeríkem a angreštem... Záblesk. Tma.

Zábradlí. Schody. Chireadanova tvář.

„Geralte! Co je s tebou? Kam běžíš, Geralte?“

„Musím...“ Jeho vlastní hlas. „Musím... jít...“

„Bohové! Pohlédněte na jeho oči!“

Úžasem vyjevená Vratimírova tvář. Errdilova tvář. Chireadanův hlas:

„Ne! Ne, Errdile! Nechytejte ho, nepokoušejte se ho zadržet!

Uhni, Errdile! Běž mu z cesty!“

Vůně šeríku a angreštu. Šeríku a angreštu...

Dveře. Výbuch sluneční záře. Horko. Parno. Vůně šeríku a angreštu. Přijde bouře, napadlo ho.

To byla jeho poslední myšlenka.

VI.

Tma. Vůně...

Vůně? Ne, zápach. Smrad moče, shnilé slámy a mokrých hadrů. Kouř čadící pochodně zasunuté v železném držadle ve zdi z hrbolatých kamenných kvádrů. Pochodní vrhaný stín na slámou pokryté zemi.

Stín mříže.

Zaklínač zaklel.

„Konečně...“ Cítil, jak ho někdo zvedá a opírá zády o vlhkou zeď. „Už jsem se o tebe začínal bát, když jsi tak dlouho nemohl přijít k sobě.“

„Chireadane? Kde... K čertu, hlava se mi chce rozskočit... Kde to jsme?“

„A kde bys hádal?“

Geralt si otřel obličej a rozhlédl se kolem sebe. U protější zdi seděla trojice otrhanců. Seděli v místě nejvzdálenějším světlu pochodně, skoro v úplné tmě. Vedle mříže, jež je oddělovala od spoře osvětlené chodby, se pohnulo něco, co zdánlivě vypadalo jen jako hromádka špinavých hadrů. Ve skutečnosti to byl vyzáblý stařík s nosem jako ptačí zobák. Délka rozčuchaných vlasů a vousů i stav jeho oblečení svědčily výmluvně o době, již zde strávil.

„Strčili nás do basy,“ konstatoval nevesele.

„Těší mě,“ řekl elf, „že jsi už získal schopnost logicky uvažovat.“

„Zatraceně... A Marigold? Jak dlouho tady jsme? Kolik času už...“

„Nevím. Když mě sem dovlékli, byl jsem v bezvědomí stejně jako ty.“ Chireadan shrnul slámu a posadil se v mezích možností pohodlněji. „Je to důležité?“

„A jak, hrome. Yennefer... A Marigold. Marigold je tam s ní, a ona se chystá... Hej, vy tam! Jak je to dávno, co nás sem zavřeli?“

Otrhanci si začali mezi sebou něco šeptat. Žádný z nich neodpověděl.

„Jste hluší?“ Geralt si odplivl, pokoušeje se zbavit ohavné kovové pachuti na jazyku. „Ptám se, jaká je teď denní doba? Nebo noční? Snad víte, kdy vám nosí žrádlo?“

Otrhanci začali mručet a pokašlávat.

„Hele, panstvo,“ ozval se jeden z nich konečně srozumitelnou řečí. „Neserte se do nás a raději držte huby. My jsme poctiví zloději a ne nějakí političtí, že jo? Žádnej útok na tydlency... představitele vlády. My jsme akorát kradli.“

„Jasná páka,“ přidal se druhý. „Vy máte svůj kout, my svůj. Každý ať se stará o svůj.“

Chireadan si pohrdavě odfrkl, Geralt si odplivl.

„Tak to tu chodí,“ zafilozofoval si zarostlý stařík s dlouhýmnosem. „Každý v šatlavě svého kata vyhlíží a se svými jen drží.“

„A co ty, dědo,“ oslovil ho elf výsměšně. „Držíš s nimi nebo s námi? Do které party patříš?“

„Do žádné,“ odvětil stařík hrdě, „protože já jsem nevinný.“

Geralt si znovu odplivl, ačkoli to příliš nepomáhalo. Začal si masírovat spánky bolavé hlavy.

„Chireadane?“ zeptal se. „S tím útokem na představitele vlády... Je to pravda?“

„Čistá pravda. Copak si na nic nevzpomínáš?“

„Vyšel jsem na ulici... Lidé se dívali... Potom... Potom nějaký krám...“

„Zastavárna,“ ztlumil elf hlas. „Vešels do frcu. Sotva jsi vstoupil, dals majiteli do zubů. Silně. Tak silně, že o pár přišel.“

Zaklínač vycedil přes zuby kletbu.

„Lichvář se složil,“ pokračoval Chireadan polohlasně, „a tys ho několikrát kopl do různých citlivých míst. Svému pánu přiběhl na pomoc příručí. Vyhodils ho zavřeným oknem na ulici.“

„Obávám se,“ řekl Geralt, „že to tím neskončilo.“

„Oprávněná obava. Vyšels ven a vykročil prostředkem ulice. Porážel jsi chodce a vykřikoval nějaké nesmysly o cti dámy. Následoval tě už docela obstojný shluk lidu. Byl jsem v něm také. Já, Errdil i Vratimír. Zastavil ses před domem lékárníka Vavřinoska, vstoupil dovnitř, za chvíli ses vrátil, ale to už jsi táhl Vavřinoska za sebou za nohu. A ke shromáždění čumilů jsi vyhlásil řeč.“

„Jakou?“

„Zkrátka řečeno jsi oznámil, že vlastní cti dbalý muž by neměl ani poběhlci z povolání titulovat slovem ‘kurva’, jelikož je to ubohost a hulvátství. Dále pak užívat výrazu ‘kurva’ vůči ženě, s níž dotyčný nesouložil a tím méně jí za tuto činnost dával peníze, je urážlivé, sprosté a navýsost trestuhodné. Takto zasloužený trest, jak jsi oznámil všem okolo, bude vyměřen na místě a bude to trest, jaký si sprosták zaslouží. Přidrželš apatykářovu hlavu mezi koleny, stáhl mu kalhoty a zmaloval mu zadnici řemenem. Tak.“

„Mluv, Chireadane, mluv. Nešetři mě.“

„Dávals mu na prdel co proto, ruku jsi nešetřil. Vavřinosek brečel, vrískal, řval, dovolával se pomoci božské i lidské, škemral o milost, ba, sliboval dokonce nápravu, nicméně tys mu očividně nevěřil. Potom příběhlo pár ozbrojených raubířů, kterým se tady, v Rinde, říká městská garda.“

„A já,“ pokýval Geralt hlavou, „jsem právě tehdy spáchal útok na představitele vlády.“

„Ale kdež. Ten jsi spáchal už mnohem dřív. Lichvář i apatykář jsou členy městské rady. Bude tě určitě zajímat, že tihle dva projevovali největší snahu vystrnadit Yennefer z města. Nejenže ji rada vyhlásila za osobu v Rinde nežádoucí z jejich popudu, ale pobuřovali proti ní dokonce i po krčmách, všude ji pomlouvali tím nejnevybíravějším způsobem.“

„To jsem si už domyslí. Mluv. Skončil jsi, jak přiběhli biřici z městské gardy. To oni mě šoupli pod zámek?“

„Chtěli. Och, Geralte, to byla podívaná. Co jsi s nimi prováděl se dá jen těžko popsat. Oni měli důtky, obušky, meče, sekery – a ty jenom jasanovou hůlku s kuličkou na držadle, kterou jsi vzal nějakému místnímu švihákovi. A když všichni leželi na zemi, šel jsi dál. Většina z nás dobře věděla, kam míříš.“

„To bych taky rád věděl.“

„No přece do chrámu. Totiž, kněz Krepp, jinak rovněž člen městského zastupitelstva, věnoval Yennefer ve svých kázáních mimořádnou pozornost. A ty jsi své názory ohledně důstojného kněze Kreppa nijak neskrýval. Slibovals mu lekci dobrého chování vůči krásnému pohlaví. Kdykoli ses o něm zmiňoval, vynechával jsi jeho oficiální titul a častoval ho naopak přídomky, vzbuzujícími mezi čumily, kteří za tebou již houfné táhli, převeliké veselí.“

„Aha,“ podotkl Geralt. „Takže navíc rouhání. Co ještě? Zne-
svěcení chrámu?“

„To ne. Nestihls tam vstoupit. Před chrámem tě čekala celá rota městské stráže, vyzbrojená vším, co se v cekhausu dalo najít – mám dojem, že snad kromě oblévací katapulty. Chystali se té prostě rozsekat na cucky. Ale ani jsi k nim nedošel. Znenadání ses chytil oběma rukama za hlavu a omdlel.“

„Víc už říkat nemusíš. Ale, Chireadane, jak ses do basy dostal ty?“

„Když jsi upadl, chtělo té pár biřiců propíchnout sudlicemi. Dal jsem se s nimi do hádky, dostal palicí po hlavě a probral se až tady v díře. Bezpochyby mé obviní z účasti na protilidském spiknutí.“

„Když už jsme u toho obvinění,“ zajímal se Geralt. „Co nám za celou tu patálii hrozí? Co myslíš?“

„Pokud se Neville, zdejší purkmistr, stačil vrátit ze sídelního města, kdo ví...“ pokrčil Chireadan rameny. „Zná mě. Není-li ale ještě zpátky, vynesou rozsudek konšelé, samozřejmě včetně postižených apatykáře a lichváře. To by znamenalo...“

Elf učinil krátké gesto v okolí šíje. Přestože ve byla ve sklepení tma, dal se tento pohyb vykládat jediným možným způsobem. Zaklínač mlčel, zloději jen potichu mručeli. Nevinně zavřený stařík, jak se zdálo, spal.

„Výborně,“ ozval se konečně Geralt a přidal šťavnatou nadávku. „Nestačí, že budu viset, ale ještě navíc s vědomím, že jsem, Chireadane, zavinil tvou smrt. A zřejmě i Marigoldovu. Ne, nepřerušuj mé. Víím, že to byla Yenneferina intrika, ovšem vinu na tom mám především já. Moje hloupost. Obloudila mě, udělala ze mě, jak říkají trpaslíci, balvana.“

„Hm...“ povzdychl si elf. „Co k tomu mohu dodat? Varoval jsem tě před ní. Zatraceně, tebe jsem varoval, ale sám jsem se projevil, promiň mi ten výraz, jako stejný hňup. Vyčítáš si, že tady sedím

kvůli tobě, jenže tak to není. Naopak, ty jsi tady mou vinou. Mohl jsem tě na ulici zadržet, omráčit, nedovolit ti... Neudělal jsem to. Protože jsem se bál, že když pomine kouzlo, jímž tě ovládl, vrátíš se a... ublížíš ji. Odpusť.“

„Odpouštím bez výhrad. Vždyť nemáš ani ponětí, jak silné to její kouzlo bylo. Já, milý elfe, běžné zakletí zlomím během chvíle a v žádném případě přitom neomdlévám. Její kouzlo byste zrušit nedokázali a omráčit mě by se vám také nepodařilo. Vzpomeň si na městskou stráž.“

„Opakuji, nemyslel jsem na tebe. Myslel jsem na ni.“

„Chireadane?“

„Ano?“

„Ty ji... Ty ji...“

„Nemám rád velká slova,“ přerušil ho elf smutně. „Ta žena na mne, dalo by se říci, hluboce zapůsobila. Divíš se, jak mě může přitahovat taková, jako je ona?“

Geralt přivřel oči, aby v paměti vyvolal jistý obraz. Obraz, jenž na něj, jak by se dalo říci i bez velkých slov, hluboce zapůsobil.

„Ne, Chireadane,“ řekl. „Nedívím se ti.“

Z chodby zaduněly těžké kroky, zařinčelo železo. Do cely padly stíny čtyř postav. V zámku zaskřípal klíč. Nevinný stařík odskočil od mříží jako rys a bez žádných cavyků se běžel schovat mezi zločince.

„Tak brzy?“ podivil se elf polohlasně. „Myslel jsem, že postavit šibenici zabere víc času.“

Jeden z biřiců, holohlavý jak koleno, zato s bradou zarostlou štetinami, za něj by se nemusel stydět ani divočák, ukázal na zaklínače.

„Ten,“ oznámil stručně.

Dva další biřici Geralta popadli, surově s ním zacloumali a přimáčkli ho ke zdi. Zloději zalezli do svého temného kouta, nosatý děda se zahrabal do shnilé slámy. Chireadan chtěl vyskočit, avšak klesl zpátky na podlahu, couvaje před hrotem meče, opřeným o jeho prsa.

Holohlavý biřic se postavil před zaklínače, vyhrnul si rukávy a levačkou si zamnul pravou pěst.

„Pan radní Vavřínosek,“ řekl, „se dává ptát, jak se ti líbí v naší šatlavě? Zdali ti něco nechybí? Zdali ti není zima? Co?“

Geralt neuznal za vhodné odpovědět. Kopnout holohlavého nemohl, protože biřici, kteří ho drželi, mu těžkými škorněmi přišlápli nohy. Holohlavý se krátce rozmáchl a vrazil mu pěst do žaludku. Nepomohlo ani napnout břišní svaly. Geralt, křečovitě lapaje po dechu, se nějaký čas díval na vlastní poklopec, pak ho biřici zvedli.

„Nepotřebuješ něco?“ naklonil se k němu holohlavý. Z huby mu páchlo cibulí a zkaženými zuby. „Pana radního potěší, že si na nic nestěžuješ.“

Druhý úder. Na stejné místo. Vnitřnosti se mu bolestivě stáhly a zvracel by, kdyby měl co. Holohlavý se k němu otočil bokem. Měnil ruku.

Buch! Opět sledoval svůj poklopec. Přišlo mu divné, že nad ním není díra, jíž by viděl zeď za sebou.

„Tak co?“ Biřic poněkud ustoupil, aby měl větší rozmach. „Ani žádná zvláštní přání? Pan radní přikázal, že se tě na to máme zeptat. Ale proč nic neříkáš? Snad se ti na jazyku neudělal uzel? Hned ti ho rozvážu.“

Buch!

Geralt byl stále při vědomí. A přitom musel co nejdřív omdlít, aby zachránil svoje tělesné orgány. Aby ztratil vědomí, musel holohlavého vyprovokovat.

Biřic mlaskl, vycenil řídké zuby a znovu si promnul pěst.

„Tak co? Pořád žádné přání?“

„Jedno...“ zasípал zaklinač, zvedaje s úsilím hlavu. „Abys praskl, zkurvysynu!“

Holohlavý zaskřípal zuby, o krok ustoupil a rozmáchl se, tentokrát rozhodnut bit do hlavy, jak to Geralt předpokládal. Avšak rána nedopadla. Biřic najednou zrudl a zabublal jako krocan, oběma rukama se chytil za břicho, zavyl, zařval nelidskou bolestí...

A praskl.

VII.

„Co s vámi mám dělat?“

Ztemnělou oblohu za oknem radnice prot'al oslepující blesk. Po chvíli se ozvalo táhlé zadunění hromu. Liják sílil, bouřkový mrak se otevřel rovnou nad Rinde.

Geralt s Chireadanem seděli na lavici pod velkým gobelínem, znázorňujícím ctihodného proroka Lebedu, an pase ovce. Oba mlčeli s kajícíně sklopenými hlavami. Purkmistr Neville přecházel síní, rozhněvaně prskal a funěl.

„Všiví, zasraní čarodějníci!“ zahulákal a zastavil se. „Proč zrovna Rinde, proč moje město? Je málo jiných měst na světě, či co?“

Elf se zaklínačem mlčeli.

„Něco takového...“ zajíkl se purkmistr. „Žalářníka... na krvavou fašírku... To je... To je nelidské...“

„Nelidské a bezbožné,“ připomněl kněz Krepp, který byl rovněž přítomen výslechu v úřední síni radnice. „Tak nelidské a tak bezbožné, že i hlupákovi dojde, kdo za tím stojí. Ano, purkmistře. Chireadana oba známe a tenhleten, co se vydává za zaklínače, nemá dost Moci na to, co se stalo se žalářníkem. To jsou čáry Yennefer, té bohy zatracené vědmy!“

Za oknem, jakoby na stvrzení slov kněze, zaburácel hrom.

„Ona a nikdo jiný, o tom nemůže být pochyb,“ pokračoval Krepp. „Kdo, ne-li Yennefer, by se chtěl pomstít váženému radnímu Vavřinoskovi?“

„He he he!“ zasmál se purkmistr nečekaně. „Zrovna kvůli tomu bych se na ni vůbec nehněval. Ten starý křivák mě za zády pomlouval a zostouzel, na můj úřad si zuby brousil. Teď ho už nikdo poslouchat nebude. Každý si hned vzpomene, jak apatykář dostal na prdel...“

„Ještě schází, pane Neville, abys tomu zločinu zatleskal,“ zaškaredil se Krepp. „Musím ti připomenout, že kdybych proti zaklínači nepoužil vymítací formule, vztáhl by ruku i na majestát svatyně.“

„Tys o ní, Kreppe, z kazatelny taky navykládal spoustu oškli-vých věcí. Dokonce i Berrant si na tebe stěžoval. Ale právo je právo – slyšíte, lotři!“ Purkmistr opět uhodil na Geralta a Chireadana. „Nic

vás neomlouvá! Ani mě nenapadne nad takovou lumpárnou přivírat oči! Tak honem vysypte, co máte na svou obhajobu, protože jinak, zaklínám se na všechny relikvie, s vámi zatočím, že se z toho poděláte! Povezte mi všechno a to hned a neopovažte se lhát!“

Chireadan hluboce vzdychl a upřel zrak na zaklínače – významně a prosebně. Geralt vzdychl také a odkašlal si.

A řekl všechno. No – skoro všechno.

„Tak tady je ten zakopaný pes,“ promluvil kněz po chvíli ticha. „To je mi povedená historie. Génus uvolněný ze zajetí. A čarodějka, která na něj nastražila léčku. Pozoruhodná kombinace. Může to ale špatně skončit. Moc špatné.“

„Co je to génus?“ tázal se Neville. „A o co jde té Yennefer?“

„Čarodějové,“ dal se Krepp do vysvětlování, „čerpají svou moc z přírodních sil. Přesněji řečeno z takzvaných Čtyř Prvků, čili Elementů, které běžně nazýváme živly – ze vzduchu, vody, ohně a země. Každý z těchto živlů má svůj vlastní rozměr, v čarodějské hantýrce je nazýván Dimenze. Je Dimenze Vody, Dimenze Ohně atakdále. Tyto prostory, nám nedostupné, jsou domovem bytostí, zvaných géniové...“

„Zvaných tak v legendách,“ namítl zaklínač. „Pokud je mi známo...“

„Nepřerušuj mě!“ zarazil ho Krepp. „To, že je ti známo jen velice málo, bylo jasné již z tvého vyprávění, zaklínači. Tak tedy mlč a poslouvej moudřejšího. Nuže – génii jsou čtyři druhy, tak jako jsou čtyři rozměry. Známe d’jinni, tvory povětří; máridy, obývající vodní živel; ífrity, to jsou géniové ohně a konečně d’ao, jimž náleží země...“

„Moc ses rozpovídal, Krepp,“ přerušil ho Neville. „Nemusíš nás poučovat, tady není chrámová škola. Pověz stručně – co Yennefer chce po tom géniovi?“

„Génus, purkmistře, je živým zásobníkem magické Moci. Čaroděj, který si ho podrobí, může tuto sílu používat a pomocí svých zakletí i částečně usměrňovat. Nemusí složitě a namáhavě získávat Moc z přírodních sil, udělá to za něj génus. Kdo génia ovládá, vládne nezměrnou silou, je takřka všemocný...“

„O všemocných čarodějích jsem jaksi ještě neslyšel,“ zašklebil se Neville nevěřící. „Právě naopak, moc většiny z nich je výrazně omezená. Nemůže tohle, nemůže támhleto...“

„Černokněžník Stammelford,“ přerušil ho kněz, který přijal mentorskou pózu, výraz tváře i tón hlasu, „kdysi přesunul horu, protože mu zacláněla ve výhledu z věže. Nikomu se něco podobného nepodařilo, ani předtím, ani potom. Traduje se, že Stammelford mel ve svých službách d’ao – génia země. Znáám záznamy o podobně neuvěřitelných výkonech jiných mágů. Obrovské příbojové vlny a ničivé průtrže – nepochybné dílo máridů. Plamenné sloupy, požáry a výbuchy – práce ohnivých ífritů...“

„Vichřice, uragány, lety vzduchem,“ doplnil Geralt polohlasně. „Geoffrey Monck.“

„Souhlasí. Něco přece jen znáš,“ pohlédl na něj Krepp přivítavěji. „Můžeme se právem domnívat, že starý Monck našel způsob, jak přimět k poslušnosti d’jinni, génia povětří. Dokonce prý ne jednoho. Údajně jich měl několik zavřených v lahvích a využíval je dle potřeby – tři přání na každého. Protože génius, pánové, splní jen tři přání – pak je volný a zmizí do své dimenze.“

„Ten u řeky nic nesplnil,“ prohlásil Geralt rozhodně. „Rovnou skočil Marigoldovi po krku.“

„Géniové,“ vysvětloval Krepp, „jsou bytosti zlostné a záludné. Nemají rádi ty, jenž je vězní v láhvích a nutí přenášet hory. Udělají vše, aby mu znemožnili vyslovit přání, a když už je musí splnit, učiní tak způsobem těžko předvídatelným a ovladatelným. Někdy je splní až přehnaně doslova, takže je nutno dávat veliký pozor na to, jak se přání vysloví. Chce-li však někdo génia zvládnout, musí mít železnou vůli, ocelové nervy, silnou Moc a hluboké znalosti. Z toho, co jsi nám vyprávěl, lze soudit, zaklínači, že tvé znalosti byly zcela nedostatečné.“

„Nedostatečné na to, abych prevíta ovládl,“ souhlasil Geralt. „Zahnat jsem ho ale uměl. Odsvištěl jako žízňivá čára, a to taky něco znamená. Pravda, Yennefer se mému exorcismu vysmála...“

„Jakému exorcismu? Zopakuj mi ho.“

Zaklínač ho zopakoval, slovo od slova.

„Cože?!“ Kněz nejprve zbledl, pak zrudl, zbrunátněl a nakonec skoro zmodral. „Co si to dovoluješ? To má být vtip?“

„Promiň,“ vysoukal ze sebe zaklínač. „Abych pravdu řekl, neznám... význam těch slov.“

„Tak nepapouškej to, čemu nerozumíš! Nemám ponětí, kde jsi mohl takovou nestydatost zaslechnout.“

„Už dost,“ mávl purkmistr rukou. „Ztrácíme čas. Aspoň už víme, nač chce čarodějnice toho džina. Ale proč jsi, Kreppe, sýčkoval, že to může špatně skončit? Ať si ho chytí a jde s ním k čertu, co je nám po tom. Já si myslím...“

Nikdo se už nedověděl, co si Neville v té chvíli myslel, pokud to vůbec za něco stálo. Na zdi, vedle gobelínu se starým Lebedou se znenadání objevil zářící obdélník, zablesklo se a do síně vpadl – Marigold.

„Nevinný!“ zvolal básník čistým, zvučným tenorem. Zůstal sedět na podlaze a bloudil kolem sebe stále ještě nepřítomným pohledem. „Nevinný! Zaklínač je nevinný! Přeji si, aby se tomu věřilo!“

„Marigolde!“ křikl na něj Geralt. Zarazil právě Kreppu, očividně se připravujícího vznést exorcismus nebo dokonce klatbu. „Odkud ses tady... Marigolde?“

„Geralte!“ Trubadúr vyskočil se země.

„Marigolde!“

„Kdo je zase tenhle?“ zavrčel Neville podrážděně. „Mor na vás, jestli nepřestanete s tím čarováním, tak za sebe neručím! Právil jsem, že v Rinde je čarování zakázáno. Jedině, když se podá písemná žádost, zaplatí se daň a poplatek do městské pokladny... Hele, není to nakonec ten šumař, co ho vědma měla jako rukojmí?“

„Marigolde,“ opakoval Geralt, drže básníka za ramena. „Jak ses sem dostal?“

„Nemám zdání,“ přiznal trubadúr s ustaraným, přitroublým výrazem. „Abych byl upřímný, vím dost málo, co se se mnou dělo. Pamatuji si ale na docela pohlednou černovlásku s uhrančivým pohledem...“

„Co ty mi tady o černovlásce!“ nenechal ho domluvit rozhněvaný Neville. „K věci, mládenče, k věci. Vykřikovals, že zaklínač je nevinný. Jak tomu mám rozumět, ha? Že si Vavřinosek sám, vlastní rukou napráskal na prdel? Je-li zaklínač nevinný, jinak to být nemohlo. Jedině, že by to byla davová halucinace.“

„Nevím nic o žádné prdeli ani halucinaci,“ vrtěl Marigold hlavou. „Ani o nějakém vavřinovém nose. Opakuji, poslední, nač si vzpomínám, byla elegantní černovlasá žena, vybraně ustrojená v černi a běli. Dotyčná mě bezohledně strčila do té svítící díry, do magickeho portálu. A předtím mi dala výslovný a přesný příkaz. Až vyjdu z portálu, musím okamžitě učinit prohlášení, cituji: ‘Přeji si, aby se

mi věřilo, že zaklínač nenese žádnou vinu na tom, co se zde stalo. Takové a žádné jiné je mé přání.' Doslova takto. To se rozumí, byl jsem zvědav, co to má znamenat, o co se jedná a k čemu to bude. Černovláška mé však nepustila ke slovu. Zhurta mě okřikla, popadla mě za flígr a šoupla do portálu. To je vše. A teď'...'“ Marigold se napřímil, oprášil si kamizolu a uhladil švihácký, byť poněkud zaprášený límec, „...bud'te té dobroty, pánové, a prozrad'te mi, kde se nachází nejlepší hospoda v tomto městě.“

„V mém městě se nacházejí jenom dobré hospody,“ řekl Neville zvolna. „Ale než se o tom budeš moci přesvědčit, důkladně se seznámíš s nejlepší šatlavou v tomto městě. Ty i tvoji kumpáni. Připomínám vám, darebáci, že ještě nejste na svobodě. No to se podívejme... Jeden vykládá neslýchané historky, druhý vyskakuje ze zdi a huláká něco o nevině, že si přeje, aby se mu věřilo. Má tu drzost ještě si něco přát...“

„Bohové!“ chytil se kněz za lysinu. „Teď tomu rozumím! Přání! Poslední přání!“

„Co je to s tebou, Kreppe?“ zamračil se purkmistr. „Není ti dobře?“

„Poslední přání!“ opakoval kněz. „Přinutila trubadúra vyslovit třetí přání. Génia nelze ovládnout, dokud nesplnil všechna přání. Y-ennefer připravila magickou past a určitě génia polapila dřív, než stačil uniknout do své dimenze. Purkmistře, je bezpodmínečně nutné...“

Za oknem zahřmělo, až se zdi radnice zatřáslly.

„Fuj,“ zahučel Neville a přistoupil k oknu. „Uhodilo někam blízko. Doufám jen, že ne do nějakého domu. Ještě požár by nám tady scházel... Bohové! Podívejte se! Honem se pojd'te podívat! Kreppe, co je to?“

Všichni se jako jeden muž vrhli k oknu.

„Maminko!“ zakvílel Marigold a chytil se za krk. „To je on. To je ten zmetek, co mě div nezardousil.“

„D'jinni!“ zvolal Krepp. „Génus povětrí!“

„Nad Errdilovou krčmou,“ všiml si Chireadan. „Přímo nad střechou.“

„Chytila ho!“ Kněz vyklonil hlavu z okna, až málem vypadl ven. „Vidíte magickou záři? Ta čarodějnice vlákala džina do pasti.“

Geralt se mlčky díval.

Kdysi, před mnoha lety, když se ještě jako malý chlapec učil v Kaer Morhen – Hradišti zaklínačů, chytil jednou se svým spolužákem Eskelem velkého lesního čmeláka. Nití, vypáranou z podolku košile, jej uvázali ke džbánu na stole. Sledovali, co připoutaný čmelák vyvádí a mohli se smíchy potřhat, dokud je nepřistihl učitel Vesmir. Napráskal jim oběma, co se do nich vešlo.

Džin, zmítající se nad krovem Errdilovy hospody, mu připomněl právě toho čmeláka. Choval se stejně jako on. Vznášel se a klesal, vzpínal se a znovu se vrhal střemhlav dolů, stále však v omezeném okruhu, neboť džin, stejně jako tenkrát čmelák, byl důkladně připoután a spoután nitkami – vlákny oslnivých, různobarevných paprsků světla, vycházejících ze střechy pod ním. Džin však měl nerosrovnatelné větší možnosti než čmelák. Žádný hmyz nedokázal rozbíjet střechy, rozhazovat došky, porážet komíny, bořit věžičky a mansardy. Džin mohl. A také to dělal.

„Bourá město!“ zalapal Neville po dechu. „Ta obluda bourá moje město.“

„Haha!“ zasmál se kněz. „Jak se zdá, padla kosa na kámen. Je to mimořádně silný tvor. Je těžké odhadnout, kdo koho vlastně polapil, vědma jeho nebo džin ji. Pah, dopadne to tak, že ji džin nakonec rozdrtí na prach, což bude zřejmě to nejlepší. Spravedlnosti bude učiněno zadost.“

„Na takovou spravedlnost se ti vyseru!“ rozkřikl se Neville bez ohledu na to, že ho mohou slyšet měšťané pod okny radnice. „Jen koukej, co se tam děje! Ničení, panika! O tom jsi mi nic neříkal, ty holohlavý žvanile! Plno řečí, přemoudřelých žvástů, ale o tom nejdůležitějším ani slovo. Proč jsi neřekl, že ten démon... zaklínači, udělej něco! Slyšíš? Ty nevinný čarodějníku! Zkrot' toho ničitele. Promímám ti všechna provinění, ale...“

„Ted' se, Neville, nedá nic dělat,“ zarazil ho Krepp. „Neposlouchals, co jsem říkal. Nikdy nedáváš pozor. Zopakuj ti to. Toto je nepředstavitelně silný d'jinni, jinak by ho vědma již ovládla. Předpokládám, že její kouzlo zanedlouho zeslábně – pak ji d'jinni zničí a prchne. To bude konec.“

„Jenže z Rinde zatím budou rozvaliny.“

„Nezbývá než čekat,“ pokrčil kněz rameny. „Ale ne se založenými rukama. Vydej příkazy, pane purkmistře! Ať lidé urychleně opustí okolní domy a ať se připraví hasit požáry. To, co se tam děje,

je nic ve srovnání s peklem, které začne, jen co si to džin vyřídí s čarodějkou.“

Geralť zvedl hlavu. Jeho pohled se setkal s pohledem Chireadanovým – a uhnul před ním.

„Pane Kreppe,“ rozhodl se bez váhání. „Potřebuji tvou pomoc. Portál, jímž se sem dostal Marigold, ještě pořád spojuje radnici s...“

„Už po něm není ani památky,“ namítl kněz chladně a ukázal na zed'. „Copak nevidíš?“

„Magický portál, třebaže pouhým okem již neviditelný, zanechává stopu. Vhodným zakletím ji lze zachytit. Půjdu po té stopě.“

„Přišels o rozum! Pokud bys takovou cestu vůbec přežil, co bys chtěl na druhé straně dokázat? Chceš se snad dostat přímo do středu cyklonu?“

„Ptal jsem se, zda ovládáš zakletí, jímž se dá znovu otevřít zaniklý portál.“

„Zakletí?“ zvedl kněz povýšeně obočí. „Já nejsem nějaký bezbožný čarodějník. Nezabývám se kouzly a zaklínadly. Má Moc plyne z víry a modlitby.“

„Dokážeš to nebo ne?“

„Dokážu.“

„Tak se pusť do díla. Čas běží.“

„Geralte,“ oslovil ho Marigold. „Ty ses asi doopravdy pomátl. Nepřibližuj se k tomu proklatému škrtiči.“

„Zachovejte ticho,“ požádal Krepp. „A vážnost. Budu se modlit k bohům.“

„Běž se se svým modlením bodnout,“ prohlásil Neville rouhavě. „Utíkám pro lidi. Je třeba něco dělat, ne stát a mudrovat. Bohové, to je den! Ztracený, psí den!“

Zaklínač ucítil, jak s Chireadan dotkl jeho ramene. Otočil se. Elf se mu díval do očí a pak sklonil hlavu.

„Jdeš tam... protože musíš, vid'?“

Geralť se zarazil. Zdálo se mu, že ucítil vůni šeříku a angreštu.

„Asi ano,“ souhlasil váhavě. „Musím. Promiň, Chireadane.“

„Neomlouvej se. Vím, co cítíš.“

„Pochybuj. Ani já sám to nevím.“

Elf se pousmál. Nebyl to radostný ani šťastný úsměv.

„V tom to vězí, Geralte. Právě v tom.“

Krepp se napřímil a zhluboka vydechl.

„Hotovo,“ oznámil a s pýchou ukázal na sotva viditelný obrys na stěně. „Ale portál se chvěje a dlouho nevydrží. Nemám ani jistotu, zda není někde přerušen. Než do něho vstoupíš, zaklínači, pohlédni do svého svědomí. Mohu ti požehnat, i když k rozhřešení...“

.....nám nezbývá čas,“ dokončil Geralt. „Vím, pane Kreppe. Na to není nikdy dost času. Opusťte všichni sál. Jestli portál vybuchne, prasknou vám ušní bubínky.“

„Zůstanu,“ prohlásil Krepp, když se za trubadúrem a elfem zavřely dveře. Zamával kolem sebe rukama a vytvořil tak ve vzduchu pulsující auru. „Pro všechny případy učiním ochranná opatření. A kdyby se portál zhroutil... pokusím se tě vytáhnout, pane Geralte. Bubínky? Ty umím vyléčit.“

Zaklínač na něj pohlédl s nečekanou sympatií. Kněz se poušmál.

„Jsi odvážný člověk,“ řekl. „Chceš ji zachránit, že? Jenže odvaha ti bude málo platná. Džinnové jsou vzteklá a mstivá stvoření. Čarodějka je ztracena. A jestli se tam dostaneš, čeká tě totéž. Co tvé svědomí?“

„Už jsem se s ním vyrovnal.“ Geralt se postavil před slabounce světélkující portál. „Pane Kreppe?“

„Poslouchám.“

„Ten exorcismus, co tě tak dopálil... Co ta slova znamenají?“

„To je namouduši nejlepší okamžik k žertování a kratochvíli.“

„Prosím tě, pane Kreppe.“

„Inu,“ pokrčil kněz rameny a šel se schovat za purkmistrův těžký dubový stůl. „Je to tvoje poslední přání, tak ti ho prozradím. Znamená to... Ehm... Hmm... Táhni pryč a vyhoň si ho.“

Geralt vstoupil do nicoty a teprve pronikavý chlad udusil smích, který jim otrásal.

VIII.

Východ z portálu, řvoucí a vířivý jako uragán, jej vyplivl ven a mrštil jím o podlahu. Zaklínač dopadl tvrdě, křečovitě otevřenými ústy lapaje po vzduchu.

Podlaha se chvěla. Zprvu se domníval, že to on sám se třese po cestě peklem hroutícího se portálu, ale ihned poznal svůj omyl. To praskal, otrásal se a vibroval celý dům.

Rozhlédl se kolem. Nenalézal se v pokoji, kde Yennefer spatřil naposledy, ale ve velké nálevně Errdilovy krčmy.

Spatřil ji. Klečela na zemi mezi stoly, shrbená nad křišťálovou koulí. Magická koule svítila silným mléčným jasnem, rudě prosvítajícím čarodějčinými prsty, sevřenými na skleněném povrchu. Světlo koule tvořilo obraz. Rozechvělý, mihotavý, leč dostatečně zřetelný. Geralt viděl světlici s hvězdou a pentagramem na podlaze. Znamení teď byla rozžhavená do běla. Z pentagramu vystřelovaly různobarevné jiskřící, ohnivé paprsky. Mířily na střechu a nad ni, odkud sem doléhal zuřivý ryk uloveného džina.

Yennefer ho zahlédla, napřímila se a zvedla ruku.

„Ne!“ vykřikl. „Nedělej to! Chci ti pomoci!“

„Pomoci?“ prskla pohrdavě. „Ty?“

„Já.“

„Přesto, co jsem ti provedla?“

„Přesto.“

„Zajímavé. Ale nijak důležité. Nepotřebuji tvou pomoc. Raději odtud zmiz.“

„Ne!“

„Vypadni!“ vřískla, zlověstné šklebíc tvář. „Je to teď zatraceně nebezpečné místo. Nějak se mi to vymklo z rukou, rozumíš? Nedokážu ho ovládnout, nechápu, jak je to možné, ale ten převít neslábne. Chytila jsem ho, když plnil trubadúrovo třetí přání, měla bych už mít jeho Moc v Kouli. Jenže on vůbec neslábne. Naopak, jako by ještě získával na síle. Proklatě! Stejně ho nakonec porazím, zlomím...“

„Nedokážeš to, Yennefer! Zabije tě.“

„Není to snadné, zabít mě...“

Nedomluvila. Celý strop výčepu se najednou rozzářil. Magicou koulí stvořený obraz se rozplynul v oslnivém světle. Nad jejich hlavami se objevil velký ohnivý obdélník. Čarodějka zaklela, zvedla paže a z jejích prstů se zajiskřilo.

„Utíkej, Geralte!“

„Co se stalo, Yennefer?“

„Našel mě,“ zakvílela, rudnouc strašnou námahou. „Chce ke mně proniknout. Tvoří si vlastní portál, aby se dostal dovnitř. Nemůže setrást pouta, ale portálem sem projde. Nemohu... Nemohu ho zastavit!“

„Yennefer...“

„Nerozptyluj mě! Musím se soustředit... Geralte, musíš pryč. Otevřu nový portál, tím unikneš. Dávej pozor, nebude stabilizovaný ani místně ani směrově. Nemám na to sílu. Nevím, kam se dostaneš... ale budeš v bezpečí. Připrav se...“

Velký obdélník na stropě silně zablýskl – a z nicoty se vynořil tvor, kterého už zaklínač znal. Z klapajícího zobáku se ozývalo tak pronikavé vytí, že až zaléhalo v uších. Yennefer se vymrštila, vztáhla ruce a vykřikla zaklínadlo. Z dlaně jí vystřelila spleť ohnivých čar, rozprostřela se ve vzduchu a spadla na džina jako síť. Démon zaskřehotal a z jeho trupu bleskurychle vyrostly dlouhé pařáty, které se jako útočící kobry vrhly čarodějce po krku. Yennefer necouvla.

Gerald k ní skočil, odstrčil ji a zakryl tělem. Ohnivou sítí omotaný džin se konečně protlačil portálem, vystřelil z něj jako zátkka z láhve. S otevřeným zobanem se na ne vrhl. Zaklínač zat' al zuby a bez viditelného výsledku jej udeřil Znamením. Génus nicméně nezaútočil. Zastavil se pod stropními trámy, nadmul se do impozantních rozměrů, vyvalil na Geralta oči a zasyčel. V tom zvuku něco bylo – žádost nebo otázka. Leč zaklínač nerozuměl jaká.

„Tudy!“ zvolala Yennefer, ukazujíc na portál, jenž vyčarovala na zdi vedle schodiště. V porovnání s portálem džinovým, vypadal ten její jako ubohá myši díra. „Tudy, Geralte, uteč!“

„Jedině s tebou!“

Yennefer mávala rukama a křičela nová zakletí; světelná vlákna praskala a trhala se, až z nich sršely jiskry. Džin zavířil ve vzduchu jako vlček a napjal pouta. Oka síť se začala pozvolna roztahovat. Pomalu, ale nezadržitelně se blížil k čarodějce. Yennefer necouvla.

Zaklínač k ní přiskočil, obratně jí nastavil nohu, jednou rukou ji popadl kolem pasu, druhou chytil za vlasy. Yennefer vykřikla nádvku a uhodila ho loktem do krku. Nepustil ji. Kolem byl pronikavě cítit ozón z magických blesků, nedokázal však potlačit vůni šeríku a angreštu. Gerald podrazil čarodějce nohy, zvedl ji a skočil i s ní přímo do mihotavé prázdnoty menšího portálu.

Portálu vedoucího do neznáma.

Vyletěli z něj. Sevření v objetí se skutáleli na hladkou mramorovou dlažbu. Klouzající po ní porazili vysoký svícen a hned nato převrátili stůl, s něhož se s cinkotem sesypaly křišťálové poháry,

podnosy s ovocem a obrovská mísa nasekaného ledu, ústřic a nějakých vodních rostlin. Kdosi vykřikl, nějaká žena vypískla.

Leželi přímo uprostřed rozsáhlého sálu, osvětleného množstvím voskovic ve stojanových svícních. Bohatě odění pánové a šperky jiskřící dámy přerušili tanec a posupně si oba vetřelce měřili nepřátelskými pohledy. Hudebníci na galerii ukončili svou hru uši drásající kakofonii zvuků.

„Ty pitomče!“ ječela Yennefer, pokoušející se mu vyškrábat oči. „Ty skopová hlavo! Zkazils to! Už jsem ho málem měla!“

„Mělas hovno!“ okřikl ji s neskrývaným hněvem. „Zachránil jsem ti kejhák, ty paličatá čarodějnice!“

Zasyčela jako vzteklá kočka, z dlani se jí zajiskřilo. Geralt odvrátil obličej a chytil ji za obě zápěstí. Uklouzli a opět upadli do ledové tříště, ústřic, nakládané zeleniny a kandovaného ovoce.

„Obávám se, že jste nebyli pozváni,“ oslovil je shůry rozložitý muž se zlatým řetězem kastelána na prsou, shlížeje na ně se znechuceným pohledem.

„Naser si, tlustoprdě!“ vřískla na něj Yennefer hystericky, snažíc se vymanit z Geraltova sevření.

„To je skandál!“ prohlásil kastelán pohoršené. „S tou teleportací to už přeháníte. Podám na vás stížnost u Rady čarodějů. Budu požadovat...“

Co bude kastelán požadovat se už nedověděli. Yennefer se podařilo vytrhnout, otevřenou dlaní uhodila zaklínače do ucha, tvrdě ho nakopla do holeně a skočila do hasnouceho portálu. Geralt se vrhl za ni a zkušeným hmatem ji uchopil za pás a za vlasy. Yennefer už také získala cvik – přesně a bolestivě ho zasáhla loktem. Prudkým pohybem jí praskly šaty v podpaždí a odhalily jedno ňadro. Z rozervaného výstřihu vypadla ústřice.

Pohroužili se do nicoty portálu. Geralt ještě zaslechl poslední kastelánova slova:

„Hudba! Hrajte dál! Nic vážného se nestalo. Nenechte si, prosím, zkazit náladu tímto politováníhodným...“

Zaklínač byl přesvědčen, že každým novým průchodem portálem se zvyšuje i riziko. Nemýlil se. Vrátili se sice do Errdilovy krčmy, avšak zhmotnili se pod samým stropem. Při pádu dolů přerazili zábradlí schodiště a se zaduněním dopadli na stůl. Takový náraz stůl vydržet nemohl – a také nevydržel.

V okamžiku dopadu se Yennefer nacházela vespod. Obával se, že bude omráčena. Mýlil se.

Hřbetem ruky ho udeřila do oka a přímo do tváře mu vmetla několik urážek a nadávek, za něž by se nemusel stydět ani trpaslík-hrobařík – a trpasličí hrobníci byli nepřekonatelní sprost'áci. Nadávky doprovázely zuřivé, avšak málo důrazné rány, které čarodějka rozdávala nazdařbůh, kam se dalo. Geralt ji chytil za ruce a při pokusu vyhnout se úderu hlavou vtiskl tvář do jejího výstřihu, vonícího šeríkem a angreštem. A také ústřicemi.

„Pust' mé!“ zaječela, kopajíc jako mezek. „Tupče, hňupe, hovado! Pust', zatraceně! Pouta každou chvíli povolí, musím je zpevnit, jinak se džin uvolní.“

Neřekl nic, ačkoliv měl odpověď na jazyku. Sevřel ji ještě pevněji a snažil se ji přitlačit k podlaze. Yennefer nadávala, svíjela se jako uhoř a nakonec ho kopl kolenem do rozkroku. Než stačil nabrat dech, vytrhla se mu a vykřikla zakletí. Ucítil, jak ho nějaká nepřekonatelná síla zdvihla do vzduchu a mrštila jím přes celou délku místnosti. Následoval náraz, jenž mu vyrazil dech. Vletěl do vyřezávané dvoudveřové almary a rozrazil ji na kusy.

IX.

„Co se tam děje?“ Marigold, zvedaje se na zídce, natahoval krk a snažil se proniknout zrakem skrz hustý liják. „Řekněte mi, co se tam, do prdele, děje!“

„Perou se!“ křikl jeden ze zvědavých uličníků, kteří se odvážili až pod rozbitá okna krčmy. Vzápětí uskočil jako opařený a celá banda se dala na útěk, až bláto pleskalo pod bosýma nohama.

„Čarodějník s vědmou se perou!“

„Perou se?“ zalapal Neville po dechu. „Tak oni se perou, zatímco ten zasraný démon srovnává moje město se zemi. Hele, srazil další komín. A pobořil cihelnu. Hej, lidi! Utíkejte tam! Štěstí, že leje, jinak by tady už řádl požár.“

„Už to nebude dlouho trvat,“ podotkl kněz Krepp. „Magická aura slábne, pouta co nevidět povolí. Pane Neville! Prikaž svým lidem, ať ustoupí. Za chvíli tam začne peklo, z tohoto domu nezůstane kámen na kameni. Čemu se směješ, pane Errdile? Vždyť je to tvůj dům. Co je na tom tak zábavného?“

„Nechal jsem si tu barabiznu vysoko pojistit.“
„Vstahuje se ta pojistka rovněž na magické a nadpřirozené jevy?“

„Pochopitelně.“

„To je chytré, pane elfe. Tuze chytré. V takovém případě blahopřeji. Hej, lidi! Kryjte se! Komu je život milý, ať se k tomu domu nepřibližuje!“

Z Errdilovy hospody se zablesklo, ozval se ohlušující rachot. Lidé se rozutekli a poschovávali za zídky a rohy domů.

„Proč jen tam ten Geralt chodil?“ zabědoval Marigold. „Proč, zatraceně? Postavil si hlavu, že zachrání tu prokletou vědmu. Proč, kurva? Rozumíš tomu, Chireadane?“

Elf se záhadně usmál.

„Rozumím, Marigolde,“ přikývl. „Rozumím.“

X.

Geralt uskočil před novým, tentokrát oranžovým plamenným kopím, jež po něm čarodějka vrhla. Byla znatelně zesláblá; ohnivá kopí byla slabá a pomalá, stačil se jim vyhýbat bez potíží.

„Yennefer!“ zvolal. „Uklidni se! Poslouchej konečně, co ti chci říct. Nedokážeš...“

Nedomluvil. Z čarodějčiny dlaně vystřelil tenký, rozvětvený blesk. Blýskavice ho dostihla, dotkla se ho na mnoha místech a důkladně jej omotala. Mokrý oděv zasyčel a zakouřilo se z něho.

„Nedokážu?“ odsekla, stojíc nad ním. „Hned uvidíš, co mohu dokázat. Stačí, když si poležíš a nebudeš mi překážet.“

„Sundej to ze mě!“ zaláteřil, zmítaje se v ohnivě pavučině. „Hořím, do prdele!“

„Lež a nehýbej se,“ poradila mu, těžce oddechujíc. „Popálí tě jenom, když sebou začneš šít. Nemohu ti, zaklínači, věnovat víc času. Pobavili jsme se, ale čeho je moc, toho je příliš. Musím se pustit do džina, jinak mi uteče...“

„Uteče?“ obrátil oči v sloup. „To ty bys měla rychle zdrhat! Ten dži... Poslouchej mě pozorně, Yennefer. Musím ti vysvětlit, jak to přesně bylo. Budeš se divit.“

XI.

Džin sebou trhl, napjal pouto, jak jen to šlo, zatočil se v kruhu a smetl přitom věžičku z domu Beau Berranta.

„Ten ale řve,“ přikrčil se Marigold, bezděčné se chytaje za hrdlo. „Strašně řve. Zdá se, že je pořádně nasraný.“

„To tedy je,“ potvrdil Krepp.

Chireadan na něj rychle pohlédl.

„Cože?“

„Je vzteky bez sebe,“ navázal kněz. „A ani se mu nedivím. Tak bych zuřil, kdybych musel důkladně vyplnit první přání, které zaklínač mimoděk vyslovil...“

„Jakpak to?“ podivil se Marigold. „Geralt? Jaké přání?“

„To on mel v rukou pečeť, která génia věznila. D’jinni plní jeho přání. Ale pokud si to již zaklínač domyslel, nesmí jí to za žádnou cenu prozradit. Před ní o tom nesmí ani ceknout.“

„Zatraceně,“ zabručel Chireadan. „Začínám to chápat, ten biřic... Jak praskl...“

„To bylo zaklínačovo druhé přání. Zbylo mu ještě jedno, poslední. Jen ať se to, u všech bohů, nedozví Yennefer.“

XII.

Stála bez hnutí, jako by zapomněla na připoutaného džina, běsnícího nad střechou krčmy. Budova se otrásala v základech, se stropu opadávala omítka, stoly a židle drkotavě klouzaly po dřevěné podlaze.

„Tak je to tedy,“ zasyčela. „Máš moje uznání. Dokázal jsi mě oklamat. Nebyl to Marigold, ale ty. Proto džin tak bojuje. Ale já ještě neprohrála, zaklínači! Nedocenils mě, nedocenils mou sílu. Dosud mám v hrsti jak džina, tak tebe. Máš ještě poslední přání. Tak je vyslov. Uvolníš džina, abych ho mohla uvěznit.“

„Nestačí ti na to síly, Yennefer.“

„Nepodceňuj moje síly. Přání, Geralte!“

„Ne, Yennefer. Nemohu... Džin je snad i splní, ale tobě to nedaruje. Jakmile se osvobodí, pomstí se ti, zabije tě... Nedokážeš ho chytit, nedokážeš se mu už ani ubránit. Jsi vysílená, sotva se držíš na nohou. Zemřeš, Yennefer!“

„To je moje riziko!“ rozkřikla se hystericky. „Co je ti po tom, co se mi stane? Uvědom si, co může džin nabídnout tobě! Máš ještě jedno přání. Můžeš požádat o cokoli. Využij svou příležitost! Jedinou, zaklínači! Můžeš mít všechno, co si jen budeš přát! Všechno!“

XIII.

„Zahynou oba?“ naříkal Marigold. „Jak to? Pane Kroppe, nebo jak se jmenuješ... Proč? Vždyť zaklínač... Proč, u všech morových ran, odtamtud nevypadne? Co ho tam drží? Proč nenechá tu mrchu čarodějnickou vyžrat, co si navařila a nezdrhne? To přece nemá smysl!“

„Nemá,“ potvrdil Chireadan hořce. „Nemá to vůbec žádný smysl.“

„To je sebevražda! A navíc nebetyčná pitomost!“

„Je to jeho řemeslo,“ připomněl Neville suše. „Zaklínač se snažil pomoci našemu městu. Bohové jsou mi svědky, jestli přemůže čarodějnici a zažene džina, bohatá odměna ho nemine...“

Marigold strhl z hlavy klobouk s volavčím pérem, plivl do něj, mrštil jím do bláta a pošlapal škorňemi, mumlaje přitom nadávky v nejružnějších jazycích.

„Vždyť on...“ vykřikl najednou. „On má ještě jedno přání! Mohl by zachránit sebe i ji! Pane Kroppe?“

„To není tak jednoduché,“ zamyslel se kněz. „Kdyby však vyslovil to pravé přání... Kdyby nějakým způsobem spojil svůj osud s osudem... Ne, nečekám, že by ho to napadlo. Možná, že to tak bude lepší.“

XIV.

„Lidství,“ řekla s jízlivým úsměškem. „Uhádla jsem, co? Po tom přece toužíš, o tom marně sníš. O svém vysvobození, o možnosti být tím, kým chceš, a ne tím, kým být musíš. Stát se skutečným člověkem. Džin ti to přání splní, Geralte. Jenom je vyslov.“

mlčel.

Stála nad nim v mihotavém přísvisu kouzelné koule, ve skomírajícím světle magické aury, v záři blesků stále ještě poutajících dži-

na. Stála s rozevlátými vlasy a s očima planoucíma fialovým ohněm, vzpřímená, štíhlá, černá, strašná... A krásná.

Prudce se sklonila a z bezprostřední blízkosti se mu zahleděla do očí. Ucítil vůni šeríku a angreštu.

„Mlčíš?“ sykla. „Tak co bys chtěl, zaklínači? Jaká je tvá nejskrytější tužba? Nemůžeš se rozhodnout nebo to ani nevíš? Zapátrej v sobě, hledej hluboko a důkladně. Zaklínám se Mocí, druhou takovou příležitost už mít nebudeš!“

A on náhle poznal pravdu. Věděl, kým kdysi byla. Jaká byla vzpomínka s níž musela žít, na niž nedokázala zapomenout. Kým byla doopravdy než se stala čarodějkou.

Protože se na něj upíraly pronikavé, studené, moudré a zlé oči hrbaté.

Polekal se. Ne, pravdy ne. Polekal se, že si přečte jeho myšlenky a zjistí, že to o ní ví. A že mu nikdy, nikdy neodpustí. Zadusil v sobě to poznání, zabil je a vyvrhl z paměti. Navždy, beze stopy, s pocitem ohromné úlevy. S pocitem, že...

Strop se prolomil. Džin, ovinutý sítí dohasínajících paprsků, letěl přímo na ně s řevem, v němž zněl triumf a touha zabíjet. Yennefer se mu vrhla v ústrety, z jejích rukou vycházelo magické světlo. Velice slabé světlo.

Džin otevřel zoban a chňapl po ní pařáty. A zaklínač si uvědomil, že už ví, co chce.

Nahlas vyslovil své přání.

XV.

Dům vybuchl; cihly, trámy a fošny se rozletěly do všech stran v oblaku kouře a dešti jisker. Z dýmu se vynořil džin, veliký jako stodola. S řevem a vítězným chechtáním d'jinni – génius povětří – nyní již svobodný a nespoutaný žádnou povinností a ničím vůlí, zakroužil třikrát nad městem, srazil ještě špičku radniční věže, vznesl se vzhůru a uletěl, ztratil se, zmizel.

„Je pryč! Je pryč!“ zvolal kněz Krepp. „Zaklínač to dokázal! Génius je pryč! Už nás nebude ohrožovat!“

„Ach!“ vzdychl Errdil s nelíbeným nadšením. „Jaká nádherná zřícenina.“

„Do hajzlu!“ zaklel Marigold, vycházej ze svého úkrytu za zídrou. „Zboursal celý barák. To nikdo uvnitř nemohl přežít. Nikdo, to vám povídám.“

„Zaklínač Geralt položil život za záchranu města Rinde,“ pronesl purkmistr Neville slavnostně. „Jeho oběť nebude zapomenuta. Uctíme jeho památku... Co takhle pomník?“

Trubadúr, otřepávaje z kamizoly kousky deštěm zvlhlé omítky a malty, si purkmistra změřil nepopsatelným pohledem a několika pečlivě vybranými výrazy vyjádřil svůj názor na připomínání obětí, ctění památky a hlavně na pomníky všeho druhu.

XVI.

Geralt se rozhlédl kolem sebe. Z díry ve zborcené střeše kapala voda. Všude kolem viděl hromady zdiva a rozlámaného dřeva. Divnou náhodou bylo zcela čisté pouze místo, kde leželi. Nespadla na ně jediná deska, jediná cihla. Jako by je ochránil neviditelný štít.

Yennefer poklekla a opřela se rukama o kolena. Na tváři měla ruměnec.

„Zaklínači?“ zašeptala. „Žiješ?“

„Žiju.“

Geralt si dlani otřel prach a špínu s obličeje. Sykl. Yennefer se lehce dotkla jeho zápěstí, jemně přejela prsty po jeho ruce.

„Popálila jsem tě...“

„Maličkost. Pár puchýřů.“

„Promiň mi to. Víš, džin utekl. Nenávratně.“

„Lituješ toho?“

„Ani ne.“

„To je dobře. Pomož mi vstát, prosím.“

„Počkej,“ řekla tiše. „Tvoje přání... Slyšela jsem, co sis přál. Užasla jsem, prostě jsem tomu nemohla uvěřit. Čekala bych cokoliv, ale aby... Co tě k tomu vedlo, Geralte? Proč? Proč já?“

„Nevíš?“

Sklonila se nad nim a pohládila ho. Na tváři ucítil konečky jejích vlasů, vonících šeríkem a angreštem, a bylo mu jasné, že už nikdy nezapomene na ten lehounký dotek a na tu vůni, že už je nikdy nebude moci porovnat s jiným dotekem ani jinou vůní. Yennefer ho políbila a on poznal, že už nikdy nezatouží po jiných rtech než po

těch jejích, měkkých, vlhkých a sladkých po rtěnce. Uvědomil si, že od této chvíle pro něj bude existovat jen ona, její šíje, ramena a ňadra, osvobozená zpod těsných, černých šatů, její hebká, chladná plet', nesrovnatelná s žádnou jinou, jíž se kdy dotýkal. Díval se zblízka do jejích fialkových očí, nejkrásnějších očí na celém světě, které se pro něj, jak se obával, stanou...

...vším. Věděl to.

„Tvoje přání,“ zašeptala její ústa těsně u jeho ucha. „Nevím, jestli je takové přání vůbec splnitelné. Nevím, zda je v přírodě taková Moc, která by byla schopna tvé přání splnit. Avšak pokud ano, odsoudil ses. A já jsem tvůj ortel.“

Přerušil její slova polibkem, dotykem, objetím, laskáním – a pak vším, sebou celým, každou myšlenkou, jedinou myšlenkou – vším, vším, vším. Přerušili ticho vzdechy, šelestem šatstva sklouzávajícího na podlahu. Přerušili ticho velice jemně, byli důkladní, byli něžní, byli citliví, a přestože ani jeden z nich o něze a citlivosti příliš nevěděl, dokázali to, protože to moc chtěli. Přestali spěchat a zapomněli na celý svět. Zapomněli na krátkou, kratičkou chvíli, ale zdálo se jim, že to hýla celá věčnost – protože to opravdu celá věčnost hýla.

A pak svět začal opět existovat, jenže byl už úplně jiný.

„Geraltee?“

„Mhm?“

„Co bude dál?“

„Nevím.“

„Já taky ne. Víš, já... Nejsem si jista, zda stojí za to, být ke mně odsouzen. Já nedokážu... Počkej, co to děláš? Chtěla jsem říci...“

„Yennefer... Yen...“

„Yen,“ opakovala, znovu se mu oddávajíc. „Nikdy mi tak nikdo neříkal. Řekni mi to ještě jednou, prosím.“

„Yen.“

„Geralte.“

XVII.

Přestalo pršet. Nad Rinde se ukázala duha, překlenula nebe napjatým barevným lukem. Zdálo se, že vyrůstá rovnou ze zborčené střechy hospody.

„U všech bohů,“ promluvil Marigold polohlasem. „Jaké ti cho... Nežijí, na to vemte jed. Buď se zabili navzájem, nebo je zahubil ten můj džin.“

„Měli bychom se tam jít podívat,“ navrhl Vratimír, otíraje si čelo zmuchlanou čapkou. „Mohou být jen zraněni. Pošleme pro felčara.“

„Raději pro hrobníka,“ řekl Krepp. „Čarodějnice já dobře znám a ten zaklínač měl v očích také samo peklo. Nedá se nic dělat, dáme vykopat dva hroby. Ovšem Yennefer bych před pohřbením radil probodnout osikovým kulem.“

„Takové ticho,“ opakoval Marigold. „Před chvílí kolem uší málem létaly krokve a najednou ticho jak o půlnoci.“

Blížili se ke zřícenině krčmy – pomalu, opatrně.

„Truhlář ať udělá dvě rakve,“ řekl Krepp. „Vzkažte truhláři...“

„Tiše,“ zarazil ho Errdil. „Něco jsem zaslechl. Co to bylo, Chireadane?“

Elf odhrnul vlasy ze špičatého boltce a naklonil hlavu.

„Nejsem si jist... Pojd'me blíž.“

„Yennefer žije,“ ozval se Marigold, napínající svůj cvičený sluch hudebníka. „Slyšel jsem ji sténat. Ano, teď zasténala znovu.“

„Hmm,“ potvrdil Errdil. „Já to slyšel taky. Zasténala. Asi trpí. Chireadane, kam jdeš? Dávej pozor!“

Elf ustoupil od rozbitého okna, jímž opatrně nahlédl dovnitř.

„Pojd'me odtud,“ oznámil jim stručně. „Nepřekážejme jim.“

„Jsou naživu? Oba? Chireadane? Co tam dělají?“

„Pojd'me odtud,“ zopakoval elf. „Nechejme je nějakou dobu o samotě. Ať tam spolu ještě zůstanou – ona a on a jeho poslední přání. Počkejme někde v hospodě. Uvidíte, nebude dlouho trvat a přijdou. Oba. Spolu.“

„Co tam provádějí?“ zajímal se Marigold. „Prozrad' mi to, hrome!“

Elf se pousmál. Velmi, velmi smutně.

„Nemám rád velká slova,“ řekl pak. „Jenže bez velkých slov se to nedá nazvat.“

FANTASY POSTKOMUNISMUS – NACIONALISMUS & SAPKOWSKI

David Brin, známý americký autor SF, se začátkem devadesátých let nechal slyšet, že naděje SF literatury leží ve východní Evropě a že právě zde budou vznikat díla, která budou ukazovat další směr. Maje na zřeteli tato, jak pro znalce, tak i laického milovníka SF zajisté překvapivá slova (a to i navzdory tomu, že byla pravděpodobně vyslovena na základě dojmů ze zcela zásadních politických změn, k nimž zde došlo), napadá mě v této souvislosti možné synonymum této prorocké vize, asociace navýsost aktuální, oprávněná a bezpochyby i velice působivá – Andrzej Sapkowski.

Doslova jako blýskavice z čistého nebe zčeřila hladinu západní fantasy zatím téměř nedotčené tůně knižního SF trhu v Čechách, na Moravě a na Slovensku povídková kniha polského spisovatele Andrzeje Sapkowského *Zaklínač – Stříbrný meč* (Winston Smith, 1992). Jednotlivé příběhy spojené postavou zaklínače Geralta, jurodivého, nesmírně zručného, silného a schopného „biotronika v nových podmínkách“, který nejen patřičně rychle a účinně vládne svým mečem, ale i kletbami a zaklínadly, porazily na hlavu všechny konkurenty a získaly Ludvíka za nejlepší překladovou SF knihu roku 1992. O rok později vychází v témže nakladatelství další série příběhů potulného zaklínače, neustále bojujícího proti zlu, marně hledajícího lásku svého života a bojícího se jako čert kříže svého osudu ve dvou knihách pod názvy *Zaklínač – Věčný oheň* a *Zaklínač – Meč osudu*. Oč méně vládne Geralt v těchto dalších dobrodružstvích mečem, o to více se věnuje normálním alkoholům života, z nichž ten nejdůležitější – osud – mu doslova nedává spát. Sapkowski zde uvádí na scénu Yennefer, první dámu, respektive první čarodějkou Geraltova srdce, která je s ním jen tehdy, kdy to sama chce, která kdysi dříve byla onde, později

byla o něco méně tamhle aby později nebyla vůbec nikde. A přitom to vše vypadá tak, jako by se Geralt s Yennefer míjeli v čase.

Co bylo příčinou tak nebývalé velkého čtenářského zájmu a ohlasu? Geralt, jehož příběhy se v Polsku dočkaly i komiksové verze (a hovoří se i o filmovém zpracování), je bezesporu velice zajímavou, nesmírně rafinovaně vytvořenou postavou, jež se přesně trefila do zájmu čtenářů, a to nejen těch, kteří mají rádi fantasy. Sapkowski přitom nekonstruuje svět pohádkové minulosti. Jednotlivé mýty a legendy, pocházející z různých míst a časů, jsou pro něho jako slova zcela vymyšleného uměleckého jazyka, který mu umožňuje hovořit o všeobecně platných principech a emocích, o tesknutích duše. Jeho mnohovrstevná próza nadchne každého čtenáře, který v jeho příbězích nachází rafinovaně vytvořený archaický svět, brilantní děj, humor, vášnivou lásku, nevypočitatelné zátočiny osudu, nádherný vypravěčský jazyk s výraznými prvky postmodernismu, impozantní představitivost a báječnou ironii současnosti. Z klasických atributů fantasy, jako jsou duchové, nejružnější příšery, zaklínadla a souboje, dovede Sapkowski těžit stejně, jako chytrá žena z kreditní karty svého partnera.

Významný polský kritik a autor SF Maciej Parowski o Sapkovského tvůrčí metodě tvrdí, že je velice snadno rozpoznatelná. Sám autor ji nijak nezakrývá. S vyzývací, řemeslně perfektně zvládnutou drzostí se odvolává na různé mýty, pohádky a legendy a také na naše současné spory a pře, jež mezi sebou vedeme. U Sapkovského je literárním kobercem nádherný gobelín, který je utkán ze zlata, stříbra a vlny, ale i z nylonu. Byl tkán v různých dobách tkalci různých kultur.

A ještě něco. Ze vší, byť sebepohádkovější „sapkowštiny“ na nás dýchá člověčenství s velkým Č; člověčina ve své krystalické podobě.

V povídkové sbírce *Tandaradei!* se Sapkowski představuje jak dalšími příběhy ze svého zaklínačského světa mýtů a legend, tak také jako vynikající autor postmodernistické prózy a hororu.

Zaklínač Geralt a krásná čarodějka Yennefer se spolu poprvé setkávají v příběhu *Poslední přání*, aby společně bojovali proti zlému džinovi povětrí. Stejně tak povídka *Konec světa* je vlastně prvním Geraltovým dobrodružstvím. Jeho úkolem je... domluvit se s čertem! Z Geraltovského cyklu se vymykají zbývající tři prózy knihy. V pří-

běhu *Tandaradei!* se Sapkowski představuje jako nesmírně vnímavý, lyrický pozorovatel vnitřního světa mladé dívky, která ačkoliv není krásná a přitažlivá, dosáhne nakonec pomocí magických sil toho, po čem touží. To vše je podáno na pozadí brilantně vykresleného příběhu ve stylu Roalda Dahla.

Povídka *Muzikanti* je Sapkovského pokusem o horor. Dlužno říci, že velice úspěšným pokusem. Tento působivý horor s ekologickým podtextem pojednává o kočičích telepatických mutantech, kteří jsou živou obžalobou naší ekologicky zcela ignorantské a impotentní civilizace.

Bezesporu nejlepší Sapkovského kreací tohoto souboru je povídka *V kráteru po bombě*. Tento Sapkovského politpunkový (chcete-li vědět, co je to politpunk, přečtete si povídku *V kráteru po bombě*) majstrštyk s prvky nefalšovaného, vycizelovaného polského černého humoru, je opravdovou bombou, která by po dopadu na americkou půdu určitě zanechala setsakramentsky hluboký kráter v podobě Huga či Nebuly. Samozřejmě v případě, že by Američané nebyli tak neskutečně americky zahleděni do svého scifistického jáství, které nekompromisně eliminuje vše, co není americké nebo v krajním případě anglosaské. Jako jeden z mála současných autorů se Sapkowski – ač sám vyhraněný „fantasy-ista“ – nebojí psát o naší nejbližší postkomunistické budoucnosti. V této souvislosti mě napadá, že v naší SF krece na toto téma naprosto chybějí. A přitom by bylo o čem psát! Sametová revoluce, neúčinné lustrace, estébácké bezpečnostní agentury, rozdělení státu, kuponová privatizace, exkomunistické, hospodářské a ruské mafie, nepotrestaní komunističtí zločinci, okradení exulanti, v jejichž domech dodnes žijí prominenti bývalého režimu i stoupající kriminalita – to jsou jen některé z možných námětů pro dobrý český politpunk. V této souvislosti zní zajímavě oznámení, že další významný polský autor SF, Marek Oramus, dokončuje román *Rewolucja z dostawa na miejsce* (Revoluce s doručení na místo), pojednávající o sametové revoluci v Čechách, uskutečněné zcela jinak než tomu bylo ve skutečnosti, jako opravdové sci-fi. Oramus se konečně počáteční fáze listopadu 89 v Praze sám velice aktivně zúčastnil.

Příběh *V kráteru po bombě* je pro nás taktéž velkým vykřičníkem a výstrahou, jak by mohl vypadat katastrofický scénář rozdělení našeho bývalého společného státu a jak málo nás dělilo od toho, že

bychom my, Češi a naši dřívější spoluobčané Slováci, proti sobě leželi v zákopech a kráterech po bombách každý na jiné straně Beskyd a mířili na sebe samopaly a hazukami. A také dalším potvrzením oné již tolikrát konstatované skutečnosti, že nacionalismus je ještě větší metlou lidstva než rakovina.

Richard Bach kdysi napsal, že rytíři, princeznami, draky, čaroději, čarodějnicemi, čerty, skřítky, velmoži, knížaty, vévody, kněžnami, barony – prostě tím vším, čím jsme kdysi byli, jsme také zůstali. Ani v nejmenším se od nich nelišíme. Máme na sobě pouze jiné kabáty. Ano, převlékli jsme si kabáty a vstoupili do Sapkowského postkomunistického světa praslovanské mytologie a démonologie nacionalismu plného násilí, špinavými penězi podmíněného ekonomického pragmatismu a ekologické impotence.

Středověk stále trvá. No Future.(?)

Ditttnar Chmelař

Poznámka vydavatele:

Andrzej Sapkowski v současné době dokončuje svůj první fantasy román, jehož hlavní hrdinkou bude princezna Ciri. Kromě toho napsal první muž polské fantasy také působivý příběh *Maladie*, kde podává vlastní interpretaci známého eposu O Tristanovi a Isolde. Tuto povídku najdete v připravované antologii polské fantasy, jež vyjde v nakladatelství Leonardo.

ANDRZEI SAPKOVSKI

TANDARADEI!

Z různých polských originálů přeložili:

Dittmar Chmelař, Stanislav Komárek,

Rostislav S. Gasper a Jiří Pilch.

Doslov napsal Dittmar Chmelař.

Kresbu na obálce namalovala Zdeňka Bonšková.

Ilustrovali Jana a Stanislav Komárkovi.

Redakce Jiří Pilch.

Vydání první.

Vydalo nakladatelství LEONARDO

Svazácká 17, 700 30 Ostrava – Jih

v roce 1994 jako svou 2. publikaci.

Doporučená cena: 69,- Kč

